

АПЕЛАЦИОНЕН СУД ШТИП

БИЛТЕН

Бр. 8

Јуни 2014

Штип

СОДРЖИНА

ВОВЕД	1
КРИВИЧЕН ОДДЕЛ	2
КРИВИЧЕН ЗАКОН	2
ЗАКОН ЗА КРИВИЧНА ПОСТАПКА	42
ЗАКОН ЗА ПРЕКРШОЦИ	76
ГРАЃАНСКИ ОДДЕЛ	97
ТРГОВСКИ СПОРОВИ	97
РАБОТНИ СПОРОВИ	121
СПОРОВИ ОД ИМОТНИ, СЕМЕЈНИ И НАСЛЕДНИ ОДНОСИ	141

Печатењето на ова издание на Билтенот на судската пракса на Апелационен суд Штип е финансиски поддржано од USAID

ВОВЕД

Апелациониот суд во Штип, во согласност со член 72 став 3 од Судскиот деловник (Службен весник бр. и 66/2013 од 09.05.2013 год.) како и досегашната практика, го приготви и издава Билтен бр.8 на својата судска пракса.

Билтенот е поделен на две области, кривичен и граѓански оддел.

Во кривичниот оддел се опфатени одлуки од областа на Кривичниот законик, Законот за кривична постапка и Законот за прекршоци.

Во граѓанскиот оддел се опфатени одлуки од имотните, семејните и наследните односи и одлуки од трговските и работните спорови.

Објавените одлуки ја одразуваат праксата на Апелациониот суд во Штип.

**Претседател на судот и
претседател на одделот
за судска пракса**

Стојанче Рибарев

КРИВИЧЕН ЗАКОН

1. Според Амадман 27 од Уставот на Република Македонија (Службен весник на РМ бр.107/05) и чл.65 ст.2 од Законот за судовите „Судија не може да биде повикан на кривична одговорност за искажано мислење и одлучување при донесувањето на судските одлуки“.

Од образложението

Основниот суд во Струмица со обжалената Пресуда К.бр.409/10 од 16.01.2012 год. врз основа на чл.368 ст.1 од ЗКП обвинетите З. Ј. од К. и Ѓ. М. од Ш. ги ослободува од обвинение да сториле и тоа З. за едно продолжено кривично дело „Злоупотреба на службената положба и овластување“ од чл.353 ст.4 в.в. со ст.3 и 1 од КЗ, а Ѓ. за едно продолжено кривично дело „Злоупотреба на службената положба и овластување“ од чл.353 ст.3 в.в. со ст.1 од КЗ. Согласно чл.93 ст.1 од ЗКП одлучил трошоците на постапката во износ од 67.518,00 денари да паднат на товар на Буџетот на РМ.

Од ваквата пресуда останал незадоволен Основниот јавен обвинител од Кочани, поднел жалба, По повод жалбата изјавена од Основниот јавен обвинител во Кочани по однос на обвинетиот Ѓ. М. од Ш., а по службена должност, пресудата на Основниот суд во Струмица К.бр.409/10 од 16.01.2012 год. по однос на обвинетиот Ѓ. М. од Ш. овој суд ја преиначи само по однос на правилната примена ЗКП така што истиот СЕ ОСЛОБОДУВА ОД ОБВИНЕНИЕ врз основа на чл.342 т.1 од ЗКП, за опишаните дејствија во изреката на пресудата квалификувани како продолжено кривичното дело „Злоупотреба на службената положба и овластување“ од чл.353 ст.3 в.в. со ст.1 и чл.45 од КЗ а од следниве причини:

Апелациониот суд Штип по повод жалбата на Основниот јавен обвинител, а по службена должност врз основа на чл.367 од ЗКП, ја одби жалбата на Јавниот обвинител од Кочани како неоснована во тој дел и преиначи првостепената пресуда и го ослободи обвинетиот Ѓ. М. од Ш. врз основа на чл.342 т.1 од ЗКП за дадениот опис во изреката на пресудата, со кои дејствија се обвинува да сторил кривично дело „Злоупотреба на службената положба и овластување“ од чл.353 ст.4 в.в. со ст.3 и 1 од КЗ, бидејќи овој суд оценувајќи ги утврдените факти во трите извршни предмети Ис.бр.27/02, Ис.бр.39/02 и Ис.93/02 на Основниот суд Кочани, во кои постапувал како извршен судија на Основниот суд Кочани и ги преземал опишаните дејствија во изреката на пресудата, овој суд утврди дека во конкретниот случај делото закое се обвинува обвинетиот Ѓ. не е кривично дело според законот, а поради следните причини:

Во Амадман 27 од Уставот на Република Македонија (Службен весник на РМ бр.107/05) е пропишано „Судија не може да биде повикан на кривична одговорност за искажано мислење и одлучување при

донесувањето на судските одлуки“. Во чл.65 ст.2 од Законот за судовите е пропишано, „Судијата не може да биде повикан на кривична одговорност за искажано мислење и одлучување при донесување судска одлука“, а во чл.11 ст.1 од истиот закон е пропишано дека „Судијата одлучува непристрасно со примена на законот врз основа на слободна оценка на доказите“, а во ст.2 дека „Се забранува секој облик на влијание врз независноста, непристрасноста и самостојноста на судијата во вршење на судиската функција по било кој основ и од кој било субјект“ и да при донесувањето на трите пресуди се работи за слободно судиско уверување.

Судската функција е посебна стручна и одговорна јавна функција чие вршење е условено не само со поседување на посебни стручни способности, туку и со потреба од висок степен на совесност и одговорност при донесување на судските одлуки. Ова особено затоа што судиите имаат законска обврска да одлучуваат непристрасно при што се врзани за примена на Уставот и Законот врз основа на слободна оценка на доказите. Судијата не може да одговара за донесена одлука и искажано мислење при судско одлучување.

Кривична одговорност не постои за погрешна пресуда ни кога до нејзе е дојдено поради грубо невнимание или неспособност, бидејќи судијата одговара само за кривични дела сторени во вршење на службената должност со умисла. Одговорноста на судијата не значи да судијата одговара за секоја своја одлука која во понатамошната постапка се покаже како неправилна и поради тоа биде укината или преиначена.

Од извршената анализа на изведените докази овој суд не стека убедување дека при преземање на опишаните дејствија за кои се обвинува обвинетиот Г. како судија да постапувал со умисла да предизвика штета на должникот АД „У. и Т.“ - К., нити да прибави имотна корист на доверителите ДООЕЛ „Т.-70“ К. и „С. Е.“ ДОО К., но напротив како што истакнува во својата одбрана, тој постапувал по правосилни извршни решенија и по предложената спогодба од должникот и доверителот, преку нивните законски застапници.- и дека тој како судија сметал дека согласно чл.158 ст.4 од ЗИП кога должникот и доверителот се спогодат за висината на долгот и за средствата и начинот на намирување на долгот, тогаш странките во секое време можат да се спогодат продажбата да се изврши со непосредна спогодба.

Поради изнесеното, а врз основа на чл.342 т.1 од ЗКП следуваше да се обвинетиот Г. М. од Ш. како судија на Основен суд Кочани ослободи од обвинението, опишано во изреката на обжалената пресуда, за продолжено кривично дело „Злоупотреба на службената положба и овластување“ од чл.353 ст.3 в.в. со ст.1 и чл.45 од КЗ, поради што и се одлучи како во изреката на пресудата врз основа на чл.377 од ЗКП.

По однос на трошоците на постапката се одлучи врз основа на чл.94 в.в., со чл.93 ст.1 од ЗКП.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 30.05.2012 год. под Кж.бр.208/12.

2.Промената на седиштето на правното лице, направена на легален и законит начин, не претставува измамничко дејствије со кое обвинетиот одбегнал наплата на побарување према неговото правно лице па првостепениот суд правилно го применил Кривичниот законик, кога обвинетиот го ослободил од обвинение за кривично дело „Оштетување туѓи права“ од чл.244 ст.2 од КЗ.

Од образложението

«Основен суд Ш» со обжалената пресуда «К-81/12» од 11.05.2012 година, обвинетиот «В. Д.» од «Ш.» го ослободил од обвинение согласно чл.368 ст.1 т.1 од ЗКП да сторил кривично дело «Оштетување туѓи права» по «чл.244 ст.2» од КЗ. Трошоците на постапката во износ од 4.420,00 денари за ангажиран бранител адвокат М. М. паднале на товар на буџетските средства кои да бидат исплатени во рок од 30 дена по правосилноста на пресудата.

Од првостепената пресуда останал незадоволен оштетениот «Ф.-Дооел» од «Ш.» кој во навремен законски рок преку полномошникот «П. А.» адвокат од «Штип», изјавил жалба која жалба овој суд ја одби како неоснована од следниве причини:

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека фактичката состојба е погрешно и нецелосно утврдена. Првостепениот суд врз основа на изведените и правилно ценети докази, правилно ја утврдил истата. Имено, првостепениот суд правилно утврдил дека правното лице Д. ДООЕЛ, со пресуда на Основен суд Ш. II Пл-1-59/10 од 07.12.2010 година е задолжено да плати на оштетениот Ф.Дооел Ш., експорт импорт главен долг со камата, по што извршител на ден 04.10.2011 година издал налог за извршување. Правното лице Д. Дооел Ш., преку управителот-обвинетиот В. Д. врз основа на акт за основање бр.02/11 од 21.10.2011 година, на ден 17.11.2011 година извршил промена на седиштето на Д. Дооел во Централниот регистар на РМ. Правилно првостепениот суд утврдил дека дејствијата што обвинетиот ги превзел, а за кои е обвинет, поконкретно наведени во изреката на првостепената пресуда, не претставуваат дејствија насочени за намалување на имотот на правното лице, ниту ја загрозил имотната состојба на правното лице. Со превземените дејствија, за кои е обвинет, обвинетиот не го направил неупотреблив имотот на правното лице, ниту пак признал неистинитото побарување. Промената на седиштето на правното лице обвинетиот ја извршил на легален и законит начин, направената промена е евидентирана во Централниот регистар на РМ, па таквите дејствија на обвинетиот и по наоѓање на овој суд не претставуваат измамнички дејствија со кои обвинетиот одбегнал наплата на побарување према неговото правно лице.

Битни елементи на кривичното дело „Оштетување туѓи права“ од чл.244 ст.2 од КЗ се „прикривање, фиктивно отугување, уништување, оштетување или правење неупотреблив целокупниот имот или некој негов дел, признавање на неистинитото побарување, составување на лажан договор или кога со друго измамничко дејствие привидно или вистински ќе ја загрози својата имотна состојба. Дејствието на

обвинетиот со промена на седиштето на фирмата не претставува битен елемент на ова кривично дело, па првостепениот суд правилно го применил и Кривичниот законик, кога обвинетиот В. Д. од Ш. го ослободил од обвинение за кривично дело „Оштетување туѓи права“ од чл.244 ст.2 од КЗ, а согласно чл.368 ст.1 т.1 од ЗКП (пречистен текст), бидејќи во дејствијата на обвинетиот не се содржани битните елементи на ова кривично дело.

Поради напред наведените причини, а врз основа на чл.401 од ЗКП (пречистен текст) се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 01.10.2012 год. под Кж.бр.482/12.

3.Пресметливоста е еден од законските основи за кривична одговорност - вина на сторителот за сторено кривично дело. Состојбата на битно намалена пресметливост не ја исклучува вината туку преставува само факултативна основа за поблаго казнување на сторителот.

Од образложението:

«Основен суд Штип» со обжалената пресуда «К-493/11» од 17.04.2012 година, обвинетиот «Т. И.» од «с.В.» го огласил за виновен за кривично дело «Тешка телесна повреда» по «чл.131 ст.3 в.в.ст.1» в.в. со чл.12 ст.2 од КЗ, за кое го осудил на казна затвор во траење од 6 месеци, го задолжил да плати паушал сума од 4.000,00 денари како и да плати трошоци на кривична постапка сума во износ од 29.000,00 денари во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата. Го задолжил обвинетиот на оштетениот Доне Андоновски од Свети Николе да му плати трошоци по кривичната постапка сума од 20.800,00 денари во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата. Трошоците на кривичната постапка на оштетениот над 20.800,00 денари до бараните 32.240,00 денари ги одбил како неосновани. Оштетениот преку неговиот полномошник е упатен на парница.

Од првостепената пресуда останал незадоволен обвинетиот «Т. И.» од «с.В.» - К. кој во навремен законски рок преку бранителот, адвокат «Марјан Арсовски» од «Свети Николе», изјавил жалба која жалба овој суд ја одби како неоснована од следниве причини:

Неосновани се жалбените наводи на обвинетиот дека првостепениот суд при решавањето на овој кривичен предмет сторил суштествени повреди на одредбата од кривичната постапка чл.381 ст.1 т.11 од ЗКП. По наоѓање на овој суд, првостепениот суд извел доволно докази во текот на постапката, истите правилно ги ценел така што ги утврдил сите решителните факти за предметниот кривично правен настан кои што се од значење за правилно одлучување. Наведените причини во образложението на пресудата од кои што судот се раководел при одлучувањето за постоењето на елементите на битието на кривичното дело што му се става на товар на обвинетиот, опфатени во

неговото дејствие, произлегуваат од содржината на изведените и правилно ценети докази, а сето тоа ја прави пресудата јасна, разбирлива и на законот заснована.

Овој суд го имаше во предвид жалбениот навод на обвинетиот дека погрешно првостепениот суд го прифатил субјективниот елемент на битието на делото, умислата при сторувањето на тешката телесна повреда, кога застапникот на обвинението во текот на постапката го изменил обвинителниот акт и притоа најде дека истите се неосновани. Имено, во изреката на нападнатата пресуда видно е дека содржани се сите законски обележја на кривичното дело што е предмет на обвинение. Неспорно дека обвинителниот акт бил поднесен против обвинетиот за сторено кривично дело тешка телесна повреда со опис на субјективниот елемент на дејствување со умисла. Меѓутоа, по одржаниот главен претрес и доставениот наод и мислење од невропсихијатарот, во завршен збор застапникот на обвинението го прецизирал обвинението така што нагласил дека обвинетиот во времето на сторувањето на кривичното дело бил во состојба на битно намалена пресметливост и го поврзал истото со чл.12 ст.2 од КЗ.

Пресметливоста е еден од законските основи за кривична одговорност - вина на сторителот за сторено кривично дело. Во конкретниот случај пресметливоста, односно битно намалената пресметливост како елемент на кривичната одговорност немал никаква врска со степенот на вината. Битно намалената пресметливост е пресметливост како еден од елементите на кривичната одговорност и таа не преставува преодна состојба во која сторителот не е ни наполно непресметлив ниту пак наполно пресметлив. Состојбата на битно намалена пресметливост не ја исклучува вината туку преставува само факултативна основа за поблаго казнување на сторителот.

Неосновани се жалбените наводи дека првостепениот суд погрешно ја утврдил фактичка состојба. Од сите изведени докази во текот на постапката неспорно произлегува дека во критичниот момент по настаната меѓусебна вербална расправија меѓу обвинетиот и оштетениот, обвинетиот најпрвин со стап почнал да го удира оштетениот, а потоа извадил и нож и го прободел во горниот дел од стомакот со што му нанел тешка телесна повреда, доведувајќи го во опасност неговиот живот, како што произлегува и од наодот и мислењето на вештото лице Д-р. Илија Милев. Истакнатите жалбени наводи на обвинетиот дека тој само дејствувал во нужна одбрана, се неосновани и правилно првостепениот суд како такви ги одбил, имајќи во предвид дека суштински елемент на постоењето на институтот нужна одбрана е одбивање на истовремен противправен напад. При тоа треба да постои пропорционалност помеѓу нападот и одбраната. Во конкретниот случај неспорно дека настанала најпрвин вербална расправија по која обвинетиот доведувајќи се во состојба на битно намалена пресметливост, поради привремено душевно растројство предизвикано од делумно пропаднати интелектуално амнестички способности, депресивно страдање и карактерни промени на личности, состојба во која што се нашол по вербалната расправија, физички го нападнал оштетениот на начин детално опишан во изреката на пресудата со што

и го сторил кривичното дело што му се става на товар.

Правилно првостепениот суд заклучил дека во конкретниот случај од ниту еден изведен доказ во текот на постапката не произлегува дека обвинетиот отстранувал од себе истовремен противправен напад, а со тоа значи дека не можел да изврши ниту некакво пречекорување на нужна одбрана. Од наодот и мислењето на вештото лице Д-р. Ѓорги Костадинов специјалист невропсихијатар и Виолета Коцева дипломиран психолог, неспорно произлегува дека во состојбата на битно намалена пресметливост обвинетиот доживеал физички и психички напад кој довел до појавна на ефект на гнев и страв што директно влијаело на неговите психички функции. Всушност неспорно појаснило вештото лице дека личностите со веќе нарушен психички интегритет како што е обвинетиот има намалена адаптација и толеранција на надворешни стимулации која што кај нив е битно намалена и истите на дадената ситуација може да реагираат со изменето психичко реагирање - растројство.

Од сето погоре изнесено на правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил Кривичниот законик кога за наведените дејствија во изреката на обжалената пресуда обвинетиот И. Т. го огласил за виновен за кривично дело “Тешка телесна повреда“ од чл.131 ст.3, в.в. со ст.1 и в.в. со чл.12 ст.2 од КЗ. Правилно првостепениот суд прифатил дека во конкретниот случај обвинетиот кривичното дело го сторил во состојба на битно намалена пресметливост, а која состојба не ја исклучува кривичната одговорност на обвинетиот, па во таа смисла не ја исклучува и умислата, поради што и неосновани се жалбените наводи на обвинетиот дека истиот делото го сторил од небрежност.

За стореното кривично дело првостепениот суд го осудил обвинетиот со казна затвор во траење од 6 месеци притоа имајќи ја во предвид одредбата од Законот дека поради состојбата на битно намалена пресметливост во која што се наоѓа истиот може да се казни поблаго. При определувањето на видот и одмерувањето на висината на казната судот ги имал во предвид сите олеснувачки и отежнувачки околности детално наведени во образложението на пресудата. Истакнатите жалбени наводи во правец на тоа дека не се наведени кои се тие отежнителни и олеснителни околности од овие причини по наоѓање на овој суд се неосновани и паушално наведени во жалбата.

Неосновани се и наводите во жалбата дека поради битно намалената пресметливост првостепениот суд можел да ги примени поблаго предвидените кривични санкции вклучувајќи ја и мерката за безбедност “Лекување во психијатриска установа“. Ова од причини што во конкретниот случај вештото лице не се изјаснило дека за обвинетиот е потребно задолжително изрекување на мерка на безбедност Лекување во психијатриска установа. Факт е дека истиот бил под постојана терапија која што морал задолжително да ја прима, а неговите блиски се грижат обвинетиот редовно да ја прима дадената терапија бидејќи истиот сам тоа го заборава. Меѓутоа, во затворската установа несомнено постојат надлежни стручни лица кои што ќе се грижат за

неговото здравје и за уредно примање на соодветната терапија.

Од сето погоре изнесено по наоѓање на овој суд со изречената ублажена казна во конкретниот случај ќе бидат постигнати целите на казнувањето. Истата е ублажена под законскиот минимум од пропишната казна затвор од една година за предметното кривично дело. Во конкретниот случај секое евентуално намалување на ублажената казна би било во спротивност со целите на казнувањето во смисла на чл.32 од КЗ.

Поради напред наведените причини, а врз основа на чл.401 од ЗКП (пречистен текст) се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 13.06.2012 год. под Кж.бр.307/12.

4.Постои повреда на материјалното право на штета на обвинетиот кога е огласен за виновен за сторено кривично дело а при тоа судот не водел сметка за примена на одредбата од чл.3 ст.2 од КЗ, во услови кога поблагиот закон неважел ниту во времето на извршувањето на делото ниту во времето на пресудувањето,но неговата примена кореспондира со стекнатото право на сторителот да му се суди според поблагиот закон.

Од образложението:

Основниот суд во Р. со обжаленото решение К.бр.124/12 од 06.03.2013 год. обвинетиот С. М. од К. го огласил за виновен за сторено кривично дело по чл.89-а ст.1 од Законот за игри на среќа (Сл.весник 13/2001), за кое го осудил на казна затвор во траење од 1 (една) година, која казна да се изврши веднаш по правосилноста на пресудата. Воедно го задолжил обвинетиот да ги надомести кривичните трошоци на постапката согласно чл.89 ст.2 т.6 од ЗКП во пашален износ од 1.500,00 денари, како и трошоци на постапката согласно чл.89 ст.1 т.1 од ЗКП во износ од 1.500,00 денари и трошоци на постапката согласно чл.89 ст.1 т.7 од ЗКП во износ од 1.500,00 денари. Воедно го задолжил обвинетиот да ја надомести штетата на оштетениот РМ Министерство УЈП С. во вкупен износ од 6.246.988,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на постапката под страв на присилно извршување.

Апелациониот суд ја уважи поднесената жалба,ја преиначи првостепената пресуда така што обвинетиот го ослободи од обвинение а од следните причини:

Основан е жалбениот основ за повреда на материјалното право.

Кривично-правните дејствија за кои обвинетиот е огласен за виновен ги превзел во текот на 2009 до 12.02.2010 год.

Кривичната одредба со која е инкриминирана кривична одговорност за физички лица престанал да важи на 01.09.2011 год., односно е декриминилизирана кривична одговорност на физички лица

како сторители на ова кривично дело.

Точно е дека овој закон со кој се декриминилизира кривична одговорност на физичките лица е изменет со Закон за изменување на Законот на игри на среќа и за забавни игри објавен во Службен весник бр.74/2012 год. од 13.06.2012 год. во кој закон повторно се инкриминира кривична одговорност за физички лица, така што во чл.156 по ставот 2 се додаваат нови става 3 и 4, кои гласат: „Физичкото лице кое организира и приредува игри на среќа без издадена лиценца, односно дозвола од надлежен орган, ќе се казни со затвор од најмалку 3 години и со парична казна во износ од 600.000,00 до 1.200.000,00 денари.“ Овој Закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во Службен весник на РМ.

Согласно чл.3 ст.2 од КЗ ако по извршувањето на кривичното дело е изменет законот еднаш или повеќе пати, ќе се примени законот што е поблаг за сторителот.

Со тоа што обвинетиот како физичко лице е огласен за виновен за извршител на кривично дело од чл.89-а од Законот за игри на среќа и забавни игри објавен во Сл. весник бр.13/2001 год. е повредено материјалното право - КЗ на штета на обвинетиот од следните причини:

Со пропишувањето на чл.156 во Законот за игри на среќа и забавни игри објавен во Службен весник на РМ бр.24/11 од 25.02.2011 год. е декриминилизирана кривична одговорност на физички лица како сторители на ова кривично дело, што значи дека овој закон е поблаг за обвинетиот, бидејќи овој закон е нов закон и е донесен и стапил во сила по извршување на кривичното дело од обвинетиот, истиот е поблаг за обвинетиот, бидејќи ја декриминилизира кривичната одговорност на физички лица како сторители на ова кривично дело, и овој закон важел пред судското одлучување за делото, бидејќи пресудата е донесена на 06.03.2013 год., поради што овој суд по службена должност ја преправи првостепената пресуда согласно чл.3 ст.2 од КЗ в.в. со чл.367 ст.1 т.2 од ЗКП и го ослободи обвинетиот од обвинение врз основа на чл.342 т.1 од ЗКП, бидејќи делото за кое се обвинува обвинетиот не е кривично дело според Законот за игри на среќа и забавни игри објавен во Службен весник на РМ бр.24/11 од 25.02.2011 год.

Врз основа на чл.94 в.в. со чл.92 од ЗКП направените трошоци во кривичната постапка паѓаат врз товар на Буџетските средства.

Поради горе изнесеното, а согласно чл.377 од ЗКП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд Штип, на ден 17.06.2013 год. под Кж.бр.306/13.

5.Кога судот ќе утврди дека обвинетиот е непресметлив и е опасен за околината,а одлучил да ја запре кривичната постапка за кривичното дело «Предизвикување општа опасност» по чл.288 ст.1 бидејќи утврдил дека обвинетиот не го сторил делото,тогаш судот е

должен да го извести Центарот за социјални работи за да поведе постапка за одземање на деловната способност на тоа лице.

Од образложението:

Основен суд С. со обжаленото решение К.бр.61/13 од 21.02.2013 година, Б. И. од с.В. со постојано живеалиште во Благоевград - Р.Бугарија за кривичното дело «Предизвикување општа опасност» по чл.288 ст.1 в.в.чл.12 ст.1 од КЗ одбил да се изрече мерка за безбедност Задолжително психијатриско лекување и чување во здравствена установа. Трошоците на постапката паднале на товар на буџетските средства на РМ од кои сума во износ од 2.210,00 денари да се исплати на бранителот на Б. И., М. Д., адвокат од С. поставен по службена должност. Оштетеното ОЈО С. и Основниот суд С. за остварување на своето имотно правно побарување се упатени истите да ги остваруваат во процесна постапка. Кривичната постапка поведена по поднесениот предлог за изрекување мерка на безбедност задолжително психијатриско лекување и чување во здравствена установа на ОЈО С. за кривичното дело «Предизвикување општа опасност» по чл.288 ст.1 в.в.чл.12 ст.1 од КЗ, ја запрел.

Апелациониот суд во Штип испитувајќи го обжаленото решение и по службена должност врз основа на чл.393 од ЗКП, одлучи истото да го укине и предметот да го врати на повторно разгледување поради следните причини:

Од увидот во списите во предметот видно е дека со Решение на Истражен судија Ки.бр.204/12 од 04.01/2013 година, мерката притвор која била определена према осомничениот Б. И. била укината, а осомничениот бил веднаш сместен во здравствена установа - Невропсихијатриска болница - Негорци, каде што се наоѓа и ден денес.

Во конкретниот случај првостепениот суд со обжаленото решение го одбил предлогот на Основниот јавен обвинител за изрекување на мерка на безбедност - Задолжително психијатриско лекување и чување во здравствена установа, меѓутоа во изреката на обжаленото решение воопшто се нема произнесено по однос на привремено определената мерка за безбедност изречена со решение на истражниот судија Ки.бр.204/12 од 04.01.2013 година, а кое нешто изреката на првостепеното решение исто така ја прави нејасна и неразбирлива.

Иако и овој суд е на становиште дека во дејствијата на обвинетиот не се содржани елементите на кривичното дело за кое е обвинет, а се содржани елементите на друго кривично дело кое се гони по приватна тужба, сепак првостепениот суд погрешил кога утврдувал само дали обвинетиот го сторил кривичното дело за кое е обвинението, а не се задржал на утврдување на другите услови кои треба да бидат исполнети за изрекување на мерката за безбедност Задолжително психијатриско лекување и чување во здравствена установа, бидејќи за првостепениот суд стои обврската да го извести Центарот за социјални работи и да даде иницијатива за покренување на службена вонпарнична постапка кога неспорно ќе го утврди фактот дека станува збор за обвинет - душевно

заболено лице опасно за околината. Посебно во услови кога во списите на предметот за утврдување на овие факти има неуропсихијатриски наоди и мислења од двајца специјалисти по неврологија и психијатрија. Ваквата обврска на судот произлегува од чл.58 од Законот за вонпарнична постапка каде е предвидено дека “Во постапка за задржување во јавна здравствена установа за лекување на душевни болести, судот одлучува кога душевно болното лице треба да биде ограничено во слободата на движењето или контактирањето со надворешниот свет. Постапката е итна“, и од чл.63 од истиот Закон каде е предвидено:“Постапката за задржување во јавна здравствена установа се поведува по службена должност, кога судот ќе прими пријава или на друг начин ќе осознае дека некое лице е задржано во јавна здравствена установа без негова согласност, а во чл.66 од истиот закон е предвидено дека за постапката пред судот ќе се извести Центарот за социјална работа“.

При повторното судење потребно е првостепениот суд да ги одстрани сторените суштествени повреди во смисла на погоре наведените укажувања од страна на овој суд, да ги изведе потребните докази и да донесе правилна и законита одлука.

Поради напред наведените причини, а врз основа на чл. 411 од ЗКП (пречистен текст) се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд Штип, на ден 21.05.2013 год. под Кж.бр.289/13.

6.Кога обвинетиот се огласува за виновен за сторено кривично дело и се осудува на парична казна во изреката на пресудата, покрај назначување на рокот во кој истата треба да се плати, судот треба да го наведе и начинот на кој ќе се изврши паричната казна во случај истата да не може да се наплати ни по присилен пат.

Од образложението:

Основниот суд во С. со обжалената пресуда К.бр. 691/2012 од 24.10.2012 година, обвинетиот Б. М.од с.П. го огласил за виновен за сторено кривично дело „Кражба“ од чл. 235 ст.3 в.в. со ст.1 од КЗ, со која на обвинетиот му утврдил 50 дневни глоби, вредноста ја утврдил на 3 (три) евра за една дневна глоба и за стореното кривично дело го осудил на парична казна во вкупна денарска противвредност од 9.174,00 денари, а воедно го задолжил да плати на име паушал сума во износ од 3.000,00 денари согласно чл. 88 ст. 3 од ЗКП, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата во корист на буџетските средства на РМ, под страв на присилно извршување, како и го задолжил обвинетиот М. Б. на име надомест на штета на оштетеното ЈП „М. ш.“ подружница ШС “Б.“ С., да плати сума во износ од 8.400,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, под страв на присилно извршување.

Апелациониот суд во Штип на одржаната седница на советот ја

разгледа поднесената жалба, па ценејќи ги жалбените наводи, обжалената пресуда, доказите и предлогот на застапникот на обвинението, најде дека жалбата е основана од следните причини:

Основан е жалбениот навод дека првостепениот суд сторил суштествена повреда на постапката од чл.355 ст.2 в.в. со чл.343 ст.2 од ЗКП, бидејќи огласувајќи го обвинетиот за виновен и изрекувајќи му парична казна го повредил чл.343 ст.2 од ЗКП, во кој се пропишува дека “ако обвинетиот е осуден на парична казна во пресудата ќе се назначи рокот во кој треба да се плати паричната казна и начинот на замена на кој да се изврши паричната во случај истата да не може да се наплати ни по присилен пат”.

Првостепениот суд со донесената пресуда обвинетиот Б. М. го осудил на парична казна, во која е назначен рокот во кој истата треба да се плати, но не ги навел начинот на замена на кој да се изврши паричната казна, а тоа е согласно со чл. 38-а ст. 2 од КЗ. Според оваа одредба ако осудениот не ја плати паричната казна во определениот рок, судот може да определи нов рок или ако оцени дека осудениот не сака да ја плати, да нареди нејзино присилно извршување во постапка утврдена со закон. Ако давањето нов рок кој не може да биде подолг од три месеци или присилното извршување останат без успех, судот ќе ја изврши така што за секоја дневна глоба ќе определи еден ден затвор. Со ваквата пресуда првостепениот суд сторил суштествена повреда, која повреда е од штетно влијание за законитоста на пресудата и која влијае врз правилноста на пресудата.

Ако првостепениот суд во првостепената пресуда пропушти да ја внесе одредбата од чл.38-а ст.2, тогаш тој не може да донесе дополнително решение. Материјално-правните прописи за одмерување на казната се земаат од КЗ. Горенаведената одредба за извршување на изречената казна, првостепениот суд требало да ја вметне во изреката на пресудата, во делот каде што е наведен рокот за плаќање на паричната казна, каде што требал да го наведе и начинот на замена во случај да паричната казна ни по принуден пат да не може да се наплати.

Овој суд од тие причини, ја преиначи првостепената пресуда само по однос на одлуката на казната заради правилна примена на КЗ.

Од горе изнесеното, а согласно чл. 377 од ЗКП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд Штип на ден, 17.12.2012 година под Кж.бр.721/12.

7.3а правилно утврдување на постоење или непостоење на крвичното дело „Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори“ од чл.215 ст.1 од КЗ како и степенот на кривичната одговорност на обвинетиот од решавачко и битно значење е утврдувањето на количината на наркотичната дрога - кокаин, која обвинетиот ја држел и пренесувал заради продажба.

Од образложението:

Основниот суд во С. со обжалената пресуда К.бр.798/12 од 09.10.2012 год. обвинетиот С. А. од Р. го огласил за виновен за сторено кривично дело „Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори“ од чл.215 ст.1 од КЗ, за кое го осудил на казна затвор во траење од 2 (две) години и 6 (шест) месеци, а согласно чл.47 од КЗ во изречената казна затвор да му се засмета времето поминато во притвор од 31.08.2012 год. до 09.10.2012 год. Воедно го задолжил да плати на име паушал сума од 2.500,00 денари и на име трошоци на кривичната постапка сума од 9.520,00 денари. Согласно чл.215 ст.7 од КЗ привремено одземеното ПМВ „Голф“ со рег.бр. ... со потврда бр.33.4.5/93 од 31.08.2012 год. и наркотичната дрога кокаин во количина од 9,6 грама одлучи да се одземат. Привремено одземените предмети со потврда 33.3.6/92 од 30.08.2012 год. по правосилноста на пресудата одлучил веднаш да му бидат вратени на обвинетиот С. А. од Р.

Апелациониот суд во Штип испитувајќи ја обжалената пресуда, ја укина првостепената пресуда и предметот го врати на повторно разгледување поради следните причини:

Првостепениот суд при донесувањето на обжалената пресуда сторил суштествени повреди на одредбите на постапката во смисла на чл.355 ст.1 т.11 од ЗКП. Изреката на првостепената пресуда е нејасна и неразбирлива, од причини што не е наведена количината на наркотичната дрога - кокаин, која обвинетиот С. во патничкото моторно возило „Голф“ ја држел и пренесувал заради продажба. Непоклопувањето на диспозитивот со образложението се однесува на битни факти од значење за правилно утврдување на постоење или непостоење на кривичното дело, како и степенот на кривичната одговорност на обвинетиот.

Количеството на наркотичната дрога е битен квалификаторен елемент на ова кривично дело, кое спаѓа во групата на кривични дела против здравјето на луѓето. Согласно чл.215 ст.1 од КЗ за кривичното дело „Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори“ е пропишана казна затвор во траење од 3 до 10 години.

Од друга страна пак, значењето на наведување на количеството дрога кое обвинетиот го држел и пренесувал се гледа во ст.2 од чл.215 од КЗ, каде е определено дека „ако кривичното дело е сторено со наркотични дроги и психотропни супстанции и прекурсори од помало количество сторителот ќе се казни со казна затвор од 6 месеци до 3 години“. Во конкретниот случај обвинетиот С. држел, пренесувал 9,6 грама наркотична дрога - кокаин, што во секој случај не претставува помало количество на наркотична дрога.

При повторното судење првостепениот суд да постапи по горе наведените укажувања, да ги отстрани сторените суштествени повреди на ЗКП, да ги изведе веќе изведените докази, да изврши нивна преоцена

и сестрана анализа, па откако ќе ги изведе дејствијата на кои укажува овој суд, првостепениот суд правилно и целосно ќе може да ја утврди фактичката состојба и преку правилна примена на Кривичниот законик ќе донесе правилна и законита одлука.

Од погоре изнесеното, а врз основа чл.376 од ЗКП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 09.01.2013 год. под Кж.бр.728/12.

8.Обвинетиот кој е огласен за виновен за сторено кривично дело должен е да ги надомести и трошоците на постапката, освен ако тоа не го доведува во прашање неговото издржување и издржувањето на лицата кои е должен да ги издржува, која околност обвинетиот треба да ја докаже на начин пропишан во позитивните законски прописи.

Од образложението:

Основниот суд во С. со обжалената пресуда К.бр.68/13 од 03.04.2013 год. обвинетиот С. Ј. од с.С. го огласил за виновен за кривично дело „Тешки дела против безбедноста на луѓето и имотот во сообраќајот“ од чл.300 ст.3 в.в. чл.297 ст.3 од КЗ, за кое му изрекол условна осуда, со која му утврдил казна затвор во траење од 6 (шест) месеци, која нема да се изврши доколку обвинетиот во рок од 1 (една) година по правосилноста не стори ново кривично дело. Воедно го задолжил обвинетиот да плати на име судски паушал сумата од 2.000,00 денари, на име трошоци на постапката износ од 12.391,00 денари, на име нужни трошоци за застапување на полномошникот на оштетената С. Ј., Р. Х.-Е. адвокат од С., сума во износ од 9.260,00 денари и на име нужни трошоци за застапување на полномошникот на оштетените О. Г. и Општина С., В. А. адвокат од С., сумата во износ од 11.781,00 денари. Согласно чл.102 ст.2 од ЗКП оштетените С. Ј., Т. М., О. Г. и Општина С., за остварување на своите оштетни побарувања се упатуваат на спор.

Апелациониот суд во Штип ја разгледа поднесената жалба и најде дека жалбата е неоснована од следниве причини:

Во одредбите од чл.88 до чл.95 од ЗКП ги регулираат трошоците на кривичната постапка. Во овие одредби не е пропишано да направените трошоци во кривичната постапка да може да се исплатуваат на рати.

Ослободување не може да биде за надомест на трошоците на кривичната постапка од чл.88 став 2 точка 7 и 8 од ЗКП, т.е. за трошоци кои не одат во корист на Буџетот, но треба да се исплатат на трети лица, како што е во конкретниот предмет задолжувањето со плаќање на трошоци на оштетените кои ги платиле на своите полномошници.

Обвинетиот треба во текот на постапката да истакне дека евентуалното задолжување со трошоци на постапката би го довело во прашање неговото издржување и издржувањето на лицата кои е должен

да ги издржува и тие факти треба да ги документира.

Со оглед на фактот да досудените трошоци на кривичната постапка со кои е задолжен обвинетиот да ги плати се пресметани според Адвокатската тарифа, како и со оглед на фактот на возраста на обвинетиот, неговата работна способност, да истиот иако е пензионер и нема имот - недвижности на негово име, истиот има во своја сопственост трактор ИМТ-533, очигледно е дека остварува дополнителни приходи од земјоделие, поради што овој суд истакнатиот жалбен навод дека обвинетиот не бил во можност да ги плати трошоците на постапката со кои е задолжен согласно ЗКП, овој суд го одби како неоснован.

Поради погоре изнесеното, а согласно чл.375 од ЗКП се одлучи како во изреката на ова пресуда.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 10.06.2013 год. под Кж.бр.361/13.

9. Дејствијата што обвинетите ги презеле како подизведувачи при исполнување на договорените работи со изведувачот, поставување на цевковод, а кои се состојат во искористување на дел од песокот и чакалот кој останал по затрупувањето на каналот, не претставуваат законско обележје на кривичното дело „Незаконита експлоатација на минерални сировини“ од чл. 225-а ст.1 од КЗ па е сторена повреда на КЗ кога истите се огласени за виновни за делото кое им се става на товар.

Од образложението:

Првостепениот и второстепениот суд со своите одлуки обвинетиот Б С од С Н го огласиле за виновен за сторено кривично дело „Незаконита експлоатација на минерални сировини“ од чл. 225-а ст.1 од КЗ а обвинетото правно лице АГП ДООЕЛ С Н за кривично дело „Незаконита експлоатација на минерални сировини“ од чл. 225-а ст.3 в.в. со ст.1 в.в. со чл. 28-а ст.1 од КЗ в.в. со ЗИД на КЗ, објавен во Сл.весник на РМ бр. 114/09. За стореното кривично дело на обвинетиот Б му била изречена условна осуда при што му била утврдена парична казна од 30 дневни глоби, вредноста на една дневна глоба 15 евра во денарска противвредност при што износот на паричната казна изнесува 27.900,00 денари која што нема да се изврши доколку во рок од една година обвинетиот не стори ново кривично дело. На обвинетото правно лице му била изречена парична казна од 100.000,00 денари, која што да ја плати во рок од 30 дена по правосилност ана пресудата. Обвинетите биле задолжени солидарно да платат трошоци на постапката 5.500,00 денари како и пашални трошоци во износ од по 4.000,00 денари, во рок од 30 дена по правосилноста на пресудата. Употребените предмети за сторувањето на кривичното дело и тоа работна машина утоварувач марка „Л“ со наглас С V, товарно моторно возило марка „И“, со рег.бр. ШТ-1.. ВН, товарно моторно возило „И“ со рег.бр. ШТ-1.. ВН, приколка марка „И“ со број на шасија 720959 сопственост на обвинетото правно лице било одлучено да се одземат. Обвинетите биле задолжени на

оштетениот РМ да надоместат за имотно правното побарување сума од 45.150.00 денари во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата.

Во образложението на своите одлуки првостепениот и второстепениот суд утврдиле дека обвинетите искористувајќи го склучениот договор за изведба на градежни и земјено армирачки бетонски работи за кои што не им било потребно концесија - одобрение за ископ на минерални сировини, вршеле пренос на материјалот во кругот на правното лице што е спротивно на законот. На овој начин обвинетите не го исполниле во целост договорот со МЗ за искористување на материјалот за јавно добро, за тампонирање на патиштата, но дел од него го намениле за сопствени потреби. Утврдено е дека сировината која што е носена во кругот на правното лице е минерална сировина, согласно законот за минерални сировини, и дека во конкретниот случај не станува збор за отпад - шут кој што се јавувал при изведувањето на градежните работи.

Врховниот суд на Р.Македонија постапувајќи по подигнатото Барање за заштита на законитоста согласно чл.342 ст.1 т.1 од ЗКП констатирајќи повреда на КЗ првостепената и второстепената пресуда ги преиначи и обвинетите ги ослободи од обвинение поради немање на елементи на кривично дело „Незаконита експлоатација на минерални сировини“ од чл. 225-а ст.1 и ст.3 од КЗ.По наоѓање на Врховниот суд на Р.Македонија во конкретниот случај во дејствијата на обвинетите нема елементи на кривичното дело „Незаконита експлоатација на минерални сировини“ од причина што не е остварен битниот елемент за постоење на кривичното дело – Експлоатација на минерални сировини.Под поимот експлоатација на минерални сировини на минерални сировини според чл.2 ст.1 т.6 од Законот за минерални сировини (Сл.весник на РМ бр.136/2012) се подразбира активност на добивање односно ослободување на минерални сировини од нивната природна состојба,вклучувајќи ги подготвителните,придружните и последователните активности поврзани со добивањето на минерални сировини.Во случајот обвинетите како подизведувачи само ги извршувале договорените работи со изведувачот,меѓу кои и ископ на каналот и поставување на цевки,па при таква активност песокот и чакалот добиен со ископувањето на каналот не може да се смета за експлоатација на минерални сировини така што не може дејствијата да претставуваат законски обележја на кривичното дело „Незаконита експлоатација на минерални сировини“ од чл. 225-а.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 12.04.2012 год. под КЖ.бр.130/2012 и Врховен суд на РМ Кзз бр.33/2013 од 29.01.2014 год.

10. Постои повреда на Кривичниот законик на штета на обвинетите кога, иако дејствијата на извршување од страна на обвинетите ги имаат обележјата на кривичното дело „Незаконита експлоатација на минерални сировини“ од чл. 225-а ст.1 од КЗ, поради незначителноста на штетните последиците и нискиот степен на кривична одговорност наместо да се примени институтот дело од мало значење и да се ослободат од обвинението истите се осудени и казнети со законски одмерена казна.

Од образложението:

Првостепениот суд обвинетите З. А. од н. О., К. и А. М. од с.Н., ги огласил за виновни за сторено кривично дело “Незаконска експлоатација на минерални суровини“ од чл.225-а ст.1 в.в. со чл.22 од КЗ и им изрекле алтернативна мерка - условна осуда со која на секој од обвинетите им утврдил казна затвор во траење од по 6 месеци која ја определил дека истата нема да се изврши доколку обвинетите за време од една година не сторат ново кривично дело, како и на обвинетите посебно им изрекол парична казна во износ од по 300 евра во денарска противвредност од 18.450 денари сметано едно евро за 61,5 денари. Воедно ги задолжил обвинетите секој посебно да плати на име судски паушал износ од по 3.000 денари како и солидарно да ги надоместат трошоците во оваа постапка во износ од 4.775 денари. Од првообвинетиот З. А. одредил да се одземе работна машина марка “..... со број на шасија, а од второобвинетиот А. М. се одзема 1 трактор тип со број на шасија Но со број на мотор S произведен 1992 година и 1 приколка марка ИМТ тип 3?3 со број на шасија произведена 1975 година и по правосилноста на оваа пресуда со истите да се постапи согласно Законот за управување со конфискуван имот.

Ваквата пресуда по повод жалба на обвинетите била потврдена со одлука на второстепениот суд.

Во образложението на своите одлуки првостепениот и второстепениот суд утврдиле дека во дејствијата превземани од страна на обвинетите, а кои се состојат во црпење и просејување превземени од страна на првообвинетиот, но и превезување на минералната суровина во тракторска приколка од страна на второобвинетиот, во целост е остварено законското битие на предметното кривично дело кое се јавува како нивна заедничка цел. Решителниот факт дека во конкретниот случај се работи за минерална суровина, согласно Законот за минерални суровини било утврдено врз основа на писмениот наод и мислење на вештото лице каде што е констатирано дека кварцот во однос на другите присутни минерали е доминантен минерал во пробата, како и тоа дека во земените примероци преовладува песоклива чакалеста фракција со чие испирање и просејување истата може да најде примена во градежништвото како градежен песок и чакал. Самиот факт што Законот за минерални суровини е донесен во м.март 2007 година истиот веќе подолго време е во правна сила, така што општо познато меѓу граѓаните е дека право на вршење на експлоатација на минерални суровини се стекнува со добивање на концесија, согласно чл.23 ст.1 од Законот за минерални суровини, сето ова во конкретниот случај јасно упатува на заклучок дека обвинетите дејствијата за кои се обвинуваат ги превземале со умисла, бидејќи тие биле свесни за делото и го сакале неговото извршување, односно знаеле дека црпењето и намерата за присвојувањето на градежен песок е забрането-инкриминирано, но сепак тоа го сториле со намера градежниот песок второобвинетиот да го употребни за свои потреби.

Врховниот суд на Р.Македонија постапувајќи по подигнатото Барање за заштита на законитоста констатирајќи повреда на КЗ на штета на осудените првостепената и второстепената пресуда ги преиначи и обвинетите ги ослободи од обвинение бидејќи делото за кое обвинетите се огласени за виновни и осудени не е кривично дело според закон.

По наоѓање на Врховниот суд опишаните дејствија на извршување од страна на обвинетите иако формално ги имаат обележјата на кривичното дело “Незаконска експлоатација на минерални суровини“ од чл.225-а ст.1 од КЗ поради незначителноста на штетните последици и нискиот степен на кривична одговорност на сторителите претставува дело од мало значење согласно чл.8 од КЗ а за чија примена пониските судови не воде сметка.Оттука согласно чл.342 ст.1 т.1 в.в со чл.408 ст.1 од ЗКП Врховниот суд донесе пресуда со која обвинетите ги ослободи од обвинение.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 11.12.2012 год. под КЖ.бр.695/2012 и Врховен суд на РМ Кзз бр.32/2013 од 19.12.2013 год.

11.Не постои кривично дело „Злоупотреба на службената положба и овластување“ кога обвинетите како одговорни лица овозможиле повеќе лица без склучување на договори за работа да бидат работно ангажирани во ЈЗУ водејќи се исклучиво од благороден мотив-обезбедување на уставно загарантирана континуирана примарна здравствена заштита на населението а притоа не настапила штетна последица за правното лице.

Од образложението:

Основниот суд во Кочани со обжалената пресуда, обвинетите В К од К и В Н од с. Ч, согласно чл. 368 ст.1 т.1 од ЗКП(Пречистен текст) ги ослободил од обвинение за кривично дело „Злоупотреба на службената положба и овластување“ од чл. 353 ст.1 и ст.4 в.в. со чл. 22 и чл. 45 од КЗ, бидејќи делото за кое се обвинуваат не е кривично дело според законот согласно чл. 8 од КЗ. Согласно чл. 93 од ЗКП одлучил трошоците во постапката да паднат на терет на буџетските средства.

Од ваквата пресуда останал незадоволен Основниот јавен обвинител од Кочани кој во благовремен рок поднел жалба која овој суд ја одби како неоснована од следниве причини:

Согласно чл. 8 од КЗ:Не е кривично дело она дело што, иако содржи обележја на кривично дело, претставува дело од мало значење поради отсуството или незначителноста на штетните последици и нискиот степен на кривична одговорност на сторителот.

Од изведените докази, во конкретниот случај, неспорно е дека обвинетите постапиле спротивно на чл 13,22, и чл 23 од ЗРО како и спротивно на одредбите од чл.8,14 и 15 од Колективниот договор за Здравствена заштита со тоа што овозможиле на повеќе поименично наведени лица, без склучување на договори за работа и без законска постапка, да бидат работно ангажирани во ЈЗУ Здравствен дом К

Неспорно е дека состојбата со недостиг на лекари и друг медицински персонал, обвинетите во моментот на нивното назначување за директори ја наследиле од претходно и неспорно се обидите на обвинетите, да издејствуваат одобрување на средства за нови вработувања со доставување на бројни писмени барања до надлежните министерства. Неспорно е дека обвинетите знаеле дека во ЈЗУ К работни задачи обавуваат лица кој не се во работен однос но неспорно е и

постоењето на субјективната должност и одговорност кај обвинетите, и покрај проблемот со недостиг на средства за вработување на медицински кадар, тие како директори на ЈЗУ К, да обезбедат континуирана примарна здравствена заштита на населението на подрачјето на ЈЗУ К а тоа со цел да не настапат штетни последици по здравјето на населението. неспорно е дека Управниот одбор на ЈЗУ К донел одлука со која утврдува дека во здравствената установа работно се ангажирани невработени лица, но дека без нив ЈЗУ Кочани не може да функционира нормално како и одлука на Управниот одбор, дека ЈЗУ К, поради иплаќањето на паричен надомест на работно ангажираите лице, нема претрпено штета.

Постоењето на корист за наведените лица во поднесеното обвинение не е докажана, ниту пак постоењето на корист произлегува од изведените докази. Од изведените докази се заклучува дека паричниот надоместок, кој работно ангажираните лице го добивале е далеку понизок од оној кога тие лице би биле редовно вработени. Од доказите произлегува и фактот дека работно ангажираните лица се согласиле да ги извршуваат поставените работни задачи со цел нормално функционирање на ЈЗУ К и обезбедување на континуирана здравствена заштита на населението само со примање таквиот понизок надоместок за извршената работа, без да притоа овие лица остварат или уживаат други права од работен однос, предвидени со позитивното право.

При таква состојба на работите а имајќи ја го во предвид Уставно загаранитраното право на примарна здравствена заштита и законската обврска на јавните здравствените организации да укажуваат континуирана здравствена заштита на населението и овој суд, во целост се согласува со становиштето на првостепениот суд дека дека делото за кое се обвинуваат обвинетите не е кривично дело иако содржи обележја на кривично дело поради отсуство на штетна последица и низок степен на кривична одговорност на обвинетите.

Од горе изнесеното, а согласно чл. 401 од ЗКП(Пречистен текст) се одлучи како во изреката.

Врховниот суд на Р.Македонија постапувајќи по подигнатото Барање за заштита на законитоста констатира дека нападнатата првостепена пресуда е законита и во истата не се содржани повреди на законот на кои се повикува подносителот на барањето.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 29.01.2013 год. под КЖ.бр.33/2013 и Врховен суд на РМ Кзз бр.15/2013 од 06.06.2013 год.

12. Не се исполнети елементите на нужна одбрана кога од начинот на кој осудениот го сторил делото, неговата упорност и дрскост, произлегува дека тој бил свесен за своето дело, го сакал неговото извршување и не станува збор за негова одбрана.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со побиваната пресуда К.бр.141/13 од 28.05.2013 година, обвинетиот Т. Д. го огласил за виновен за сторени

кривични дела “Насилство” од чл.386 ст.2 в.в. со ст.1 од КЗ, и Тешка телесна повреда од чл.131 ст.1 од КЗ, за кои е осуден, за кривичното дело “Насилство” од чл.386 ст.2 в.в. со ст.1 од КЗ, на казна затвор во траење од 8 (осум) месеци, а за кривичното дело “Тешка телесна повреда” од чл.131 ст.1 од КЗ на казна затвор во траење од шест месеци, а со примена на чл.44 од КЗ на обвинетиот Тони Димков му изрекот единствена казна затвор во траење од 1 (една) година. Воедно, согласно чл.89 и 92 ст.1 од ЗКП се задолжува обвинетиот да плати на име дополнителни трошоци на постапката износ од 2.990,00 денари, во корист на Буџетот на РМ, а во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата.

Против пресуда жалби поднел обвинетиот кои жалби Апелациониот суд во Штип ги одби како неосновани од следните причини:

Првостепениот суд не сторил суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка од чл. 381 ст.1 т.11 од ЗКП (пречистен текст) со што не се доведува под сомнение ниту утврдената фактичка состојба.

Притоа судот со должно и еднакво внимание ги ценел доказите и тоа како оние кои го товарат обвинетиот, така и оние кои одат во негова корист, па затоа и првостепениот суд прифатил дека главен причинител на опасната ситуација е токму обвинетиот Т. Д.

Од изведените докази неспорно се утврдило дека критичниот ден на 21.04.2011 година, околу 00,10 часот во кругот на бензиската пумпа ДА “Б.” ДООЕЛ, лоцирана на ул “Партизанска” б.б во Ш. по претходна караница и тепачка помеѓу обвинетиот Т. и оштетените В. и С. М., обвинетиот Т. влегол во сопственото возило и стартувајќи го истото извршил грубо насилство над повеќе граѓани В. М., Д. Т., З. Ш. и С. Митров, па со умисла кога бил свесен за своето дело, и го сакал неговото извршување, повеќе пати удрил со неговото ПМВ во паркираното ПМВ марка “Мерцедес”, сопственост на Сашо М., кое било паркирано во влезот на бензинската пумпа. При еден ваков тек на работите, обвинетиот со своето ПМВ заминал кон с.С. К., но по кратко време пак дошол на бензинската пумпа, и со голема брзина влегол во кругот на истата, усмерувајќи го возилото кон оштетените, па за да не бидат прегазени побегнале кон фрижидерите за пијалоци и масите, обвинетиот со возилото ги бутнал фрижидерот и масите, кои пак удриле во оштетениот Влатко, од кое дејствие истиот паднал на бетонската подлога, при што се задобил со тешка телесна повреда детално опишана во изреката на побиваната пресуда, како и нанел материјална штета на предметите и на инвентарот, и пак обвинетиот продолжил да го турка фрижидерот и масите кон оштетените, на кој начин како кај нив, така и во јавноста предизвикал чувство на несигурност, загрозување и страв.

Во врска со жалбените наводи на обвинетиот Тони кои наведуваат на фактот да истиот дејствувал во нужна одбрана во смисла на чл.9 ст.1 од КЗ в.в со ст.2, овој суд ги оцени за неосновани од причина што, од изведените докази како во текот на истрагата така и во текот на главниот претрес јасно првостепениот суд утврдил правилна фактичка состојба базирана на цврсто проверени докази и факти. Имено, овој суд укажува на фактот да во никој случај не може да стане збор за примена на институтот нужна одбрана, обвинетиот во ниеден случај не се

почувствувал уплашено, а ниту пак загрозено, овие факти како такви се потврдуваат бидејќи истиот кога ја завршил тепачката и караницата влегол во своето возило и истиот повеќе пати удрил во возилото на оштетените. Исто така, ако навистина обвинетиот Тони се почувствувал загрозено и уплашено ќе заминал од настанот и повеќе немало да се врати, но од изведените докази се докажало да истиот по втор пат се вратил на местото на настанот и се обидел со противправни дејствија да делува спрема оштетените а и кај останатите присутни, за да кај истите предизвика чувство на страв и загрозување.

Врз основа на правилно и целосно утврдената фактичка состојба, по оценка на овој суд првостепениот суд правилно го применил и КЗ, кога дејствијата кои ги преземал обвинетиот Тони Димков а кои се опишани во изреката на пресудата, правно ги квалификува како сторени од него кривични дела и тоа: “Насилство” од чл.386 ст.2 в.в. со ст.1 од КЗ, и Тешка телесна повреда од чл.131 ст.1 од КЗ, а в.в. со чл.44 од КЗ, за кои дела го огласува за виновен и му утврдува казни затвор како во изреката, па го осудува за двете дела на единствена казна затвор во траење од 1 (една) година.

Изречената единствена казна затвор во траење од 1 (една) година по оценка на овој суд е правилна, законита и нужна за остварување на целите на казнувањето од чл.32 од КЗ. При утврдувањето и одмерувањето на видот и висината на казната првостепениот суд ги имал во предвид сите околности од чл.39 од КЗ.

Поради горе изнесеното, а врз основа на чл.375 од ЗКП се одлучи како во изреката.

Врховниот суд на Р Македонија поднесеното барање за вонредно преиспитување на правосилната пресуда го одби како неосновано потврдувајќи ги првостепената и второстепената пресуда и прифаќајќи ги нивните образложенија.

Решено во Апелационен суд - Штип на ден 16.10.2013 година под Кж.бр.518/13 и Врховен суд на РМ Квп бр.328/2013 од 28.01.2014 год.

13. Обвинетиот не го сторил кривично дело „Оштетување или повластување на доверители“ кога во постапка за ликвидација на друштвото истиот постапувал во согласност со ЗТД и била спроведена законита постапка.Фактот што сега оштетените доверители не се намириле не е поради измамнички дејствијата на обвинетиот, но поради немарноста во извршување на задачите на самите вработени кај оштетените, кои нити навремено ги обезбедиле своите побарувања во законска постапка, нити ги следеле објавите во службените гласила и дневниот печат па дошло до нивни пропуштања во намирувањата на долговите.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со обжалената пресуда К.бр.58/12 од 14.03.2013 година обвинетиот К. С. од Р. врз основа на чл.368 ст.1 т.1 од ЗКП(пречистен текст) го ослободил од обвинението, да сторил кривично

дело „Оштетување или повластување на доверители“ од чл.257 ст.3 в.в. со ст.2 од КЗ, бидејќи делото не е кривично дело по законот. Согласно чл.93 ст.1 од ЗКП кривичните трошоци на постапката во вкупен износ од 91.994,00 денари и тоа: Р. М. Државен правобранител на РМ за подрачје Ш. 63.000,00 денари, Фонд за здравство Р. 800,00 денари, С. Т. од Р. 1.600,00 денари, Биро за судски вештачења 9.924,00 денари, А. Ц. од С.1.760,00 денари, Здружение за авторски и музички права 13.200,00 денари и Агенција за вработување Р. 1.600,00 денари одлучил да паднат на товар на Буџетот на РМ. Согласно чл.102 ст.3 од ЗКП оштетените Фонд за здравство ПЕ - Р., ФОНД за ПИОМ С. ПЕ Р., Агенција за вработување - Р. и Управа за јавни приходи РЕ С., Даночно одделение Р. за остварување на имотно-правното побарување ги упатува да го остваруваат во управна постапка, а за имотно-правното побарување Здружението за авторски и музички права - С. ги упатува на граѓански спор.

Апелациониот суд во Штип ценејќи ги жалбените наводи, одговорот на жалба, обжалената пресуда, доказите и предлогот на застапникот на обвинението, најде дека жалбата е неоснована од следниве причини:

Поради отсуство на суштествени повреди на постапката на кои овој суд внимава по службена должност врз основа на чл.367 од ЗКП, утврдената фактичка состојба од страна на првостепениот суд, овој суд во целост ја прифаќа како правилно и целосно утврдена. Со изјавената жалба утврдената фактичка состојба не со доведува под сомнение во ниту еден дел.

Кај обвинетиот имаме отсуство на противправни дејствија за извршување на било кој облик од кривичното дело „Оштетување или повластување доверители“ од чл.257 од КЗ, бидејќи наведените дејствија преставуваат законски дозволени форми на формирање на друштва кои подлежат на контрола на државните органи - судот, како и ликвидацијата на друштвото, а Законот за трговски друштва во сите овие фази на статусни промени и ликвидација обезбедува сигурна заштита на доверителите на друштвото доколку своите побараувања ги остварувале во законски определените рокови.

Одлуката за преземање на статусни промени на АД „Х“ - Р.е донесена од страна на Собранието на акционери на ден 31.08.2002 год., кое одлучува за интересите на акционерското друштво, а не е донесена од страна на обвинетиот К. како претседател на управниот одбор на АД „Х.“ - Р.

Правилно утврдил првостепениот суд во фактичката состојба дека обвинетиот во постапката за статусни промени на АД „Х“ - Р. воопшто не ги измамил доверителите со поднесување на планот за спојување на АД „Х“ - Р.со МС ДОООЕЛ - Р. (планот е составен согласно чл.622 ЗТД), со фактот што не ги прикажал податоците за пасивата - долгувањата спрема доверителите. Ова од причина што согласно чл.622 и 627 од ЗТД со спојување на друштвото се спојува целата актива и пасива на друштвото и притоа се врши универзален пренос на сите обврски кои се пренесуваат на друштвото примач - должник. Друштвото должник, а во

конкретниот случај МС ДОО - Р. е должник на сите доверители на друштвото „Х.“ кое со спојувањето престанало да постои, и секој доверител согласно чл.627 од ЗТД можел да си го наплати своето побарување од МС ДОО Р. Спојувањето на друштвата е извршено на 17.09.2002 год. согласно чл.617, 618 и чл.619 од ЗТД. Според чл.627 ст.2 од ЗТД рокот за оспорување на планот за спојување од било кој е 30 дена, но никој од доверителите не го спорил овој план. Бришењето на АД „Х.“ од трговскиот регистар (број на влошка...) е извршено врз основа на чл.614 од ЗТД на 04.11.2002 год. со решение П.трег.бр.988/02. Според ЗТД тужба за поништување на спојување и поништување на упис за спојување во трговскиот регистар се поднесува во рок од 6 месеци сметано од денот на запишувањето во трговскиот регистар, а тава тужба во тој рок доверителите немале поднесено. Овој суд утврдува дека и во ова дејствие нема противправност, бидејќи ЗТД ги штити доверителите.

Како дејствие на извршување на кривичното дело во фактичкиот опис на обвинението е наведено „Спроведување на постапката за ликвидација“, која постапка обвинението ја третира како измамничко дејствие на обвинетиот. Меѓутоа и по однос на ова дејствие од обвинението правилно првостепениот суд утврдува дека нема противправни дејствија од следните причини. Според ЗТД не е забрането да се поднесе пријава - предлог за ликвидација на друштвото. Самиот предлог - пријава за поведување постапка за ликвидација е поднесен од Друштвото за производство, трговија и услуги увоз-извоз МС ДОО - Р., а отварањето на постапката за ликвидација пред регистерскиот суд не значи и постоење на намера - умисла за изигрување на доверителите, бидејќи и во ова постапка ЗТД дал доволна заштита за намирување на доверителите. Имено, во конкретниот случај пријавата за ликвидација е поднесена на 02.12.2002 год. до Основниот суд - Штип, каде е заведен предмет Л.бр.245/02 против МС ДОО Р. Одлуката за отварање на ликвидациона постапка од страна на судот е упатена до Службен весник на РМ на ден 30.12.2002 година, а е објавена во Огласниот дел на Службен весник на РМ бр.1/о3 од 13.01.2003 год. и гласи: „Основниот суд во Штип, со решение Л.бр.237/02 од 30.12.2002 год. отвори ликвидациона постапка над Друштвото за производство, трговија и услуги увоз - извоз МС ДОО Р. и истата ја заклучи. Имотот во вкупен износ од 67.395.029,00 денари како оснивачки влог да им припадне на содружниците М. С. и К. С. во сооднос од 50:50 или изразено во денари: -на М. С. да му припадне имот од ликвидираниот друштво во вкупен износ од 33.697.514,50 денари и - на К. С. да му припадне имот од ликвидираниот друштво во вкупен износ од 33.697.514,50 денари. По правосилноста на решението должникот да се брише од судскиот регистар што се води при Основниот суд во Штип. Од Основен суд во Штип. (215)“, дел од доверителите кои имале побарување се јавиле и биле исплатени (АД „С. Б.“, Е. и др.“), а фактот што сега оштетените доверители не се намириле не е поради дејствијата на обвинетиот кои не се противправни, но поради немарноста во извршување на своите задачи на самите вработени кај оштетените, кои нити навремено ги обезбедиле своите побарувања во законска постапка, нити ги следеле објавите во службените гласила и дневниот печат, дошло до нивни пропуштања во намирувањата на долговите, а во чл.488 ст.2 од ЗС е пропишано дека „по извршениот упис и објавен упис во

трговскиот регистер никој не може да го истакнува незнаењето на запишаните факти“. Значи јавно објавената ликвидација на друштвото МС ДОО - Р. не значи прикривање или лажно прикажување на факти, нити доведување во заблуда, доверителите нити се изиграни, нити оштетени, бидејќи била спроведена законита постапка од регистерскиот суд - Основен суд - Штип, која постапка Л.бр.245/02 доверителите нити ја оспориле, нити ги обжалиле до повисокиот суд одлуките од ова постапка на судот.

Дека сите статусни промени на АД „Х.“ - Р., уписот на план за спојување, како и уписот за припојување на МС ДООЕЛ - Р. и МС ДОО Р. како и постапката за ликвидација, биле во согласност со Законот за трговски друштва, првостепениот суд утврдил и од правосилната пресуда на Основниот суд Штип Пст.бр.332/03 од 15.05.2008 год., во која е кажано дека: „Тужбеното барање на тужителот Р. М. против тужените К. С. и М. С. од Р. за утврдување на ништовност на уписи во Трговскиот регистар и тоа на: упис на план за спојување со решение на Основниот суд во Штип П.трег.бр.854/02 од 17.09.2002 год., упис на статусна промена припојување со решение на Основен суд Штип П.трег.бр.989/02 од 04.11.2002 година, упис на бришење на АД „Х.“ Р. поради статусна промена припојување без ликвидација со решение на Основен суд Штип П.трег.бр.988/02 од 04.11.2002 год. и утврдување на ништовност на решение Л/бр.245/02 од 30.01.2002 година на Основен суд Штип, како и трошоци на постапката- СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНО“... а која пресуда е потврдена и со Пресуда на Врховен суд на Македонија Рев.бр.1185/2009 од 10.06.2010 год.

По оцена на овој суд и од овие две судски одлуки јасно произлегува дека отсуствува противправноста - како еден од основните елементи на секое кривично дело, во дејствијата на обвинетиот кои му се ставаат на товар со поднесеното обвинение.

Изнесените причини од првостепениот суд во обжалената пресуда, а кои овој суд ги прифаќа во целост, како и поради горе изнесеното, овој суд утврди дека правилно првостепениот суд врз основа на чл.342 т.1 од ЗКП го ослободил обвинетиот од обвинение да сторил кривично дело „Оштетување или повластување на доверители“ од чл.257 ст.3 в.в. со ст.2 од КЗ, бидејќи делото за кое се обвинува не е кривично дело според законот.

Поради погоре изнесеното, а согласно чл.375 од ЗКП се одлучи како во изреката на оваа пресуда.

Решено во Апелационен суд - Штип на ден 03.09.2013 год. под Кж.бр.458/13.

14. Во дејствијата преземени од страна на обвинетите во целост се содржани законските елементи на кривичното дело „Тешка кражба“ кога, иако вредноста на противправно присвоените туѓи подвижни предмети во времето на сторувањето на кривичното дело очигледно претставува помала вредност, во умислата на обвинетите било одземањето на предмети од поголема вредност, а делото го сториле со примена на сила и погоден предмет како дејствие на извршување.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со обжалената пресуда, обвинетиет И Ц Б К, Ј Н, С Пи А А ги огласил за виновни и тоа, обвинетиот И Ц, Б Ки Ј Н за кривично дело „Тешка кражба“ од чл. 236 ст.1 т.1 в.в. со чл. 22 од КЗ, а обвинетите С П и А А за кривично дело „Тешка кражба“ од чл. 236 ст.1 т.1 в.в. со чл. 22 од КЗ. Обвиентиот И Ц за стореното кривично дело го осудил на казна затвор во траење од три месеци, а на обвинетите Б К, Ј Н и С П и А А им изрекол условна осуда, на обвинетите Б, Ј, Си Аим утврдил казна затвор во траење од 6 месеци која казна нема да се изврши доколку обвинетите во рок од една година не сторат ново кривично дело. Воедно ги задолжил да платат паушал секој поединечно по 5.000,00 денари како и да платат на име кривични трошоци во постапката сума од 3.000,00 денари, а обвинетиот И Ц да плати дополнително и на име трошоци во постапката 50.260,00 денари. Ги задолжил обвинетите И, Б, Ј солидарно да платат на име штета на оштетениот РИК С од К износ од 1.500,00 денари. Оштетениот РИК „С“ К за разликата од досудената сума до предјавеното имотно правно побарување во износ од 616.091,00 денари спрема обвинетите С П и А А и 1.231.000,00 денари спрема обвинетите И Ц, Б К и Ј Н ги упатил на грагански спор.

Апелациониот суд во Штип на одржаната седница на советот, најде дека поднесените жалби се неосновани а од следните причини:

Неосновани се жалбените наводи на обвинетиот И истакнати преку неговиот бранител по основот на погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Имено, од изведените докази на главниот претрес, поточно од одбраната на обвинетите И Ц, Б Ки Ј Н, како и од изведените писмени докази, како и фотодокументацијата за кривично правниот настан, се утврдило дека тројцата обвинети со намера противправно да присвојат туги подвижни предмети, употребувајќи сила и погоден предмет од Компресорската станица, сопственост на ДООЕЛ „С-н“ погон „Р“ во м.в. Ц В Општина П, демонтирале и одзеле делови од компресор како старо железо, во вкупна количина од 300 кгр. во вредност од 1.500,00 денари, а тоа се случило во периодот од месец септември до месец октомври 2004 година.

Од записникот за увид на лице место на ОВР Пробиштип од 23.11.2004 година, од записникот од 23.11.2004 на Комисијата на оштетениот „С-н“ ДООЕЛ К, за направена материјална штета, од потврдата за привремено одземени предмети на ОВР Пробиштип од П С од 23.11.2004 година на бакарна лакирана жица со должина од 6,00 метри, од потврдата за привремено одземени предмети од А А од истата дата- на гумирана клешта два пара, бонсек - лист, тесла, нож и хебла, од потврдата за вратени предмети од 23.11.2004 година на оштетената фирма - бакарни лакирани жици, како и од вештачењето на МВР Сектор за криминалистичка техника Скопје од 28.01.2005 година, како и од фотодокументацијата за кражбата опишана под т.2 од изреката на пресудата, правилно прифатил првостепениот суд дека од сите тие изведени докази се утврдува дека обвинетиот С П и А А критичниот ден на 23.11.2004 година со употреба на сила и погоден предмет - клешти, со намера противправно да присвојат туги подвижни предмети од

Компресорската станица сопственост на оштетениот демонтирале и одзеле бакарен кабел од 6,00 кгр. во вредност од 420,00 денари.

Во контекст на горе наведеното во изјавените жалби од страна на обвинетите се наведува дека во дејствијата преземени од страна на обвинетите евентуално би можеле да бидат содржани законските елементи на кривичното дело „Кражба“ од чл. 235 од КЗ, а не на кривичното дело „Тешка кражба“ од чл. 236 ст.1 т.1 од КЗ, како што прифатил првостепениот суд, бидејќи во конкретниот случај станувало збор за руиниран и необезбеден објект, подолг временски период, од кој било вршено крајби и пред предметниот кривично правен настан, а обвинетите предметите ги собирале како напуштени ствари од околината на овој објект, без при тоа да се провалува во затворени простории и без да се употреби сила.

Ваквите жалбени наводи овој суд ги одби како неосновани, од следните причини:

Имено, неспорен е фактот дека Компресорската станица - сопственост на оштетениот РИК „С“ К во м.в. „Ц в во подолг временски период била во руинирана состојба, а прозорците и вратите и биле отстранети, меѓутоа во конкретниот случај обвинетите со поднесеното обвинение не се обвинуваат дека предметното кривично дело го сториле со провалување во затворени простории или совладување на препреки во таа смисла, туку истите се обвинуваат дека со примена на сила и погодни предмети ги сториле предметните кривични дела на начин детално опишан како во изреката на пресудата, како еден од облиците на извршување на кривичното дело од чл. 236 ст.1 т.1 од КЗ.

Во конкретниот случај, за овој суд не постои сомнение дека при извршувањето на предметното кривично дело обвинетите употребиле сила и погоден алат, бидејќи од увидот во записникот на Комисијата за утврдување на направена материјална штета на оштетениот „С-н“ ДООЕЛ К од 23.11.2004 година, од потврдите за привремено одземени предмети од истата дата како и од извршеното вештачење на МВР - Сектор за криминалистичка техника Скопје од 28.01.2005 година, неспорно се утврдува дека обвинетите С и А бакарната жица не ја собрале од околината на компресорската станица, која била расфрлена, напротив од содржината на предходно наведените докази се утврдува дека истата ја одземале со употреба на сила и погоден алат - клешта, на начин што ја демонтирале од електромоторот, поточно неговиот ротор и статор.

Од Наодот и мислењето на овластениот судски вештак - дипломиран градежен инженер Ф С од Ш, првостепениот суд правилно прифатил дека од приложената фотодокументација се констатира дека периодот за одвивање на сите дејствија е контрадикторен по она што се тврди во останатите писмени докази, особено ако се цени фактот дека објектот бил под стражарски мониторинг, па било невозможно ваквите обемни и воочливи работи да не се забележат како промени во објектот и на Компресорската станица. Од ова вештачење се констатира дека при извршениот увид на лице место на состојбата на објектот, се утврдило дека не се забележуваат битни факти кои можат со доволна точност да ја појаснат целосната слика на кривично правните настани, па поради тоа постојат контрадикторности во она што се тврди и она што всушност се гледа и забележува, така што руинираната состојба на

објектот била во застапена во подолг временски период. Алатот кој бил прикажан на фотографиите, не е подобен со истиот да се изврши демонтажа на прозорците и вратите. За пренос на прозорците и вратите би требало да се обезбедат товарни возила, како што се трактор, камион или автомобил со приколка, а рачниот пренос не би можел да се изврши.

Имајќи го во предвид видот и карактерот на противправно присвоените туги подвижни предмети од страна на обвинетите И, Б и Ј, а особено фактот дека се работи за составни делови од компресор, во конкретниот случај јасно произлегува дека за да се одземат, истите претходно мораат да бидат демонтирани, и тоа со употреба на сила и погоден алат, а дека обвинетите ги превзеле овие дејствија на извршување, се утврдува и од одбраната на обвинетиот И кој што на главниот претрес меѓу другото изјавил дека „деловите од моторот ги вадевме со помош на рачен алат, клучеви и клешти и со чукање на клуч“.

Иако вредноста на противправно присвоените туги подвижни предмети во времето на сторувањето на кривичното дело очигледно претставува помала вредност, во смисла на чл. 122 ст.33 од КЗ, во конкретниот случај обвинетите не оделе кон тоа да присвојат предмети од таква вредност, туку во умислата на обвинетите било одземањето на предмети од поголема вредност, но имајќи во предвид фактот дека Компресорската станица била во голема мера рунирана, обвинетите И, Б и Ј, од компресорот одзеле делови во вид на старо железо, а обвинетите С и А одземале бакарен кабел со примена на сила и монтирање на компресорската станица.

Со оглед на горе наведеното, овој суд ги одби жалбените наводи на жалителите за повреда на КЗ, бидејќи по наоѓање на овој суд првостепениот суд правилно го применил КЗ, кога нашол дека во дејствијата преземени од страна на обвинетите, а конкретно опишани во изреката на првостепената пресуда, во целост се содржани законските елементи на кривичното дело „Тешка кражба“ од чл. 236 ст.1 т.1 в.в. со чл. 22 од КЗ.

Од горе изнесеното, а согласно чл. 401 од ЗКП(Пречистен текст) се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип на ден 05.03.2013 год. под КЖ-93/2013

15.Пронајдената наркотична дрога во домот на обвинетиот не претставува сигурен доказ од кој ќе се утврди кривичната одговорност на обвинетиот за кривично дело „Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори“ по чл. 215 ст.1 в.в. со чл. 45 од КЗ кога од утврдените факти неспорно произлегува дека обвинетиот е долгогодишен регистриран зависник од наркотична дрога и дека критичниот период бил на лекување со метадонска терапија.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со обжалената пресуда, обвинетиот М С од Ш врз основа на чл. 368 т.3 од ЗКП(Пречистен текст) го ослободил од

обвинение за кривично дело „Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори“ по чл. 215 ст.1 в.в. со чл. 45 од КЗ. Одлучил на обвинетиот да му бидат исплатени нуџи трошоци по постапката, сума во износ од 22.325,00 денари во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата. Трошоците во кривичната постапка над 22.325,00 денари до бараните 29.585,00 денари ги одбил како неосновани. Наркотичната дрога - марихуана со тежина од 44,84 грама и 584 семки од растението канабис, ги одзел и истите одлучил да бидат уништени со спалување од надлежна комисија.

Апелациониот суд во Штип по повод поднесените жалби одлучи како во изреката на пресуда а од следните причини:

Неосновани се жалбените наводи и по основот на погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Имено, неспорен е фактот дека на ден 10.01.2013 година при извршен претрес од страна на овластени службени лица, во домот на обвинетиот биле пронајдени 43,9 грама наркотична дрога - марихуана спакувана во полиетиленска кеса, како и 0,94 грама наркотична дрога - марихуана, спакувана во целофан, мегутоа сето ова не преставува доволно сигурен доказ од кој ќе се утврди кривичната одговорност на обвинетиот за предметното кривично дело за кое се обвинува.

Ова од причини што од ниту еден доказ изведен на главен претрес не може со сигурност да се утврди дека оваа наркотична дрога обвинетиот ја држел заради продажба, особено при состојба на утврдени факти дека обвинетиот е долгогодишен регистриран зависник од наркотична дрога и дека критичниот период бил на лекување со метадонска терапија.

Од исказот на вештото лице д-р. Г К во целост се потврдува одбраната на обвинетиот, а имено дека предметната наркотична дрога истиот ја набавил заради лични потреби, со оглед на фактот дека критичниот период му била намалена метадонската терапија, а како дополнување обвинетиот навистина имал потреба од конзумирање на марихуана и според вештото лице најнормално било да пушел по 5 цигари дневно.

Во прилог на одбраната на обвинетиот, т.е. дека предметната наркотична дрога - марихуана ја набавил заради лични потреби се и утврдените факти и околности на главниот претрес, односно дека при извршениот претрес наркотичната дрога - марихуана била пронајдена на видно место - врз пералната во ВЦ просторијата како и фактот дека во домот на обвинетиот биле пронајдени повеќе отпушоци од рачно изработени цигари, а истите претставувале мешавина од тутун и исушени, иситнети врвни делови-вршунки и листови кои потекнуваат од растението канабис, но и фактот дека при извршената анализа на примерок урина од обвинетиот било детектирано присуство на метаболити и тетрахидроканабинол - психоактивна супстаца која ја содржи растението канабис.

При една таква состојба на утврдени факти, но и отсуство на докази од кои би се утврдило дека обвинетиот пронајдената наркотична дрога во неговиот дом ја нудел за продажба, самиот факт што покрај наркотичната дрога марихуана спакувана во полиетиленска кеса од 43,9 грама било пронајдено и наркотична дрога - марихуана спакувана во

целофан со тежина од 0,94 грама, не може да се прифати како сигурен доказ од кој би се утврдило дека обвинетиот предметната наркотична дрога ја држел заради продажба, како што се прикажува во изјавената жалба, бидејќи и од одбраната на обвинетиот, но и од исказот на вештото лице јасно произлегува дека оваа количина на наркотична дрога-марихуана од 0,94 грама обвинетиот ја издвоил и ја спремал за лична употреба, бидејќи џоинтот го правел со мешавина од марихуана и тутун, при што во еден џоинт ставал околу 1 грам марихуана.

Што се однесува за останатиот дел од обвинението во кој обвинетиот се обвинува дека неовластено набавил материјал -584 семки од растението канабис, за кој знаел дека се наменети за производство на наркотична дрога, а кое дејствие влегува во составот на продолженото кривично дело за кое се обвинува обвинетиот и во овој случај првостепениот суд правилно утврдил дека од содржината на изведените докази на главниот претрес не може да се утврди намерата кај обвинетиот предметните семки да ги употреби за производство на наркотична дрога. Ова од причини што од ниту еден доказ не произлегува дека обвинетиот овие семки ги набавил самостојно, заради производство на наркотична дрога, напротив од содржината на изведените докази јасно произлегува дека пронајдените 584 семки од растението канабис не биле наменети за производство на опојна дрога - марихуана, туку истите претставувале отпадот од чистење на необработената марихуана.

Поради сите овие напред наведени причини, првостепениот суд правилно постапил кога обвинетиот го ослободил од обвинение дека сторил кривично дело „Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори“ по чл. 215 ст.1 в.в. со чл. 45 од КЗ, врз основа на чл. 368 т.3 од ЗКП(Пречистен текст), односно бидејќи од изведените докази на главен претрес не се докажало дека обвинетиот го сторил кривичното дело за кое се обвинува.

Од горе изнесеното, а согласно чл. 401 и чл. 403 од ЗКП (Пречистен текст) се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип на ден 10.09.2013 год. под КЖ-457/2013

16.Кривично дело „Загрозување со опасно орудие при тепачка или караница“ од чл.133 ст.1 од КЗ, кое му се става на товар на обвинетиот не е кривично дело по законот кога во преземените дејствија од страна на обвинетиот видно отсуствува посегнувањето по опасното средство-ножот за време на караница или расправија како битен конститутивен елемент на делото, а отсуствува и манифестирањето на намера опасното средство да се употреби заради предизвикување на опасност за телесниот и здравствениот интегритет на оштетениот.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со обжалената пресуда К.бр.144/13 од 08.05.2013 година обвинетиот С. З. од Ш. согласно чл.368 т.1 од ЗКП го

ослободил од обвинението, да сторил кривично дело „Загрозување со опасно орудие при тепачка или караница“ од чл.133 ст.1 од КЗ, бидејќи делото за кое се обвинува не е кривично дело по законот. Согласно чл.93 од ЗКП трошоците на постапката одлучил да паднат на товар на Буџетот на РМ, а на бранителот на обвинетиот, адвокат Панче Докузов од Штип, на име трошоци во постапката за дадена одбрана од Буџетот на РМ да му бидат исплатени 9.880,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата. Согласно чл.100-а од КЗ ножот со сечиво од 15 см со црна рачка се одзема. Согласно чл.100 од ЗКП за имотно-правното побарување оштетениот Ш. К. го упатува на граѓански спор.

Од ваквата пресуда останал незадоволен Основниот јавен обвинител од Штип, кој поднел жалба, за која Апелациониот суд во Штип најде дека жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи и по основот на погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба. На главниот претрес првостепениот суд ги извел сите потребни докази, кои правилно ги ценел и врз основа на истите правилно утврдил дека во дејствијата превземени од страна на обвинетиот С. не се содржани сите законски елементи на кривичното дело „Загрозување со опасно орудие при тепачка или караница“ од чл.133 од КЗ.

Имено, од изведените докази на главниот претрес првостепениот суд правилно утврдил дека критичниот ден, место и време настанала вербална расправија помеѓу обвинетиот и оштетениот, а во врска со личната карта на оштетениот, за која оштетениот сметал дека не му била вратена од страна на обвинетиот, а која расправија првично се одвивала преку шалтерот, додека истата повторно продолжила кога оштетениот влегол зад шалтерот и му се обратил на обвинетиот со зборовите „давај ја личната карта мамето твое, ќе те утепам“. Неспорен е фактот дека во моментот кога оштетениот влегол во просторијата зад шалтерот и му се обратил на обвинетиот со погоре наведените зборови, обвинетиот држејќи нож во раката, станал од столот и застанал до работното биро, меѓутоа ова не значи дека на овој начин обвинетиот го сторил кривичното дело за кое се обвинува.

Ова од причини што од исказот на сведокот С. јасно произлегува дека обвинетиот предметниот нож го држел во рацете и истиот го употребувал за службени потреби т.е. сечење на образците уште пред моментот да оштетениот влезе внатре во шалтерот, односно пред да отпочне нивната повторна меѓусебна расправија.

При една ваква состојба на работите, а притоа анализирајќи ги елементите на кривичното дело од чл.133 од КЗ, овој суд најде дека првостепениот суд правилно утврдил дека во превземените дејствија од страна на обвинетиот С. видно отсутува посегнувањето по опасното средство-ножот за време на караница или расправија како битен конститутивен елемент на кривичното дело „Загрозување со опасно орудие при тепачка или караница“, а отсутува и манифестирањето на намера да обвинетиот опасното средство - ножот со сечиво од околу 15 см го употреби и со тоа да создал опасност за телесниот и здравствениот интегритет на оштетениот. Поради изнесеното правилно првостепениот

суд обвинетиот врз основа на чл.368 т.1 од ЗКП го ослободил обвинетиот од обвинение да сторил кривично дело „Загрозување со опасно орудие при тепачка или караница“ од чл.133 ст.1 од КЗ, бидејќи делото закое се обвинува не е кривично дело по законот.

Врз основа на чл.95 в.в. со чл.93 в.в. со чл.89 од ЗКП овој суд досуди на обвинетиот, дополнителни трошоци на постапката по повод поднесениот одговор на жалба од обвинетиот С. З. преку неговиот бранител, адвокат Панче Докузов од Штип, во вкупен износ од 1.950,00 денари, кои се однесуваат за состав на одговорот на жалба со зголемување од 50 % и паушал 30 %, а кои трошоци да паднат на товар на Буџетот на РМ, во рок од 15 дена по приемот на оваа одлука.

Поради погоре изнесеното, а врз основа на чл.401 од ЗКП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 01.07.2013 год. под Кж.бр.388/13.

17.Обвинетиот не го сторил кривичното дело «Загрозување на безбедноста на сообраќајот» кога дејствието на извршување не го презел своеволно туку исклучиво по барање-наредба на овластено службено лице, притоа прекршената законска норма не е од облигаторен-задолжителен карактер а дејствијата (не)преземени од страна на оштетениот се во директна причинско последична врска со случената сообраќајна незгода.

Од образложението:

«Основен суд Струмица» со обжалената пресуда К.бр.962/12» од 17.06.2013 година, обвинетиот «Б.К. од «Б.» согласно чл.342 т.1 од ЗКП, го ослободил од обвинение за кривично дело «Загрозување на безбедноста на сообраќајот» по «чл.297 ст.3, во врска со ст.1» од КЗ. Согласно чл.92 ст.1 од ЗКП, одлучил трошоците на постапката да паднат на товар на буџетските сретства од кои износ од 16.840,0 денари да биде исплатен на обвинетиот Б. К., согласно чл.92 ст.1 од ЗКП, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата под страв на присилно извршување.

Апелациониот суд во Штип, на одржаната седница на советот најде дека жалбата е неоснована од следниве причини:

Фактичката состојба е правилно и целосно утврдена. Неосновани се жалбените наводи дека првостепениот суд од изведените докази на главен претрес извлекол погрешен заклучок по однос на причините за настанување на сообраќајната незгода.

Факт е дека обвинетиот своеволно не го застанал ТМВ, напротив истиот ваквото дејствие го преземал исклучиво по барање-наредба на овластено службено лице, а кое лице го определило местото, но и начинот на застанувањето на предметното ТМВ. При една ваква состојба на работите првостепениот суд правилно утврдил дека евентуална одговорност за загрозување на сообраќајот со вака преземените дејствија од страна на обвинетиот Б. е на страната на овластеното

службено лице кое што го наредило извршувањето на ваквото дејствие, а секое поинакво постапување од страна на обвинетиот би претставувало спротивно постапување и непочитување на одредбите од чл.16 ст.4 и чл.218 ст.1 од ЗБСП.

Предмет на правилна анализа и оцена пред првостепениот суд биле дејствијата преземени од страна на обвинетиот Б. и во корелација со одредбата од чл.64 од ЗБСП, односно дека: “Секогаш кога е можно возилото да се запре надвор од коловозот “.

Имајќи ја во предвид вака формулираната законска одредба во конкретниот случај, јасно произлегува дека истата не е од облигаторен-задолжителен карактер за да возилото се запре надвор од коловозот како што се наведува во изјавената жалба, напротив истата претпоставува исполнување на условот да постои можност за безбедно преземање на ваквото дејствие.

Имајќи го во предвид горе наведено по наоѓање на овој суд првостепениот суд правилно утврдил дека дејствијата (не)преземени од страна на оштетениот Г. се во директна последична врска со случената сообраќајна незгода кои што поради недоволното внимателно следење на состојбата на патот и задоцнетата реакција, но и не преземањето на дејствијата-поместување во лево, истиот не ја искористил можноста која ја имал да ја избегне незгодата.

Од сите напред наведени причини првостепениот суд правилно постапил кога обвинетиот Б. К. го ослободил од обвинение дека сторил кривично дело “Загрозување на безбедноста во сообраќајот“ од чл.297 ст.3, в.в. со ст.1 од КЗ, а врз основа на чл.368 т.1 од ЗКП(пречистен текст).

Овој суд не досуди дополнителни трошоци на постапката по повод поднесениот одговор на жалба од обвинетиот преку неговиот бранител од причини што истиот е поднесен по истекот на законски предвидениот рок од 8 дена од приемот на жалбата од страна на обвинетиот.

Од погоре изнесеното, а врз основа на чл.401 од ЗКП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 30.09.2013 год. под Кж.бр.506/13.

18.Погрешно е применета одредбата од чл.45 од КЗ и истиот е повреден на штета на обвинетиот кога,за дејствијата кои му се стават на товар,обвинетиот е осуден за сторено продолжено кривично дело “Злоупотреба на службената положба и овластување“ а притоа не се имало во предвид дека во конкретниот случај не може да се прави правна конструкција во смисла на тоа да се врши збир на вредноста на противправните дејствија од повеќе години, туку треба да се има во предвид вредноста на противправните дејствија остварени во текот на една година имајќи во предвид дека деловното работење се однесува само на една деловна година.

Од образложението:

Основен суд Кочани» со обжалената пресуда «К.бр.355/11» од 25.01.2013 година, обвинетиот «Ј.К.» од «Кочани под ст.1 од изреката» го огласил за виновен за продолжено кривично дело «Злоупотреба на службената положба и овластување» по «чл.353 ст.4, в.в. со 3 и 1» од КЗ за кое го осудил на казна затвор во траење од 1(една) година. Воедно обвинетиот го задолжил на име судски паушал да плати износ од 4.000,00 денари, како и на име трошоци по кривичната постапка да плати износ од 44.068,00 денари, сето ова во рок од 15 дена од правосилноста на пресудата. Обвинетиот го задолжил да на оштетеното правно лице ДОО А.К. му ја надомести штетата во износ од 1.060.818,00 денари во рок од 15 дена од денот на правосилноста на пресудата.

Апелациониот суд во Штип, на одржаната седница на советот решавајќи по жалбите, а по оцена на наводите во истите, обжалената пресуда, доказите и сите списи во предметот, најде жалбата на Основниот јавен обвинител е неоснована а жалбата на обвинетиот е делумно основана.

Овој суд испитувајќи ја обжалената пресуда во делот во кој таа се побива со изјавените жалби, а притоа испитувајќи ја истата и по службена должност врз основа на чл.393 од ЗКП (Пречистен текст), најде дека првостепениот суд на правилно и целосно утврдена фактичка состојба, го повредил КЗ на штета на обвинетиот, а поради следните причини:

Имено, првостепениот суд со донесувањето на обжалената пресуда во ст.1 од изреката обвинетиот го огласил за виновен, а дејствијата кои му се ставаат на товар конкретно опишани во ст.1 од изреката на првостепената пресуда, погрешно ги квалификувал како сторено продолжено кривично дело “Злоупотреба на службената положба и овластување“ од чл.353 ст.4, в.в. со ст.3 и 1 и в.в. со чл.45 од КЗ, односно погрешно прифатил дека во конкретниот случај обвинетиот со вака преземените дејствија прибавил значителна имотна корист и за тој износ на оштетеното правно лице му нанел значителна штета.

Ова од причина што, во случај кога се применува одредбата од чл.45 од КЗ-институтот продолжено кривично дело, не може да се прави правна конструкција во смисла на тоа да се врши збир на вредноста на противправните дејствија од повеќе години, туку треба да се има во предвид вредноста на противправните дејствија остварени во текот на една година.

Во конкретниот случај доколку поединечно се анализираат дејствијата преземени од страна на обвинетиот по години т.е. критичната 2003, 2004, 2005 и 2006 година, јасно произлегува дека прибавената поединечна противправна имотна корист гледана по години т.е износ од 66.000,00 денари, 142.640,00 денари, 285.719,00 денари, 452.653,00 денари не одоговара на износот 50 просечни месечни плати во Републиката во времето на извршувањето на делото. Во конкретниот случај противправната имотна корист која што обвинетиот противправно ја присвоил може да се подведе по чл.122 ст.34 од КЗ, односно под поголема имотна корист, бидејќи износот на паричните средства кои што обвинетиот противправно го присвоил гледано по години е поголем од 5 просечни месечни плати во времето на извршувањето на делото, но очигледно не одоговара на 50 просечни месечни плати исплатени во РМ

во времето на извршување на делото.

Од овие причини овој суд одлучи да ја преиначи првостепената пресуда по однос на правната квалификација, наоѓајќи дека со дејствијата кои му се ставаат на товар на обвинетиот, а конкретно наведени во изреката на оваа пресуда, обвинетиот сторил продолжено кривично дело “Злоупотреба на службената положба и овластување“ од чл.353 ст.4, в.в. со ст.2 и 1, в.в со чл.45 од КЗ.

Имајќи во предвид дека овој суд одлучи да ја преиначи првостепената пресуда по однос на правната квалификација и обвинетиот го огласи за виновен за кривично дело “Злоупотреба на службената положба и овластување“ од чл.353 ст.4, в.в. со ст.2 и 1 и в.в. со чл.45 од КЗ за кое е предвидна казна затвор во траење до 5(пет) години, а согласно чл.107 ст.1 т.4 од КЗ “Кривичното гонење не може да се превземе кога ќе поминат 5 (пет) години од извршувањето на кривичното дело, за кое според законот може да се изрече казна затвор над 3 (три) години, а во чл.108 ст.6 е предвидено “Застареноста на кривичното гонење настапува во секој случај кога ќе поминат двапати онолку време колку што според законот се бара за застареност на кривичното гонење“, па со оглед на тоа дека од денот кога обвинетиот Ј.К. со изготвените и потпишани фалсификувани налози за подигање на парични средства и тоа: со налог од 18.06.2003 година од ж-ро сметката од Б.Б. подигнал износ од 2.500,00 денари, каде навел основ за подигање-материјален трошок, со налог од 14.07.2003 година од ж-ро сметката од Б.Б. подигнал износ од 19.736,00 денари, каде навел основ за подигање-материјален трошок, со налог од 05.08.2003 година од ж-ро сметката од Б.Б. подигнал износ од 4.100,00 денари, каде навел основ за подигање-материјален трошок, со налог од 29.07.2003 година од ж-ро сметката од Б.Б. подигнал износ од 50.000,00 денари, каде навел основ за подигање-повраток на позајмица, со налог од 31.07.2003 година од ж-ро сметката од Б.Б. подигнал износ од 2.000,00 денари, каде навел основ за подигање-материјален трошок, со налог од 19.08.2003 година од ж-ро сметката од С.Б. подигнал износ од 34.000,00 денари, каде навел основ за подигање-откуп на земјоделски производи и со налог од 19.09.2003 година од ж-ро сметката од Б.Б. подигнал износ од 1.500,00 денари, каде навел основ за подигање-материјален трошок, па се до денот на конечното одлучување т.е. 02.10.2013 година од страна на овој суд, има поминато повеќе од 10 години, во конкретниот случај овој суд ги издвои овие дејствија од изреката на првостепената пресуда, бидејќи за истите е настапена апсолутна застареност на кривичното гонење.

Неосновани се жалбените наводи на обвинетиот во кои се наведува дека во дејствијата кои што ги преземал обвинетиот отсутствувал субјективниот елемент т.е. намерата за сторување на предметното кривично дело, бидејќи во конкретниот случај обвинетиот бил свесен дека без знаење и овластување од страна на овластениот потписник И.К. подигал парични средства од ж-ро сметките на правното лице, а со цел книговодствено да ги оправда овие парични средства кои протиправно ги присвоил, истиот изготвувал фиктивна книговодствена документација, а кое нешто исто така во конкретниот случај јасно укажува на намерата и упорноста на обвинетиот во извршувањето на предметното кривично дело.

Имајќи во предвид дека овој суд дејствијата преземени од страна на обвинетиот, заради правилна примена на КЗ, ги подведе под поблага

правна квалификација, овој суд на обвинетиот за стореното кривично дело одлучи да му изрече казна затвор во траење од 6(шест) месеци која казна одговара на видот и тежината на стореното кривично дело, степенот на кривичната одговорност на обвинетиот, со која казна ќе се постигнат целите на казнувањето, како на планот на генералната, така и на планот на специјалната превенција.

Од погоре наведените причини овој суд ги одби како неосновани жалбените навод на Основниот јавен обвинител со кој се предлага изрекување на повисока казна затвор.

Од погоре изнесеното, а врз основа на чл.401 и 403 од ЗКП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 02.10.2013 год. под Кж.бр.184/13.

19.Одлуката со која обвинетата е огласена за виновна за сторено кривично дело „Затајување“ по чл.239 ст.3 в.в. ст.1 од КЗ ќе биде во согласност со одредбата од чл.2 ст.2 од ЗКП и принципот *in dubio pro reo* кога во отсуство на конкретни податоци за количината на продадените производи кои што се продаваат врз основа на мерење на нивната тежина, судот ќе одлучи на начин најповолен за обвинетата, односно ќе прифати дека била продадена најмалата можна количина - тежина од одреден производ кој што критичниот период бил пуштен во промет од страна на оштетениот.

Од образложението:

Основниот суд во Р. со обжаленото решение К.бр.63/13 од 16.09.2013 год. обвинетата Т. Д. од Р. ја огласил за виновна за сторено кривично дело „Затајување“ по чл.239 ст.3 в.в. ст.1 од КЗ, за кое и изрекол алтернативна мерка - условна осуда, со која и утврдил казна затвор во траење од 3 (три) месеци, која казна нема да се изврши доколку обвинетата во рок од една година по правосилноста на пресудата не стори ново кривично дело. Воедно ја задолжил обвинетата да ги надомести кривичните трошоци на постапката во паушален износ од 1.500,00 деанри, да ги надомести трошоци на постапката во износ од 16.200,00 денари, да ги надомести кривичните трошоци во постапката на оштетениот ДТ К.-г. ДООЕЛ Ш., преку полномошникот С. С. во износ од 25.600,00 денари, како и и да му плати на име надомест на материјална штета на оштетениот ДТ К.-г. ДООЕЛ Ш. во износ од 71.682,00 денари.

Апелациониот суд во Штип на одржаната седница на советот ги разгледа поднесените жалби, па ценејќи ги жалбените наводи, обжалената пресуда, доказите и предлогот на застапникот на обвинението, најде дека жалбата на Основниот јавен обвинител е недозволена а жалбата на обвинетата е основана па пресудата ја укина а од следните причини:

Основни се жалбените наводи на обвинетата истакнати преку

нејзиниот бранител да првостепениот суд со донесувањето на обжалената пресуда сторил суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка во смисла на чл.381 ст.1 т.11 од ЗКП (Пречистен текст), а која повреда се состои во тоа што изреката на првостепената пресуда е нејасна и неразбирлива во поглед на висината на паричните средства, за кои обвинетата се обвинува дека противправно ги присвоила, бидејќи пресудата во овој дел, првостепениот суд во отсуство на сигурни докази ја засновал на претпоставки и тоа на штета на обвинетата, постапувајќи спротивно на одредбата од чл.2 ст.2 од ЗКП.

Имено, од увидот во списите по предметот, особено од увидот во изготвеното вештачење од страна на вештото лице, кое првостепениот суд го прифатил во целост, оценувајќи го како најсоодветно и правично, меѓудругото се наведува дека при состојба на недостаток на податоци колку артикли од одреден производ каде што во графата количина било запишано „0“, биле продадени, односно поради неможноста да се утврди точната количина на продадените производи, кои што не биле евидентирани на соодветната сметка, вештото лице пресметката ја извршило така што прифатила дека било продадено еден производ од производите кои се продаваат поединечно, а за производите кои се продаваат врз основа на мерење на тежината, прифатила еден килограм и врз основа на ваквата пресметка било утврдено дека обвинетата Д. противправно присвоила за себе износ од 71.682,00 денари.

Во конкретниот случај по наоѓање на овој суд, првостепениот суд правилно постапил кога го прифатил вака изготвеното вештачење, но само во оној дел каде што пресметката за претпоставена количина „1“ се однесува за производите кои се продаваат поединечно како на пример „Орнел, зејтин, шампон, цигари, чоколадо и сл.“, но не и за производите кои се продаваат врз основа на мерење на тежината, каде што пресметката е извршена со претпоставена количина од еден килограм, бидејќи ваквата пресметка по наоѓање на овој суд е спротивна на принципот *in dubio pro geo*, односно спротивно на одредбата од чл.2 ст.2 од ЗКП.

Ова од причини што, сите оние продадени производи за кои не може да се утврди точната количина, а кои се продаваат врз основа на мерење на нивната тежина како на пример „сирење, кашкавал, сланина, шунка и сл.“, по наоѓање на овој суд не може да се прифати дека секогаш од истите било продавано по 1 килограм, како што прифатил првостепениот суд, напротив постои можност да истите биле продадени и во помала количина, како на пример 100 грама, 200 грама, 500 грама и сл.

При една ваква состојба на работите т.е. во отсуство на конкретни податоци за количината на продадените производи, каде што било куцано „0“, а кои што производи се продаваат врз основа на мерење на нивната тежина, но и поради неможноста да истите со сигурност се утврдат, било потребно првостепениот суд да одлучи на начин најповолен за обвинетата, односно да прифати дека била продадена најмалата можна количина - тежина од одреден производ кој што критичниот период бил пуштен во промет од страна на оштетениот.

Поради сите овие напред наведени причини под сомнение се доведува и утврдената фактичка состојба, а поради кое нешто не може да се испита ниту правилната примена на КЗ, па затоа следуваше да првостепената пресуда се укине и предметот врти на првостепениот суд на повторно судење.

При повторното судење потребно е првостепениот суд да ги изведе веќе изведените докази, да изврши нивна повторна анализа и оцена, како и при повторното судење да определи дополнително вештачење во смисла на погоре наведените укажувања од страна на овој суд, за да може да утврди правилна и потполна фактичка состојба, на која преку правилна примена на КЗ да донесе правилна и законита одлука.

Од погоре изнесеното, а врз основа на чл.400 и чл.402 од ЗКП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 25.11.2013 год. под Кж.бр.597/13.

20. Одлукта со која обвинетиот е осуден за сторено кривично дело “Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори“ од чл.215 ст.1 од КЗ е правилна и законита кога решителните факти по однос на постоењето на кривичното дело и кривичната одговорност на осудениот покрај исказот на осудениот, се утврдени и врз други изведени и правилно ценети вербални и материјални докази,

Од образложението:

Основниот суд во Ш. со обжалената пресуда «К.бр.333/13» од 25.10.2013 година, обвинетиот А. С. од П. го огласил за виновен за кривично дело “Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори“ од чл.215 ст.1 од КЗ за кое го осудил на казна затвор во траење од една година и шест месеци. Согласно чл.47 ст.1 од КЗ на обвинетиот А. С. од П. во изречената казна затвор му го засметал и времето поминато во притвор и времето поминато во куќен притвор сметано од 19.07.2013 година до 21.08.2013 година.

Согласно чл.89 и 92 од ЗКП го задолжил обвинетиот да плати на име пашал износ од 5.000,00 денари, како и го задолжил обвинетиот да ги надомести кривичните трошоци во постапката во вкупен износ од 7.500,00 денари од кои износ од 1.500,00 денари за вешто лице Н. Н. и износ од 6.000,00 денари за вешто лице проф.др. М. Х. од С., а сето тоа во полза на буџетските средства на РМ.

Согласно чл.89 и 92 од ЗКП го задолжил обвинетиот да плати износ од 6.500,00 денари на име кривични трошоци во постапката за ангажиран бранител по службена должност, адвокат Лидија Јосифова, а на бранителот поставен по службена должност, адвокат Лидија Јосифова и досудил износ од 6.500,00 денари за застапување на обвинетиот во текот на истрагата, а кој износ да се исплати од Буџетот на РМ. Привремено одземениот мобилен телефон марка “с.“ одземен

со потврда за привремено одземени предмети на ПС П. на обвинетиот А. да му се врати веднаш по правосилноста на пресудата. Согласно чл.215 ст.7 од КЗ 15-те растенија во висина од 1 до 1,5 метри кои припаѓаат на растителниот род К. се одземаат.

Апелациониот суд во Штип решавајќи по поднесената жалба најде дека истата е неоснована а од следниве причини:

Неосновани се жалбените наводи на обвинетиот во кои се укажува на постоење противречност помеѓу утврдените решителни факти од страна на првостепениот суд и содржината на изведените докази, а особено одбраната на обвинетиот А., во смисла на тоа дека предметните растенија К. обвинетиот ги насадил и одгледувал со цел да произведе наркотична дрога-марихуана која ќе ја користи за своја лична употреба. Од увидот во записникот Ки.бр.103/13 видно е дека обвинетиот А. откако претходно бил поучен за неговите права кои му припаѓаат како обвинето лице, но и во присуство на неговиот бранител ангажиран по службена должност, јасно и категорично изјавил дека предметните 15 растенија канабис ги засадил заради производство на наркотична дрога-марихуана, дека истиот бил поранешен уживател на наркотична дрога-марихуана и дека повторно поради здравствени причини сега сакал да користи марихуана, а која одбрана обвинетиот ја признал за своја и на записникот своерачно се потпишал.

Неосновани се жалбените наводи и по основот на погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Имено, од изведените докази на главен претрес првостепениот суд правилно утврдил и прифатил за докажано дека обвинетиот критичниот период неовластено произведувал наркотична дрога-марихуана на начин што во м.в.“Т.“-Атар на с.Д.-П. насадил и одгледувал 15 растенија канабис во висина од 1 до 1,5 метри кои повремено ги наводнувал се до 19.07.2013 година кога од страна на ОСЛ при ПС-П. бил забележан и фатен.

Во изјавената жалба се наведува дека ваквата фактичка состојба првостепениот суд ја засновал на претпоставки, а не на јасни проверени докази и факти, бидејќи по наоѓање на жалителот од ниту еден од изведените докази на главен претрес не се утврдило со сигурност дека обвинетиот предметните растенија канабис ги засадил заради производство на наркотична дрога-марихуана, напротив се наведува дека обвинетиот А. предметните растенија канабис ги засадил и одгледувал со намера да го употреби како средство за уништување, односно заштита на неговите пчели од паразитот “вароа-крлеж“.

Понатаму, во изјавената жалба се наведува дека со сигурност не бил утврден проценетот на присуство на ТХЦ (тетра-хидро канабинол) т.е. состојката која ги давала психотропните својства на исушеното растение, потребна за да од растението се произведе наркотична дрога, поради што се наведува и дека во конкретниот случај станувало збор за неподобно средство за извршување на кривичното дело од чл.215 ст.1 од КЗ.

Ваквите жалбени наводи овој суд ги одби како неосновани од следните причини:

Имено, од мислењето на вештото лице Д-р. Мишо Христовски, специјалист за биологија и патологија на риби, пчели и дивеч, при

Факултетот за ветеринарна медицина-Скопје, неспорно произлегува дека употребата на конопот-канабисот во пчеларството и тоа конкретно во борбата против крлежите не му била позната, односно истиот изјавил дека во неговото долгогодишно искуство и пракса, никогаш ниту чул ниту пак разбрал да некој конопот-канабисот го употребувал за оваа цел, а посебно и поради фактот што производството на канабисот е нелегално, па од тие причини и пчеларите не го употребувале во пчеларството.

Неосновани се жалбените наводи за повреда на КЗ. Во прилог на ваквите жалбени наводи се наведува дека првостепениот суд го повредил КЗ, бидејќи по наоѓање на жалителот со дејствијата превземени од страна на обвинетиот, не биле остварени сите потребни законски обележја на кривичното дело од чл.215 ст.1 од КЗ, со оглед на тоа дека за производство на опојна дрога не било доволно само насадување на предметното растение туку и впуштање на сторителот во процес на производство на наркотична дрога која се добива од предметното растение и тоа со берење, сушење, дробење и слично-како дејствија на извршување на предметното кривично дело. Ваквите жалбени наводи овој суд ги одби како неосновани, бидејќи токму самото засадување на садници и нивното одгледување е решителен факт за утврдување на одговорност на обвинетиот за кривичното дело за кое се обвинува како дејствија превземени во насока на производство на наркотична дрога. Со вака превземените дејствија, обвинетиот во целост го остварил законското обележје на кривичното дело “Неовластено производство и пуштање во промет на наркотична дрога, психотропни супстанции и прекурсори“ од чл.215 ст.1 од КЗ, бидејќи еден од облиците на ова кривично дело е неовластеното производство на наркотична дрога.

По наоѓање на овој суд изречената казна затвор во траење од една година и шест месеци према обвинетиот за стореното кривично дело е правилна, законита и нужна за постигнување на целите на казнувањето, бидејќи при одмерувањето на видот и висината на истата првостепениот суд ги имал во предвид сите околности од чл.39 од КЗ и истата ќе влијае врз обвинетиот во иднина да не врши вакви или слични кривични дела.

Поради предното, а согласно чл.401 од ЗКП (пречистен текст), се одлучи како во изреката на пресудата.

Врховниот суд на Р Македонија поднесеното барање за вонредно преиспитување на правосилната пресуда го одби како неосновано потврдувајќи ги првостепената и второстепената пресуда и прифаќајќи ги нивните образложенија.

Решено во Апелационен суд - Штип на ден 06.02.2014 година под Кж.бр.665/13 и Врховен суд на РМ Квп1 бр.89/2014 од 08.04.2014 год.

21.Кога со преземените дејствија обвинетите од небрежност предизвикале оштетување на туѓи предмети без да ја сакаат таа последица, а умислата кај обвинетите била насочена кон телесно повредување на сведокот, истите не го сториле кривичното дело „Оштетување туѓи предмети“ од чл.243 ст.1 од КЗ бидејќи не е санкционирано небрежното сторување на делото.

Од образложението:

Основниот суд во Д. со обжалената пресуда К.бр.105/2013 од 03.02.2014 година обвинетите З. Д. и З. Ѓ., двајцата од Д., согласно чл.368 ст.1 т.1 од ЗКП (пречистен текст) ги ослободил од обвинение, да сториле кривично дело „Оштетување туѓи предмети“ од чл.243 ст.1 од КЗ. Согласно чл.93 ст.3 од ЗКП го задолжил приватниот тужител А. Д. да на обвинетите им ги надомести трошоците на постапката во вкупен износ од 35.010,00 денари, како и да плати износ од 2.000,00 денари на име трошоци по постапката, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата. За остварување на штета приватниот тужител А. Д. го упатува на спор.

Апелациониот суд во Штип ценејќи ги жалбените наводи, одговорот на жалба, обжалената пресуда и доказите, најде дека жалбата е неоснована а од следните причини:

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи по оцена на овој суд фактичката состојба е правилно и целосно утврдена. Од сите изведени докази, пред се дадените одбрани на самите обвинети, како и од изјавата на сведокот Д. Ѓ., правилно утврдил првостепениот суд дека обвинетите во состојба на битно намалена пресметливост откако сведокот Д. со тракторот го бутнал обвинетиот З.1 и го прегазил со тркалата преку нозете, Д. го свртел тракторот и го напуштил местото на настанот, па обвинетите З.1 и З.2 потрчале по него мавајќи со камења по истиот со цел да го телесно повредат, но при тоа мавање го промашиле сведокот Д. и удариле по шофер шајбната и самото возило на сега оштетениот А.

При една ваква фактичка состојба правилно првостепениот суд утврдил дека кај обвинетите се работи за објективни дејствија со нееднаква вредност и затоа имаме различни кривични дела предизвикани од нивните реални дејствија т.е. постои стек на кривично дело во обид- делото кое сакале да се оствари т.е. телесно да го повредат сведокот Д.) и небрежно кривично дело (делото кое е остварено-оштетување на туѓи предмети од чл.243 ст.1 од КЗ- а кое дело со оглед на конкретните околности-поради неуспешните удари-промашени удари (aberratio igtus) да го повредат сведокот Д. со мавањето на камени по него, ја оствариле последицата на друг објект, а не она последица што ја сакале (насоченоста на умислатакај обвинетите била кон телесно повредување на сведокот Д.), па затоа оштетувањето на возилото на оштетениот А., им се препишува како небрежност на сторителите-обвинетите.

Правилно утврдува првостепениот суд во обжалената пресуда дека кривичното дело „Оштетување туѓи предмети“ од чл.243 ст.1 од КЗ се врши со умисла што се состои во свест и сакање туѓиот предмет да се оштети. За ова дело не се бара намера. Според чл.243 од КЗ не е санкционирано небрежното сторување на делото. Небрежноста како поблаг облик на вина е неволево - несакано поведење со последица која сторителот не ја сакал, ниту се согласува со неа. Затоа правилно

првостепениот суд ги ослободува од обвинение обвинетите З.1 и З.2 врз основа на чл.342 т.1 од ЗКП, бидејќи делото за кое се обвинуваат не е кривично дело според законот.

Врз основа на чл.94 в.в. со чл.88 и чл.92 од ЗКП се задолжува приватниот тужител А. Д.од Д. да плати сума од 2.925,00 денари на обвинетите З. Д. и З. Ѓ. и двајцата од Д., кои ги имаат платено на својот бранител - адвокат Николчо Атанасовски од Делчево за состав на на одговор на жалбата.

Од сето погоре изнесено, а согласно чл.375 од ЗКП (Службен весник на РМ. бр.15/97...51/11) се одлучи како во изреката на оваа пресуда.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 23.04.2014 година под Кж.бр.235/14.

ЗАКОН ЗА КРИВИЧНА ПОСТАПКА

1. Лицето на кое му престанал работниот однос и повеќе не ја користел деловната односно работната просторија, во која според обвинението е извршен противзаконит претрес, го изгубил својството да биде активно легимитиран во овој кривично правен настан, па првостепениот суд правилно го применил чл.341 ст.2 од ЗКП донесувајќи пресуда со која го одбил обвинението бидејќи постапката е водена без барање на овластен тужител.

Од образложението

«Основен суд Ш.» со обжалената пресуда «К-46/11» од 04.10.2011 година, го одбил обвинението согласно чл.367 т.2 од ЗКП против обвинетиот «Б. И.» од «Ш.», за кривично дело «Противзаконито вршење претрес» по «чл.146 ст. 2 в.в.ст.1» од КЗ.

Од ваквата пресуда останал незадоволен супсидијарниот тужител «С. Н.» од «Ш.», кој во навремен законски рок преку полномошникот-бранител «М. Н.» адвокат од «Ш.», изјавил жалба која жалба овој суд ја одби како неоснована од следниве причини:

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба. Првостепениот суд врз основа на изведените и правилно ценети докази, правилно и целосно ја утврдил истата. Имено првостепениот суд правилно утврдил дека на супсидијарниот тужител С. Н. му престанал работниот однос на 15.09.2005 година и бидејќи веќе не е вработен во АД „1-ви Мај с. Д. Б. во конкретниот случај нема својство на оштетен. Деловната односно работната просторија во која според обвинението е извршен противзаконит претрес со даденото отказно решение на супсидијарниот тужител веќе тој нити ја користел, нити можел да ја користи нити пак е негова сопственост, поради што правилно првостепениот суд наведува дека за дејствијата во оваа просторија единствено како оштетен може да биде нејзиниот сопственик, а тоа е АД 1-ви Мај“ с.Д. Б.

Правилна е констатацијата на првостепениот суд дека кривичното дело Противзаконито вршење претрес» по «чл.146 ст. 2 в.в.ст.1» од КЗ може да го изврши само службно лице, а во конкретниот случај обвинетиот Б. И. нема својство на службено лице, а во тој контекст неоснован е жалбениот навод на жалителот дека неговото обвинение било за кривичното дело Противзаконито вршење претрес» по «чл.146 ст. 1 од КЗ, како измена на обвинението доставена со писмен поднесок, бидејќи од увидот во списите на предметот се гледа дека супсидијарниот тужител во завршниот збор го обвинува обвинетиот за кривично дело „Противзаконито вршење претрес» по «чл.146 ст. 2 в.в.ст.1» и извршената измена е во согласност со чл.329 ст1 од ЗКП.

Врз основа на правилно утврдените факти за постоењето на својството да се биде активно легимитиран во овој кривично правен настан, првостепениот суд правилно го применил чл.341 ст.2 од ЗКП

донесувајќи пресуда со која го одбил обвинението бидејќи постапката е водена без барање на овластен тужител.

Поради напред наведените причини, а врз основа на чл. 372 од ЗКП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 15.02.2012 под КЖ.бр.29/12.

2. Со поднесување на обвинение кое е поднесено пред протекот на рокот од 10 години, настапува прекин на застареноста, кој прекин го запира течењето на застарувањето на кривичното гонење.

Од образложението

Основниот суд во Струмица со обжалената пресуда К.бр.207/10 од 03.11.2011 год. обвинетиот В. Р. од С. го огласил виновен за сторено кривично дело “Измама“ по чл.247 ст.4 в.в. со ст.1 од КЗ, за кое му изрекот алтернативна мерка - условна осуда, со која му утврдил казна затвор во траење од 1 (една) година и 6 (шест) месеци, која нема да се изврши доколку обвинетиот во рок од 2 (две) години не стори ново кривично дело. Согласно чл.49 ст.2 од КЗ утврдената казна затвор од 1 (една) година и 6 (шест) месеци ќе се изврши и ако обвинетиот во рамките на определеното време за проверување од 2 (две) години, во рок од 1 (една) година и 10 (месеци), сметано од правосилноста на пресудата, не ја надомести материјалната штета на оштетениот В. Т. од С. во износ од 4.774.000,00 денари. Согласно чл.92 в.в. со чл.89 од ЗКП да плати: на име паушал сума од 4.000,00 денари, на име кривични трошоци по постапката како трошоци за вештачење сума од 8.000,00 денари, сето во корист на Буџетските средства, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата под страв на присилно извршување, кривични трошоци во корист на оштетениот В. Т. од С., сумата во износ од 122.975,00 денари, кои да ги плати во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата под страв на присилно извршување.

Согласно чл.102 од ЗКП се задолжува обвинетиот В. Р. од С. да му ја надомести штетата на оштетениот В. Т. од С. во износ од 4.774.000,00 денари како денарска противвредност на 154.000 ДЕМ (сметано по официјален курс на марката во времето на сторување на делото по 31 денар за 1 ДЕМ), во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, под страв на присилно извршување.

Од ваквата пресуда останал незадоволен обвинетиот В. Р. од С., кој на ден 16.12.2011 год. поднел жалба со која побиваната пресуда ја меѓу другото ја напаѓа поради постоење на причини за релативна застареност на кривичното гонење кој жалбен навод овој суд го оцени како несонован а од следните причини:

Неоснован е жалбениот навод на жалителот за постоење на релативна застареност на кривичното гонење од чл.107 и 108 од КЗ. Ова од причина што од 14.08.1996 год. што се смета како ден на последното

позајмување на девизните средства од оштетениот Т. В. од С., па до денот на поднесување на супсидиерниот обвинителен акт од оштетениот како тужител на 05.04.2005 год. не поминале 10 години колку што се бара според чл.107 ст.1 т.3 од КЗ за кривичното дело „Измама“ од чл.247 ст.4 в.в. со ст.1 од КЗ, за кое е запретена казна затвор од 1 (една) до 10 (десет) години, а за кое дело се обвинува и е осуден обвинетиот Р. В. од С. По оцена на овој суд со поднесувањето на самото обвинение од оштетениот како тужител на ден 13.04.2005 год. со препорачана пратка РР019829810МК до Основен суд Скопје I Скопје, а кое поднесување на обвинение е пред протекот на рокот од 10 години, настапува прекин на застареноста, кој прекин го запира течењето на застарувањето на кривичното гонење. Ова поради следните причини:

Во чл.108 од КЗ се предвидени два основа за настапување на прекин на застарувањето, а тоа се: 1.- Застарувањето се прекинува со секое процесно дејствие што се презема заради гонење на сторителот поради сторено кривично дело - ст.3. и 2.- застарувањето се прекинува и настанува и кога сторителот во времето додека тече рокот на застареност ќе стори исто така тешко или потешко кривично дело - ст.4. Под поимот „Процесно дејствие“ се подразбира дејствие на надлежен орган и на овластен процесен субјект, преземено во функција на започнување, водење и завршување на кривичната постапка. За поимот на процесното дејствие битни се два елемента: 1.- да тоа дејствие е преземено од орган или лице кои имаат својство на процесни субјекти и 2.- и да тоа дејствие е усмерено на започнување водење и завршување на процесниот однос. Процесни субјекти кои можат да преземаат процесни дејствија се: судот, Јавниот обвинител, приватниот тужител и оштетениот како тужител. Дејствија на судот кои имаат карактер на процесно дејствие на пример се: истражни дејствија (сослушување осумничен или сведок, вештачење, вршење увид, претрес на дом и лица, издавање потерница, одредување притвор, привремено одземање предмети и.т.н.), потоа дејствијата во врска со обвинението (доставување обвинение на обвинетиот, разгледување на приговорот поднесен против обвинителниот акт и решавање за приговорот), и од главниот претрес (припрема на главен претрес, раководење со претресот, испитување на обвинетиот, изведување докази, донесување судска одлука и.т.н.). Процесни дејствија на судот се и оние дејствија кои ги презема во врска со правните лекови. Јавниот обвинител исто така презема низа процесни дејствија како што се: барање за спроведување на истрага и предлог за преземање одредени истражни дејствија, предлог да се и без спроведување на истрага подигне обвинение, поднесување и застапување на обвинителен акт, односно обвинителен предлог, вложување на редовни и вонредни правни лекови и.т.н. Процесните дејствија на оштетениот како тужител и приватниот тужител, како и на нивните полномошници и застапници, се сметаат сите оние процесни дејствија на кои тие според ЗКП се овластени да ги преземаат во поедините фази во кривичната постапка. Дејствијата кои ги презема СВР - ОВР во текот на истрагата на барање на истражен судија или покасно на барање на судот исто така преставуваат процесни дејствија со кои се прекинува застарувањето на кривичното гонење. Процесното дејствие да преставува основ за прекин на застарување на кривичното гонење треба да е: 1.- преземено против одредено лице за кое постои

основано сомнение да сторило кривично дело и 2.- процесното дејствие да е преземено со цел за гонење на одредено кривично дело.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 29.02.2012 год. под Кж.бр.47/12.

3.Кога во записникот од главен претрес не постои доказ дека решението, со кое на обвинетиот му е изречена алтернативна мерка - судска опомена, е донесено и објавено согласно одредбите на ЗКП, сторена е суштествена повреда на одредбите на кривичната постапката која е од влијание за законитоста на побиваното решение.

Од образложението:

Основниот суд во Берово со побиваното решение К.бр.59/13 од 28.11.2013 година на обвинетиот В. Б. од П. согласно чл.463 од ЗКП му изрекол алтернативна мерка - судска опомена, а за сторено кривично дело „Неплаќање издршка“ од чл.202 ст.1 од КЗ. Воедно го задолжил обвинетиот да плати 1.000,00 денари на име паушал согласно чл.89 ст.2 т.6 од ЗКП, а во рокот предвиден за плаќање на паричната казна.

Апелациониот суд во Штип испитувајќи го решението и по службена должност во смисла на чл. 367 од ЗКП, одлучи како во изреката поради следните причини:

Овој суд утврди дека во списите на предметот нема доказ да решението е донесено и објавено, бидејќи тој дел во записникот од главен претрес не постои. Во записникот постои донесено решение, а по налог на извршување од извршителот Зоран Стоиловски од Делчево - И.бр.377/13 од 17.10.2013 година, а кое се однесува за доверителот М. Т. од с.С., а во врска за наплата на парично побарување - долг во износ од 17.858,00 денари.

Овој суд утврдува дека само е изготвен препис на решението и доставено на странките. При донесување на обжаленото решение не ја применил одредбата од чл.303 ст.1 од ЗКП, т.е. донесената пресуда - решение не е јавно објавено по завршување на главниот претрес, нити во записникот за главен претрес е запишана - внесена оригиналната пресуда т.е. решение. Во чл.303 ст.1 од ЗКП е пропишано „Во записникот на главниот претрес се внесуваат целосната изрека на пресудата (чл.348 став 3-5) со назначување дали пресудата е објавена јавно. Изреката на пресудата содржана во записниот преставува изворник.

Оригинална пресуда е она пресуда која е објавена на главниот претрес и чии битни точки влегуваат во записникот за главен претрес, тоа е пресуда која не може да се менува, нити да се исправа, значи таа е единствено полноважна пресуда. Писмено изработена пресуда во чл.303 ст.1 од ЗКП се наречува изворник поради тоа што ја потпишува претседателот на советот и записничарот и од која се прават преписи кои се доставуваат на странките. Само заверен препис на пресудата кој треба да одговара на писмено изработената пресуда, може под условите пропишани во чл. 349 од ЗКП да се исправа во сите делови и во секое

време. Објавувањето на пресудата се состои во читање на онаа што во записникот за главен претрес е запишано. Може при читањето да се испушти нешто или погрешно да се прочита од претседателот на советот, така да во тој случај важи она што е запишано во записникот за главен претрес т.е. во изворникот, а не она што е усмено објавено.

Поради горе изнесеното првостепениот суд сторил суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка, бидејќи судот неправилно ги применил одредбите на ЗКП за донесување и соопштување на судска одлука и одредбите кои се однесуваат на пресуда - решение за опомена и објавување на пресудата, а тоа е од влијание за законито и правилно донесување на пресуда и решение за судска опомена.

При повторното одлучување, првостепениот суд е должен да ги отстрани горе наведените повреди, на кои укажува овој суд, а посебно да се позанимава со правилната примена на КЗ, посебно што обвинетиот е повратник во извршувањето, да истиот во повеќе наврати одбегнувал да ја исплати сумата, а на име издршка за својот син и за кривичното дело за кое се обвинува да му се изрече казна во рамките на пропишаната, а со која би се постигнале целите на казнувањето, кои се предвидени во чл.32 од КЗ.

Поради погоре изнесеното, а врз основа на чл.385 в.в. со чл.432 ст.2 од ЗКП се одлучи како во изреката на ова решение

Решено во Апелационен суд Штип на ден 13.01.2014 година под Кж.бр.1/14.

4.Исполнети се условите за примена на одредбата од чл.292 ст.3 од ЗКП на обвинетиот да му се суди во отсуство и во случај кога се спроведува скратена постапка, ако судот утврдил дека оневозможувањето за судење на обвинетиот би довело до штетни последици значајни за интересите на самата држава или за граѓаните кои се оштетени со стореното кривично дело.

Од образложението:

Основниот суд во Ш. со обжалената пресуда К.бр.535/12 од 08.04.2013 година, обвинетиот Ѓ. А. од К. го огласил за виновен за сторено кривично дело „Измама“ по чл.247 ст.1 од Кз, за кое го осудил на казна затвор во траење од 1 (една) година. Согласно чл.89 и чл.92 ст.1 од ЗКП го задолжил обвинетиот да плати на име паушал 3.000,00 денари. На беранителот на обвинетиот Ѓ. А., адвокат Л. Т. од Ш., определена по службена должност, од Буџетот на РМ да и се исплатат 3.185,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата. Согласно чл.102 од ЗКП го задолжил обвинетиот Ѓ. да плати на оштетениот В. С. на име штета 500 евра во денарска противвредност од 31.000,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата.

Апелациониот суд во Штип најде дека поднесената жалбата е неоснована од следните причини:

Неоснован се жалбениот навод дека првостепениот суд сторил суштествена повреда на одредбата од чл.355 ст.2 в.в. чл.428 ст.4 од ЗКП, бидејќи наводно не биле исполнети условите пропишани со оваа одредба за судење на обвинетиот во отсуство.

Од записникот за главен претрес од 01.04.2013 год. се гледа дека првостепениот суд на предлог на Јавниот обвинител донел решение за судење во отсуство на обвинетиот. Меѓутоа, ова решение е донесено не врз основа на чл.428 ст.4 од ЗКП, туку врз основа на чл.416 в.в. со чл.292 ст.3 од ЗКП т.е. согласно општите одредби од овој Закон за судење во отсуство.

Согласно чл.292 ст.3 од ЗКП, која е општа одредба за судење на обвинетиот во отсуство и се применува како во случај кога се спроведува скратена постапка, така и на постапките кои се спроведуваат според општите одредби на овој Закон „на обвинетиот може да му се суди во отсуство само ако е во бегство или инаку не им е достапен на државните органи, а постојат особено важни причини да му се суди иако е отсутен“. Оневозможувањето за судење во отсуство во скратена постапка на обвинет, кој е во бегство или инаку не им е достапен на државните органи и судот би довело во некои случаи до штети кои се значајни за интересите на самата држава или до предизвикување штети на граѓаните кои се оштетени со стореното кривично дело.

Во конкретниот случај судот утврдил дека се исполнети овие услови и тоа го констатирал во донесеното решение на овој главен претрес, поради што оваа законска одредба во конкретниот случај е правилно применета.

Поради горе изнесеното, а согласно чл.375 од ЗКП се одлучи како во изреката на оваа пресуда.

Врховниот суд на Р Македонија поднесеното барање за вонредно преиспитување на правосилната пресуда го одби како неосновано потврдувајќи ги првостепената и второстепената пресуда со следното образложение:

Во конкретниот случај не може да стане збор за повреда на правото на одбрана на осудениот на главен претрес, бидејќи по проучувањето на списите овој суд утврди дека на осудениот не му било судено во скратена кривична постапка, како што подносителот на барањето се обидува да прикаже во самото барање. Во законската одредба од чл.428 ст.4 од ЗКП, која се однесува на скратената кривична постапка, децидно се наведени условите кога може на обвинетиот да му се суди во отсуство, а тоа е обвинетиот да е уредно повикан, не пријавил промена на адреса и неможност за врачување на поканата за главен претрес и на крај неговото присуство да не било нужно.

Ова значи дека одредбата од чл.428 ст.4 од ЗКП се применува во случај кога обвинетиот имал можност да присуствува на главниот претрес и да учествува во доказната постапка, односно знаел за текот на постапката, но одбегнувал да дојде до главен претрес и да даде

одбрана. Во конкретниот случај видно од известието на МВР на РМ обвинетиот од почетокот на постапката бил недостапен, односно се наоѓал во странство на непозната адреса и престој.

Одредбата од чл.292 ст.3 од истиот закон, ги содржи основните претпоставки за судење во отсуство на обвинетиот, а тоа е само доколку обвинетиот е во бегство и е недостапен на државните органи, а постојат важни причини да му се суди во отсуство.

По наоѓање на овој суд правилно постапил првостепениот суд кога донел одлука да суди во отсуство на обвинетиот согласно чл.292 ст.3 од ЗКП, кој претставува општа одредба за судење во отсуство на обвинетиот, а кој од почетокот на постапката бил недостапен на органите за прогон. Во поткрепа на фактот дека во случајот постоеле особено важни причини да му се суди во отсуство на обвинетиот е околноста дека ќе било извесно кога обвинетиот ќе биде достапен, а се работи за кривично дело за кое е пропишана казна затвор во траење до 3 години, па постои опасност од застарување на кривичното гонење.

Впрочем, истите наводи истакнати во барањето, а кои се однесуваат на тоа дека е сторена повреда на правото на одбрана на осудениот, бидејќи првостепената пресуда е донесена во негово отсуство, Врховниот суд на РМ наоѓа дека веќе биле предмет на оцена во текотна жалбената постапка и дека во пресудата на второстепениот суд се содржани доволно причини за сите наводи, како и по однос на постоењето на кривичното дело „Измама“ од чл.247 ст.1 од КЗ и за кривичната одговорност на осудениот, а кои ги прифаќа и Врховниот суд на РМ.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 05.07.2013 година под Кж.бр.391/13 и Врховен суд на РМ Квп бр.228/2013 од 16.01.2014 год.

5. Не се исполнети условите за одржување на главен претрес во отсуство на обвинетиот кога е извесно дека истиот му бил достапен на судот во редовната постапка, и покрај тоа што бранителот на обвинетиот се согласил главниот претрес да се одржи во негово отсуство, бидејќи присуството на бранителот на обвинетиот не може да ја замени личната одбрана на обвинетиот.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со обжалената пресуда К.бр.206/13 од 24.06.2013 година под ст.1 обвинетите Д. Ч. од Ш. и Г. А. од П. ги огласил за виновни за сторено како соизвршители кривично дело „Тешка кражба“ од чл.236 ст.1 т.1 в.в. со чл.22 од КЗ, за кое ги осудил на казна затвор и тоа Д. во траење од 2 (две) години, а Г. во траење од 1 (една) година. Согласно чл.89 и чл.92 од ЗКП ги задолжил обвинетите Д. Ч. и Г. А. секој поединечно да плати на име паушал сума во износ од по 3.000,00 денари, а согласно чл.102 ст.1 и 2 од ЗКП ги задолжил обвинетите да платат солидарно износ од 206.800,00 денари на оштетената Г. С., на име имотно-правно побарување, во рок од 15 дена по правосилноста на

пресудата.

Под ст. II од истата пресуда спрема обвинетиот И. Б. од С. врз основа на чл. 367 т. 3 од ЗКП го одбил обвинението да сторил како соизвршител кривично дело „Тешка кражба“ од чл. 236 ст. 1 т. 1 в. в. со чл. 22 од КЗ, бидејќи овластениот тужител до завршувањето на главниот претрес се откажал од обвинението. Согласно чл. 93 ст. 1 од ЗКП трошоците во постапката по однос на одбивателниот дел од пресудата паѓаат на товар на буџетските средства на РМ и од истите на обвинетиот И. преку неговиот бранител, адвокат Д. Г. од Ш., да му се исплатат трошоци во износ од 8.580,00 денари на трансакциона сметка при С. Б. АД С. Филијала Ш., подробно наведена во изреката на првостепената пресуда, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, а во останатиот дел барањето за трошоци го одбил како неосновано.

Апелациониот суд во Штип испитувајќи ја побиваната пресуда најде дека жалбата е основана.

Основан е жалбениот основ за сторена суштествена повреда на кривичната постапка од чл. 355 ст. 1 т. 3 од ЗКП.

Главниот претрес на ден 24.06.2013 год. пред првостепениот суд е одржан без присуство на второобвинетиот Ч. Д. Видно од списите е дека овој обвинет е достапен и се наоѓа на издржување на казната во КП И. Уредно е поканет за главниот претрес на ден 24.06.2013 год., како и дека е издадена наредба за негово приведување од КП на денот на одржувањето на главниот претрес. Што значи дека обвинетиот Д. бил достапен на судот и дека немало услови за одржување на главниот претрес како недостапен на државните органи (судење во отсуство на обвинетиот).

Обвинетиот, ниту пак неговиот бранител, не можат во случај на задолжителна одбрана да се одрекнат од правото и обврската да присуствуваат на главниот претрес, ако обвинетиот не се наоѓа во бегство.

Видно од списите е дека бранителот на обвинетиот не само што се согласил, туку и предложил главниот претрес да се одржи без присуство на обвинетиот. Меѓутоа и покрај ова, оваа повреда ја истакнува во жалбената постапка.

Овој суд посебно укажува дека кога обвинетиот е достапен на судот во редовната постапка, бранителот на обвинетиот не може во давањето на завршниот збор да ја замени личната одбрана на обвинетиот. Често обвинетиот во завршниот збор ја дополнува одбраната на бранителот и ја збогатува одбраната со детали кои можат да ги подобрат неговите шанси за донесување на поповолна пресуда за него.

При повторното судење, првостепениот суд треба да ги има во предвид горе наведените укажувања и да постапи по истите преку остранивање на сторените повреди и правилна пресметка на трошоците по АТ, како би можел да донесе една правилна и законита одлука.

Од погоре изнесеното, а согласно чл. 376 од ЗКП се одлучи како во

изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип на ден 04.09.2013 година под Кж.бр.462/13.

6.Образложението на жалбата,кое полномошникот на странката го доставил до судот дополнително, но по истекот на рокот за жалба ја прави жалбата неуредна и истата согласно одредбите од чл.353 ст.3 од ЗКП судот ќе ја отфрли.

Од образложението:

Основниот суд во К. со обжалената пресуда К.бр.221/13 од 26.02.2014 год. обвинетиот М. Е. од К. согласно чл.342 ст.1 т.1 од ЗКП го ослободил од обвинението да сторил кривично дело „Кражба“ од чл.235 ст.1 од КЗ, бидејќи делото за кое се обвинува не е кривично дело според Законот. Оштетената Н. Е.А. од К. за остварување на оштетното побарување се упатува на граѓански спор. Трошоците во постапката одлучил да паднат на терет на Буџетските средства.

Од ваквата пресуда останал незадоволен супсидиерниот тужител - оштетената Н. Е.А. од К., која поднела жалба без образложение која жалба овој суд ја отфрли како неуредна а од следниве причини:

Во чл.353 ст.1 од ЗКП е наведено што треба да содржи жалбата. Во т.3 на овој член е наведено дека жалбата треба да содржи и „образложение на жалбата“. Во конкретниот предмет од увидот во поднесената жалба од полномошникот на оштетената како тужител Н. Е.А. - адвокат Орце Лазаров од Кочани овој суд утврди дека нема образложение, а дополнително поднесеното образложение е после 15 дена по истекот на рокот за жалба, бидејќи оштетената како тужител пресудата ја примила на 18.03.2014 год., а нејзиниот полномошник на 10.03.2014 год. Бидејќи полномошникот е адвокат, истиот е стручен помагач на оштетената како тужител и тој мора да ја познава и почитува одредбата од чл.353 од ЗКП како и другите законски одредби.

По истекот на рокот за жалба нема место за дополнување на жалбата со поднесување на образложение и бидејќи жалбата нема образложение овој суд истата ја смета како неуредна.

Поради горе изнесеното, а согласно чл. 353 од ЗКП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 23.04.2014 год. под Кж.бр.273/14.

7.Повредено е правото на одбрана на обвинетиот кога главниот претрес, спротивно на одредбата од чл.321 ст.1 од ЗКП (пречистен текст), е одржан во отсуство на обвинетиот а судот претходно утврдил дека обвинетиот е со тешка нарушена

здравствена состојба, не бил подвижен и не можел да дојде на закажаниот претрес.

Од образложението:

Основниот суд С. со обжалената пресуда К.бр.713/13 од 07.02.2014 година, обвинетиот Ј. Џ. од С. го огласил за виновен за кривично дело “Кражба на електрична енергија, топлинска енергија или природен гас“од чл.235-а ст.1 од КЗ и го казнил со казна затвор во траење од 3 месеци, која казна нема да се изврши доколку обвинетиот во временски период од една година по правосилноста на пресудата не стори ново кривично дело, како главна казна и парична казна во износ од 6.150,00 денари или 20 дневни глоби од по 5 евра сметано по 61,50 денари за едно евро како споредна казна. Обвинетиот е задолжен паричната казна да ја плати во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата во спротивно ќе се наплати присилно, а доколку присилната наплата не успее паричната казна ќе се изврши на начин што за секоја дневна глоба ќе се определи по еден ден затвор. Согласно чл.92 в.в.со чл.89 од ЗКП обвинетиот е задолжен да плати: на име кривичен паушал износ од 2.000,00 денари, на име кривични трошоци по постапката износ од 3.900,00 денари во корист на буџетот на РМ, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата под страв на присилно извршување, како и согласно чл.92 ст.2 т.8 од ЗКП го задолжил обвинетиот да ги надомести нужните трошоци за полномошникот на оштетениот АД ЕВН М. Адвокатско друштво “Ч. и М.“ С. во износ од 13.475,00 денари, под страв од присилно извршување, а во останатиот дел барањето за надомест на трошоци го одбил како неосновано.

Согласно чл.114 од ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10), го задолжил обвинетиот Ј. Џ. да на име имотно-правно барање на оштетената ЕВН М. АД С. плати износ од 16.336,00 денари во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата под страв на присилно извршување, а во останатиот дел барањето за надомест на штета во износ од 18.151,00 денари, го одбил како неосновано.

Овој суд испитувајќи ја нападнатата пресуда по службена должност во смисла на чл.393 од ЗКП (пречистен текст), ја уважи жалбата, ја укина првостепената пресуда и ја врати на повторно разгледување а од следните причини:

Од списите по предметот, а поточно од записникот за главен претрес од 07.02.2014 година се утврдува дека првостепениот суд главниот претрес го одржал во отсуство на обвинетиот Ј. Џ., прифаќајќи притоа дека судот бил известен дека обвинетиот е со влошена здравствена состојба и бил неподвижен, а кои информации ги добил од службени лица при СВР-Струмица, а и од сопругата на обвинетиот која била присутна на претресот, па првостепениот суд врз основа на чл.454 ст.4 од ЗКП (Пречистен текст), одлучил главниот претрес да се одржи во отсуство на обвинетиот.

Во чл.321 ст.1 од ЗКП (Пречистен текст), е предвидено: “Надвор од случаите посебно предвидени во овој закон, главниот претрес ќе се одложи со решение на советот ако треба да се прибават нови докази, или ако во текот на главниот претрес се утврди дека кај обвинетиот по стореното кривично дело настапило привремено душевно заболување и привремена душевна растроеност или ако постојат други пречки

главниот претрес да се спроведе успешно“.

Од оваа законска одредба, која наоѓа примена и во скратената постапка, јасно и недвосмислено произлегува дека во конкретниот случај откако веќе судот утврдил дека обвинетиот е со тешка нарушена здравствена состојба, не бил подвижен и не можел да дојде во судот, првостепениот суд бил должен да го одложи или прекине главниот претрес, а не да го одржи во отсуство на обвинетиот, спротивно на оваа одредба.

Овој суд констатира дека првостепениот суд погрешно ја применил одредбата од чл.454 ст.4 од ЗКП (пречистен текст) кога главниот претрес го одржал во отсуство на обвинетиот кој бил тешко болен-неподвижен. Овој суд укажува дека во ниту еден случај не смее да се суди на обвинет кој поради здравствени причини не е способен да се јави во суд. Впрочем, првостепениот суд бил должен да утврди дали кај обвинетиот настапило привремено душевно заболување или привремена душевна растроеност, како и тоа дали во конкретниот случај постоеле други пречки главниот претрес да се спроведе успешно, а потоа доследно да го примени чл.321 ст.1 од ЗКП(Пречистен текст).

Поради напред наведените причини, а врз основа на чл.402 ст.1 од ЗКП (пречистен текст), се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 22.04.2014 год. под Кж.бр.251/14.

8.Судот, врзан со објективниот идентитет на обвинението, ќе донесе ослободителна пресуда во случај кога обвинението не содржи опис на делото од кој произлегуваат законските обележја на кривичното дело, ниту пак овластениот тужител извршил прецизирање на обвинението во поглед на фактичкиот опис на дествијата на извршување на предметното кривично дело, како и последиците предизвикани од таквите дејствија, а кои ги чинат законските елементи, од чие исполнување зависи постоењето на кривичното дело.

Од образложението:

Основен суд Кочани» со обжалената пресуда «К.бр.130/12» од 18.12.2012 година, обвинетиот «В. В.» од «К., согласно чл.368 т.1 од ЗКП(пречистен текст) го ослободил од обвинение за продолжено кривично дело “Загрозување на сигурноста» по «чл.144 ст.3, в.в.чл.45» од КЗ, бидејќи во дејствијата на обвинетиот не се содржани елементите на кривичното дело за кое се обвинува.

Согласно чл.93 ст.1 од ЗКП трошоците на постапката меѓу кои и трошоците на бранителот на обвинетиот адвокат З. Т. од К.во износ од 19.175,00 денари паѓаат на товар на буџетските средства.

За остварување на штетата, супсидиерниот тужител В. Т. го упатил на спор.

Од ваквата пресуда останал незадоволен оштетениот како тужител кој изјавил жалба која жалба овој суд ја одби како неоснована од следниве причини:

Првостепениот суд утврдувајќи ги сите решителни факти правилно заклучил дека во дејствијата кои му се стваат на товар на обвинетиот не се содржани законските обележја на кривичното дело “Загрозување на сигурноста“ од чл.144 ст.3 в.в. со чл.45 од КЗ, а во образложението на пресудата дал доволно причини за решителните факти, од кои се раководел при ослободувањето на обвинетиот од обвинението, кои овој суд во потполност ги прифака.

Имено, од увидот во списите по предметот видно е дека и покрај укажувањата наведени од страна на овој суд, во решението КЖ-214/12 од 23.04.2012 година, во смисла на тоа дека мора да постои објективен идентитет помеѓу пресудата и обвинението, бидејќи судот е врзан за фактичкиот опис на дејствијата кои што му се ставаат на товар на обвинетиот, во поглед на исполнувањето на законските обележја на предметното кривично дело, во конкретниот случај повторно ниту од страна на оштетениот како тужител, ниту пак од страна на неговиот полномошник е извршено прецизирање на поднесениот супсидијарен обвинителен акт, односно не е извршено дополнување на обвинението во смисла на тоа дека, со дејствијата што му се ставаат на товар на обвинетиот било предизвикано чувство на страв, несигурност и лична загрозеност кај оштетениот како тужител, а кое нешто претставува битно обележје на кривичното дело “Загрозување на сигурноста “ од чл.144 ст.3 од КЗ.

При една вака состојба на работите, по наоѓање на овој суд, првостепениот суд правилно постапил кога обвинетиот го ослободил од обвинение врз основа на чл.368 т.1 од ЗКП (пречистен текст), бидејќи правилно утврдил дека во дејствијата кои што му се ставаат на товар на обвинетиот со поднесениот супсидијарен обвинителен акт, видно отсутнуваат законските обележја на кривичното дело “Загрозување на сигурноста “ од чл.144 ст.3, в.в. со чл.45 од КЗ.

Во случај кога обвинението не содржи опис на делото од кој произлегуваат законските обележја на кривичното дело, ниту пак овластениот тужител извршил прецизирање на обвинението во поглед на фактичкиот опис на дејствијата на извршување на предметното кривично дело, како и последиците предизвикани од таквите дејствија, а кои ги чинат законските елементи, од чие исполнување зависи постоењето на кривичното дело, во таков случај судот ќе донесе ослободителна пресуда, бидејќи е врзан со објективниот идентитет на обвинението.

Од погоре изнесеното, а врз основа на чл.401 од ЗКП (пречистен текст) се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип на ден 18.02.2013 год. под КЖ-101/2013.

9.Кривичниот совет нема овластувања да се впушти во оцена на доказната вредност на противречните докази и на тој начин врз основа на чл.164 ст.1 т.4 од ЗКП со решение да ја запре истрагата.Оценката на противречните докази се врши на главниот претрес, каде што начелата на непосредност и контрадикторност на постапката ја олеснуваат правилната оцена на доказите.

Од образложението:

Основниот суд во С. со побиваното решение Кс.бр.51/2013 од 26.12.2013 год. истрагата против осомничените Ѓ.Л. и Т. К., двајцата од С., поведена по барање за спроведување истрага КО.бр.470/13 од 09.07.2013 година и спроведена со решение на Истражниот судија Ки.бр.144/13 од 12.09.2013 година ја запрел, а да би сториле кривично дело „Злоупотреба на службената положба и овластување“ по чл.353 ст.4 в.в. со ст.2 и 1 од КЗ.

Апелациониот суд во Штип ја разгледа поднесената жалба па испитувајќи го решението и по службена должност согласно чл.367 од ЗКП, одлучи како во изреката од следните причини:

Овој суд разгледувајќи го побиваното решение и по службена должност в.в. со чл.376 од ЗКП оцени дека побиваното решение на Кривичниот совет при Основниот суд во С. е неправилно и незаконито.

Во обжаленото решение Кривичниот совет на Основниот суд во С. коментира дека во превземаните дејствија од страна на обвинетите, не постојат основани докази дека истите го имаат сторено кривичното дело, кое им се става на товар.

Од извршената анализа на приберените материјални и вербални докази во текот на истрагата, овој суд утврди дека е очигледна противречноста помеѓу содржината на доказите.

Поради овие причини Кривичниот совет при Основниот суд во С. воопшто немал овластувања да се впушти во оцена на доказната вредност на противречните докази и на тој начин врз основа на чл.164 ст.1 т.4 од ЗКП во текот на истрагата, да заклучува дека не постојат основани докази да осомничените се сторители на кривичното дело за кое се теретат. Основот на т.4 од цитираниот член во текот на истрагата се користи во случај кога делото е кривично, но нема докази да осомничениот е сторител или тоа би значело дека нема никакви докази за постоење на основано сомнение.

Оценката на противречните докази се врши на главниот претрес, каде што начелата на непосредност и контрадикторност на постапката ја олеснуваат правилната оцена на доказите.

Поради горе наведените причини овој суд го преиначи решението, предметот го врати на истражниот судија при Основниот суд во Струмица, за да истиот продолжи со започнатата истрага.

Поради горе изнесеното, а согласно чл.385 в.в со чл.367 од ЗКП се одлучи како во изреката на ова решение

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 07.02.2014 год. под Ксж.бр.9/14.

10.Кога постои законско ограничување за траењето на мерката притвор до една година по подигање на обвинението,имајќи ја во предвид законски пропишаната казна за предметното кривично дело од чл.188 ст.2, в.в. со ст.1 од КЗ,одлуката со која на обвинетиот му е определена мерката притвор која ќе трае до времето на истекувањето на времетраењето на изречената казна затвор од тринаесет години и шест месеци е во спротивност со одредбите од чл.207 од ЗКП(пречистен).

Од образложението:

Основен суд Кочани со обжаленото решение «К.бр.181/13» од 23.08.2013 година, притворот определен спрема обвинетиот «Г. М.» од «К.» за продолжено кривично дело «Полов напад врз малолетник кој не наполнил 14 години» по «чл.188 ст.2, в.в. со ст.1» од КЗ определен со решение на истражниот судија на првостепениот суд Ки.бр.52/2013, врз основа на чл.184 ст.1 т.2 и 3 од ЗКП, во траење од 30 дена, сметано од 16,30 часот на ден 16.05.2013 година, па заклучно со 16,30 часот на ден 15.06.2013 година продолжен по подигање на обвинителниот акт со решение на кривичниот совет КС.бр.113/2013 од 11.06.2013 година врз основа на чл.184 ст.1 т.1 од ЗКП за уште 30 дена, сметано од 11,00 часот на ден 11.06.2013 година, па заклучно со 11,00 часот на ден 11.07.2013 година, па заклучно со 11,00 часот на ден 11.07.2013 година, по службена должност продолжен со решение на кривичниот совет Кс.бр.125/2013 од 09.07.2013 година за 30 дена сметано од 11,00 часот на ден 11.07.2013 година, заклучно со 11,00 часот на ден 10.08.2013 година, по службена должност продолжен за уште 30 дена сметано од 11,00 часот на ден 10.08.2013 година, па заклучно со 11,00 часот на ден 09.09.2013 година го продолжил до започнување со издржување на казната затвор по пресудата К.бр.181/2013 година, односно до правосилноста на пресудата, но не подолго од истекувањето на времето на траењето на изречената казна затвор во траење од тринаесет години и шест месеци.

Апелациониот суд во Штип постапувајќи по жалбата, а испитувајќи го нападнатото решение по службена должност во смисла на чл.393 ст.1 од ЗКП(пречистен текст), одлучи како во изреката, поради следните причини:

Од списите на предметот, произлегува дека првостепениот суд со нападнатото решение ја продолжил мерката притвор поради постоење на околности од чл.184 ст.1 т.1 од ЗКП, а тоа согласно чл.371(пречистен), во која одредба е наведено дека притворот определен или продолжен според одредбите на овој член, може да трае до започнување со издржување на казната, односно до правосилноста на пресудата, но најдолго додека не истече времето на траење на изречената казна

затвор.

Првостепениот суд во изреката на своето решение, определил дека мерката притвор може да трае до времето на истекувањето на времетраењето на изречената казна затвор од тринаесет години и шест месеци. Вака наведената формулација, по наоѓање на овој суд, ја чини изреката на побиваното решение неразбирлива и истата е во спротивност со одредбите од чл.207 од ЗКП(пречистен) според кој по подигање на обвинение притворот може да трае најдолго до една година за кривични дела за кои може да се изрече казна затвор до 15 години, односно до две години за кривични дела за кои може да се изрече казна доживотен затвор.

Имајќи ја во предвид законски пропишаната казна за предметното кривично дело од чл.188 ст.2, в.в. со ст.1 од КЗ, во конкретниот случај, постои законско ограничување за траењето на мерката притвор до една година по подигање на обвинението. Употребената формулација од страна на првостепениот суд, во изреката на побиваното решение, дека притворот спрема обвинетиот ќе трае до времето на истекувањето на времетраењето на изречената казна затвор од тринаесет години и шест месеци затвор е непотребна и истата ја чини изреката на првостепеното решение нејасна и неразбирлива, од кои причини следуваше побиваното решение да се укине и предметот да се врати на првостепениот суд на повторно одлучување.

Поради напред наведените причини, а врз основа на чл.411 од ЗКП(пречистен текст) се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 04.09.2013 год. под Ксж.бр.84/13.

11.При изрекување на единствена казна,со примена на законската одредба за одмерување на единствена казна за дела сторени во стек,не се заемаат предвид олеснителните и отежнителните околности кои настанале по правосилноста на пресудите,туку новата единствена казна се изрекува за сите кривични дела според одредбите за стек,во конкретниот случај со примена на чл.44 ст.2 т.2 од КЗ.Новата вкупна казна се одмерува само врз основа на оние околности што во редовната кривична постапка биле земени предвид и ценети при одмерувањето на казната.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со обжалената пресуда, правосилните пресуди на Основен суд во Штип К.бр. 185/11 од 15.11.2011 година со која осуденито Ј М од Ш е огласен за виновен за кривично дело „Тешка кражба“ од чл. 236 ст.1 т.3 в.в. со чл. 45 од КЗ и му е изречена казна затвор во траење од 1 година, К.бр. 513/11 од 21.02.2012 година со која осуденито Ј М е огласен за виновен за кривично дело „Тешка кражба“ од чл. 236 ст.1 т.3 в.в. со чл. 22 од КЗ и му е изречена казна затвор во

траење од 3 месеци и К.бр. 240/09 од 18.03.2011 година, со која осудениот Ј М е огласен за виновен за кривично дело „Тешка кражба“ од чл. 236 ст.1 т.1 од КЗ и му е изречена казна затвор во траење од 6 месеци ги преиначил само по однос на одлуката за казната, така што: а осудениот Ј М од Шсо примена на чл. 44 ст.2 т.2 од КЗ и чл.415 ст.1 т.1 од ЗКП, му изрекол единствена казна затвор во траење од една година и седум месеци, во која казна му се засметува издржаното дел од казната затвор.

Апелациониот суд најде дека поднесената жалба е неоснована од следните причини:

Неосновани се жалбените наводи на осудениот Ј М од Ш преку неговиот бранител, адвокат Кирчо Иванов од Штип, по основот на погрешна примена на материјалното право. По овој жалбен основ во жалбата се наведува дека со изјавената жалба предлагаат при спојот на дела и одмерувањето на единствената казна, единствената казна да се намали уште малку, имајќи во предвид дека се изменети сите околности, осудениот имал семејство во Р Г, досега немал сторено други кривични дела, имал дете кое не го видел откако било родено и тоа тешко му пагало, па поради тие околности се наведува дека имало услови за поголемо намалување на единствената казна, односно преиначување по однос на одлуките за казните уште некој месец, со надеж дека на планот на специјалната превенција осудениот ја има научено лекцијата дека не треба понатаму да се занимава со крајби и е превоспитан.

Овој суд ги ценеше овие жалбени наводи на жалителот, но не ги прифати, ги одби како неосновани, бидејќи преиначувањето на правосилните пресуди наведени во обжалената пресуда, само по однос на одлуката за казната, со примена на одредбата за одмерување на единствена казна за дела сторени во стек, не може да ги опфати фактичките и правните прашања од причини што се однесува само на одлуката за казната. Начинот на кој се одмеруваат казните за кривичните дела во стек е одреден со чл. 44 од КЗ в.в. со чл. 415 ст.2 од ЗКП, при што судовите се должни одмерувањето на единствената казна да го извршат со примена на оваа законска одредба.

Во конкретниот случај, при преиначувањето на правосилните пресуди само по однос на одлуката за казната, всушност не се работи толку за одмерување на нова казна, туку повеќе за пресметување односно за утврдување на височината на казната според определени правила, па поради тоа е предвидена можност за поедноставна постапка од онаа што важи за редовното повторување на постапката. Првостепениот суд е врзан за казните утврдени, односно изречени на осудениот во поранешните правосилни пресуди и при тоа може да навлегува само во оценувањето на правилноста на одмерувањето на единствената казна. При изрекувањето на единствената казна односно при преиначувањето на правосилните пресуди само по однос на одлуката за казната, со примена на законската одредба за одмерување на единствена казна за дела сторени во стек, не се земаат во предвид олеснителните и отежнителните околности кои настанале по правосилноста на пресудите. Новата единствена казна се изрекува за сите кривични дела според одредбите за стек, во конкретниот случај со примена на чл. 44 ст.2 т.2 од КЗ. Новата вкупна казна се одмерува само

врз основа на оние околности кои во редовната кривична постапка биле земени во предвид и ценети при одмрувањето на казната. Евентуално ново изнесените околности можат да послужат како основ за некое друго воредно правно средство.

Правилно прифатил првостепениот суд дека во конкретниот случај се исполнети условите за изрекување единствена казна, па од тие причини е применета и законската одредба на чл. 44 ст.2 т.2 од КЗ и чл. 415 ст.2 од ЗКП(Пречистен текст).

Од горе изнесеното, а согласно чл. 402 в.в. со чл. 415 ст.2 од ЗКП(Пречистен текст) се одлучи како во изреката

Решено во Апелационен суд - Штип на ден 03.01.2014 год. под КСЖ-137/13.

12.Кога оштетениот како тужител против обвинетиот поднел обвинение, а не Барање за спроведување на истрага, за кривично дело „Пренесување на заразни болести кај животните и растителниот свет“ од чл. 222 ст.1 и ст.3 од КЗ за кое е пропишана казна до 5 години, така што спроведувањето на истрага не е задолжително,правилно поднесената приватна кривична тужба се смета како поднесен обвинителен акт од оштетениот како тужител но погрешно се применети одредбите од ЗКП кога обвинителниот акт е отфрлен врз основа на чл. 284 т.4 а истиот требало да биде отфрлен со примена на одредбите од врз основа на чл.285 ст.1 в.в. со чл.284 т.1 од ЗКП (Пречистен текст).

Од образложението:

Основниот суд во Кочани со обжаленото решение, одлучил дека нема место за обвинение против обвинетиот В Д од К, ветеринарен техничар во Ветеринарна станица „З“ К, за кривично дело „Пренесување на заразни болести кај животните и растителниот свет“ од чл. 222 ст.1 и ст.3 од КЗ по обвинителен акт од оштетениот како тужител ИЗ П М Д.Ш од К и кривичната постапка ја запрел. Одлучил трошоците на кривичната постапка да паднат на товар на буџетските средства.

Апелациониот суд во Штип По повод жалбата, а по службена должност Решението на Основниот суд во Кочани Кс.бр. 19/13 од 08.03.2013 година,- го ПРЕИНАЧИ и обвинителниот акт поднесен од оштетениот како тужител ИЗ П М Д.Ш од К, против обвинетиот В Д од К, ветеринарен техничар во Ветеринарна станица „З“ К, за кривично дело „Пренесување на заразни болести кај животните и растителниот свет“ од чл. 222 ст.1 и ст.3 од КЗ,го отфрли врз основа на чл.285 ст.1 в.в. со чл.284 т.1 од ЗКП (Пречистен текст) а од следните причини:

Првостепениот суд имајќи ги во предвид приложените докази кон списите на предметот правилно ги утврдил сите решителни факти за предметното кривично дело и кривичната одговорност на обвинетиот В Д за кривично дело „Пренесување на заразни болести кај животните и растителниот свет“ од чл. 222 ст.1 и 3 од КЗ, меѓутоа по наоѓање на овој

суд, погрешно ги применил одредбите од Законот за кривичната постапка и погрешно постапил кога обжаленото решение го засновал на одредбата од чл. 284 т.4 од ЗКП (пречистен текст), наоѓајќи дека во конкретниот случај нема место за обвинение против обвинетиот за предметното кривично дело и постапката ја запрел.

Ова од причини што одредбата од чл. 284 т.4 од ЗКП (Пречистен текст), односно дека „нема доволно докази обвинетиот основано да е сомнителен за делото што е предмет на обвинението,“ може да се примени само во случај доколку претходно се спроведени истражни дејствија, согласно чл.285 ст.1 од ЗКП.

Во конкретниот случај, од увидот во списите во предметот, видно е дека не биле спроведени истражни дејствија, од причини што оштетениот како тужител против обвинетиот В Д директно поднел обвинение, а не Барање за спроведување на истрага, па имајќи ја во предвид запретената казна за предметното кривично дело, која е до 5 години, во смисла на чл.278 ст.2 од ЗКП (пречистен текст), така што спроведувањето на истрага не е задолжително, првостепениот суд правилно насловената приватна кривична тужба, поднесена од оштетениот како тужител ја сметал како поднесен обвинителен акт од оштетениот како тужител, поради што овој суд ги одби како неосновани жалбените наводи на жалителот во кои се наведува дека во конкретниот случај не било спроведена истрага од страна на истражен судија, ниту пак биле наведени причините поради кои било одлучено да не се спроведува истрага.

Поради сите овие напред наведени причини, а заради правилна примената на одредбите од ЗКП, овој суд наоѓајќи дека делото што е предмет на обвинението не е кривично дело, согласно чл.285 ст.1 в.в. со чл.284 т.1 од ЗКП (пречистен текст) одлучи да го преиначи првостепеното решение, на начин што го отфрли обвинителниот акт поднесен од оштетениот како тужител ИЗ П М Д.Ш од К, против обвинетиот В Д од К, ветеринарен техничар во Ветеринарна станица „З“ К, за кривично дело „Пренесување на заразни болести кај животните и растителниот свет“ од чл. 222 ст.1 и ст.3 од КЗ.

Од горе изнесеното, а согласно чл. 411 од ЗКП (Пречистен текст) се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 09.04.2013 год. под Ксж.бр.37/13.

13. Не е повредено правото на одбрана на осудениот,кога второстепениот суд не го повикал да присуствува на седницата на советот, одлучувајќи по жалба против пресуда донесена во постапка во неправо повторување на постапката бидејќи согласно одредбите од ЗКП присуството на осудено лице на јавна седница кога се одлучува по така поднесената жалба не е предвидено.

Од образложението:

Основниот суд во С. со обжалената пресуда, правосилната пресуда на Основен суд С. К.бр. 704/11 од 15.01.2013 година со која

осудениот И М од с. Б е огласен за виновен за кривично дело „Кржба“ по чл. 235 ст.3 в.в. со ст.1 и чл. 45 од КЗ и осуден на казна затвор во траење од една година, правосилна пресуда на Основен суд С. К.бр. 424/12 од 13.07.2012 година, со која е огласен за виновен за кривично дело „Спречување службено лице во вршење службено дејствие“ по чл. 382 ст.2 в.в. со ст.1 и чл. 45 од КЗ и осуден на казна затвор во траење од 5 месеци, правосилната пресуда на Основен суд С. К.бр. 458/12 од 25.09.2012 година, со која е огласен за виновен за кривично дело „Кражба“ по чл. 235 ст.3 в.в. со ст.1 и чл. 45 од КЗ и осуден на казна затвор во траење од 4 месеци, правосилна пресуда на Основен суд С. К.бр. 500/12 од 28.01.2013 година, со која е огласен за виновен за кривично дело „Кражба“ по чл. 235 ст.1 од КЗ и осуден на казна затвор во траење од 4 месеци, правосилната пресуда на Основен суд С. К.бр. 624/12 од 06.11.2012 година, со која е огласен за виновен за кривично дело „Кражба“ по чл. 235 ст.3 в.в. со ст.1 в.в. со чл. 22 и чл. 45 од КЗ и осуден на казна затвор во траење од една година и четири месеци, правосилната пресуда на Основен суд Струмица К.бр. 642/12 од 11.12.2012 година, со која е огласен за виновен за кривично дело „Кражба“ по чл. 235 ст.3 в.в. со ст.1 и чл. 45 од КЗ и осуден на казна затвор во траење од 5 месеци, правосилна пресуда на Основен суд С. К.бр. 654/12 од 01.02.2013 година, со која е огласен за виновен за кривично дело „Кражба“ по чл. 235 ст.3 в.в. со ст.1 в.в. со чл. 22 од КЗ и осуден на казна затвор во траење од 3 месеци, правосилна пресуда на Основен суд Струмица К.бр. 900/12 од 21.01.2013 година со која е огласен за виновен за кривично дело „Кражба“ по чл. 235 ст.3 в.в. со ст.1 и чл. 45 од КЗ и осуден на казна затвор во траење од една година и 6 месеци, правосилна пресуда на Основен суд Струмица К.бр. 1069/12 од 22.02.2013 година со која е огласен за виновен за кривично дело „Кражба“ по чл. 235 ст.3 в.в. со ст.1 и чл. 45 од КЗ и осуден на казна затвор во траење од 5 месеци и правосилната пресуда на Основен суд Струмица К.бр. 2/13 од 05.03.2013 година, со која е огласен за виновен за кривично дело „Кражба“ по чл. 235 ст.3 в.в. со ст.1 од КЗ и осуден на казна затвор во траење од 5 месеци ги преиначил само по однос на одлуката за казната, така што согласно чл. 44 ст.2 т.3 од КЗ и чл. 389 ст.2 в.в. со ст.1 т.1 од ЗКП, осудениот М Р И од с. Б го осудил на единствена казна затвор во траење од 6 години и 3 месеци. Одлучил во изречената казна да го пресмета и времето на досега издржаната казна.

Апелациониот суд во Штип на одржаната седница на советот, ја разгледа поднесената жалба, пресудата и списите во предметот, најде дека жалбата е неоснована од следните причини:

Неосновани се жалбените наводи на жалителот-осудениот, дека првостепениот суд при донесувањето на побиваната пресуда, сторил суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка од чл. 355 ст.2 од ЗКП и чл. 4 од ЗКП, поради следните причини:

Жалителот наведува дека суштествената повреда на која се повикува, се состои во тоа што, првостепениот суд, одлучувајќи по предлогот за донесување на одлука за пресметување на единствена казна затвор, не му овозможил на осудениот-жалителот, во постапката пред првостепениот суд, да се брани во негово присуство и со присуство

на неговиот бранител, како и дека првостепениот суд пресудата ја донел само со сослушување на надлежниот јавен обвинител.

Овој суд го ценеше овој жалбен навод, но не го прифати бидејќи постапувањето на првостепениот суд, кога во текот на постапката во присуство на јавниот обвинител ја донел обжалената пресуда, е согласно чл. 415 ст.5 од ЗКП, каде е предвидено дека: „Новата пресуда ја донесува судот во седница на советот, по предлог на Јавниот обвинител или од осудениот а по сослушувањето на противната странка“.

Во конкретниот случај, предлогот за изрекување на единствена казна затвор е поднесен од страна на осудениот, а новата пресуда, е донесена по сослушувањето на спротивната странка, односно по сослушувањето јавниот обвинител кое нешто е во согласно со погоренаведената законска одредба.

Наводите на жалителот дека судот при донесувањето на побиваната пресуда не постапил согласно чл. 4 од ЗКП исто така се неосновани, бидејќи со одредбата од чл.4 од ЗКП, се утврдуваат минималните права на секој обвинет во судска постапка и со одредбата од чл.4 ст.2 алинеа 3 од ЗКП на која се повикува жалителот се однесува на утврдување на правата на обвинетиот на главниот претрес, правото на присуство во контрадикторна постапка како и во присуство на неговиот бранител, а во конкретниот случај М И од с. Б е веќе осуден по повеќе правосилни кривични пресуди, за кои бара донесување на одлука за пресметнување на единствена казна затвор во смисла на чл. 389 ст.1 т.1 од ЗКП.

Од горе изнесеното, а согласно чл. 401 од ЗКП(Пречистен текст) се одлучи како во изреката.

Врховниот суд на Р Македонија поднесеното барање за вонредно преиспитување на правосилната пресуда го одби како неосновано потврдувајќи ги првостепената и второстепената пресуда и прифаќајќи ги нивните образложенија.

Решено во Апелационен суд - Штип на ден 14.11.2013 година под Ксж.бр.112/13 и Врховен суд на РМ Квп1 бр.34/2014 од 08.04.2014 год.

14. Не биле исполнети законските услови за судење на обвинетиот во негово отсуство, имајќи во предвид дека на првостепениот суд не му било приложено доказ од кој со сигурност ќе се утврди дека обвинетиот нависина не бил достапен на државните органи во услови кога имајќи ја во предвид висината на пропишаната казна за предметното кривично дело е пропишано водење на редовна постапка па присуството на обвинетиот на главниот претрес е задолжително.

Од образложението:

Основниот суд во Веница со обжалената пресуда К-48/2013 од 27.06.2013 год. обвинетиот Ж. А. од с.Л. врз основа на чл.368 ст.1 т.1 од ЗКП (пречистен текст) го ослободил од обвинението да сторил кривично дело „Тешка телесна повреда“ од чл.131 ст.1 од КЗ, бидејќи делото за кое е обвинет не е кривично дело според Законот. На обвинетиот Ж. А.

одлучил да му бидат надоместени трошоците во постапката во вкупен износ од 8.840,00 денари од Буџетот на РМ, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата.

Овој суд поднесената жалба ја уважи и ја укина првостепената пресуда а од следните причини:

Со донесувањето на обжалената пресуда првостепениот суд сторил суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка во смисла на чл.381 ст.1 т.3 од ЗКП (пречистен текст), а која повреда се состои во тоа што главниот претрес кој претходел на донесената обжалена пресуда бил одржан во отсуство на обвинетиот.

Имено, од увидот во списите по предметот видно е дека првостепениот суд на ден 14.06.2013 год. до обвинетиот Ж. А. испратил покана за главен претрес, која покана не била уредно примена од страна на обвинетиот Ж., бидејќи во рубриката „потпис на примачот“ своерачно е потпишано лице С.

При една ваква состојба на работите, а како од страна на бранителот на обвинетиот, судот бил известен дека обвинетиот Ж. А. се наоѓал на привремена работа во Р. С. со непозната адреса на неговото престојувалиште, првостепениот суд погрешно постапил кога ја применил одредбата од чл.454 ст.4 од ЗКП и донел решение да главниот претрес се одржи во отсуство на обвинетиот Ж., неосновано прифаќајќи дека неговото присуство на главен претрес не било нужно.

Имено, одредбите за судење во отсуство на обвинетиот од чл.454 ст.4 од ЗКП (пречистен текст), а кои одредби ги применил првостепениот суд, се однесуваат само за скратената постапка, а во конкретниот случај имајќи ја во предвид висината на пропишаната казна за предметното кривично дело, е пропишано водење на редовна постапка, а со тоа и примена на одредбите кои се однесуваат за редовната постапка.

Согласно чл.316 ст.3 од ЗКП (пречистен текст) „на обвинетиот може да му се суди во отсуство само ако е во бегство или инаку не им е достапен на државните органи, а постојат особено важни причини да му се суди иако е отсутен“.

Имајќи ја во предвид погоре цитираната законска одредба јасно произлегува дека во конкретниот случај не биле исполнети законските услови за судење на обвинетиот во негово отсуство, имајќи во предвид дека на првостепениот суд не му било приложено доказ од кој со сигурност ќе се утврди дека обвинетиот нависина не бил достапен на државните органи.

Со оглед на горе наведеното во конкретниот случај првостепениот суд неосновано прифатил дека биле исполнети законските услови за судење на обвинетиот во негово отсуство, поради што следуваше да првостепената пресуда се укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење, при кое првостепениот суд ќе треба да ја отстрани напред наведената суштествена повреда на која укажува овој суд, за да може да донесе правилна и законита одлука.

Од погоре изнесеното, а врз основа на чл.402 од ЗКП (пречистен текст) се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 22.10.2013 год. под Кж.бр.521/13.

15.Оштетениот не треба да биде лишен од правото да му бидат надоместени релано направените трошоците во кривичната постапка, побарани со трошковник,само поради тоа што неговите интереси во постапката ги застапувал адвокат кој не е од редот на адвокатите кои работата на подрачјето на судот во кој се водела постапката.Ваквата одлука е спротивна на принципот на слободата на уверување - доверба, како и личната сигурноста во ангажираниот правен застапник.

Од образложението:

Основниот суд во С. со побиваната пресуда К.бр.645/13 од 24.12.2013 година обвинетиот Д. М. од с.Б. го огласил за виновен за сторено кривично дело „Кражба на електрична енергија, топлинска енергија или природен гас“ од чл.235-а ст.1 од КЗ, за кое му изрекол алтернативна мерка - условна осуда, со која му утврдил казна затвор во траење од 3 (три) месеци, како и парична казна од 30 дневни глоби, со висина на една дневна глоба од 10 евра, во денарска противвредност од 614,00 денари и износ на парична казна од 18.420,00 денари, кои утврдени казни нема да се извршат доколку обвинетиот во рок од 1 (една) година не стори ново кривично дело. Воедно го задолжил да плати во корист на буџетските средства на име паушал сума од 1.000,00 денари и на име трошоци на постапката сума од 3.400,00 денари, согласно чл.89 ст.2 и 3 од ЗКП. Исто така во корист на оштетениот ЕВН М.АД С. на име трошоци на кривичната постапка да ја плати сумата од 4.909,00 денари, согласно чл.89 ст.2 т.8 од ЗКП, а сето претходно наведено во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, под страв на присилно извршување. Согласно чл.102 од ЗКП имотно-правното побарување на оштетениот делумно го усвоил. Воедно го задолжил обвинетиот Д. М. од с.Б. на име надомест на материјална штета на оштетената ЕВН М.АД С., да плати сума од 19.008,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, под страв на присилно извршување. Во останатиот дел барањето на оштетениот да се задолжи обвинетиот на име надомест на материјална штета плати уште сума од 9.095,00 денари, го одбил како неосновано.

Незадоволен од ваквата пресуда останало оштететата ЕВН Е. на М.АД за дистрибуција на електрична енергија С., кој пресудата меѓудругото ја напаѓаат и поради: висината на трошоците на кривичната постапка па Апелациониот суд во Штип испитувајќи ја побиваната пресуда ја уважи жалбата и пресудата во делот за трошоците ја преиначи од следните причини:

Основани се жалбените наводи на оштетениот ЕВН Е.на М.АД за

дистрибуција на електрична енергија - С., а кои се однесува во делот за недосудените трошоци во износ од 8.391,00 денари направени во текот на кривичната постапка. Првостепениот суд погрешно го применил чл.88 ст.1 т.8 од ЗКП, од причина што не го задолжил обвинетиот да го плати и преостанатиот дел од побараните со трошковник направени трошоци во кривичната постапка во износот од 8.391,00 денари, а го задолжил само со сума од 4.909,00 денари, со образложение да оштетениот имал само право на нужни издатоци, а во ситуација кога во С. имало 69 адвокати, да оштетениот немал нужност за ангажирање на полномошник од С.

Со ниеден Закон или друг пропис во Републиката не е одземено правото на граѓанинот да самиот си избере свој правен застапник кој ќе го застапува пред судот и ќе ги брани неговите интереси. Само со закон може да се ограничи правото на избор на свој личен правен застапник пред судските постапки. Слободата на уверување - доверба, како и личната сигурноста во ангажираниот правен застапник било да е полномошник - адвокат или бранител - адвокат, му припаѓаат само на граѓанинот и тој единствено одлучува кој ќе го застапува пред судот и ваквата волја и мислење не може да се ограничува, поради локалното постоење на други правни застапници - адвокати и поради тоа истиот не може да трпи штетни последици.

Во конкретниот случај првостепениот суд погрешно постапил, кога не ги досудил реално направените трошоците, а кои се во согласност со Адвокатската тарифа и тоа: за отсуство од канцеларијата на полномошникот на оштетената ЕВН, како и патните трошоци, на кои биле изложени оштетениот и неговиот полномошник, кои оштетениот ги побарува во поднесениот писмен трошковник.

Поради горе наведени причини и околности, овој суд ја уважи жалбата на оштетеното ЕВН Е.на М.АД за дистрибуција на електрична енергија С. во делот кој се однесува за реално направените трошоци во кривичната постапка, а кои се поткрепени со писмени докази и пресметани во трошковникот, и ја преиначи првостепената пресуда во делот за одлуката за трошоците, го задолжи обвинетиот М. Д. од с. Б. согласно чл.88 ст.2 т.8 од ЗКП на оштетеното ЕВН Е.АД за дистрибуција на електрична енергија С. да му ги надомести преостанатиот дел од трошоците направени во кривичната постапка, а во износ од 8.391,00 денари, во рок од 15 дена по приемот на оваа одлука.

Поради сето погоре наведено, а согласно чл.374 в.в. со чл.377 од ЗКП (Службен весник на РМ бр.15/97,...51/11) а в.в. со чл.566 од ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10 и 100/12) се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип, на ден 24.02.2014 година под Кж.бр.93/14.

16.Одржувањето на главниот претрес без присуство на обвинетиот и оштетениот, како и без нивните законски застапници и прифаќањето на завршниот збор на странките во писмена форма, без притоа усно истите да го изнесат, давајќи свој осврт и

изнесувајќи свој заклучок, во услови на една усна и контрадикторна постапка претставуваат суштествени повреди на постапката од апсолутен карактер и како такви имаат придонес и за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Од образложението:

Основниот суд во Д. со побиваната пресуда К.бр.38/2013 година од 06.11.2013 година обвинетиот С. Г.од М. К. го огласил за виновен да сторил кривично дело „Оштетување туѓи права“ од чл.244 ст.1 од КЗ, за кое го осудил на парична казна во износ од 30 дневни глоби, сметано по 10 евра за една дневна глоба, во денарска противредност од 615,00 денари за една дневна глоба или во вкупен износ од 18.450,00 денари. Ваквата казна го задолжиле да ја плати во рок од 30 дена по правосилноста на пресудата, доколку тоа не го стори во утврдениот рок и во колку казната не може да се изврши со присилно извршување, судот ќе ја изврши така што за секоја дневна глоба ќе определи по еден ден затвор. Исто така го задолжил обвинетиот да на име паушал го плати на судот износот од 2.500,00 денари, а во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата под страв на присилно извршување, како и трошоци по постапката во износ од 34.400,00 денари на полномошникот на субсидијарниот тужител, адвокат А. М. од В. и износот од 5.500,00 денари за извршено вештачење на вештото лице В. К. од Д. Судот за оштетното побарување оштетениот „Б.“ од В. го упатил на граѓански спор.

Апелациониот суд во Штип по повод жалбите а по службена должност, пресудата ја укина од следниве причини:

Првостепениот суд сторил суштествена повреда и во смисла на чл.355 ст.1 т.3 од ЗКП, а в.в со чл.297 од ЗКП, односно дека главниот претрес во конкретниот случај е одржан без лице чие присуство на главниот претрес е задолжително и нужно според законот, во конкретниот случај се работи за лицата кои што се појавуваат како странки во постапката - (Јавниот обвинител, приватниот тужител, субсидијарниот тужител, обвинетиот, бранителот).

Имајќи ги во предвид, претходно наведените околности, посебно што главниот претрес е одржан без присуство на обвинетиот и оштетениот, како и без нивните законски застапници, на којшто, самите странки во постапката би ги изложиле завршните зборови, а во смисла на чл.331 од ЗКП в.в со чл.332 в.в. со чл.333 и 334 од ЗКП. Странките во постапката се оние кои имаат право да дадат завршни зборови, што всушност значи дека усмено треба да ги изложат своите ставови и предлози, користејќи се притоа ако е и потребно со писмени забелешки, но никако со читање на однапред напишан и приложен завршен збор. Оштетениот, бранителот, како и другите странки не можат своите писмени состави да ги приложуваат наместо давањето на завршен збор во судските списи, а од причина што постапката е усмена. (Судот во уводот на пресудата истакнува дека е одржан и усмен претрес).

Имено, завршните зборови на странките, претставува момент на главниот претрес, на кој странките даваат завршен збор и секој од свој аспект на гледање ги соопштува своите забелешки за фактите кои се изнесени во текот на постапката, како и ги подржува своите тези, притоа

произнесувајќи се за целокупниот материјал изнесен на главниот претрес, давајќи свој осврт и изнесувајќи свој заклучок, како во поглед на фактите, така и во поглед на околностите кои се правно-релевантни, за докажување на правата вистина, а која што за нив е од клучно значење, бидејќи товарот на докажување не може да се замени со писмено приложен завршен збор, од причина што како таков истиот може да се даде само во усмена постапка, со непосредно изнесување на истиот во контрадикторна постапка.

По оцена на овој суд, првостепениот суд го прифатил завршниот збор на странките во писмена форма, без притоа усно истите да го изнесат, односно обвинетиот во конкретниот случај таков завршен збор нема дадено, за истиот бранителот имал приложено во писмена форма. Иако, бранителот на обвинетиот му претставува стручен помагач и истиот е должен правно да го поучува и правно да го застапува, сепак неговиот завршен збор, а посебно што истиот е во писмена форма, не може да го замени завршниот збор на обвинетиот. Ваквото правило поконкретно е подредено со чл.334 ст.2 в.в. со ст.4 од ЗКП, каде јасно стои дека обвинетиот во текот на завршниот збор има право самиот да зборува и да се изјасни дали ја прифаќа одбраната на својот бранител, како и да ја дополни и да последниот збор секогаш му припаѓа нему.

При повторното судење првостепениот суд треба да ги има во предвид горе наведените укажувања, да постапи по истите, како би можел по спроведената правилна постапка, а по изведување на сите нужно потребни докази и по нивната повторна анализа и оценка да донесе една правилна и законита одлука.

Бидејќи на погоре наведените суштествени повреди овој суд внимава по службена должност, а во смисла на чл.367 ст.1 т.1 в.в. со чл.376 од ЗКП се одлучи како во изреката на ова решение.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 22.01.2014 год. под Кж.бр.48/14.

17. Не е почитувано правото на одбрана на обвинетиот, со што е сторена суштествена повреда на одредбите на постапката и повреден е чл.6 ст.3 од ЕКЧП, кога спротивно на принципот на контрадикторност и непосредност во постапката, пресудата се заснова исклучиво врз изјавите на сведоци, за кои обвинетиот немал можност непосредно да ги испита, нити во истрага, нити на главниот претрес.

Од образложението:

Основниот суд во Ш. со обжалената пресуда К.бр.1/13 од 18.04.2013 година обвинетиот Т. Д. од Ш. го огласил за виновен за сторени кривични дела „Насилство“ од чл.386 ст.2 в.в. ст.1 од КЗ, „Спречување на службено лице во вршење службено дејствие“ од чл.382 ст.3 в.в. ст.1 и 2 од КЗ и „Напад врз службено лице при вршење работи на безбедност“ од чл.383 ст.2 в.в. ст.1 од КЗ, за кои го осудил на казна затвор во траење од по 4 (четири) месеци, па му изрекол единствена казна затвор во траење од 10 (десет) месеци. воедно го задолжил обвинетиот да плати пашал сума од 5.000,00 денари, трошоци по

кривичната постапка сума во износ од 5.166,00 денари или се вкупно 10.166,00 денари. На бранителот по службена должност, адвокат К. М. од Ш., од Буџетските средства на РМ да му бидат исплатени трошоци по кривичната постапка сума во износ од 3.666,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата.

Апелациониот суд во Штип ценејќи ги жалбените наводи и обжалената пресуда, ја уважи жалбата и укинувајќи ја пресудата предметот го врати на повторно судење а поради следните причини:

Сторена е суштествена повреда на постапката од чл.355 ст.2 в.в. со чл.325 ст.1 и чл.161 ст.5 од ЗКП, бидејќи сведетелите Е. М., С. М., З. Р., А. Д., А. В., В. М., Л. Б., Г. П., З. Н., се распрашани само во текот на истрагата без присуство на обвинетиот и негово уредно повикување, додека на главниот претрес воопшто не се сослушани, туку се читани нивните изјави, а чии изјави послужиле еден од најважните основи за осуда на обвинетиот, поради што е повреден и принципот на контрадикторност и непосредност во постапката, а исто така е повреден и чл.4 од ЗКП и чл.6 ст.1 и ст.3 г. од Европската конвенција за човекови права т.е. повредено е правото на одбрана на обвинетиот.

Не е почитувано правото на одбрана на обвинетиот со што е повреден чл.6 ст.3 г. од ЕКЧП. Сите докази мора вообичаено да се изведат на јавна расправа, во присуство на обвинетиот, со цел да се обезбеди можност за изнесување противаргументи. По правило цитираната одредба подразбира дека на обвинетиот треба да му се даде соодветна можност да ги испита сведоците против него, тогаш кога тој ја дава својата изјава - одбрана или во подоцнежната фаза.

Според начинот на кој се изведени доказите - вербалните, правото на одбрана е ограничено во таа мера што се смета за некомпатибилно со барањето од чл.6 од ЕКЧП (за фер судење), бидејќи пресудата се заснова исклучиво врз изјавите на овие сведоци, на кои обвинетиот немал можност да ги испита, нити во истрага, нити на судењето - главниот претрес. Со тоа е повреден и принципот на непосредност и контрадикторност на постапката, бидејќи изведувањето на доказите на главниот претрес во основа е непосредно. Читањето на изјави на сведоци на главниот претрес е ограничено само во случаи наброени во законот - чл.325 од ЗКП и други отстапувања не може да бидат ни по волја на судот, ни по согласност на странките. Неставане приговори на изведените докази не ја исклучува можноста странката таков приговор да стави во правниот лек, како што тоа е сторено во конкретниот предмет во изјавената жалба од обвинетиот.

При повторното судење првостепениот суд да ги има во предвид горе наведените укажувања, да постапи по истите, на кој начин би ги отклонил сторените повреди и би ја проверил одбраната на обвинетиот, да изврши потребните соочувања на обвинетиот со оштетените и сведоците, како да ги изведе и предложените докази од странките, како би можел со една целосна анализа на секој доказ поединечно и сите заедно да донесе една правилна и законита одлука.

Бидејќи пресудата е укината поради горе наведените причини, а изјавената жалба од Основниот јавен обвинител од Штип е по основ на одлуката за казната, затоа овој суд оваа жалба ја оцени за беспредметна.

Поради горе изнесеното, а согласно чл.376 од ЗКП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип на ден 26.06.2013 година под Кж.бр.344/13.

18.Кога ќе се донесе пресуда со која обвинетиот се ослободува од обвинение или постапката се запира, оштетениот како тужител не може да се задолжи да ги надомести трошоците на кривичната постапка а за остварување на неговото имотно-правното побарување задолжително се упатува на парница.

Од образложението:

Основниот суд во С. Н. со обжалената пресуда К.бр.63/13 од 05.09.2013 год. обвинетиот М. С. од с.К.- Општина С. Н. согласно чл.342 сст.1 т.3 од ЗКП го ослободил од обвинението да сторил кривично дело “Проневера во службата“ од чл.354 ст.1 од КЗ, затоа што не е докажано дека обвинетиот го сторил делото за кое се обвинува. Оштетениот Б. Ј.до С. Н. за имотно-правното побарување го упатува на спор. Трошоците на постапката во износ од 84.933,00 денари одлучил да паднат на товар на Буџетските средства и истите да се исплатат од Буџетот на РМ.

Апелациониот суд во Штип за поднесената жалба најде дека е неоснована од следните причини:

Оштетениот како тужител не може да се задолжи да ги надомести трошоците на кривичната постапка во случај кога по негово обвинение обвинетиот е ослободен од обвинение. Така е пропишано во чл.92 ст.1 од ЗКП.

Кога се донесе пресуда со која обвинетиот се ослободува од обвинение или постапката се запира, не може да се одлучува за имотно-правното побарување, но оштетениот задолжително се упатува на парница. Така е пропишано во чл.101 ст.3 од ЗКП.

Бидејќи обвинетиот е ослободен од обвинение, дополнителните трошоци во износ од 4.680,00 денари за поднесениот одговор на жалбата од страна на оштетениот како тужител преку неговиот полномошник, адвокат Томислав Арсовски од Свети Николе, овој суд врз основа на чл.92 ст.1 од ЗКП одлучи да паднат на товар на Буџетските средства од каде треба да бидат исплатени на оштетениот како тужител Б. Ј., а кои трошоци се во согласност со АТ.

Поради горе изнесеното, а согласно чл.375 од ЗКП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 06.11.2013 год. под Кж.бр.615/13.

19. Постои погрешна примена на КЗ на штета на обвинетиот кога од начинот на кој што е формулирана изреката на пресудата произлегува дека обвинетиот се ослободува од обвинение за две самостојни кривични дела „Даночно затајување“ од чл.279 ст.1 од КЗ, иако со поднесеното обвинение се обвинува дека сторил едно продолжено кривично дело „Даночно затајување „ од чл.279 ст.1 в.в. со чл. 45 од КЗ.

Од образложението:

Основниот суд во Свети Николе со обжалената пресуда, за дејствијата конкретно опишани под ст.1 од изреката обвинетите Г М од С Н и АД„Д“ С Н согласно чл.342 ст.1 т.1 од ЗКП ги ослободил од обвинение и тоа обвинетото одговорно лице за кривично дело „Даночно затајување“ по чл.279 ст.1 од КЗ, а обвинетото правно лице за кривично дело „Даночно затајување“ по чл. 279 ст.3, в.в. со ст.1 од КЗ, затоа што делото за кое се обвинуваат не е кривично дело според законот. За дејствијата конкретно опишани под ст.2 од изреката, согласно чл. 342 ст.1 т.3 од ЗКП, обвинетите ги ослободил од обвинение, и тоа обвинетото правно лице за кривично дело „Даночно затајување“ од чл.279 ст.1 од КЗ, а обвинетото правно лице за кривично дело „Даночно затајување“ од чл.279 ст.3, в.в. со ст.1 од КЗ, затоа што не се докажало дека обвинетите го сториле делото за кое се обвинуваат. Одлучил трошоците на постапката во износ од 54.438,00 денари да се исплатат од буџетот на РМ.

Апелациониот суд во Штип на одржаната седница на советот ја разгледа поднесената жалба, па првостепената пресуда ја преиначи само по однос на правната квалификација и основот за ослободување на обвинетите од обвинението од следните причини:

На правилно и целосно утврдената фактичка состојба, по наогање на овој суд првостепениот суд погрешно го применил ЗКП и КЗ, а поради следните причини:

Имено, првостепениот суд во изреката на првостепената пресуда извршил разграничување на дејствијата кои им се ставаат на товар на обвинетите, така што за дејствијата конкретно опишани под ст.1 од изреката на првостепената пресуда, обвинетите ги ослободил од обвинение согласно чл. 368 т.1 од ЗКП, а за дејствијата опишани под ст.2 од изреката на првостепената пресуда, обвинетите ги ослободил од обвинение врз основа на чл.368 т.3 од ЗКП. На овој начин по наогање на овој суд, првостепениот суд не сторил суштествена повреда на одредбата од чл.381 ст.1 т.9 од ЗКП, односно не го нарушил објективниот идентитет помеѓу пресудата и обвинението, како што се прикажува во изјавената жалба., бидејќи не е извршена промена на фактичкиот опис на дејствијата кои им се ставаат на товар на обвинетите со поднесеното обвинение, напротив по наогање на овој суд првостепениот суд на овој начин го повредил КЗ на штета на обвинетиот

Георги Митев, бидејќи на начинот на кој што е формулирана изреката на пресудата, произлегува дека обвинетиот Г М се ослободува од обвинение за две самостојни кривични дела „Даночно затајување“ од чл.279 ст.1 од КЗ, иако со поднесеното обвинение за дејствијата за кои со првостепената пресуда е ослободен од обвинение, обвинетиот Г М се обвинува дека сторил едно продолжено кривично дело „Даночно затајување“ од чл.279 ст.1 в.в. со чл. 45 од КЗ.

Од овие причини, на утврдената фактичка состојба, а заради правилна примена на Законот, овој суд првостепената пресуда ја преиначи по однос на правната квалификација, на начин што обвинетиот Г М го ослободи од обвинение дека сторил едно продолжено кривично дело „Даночно затајување“ од чл. 279 ст.1, в.в. со чл. 45 од КЗ, но ја преиначи и по однос на основот на ослободување на обвинетите од обвинението, така што и обвинетиот Г М како одговорно лице и обвинетото правно лице АД „Д“ С Н ги ослободи од обвинение, единствено врз основа на чл.368 т.1 од ЗКП, наоѓајќи дека во ниту едно во дејствијата кои им се стават на товар на обвинетите кумулативно не се содржани сите потребни законски обележја за постоење на кривичното дело „Даночно затајување“ од чл.279 ст.1, в.в. со чл.45 од КЗ, односно кривичното дело „Даночно затајување“ од чл. 279 ст.3, в.в. со ст.1 од КЗ.

Согласно чл.95, в.в. со чл.89 и в.в. со чл.93 од ЗКП (Пречистен текст), овој суд досуди дополнителни трошоци на постапката по повод поднесениот одговор на жалба од обвинетото правно лице преку неговиот бранител, адвокат Паневски Драган од Свети Николе, вкупен износ од 2.437,00 денари, кои се однесуваат за состав на одговор на жалба со зголемување 50% за редовен правен лек и 20 % зголемување за наредно сообвинето лице и 30% на име паушал, согласно Тарифата за награда и надоместок на трошоците за работата на адвокатите, а кои трошоци да се исплатат од Буџетот на РМ.

Од горе изнесеното, а согласно чл.401 и чл.403 од ЗКП(Пречистен текст), се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип на ден 04.09.2013 год. под КЖ-398/2013

20.Здобиените права на оштетениот по чл.56 ст.2 по стариот ЗКП не можат да се остварат во иднина,бидејќи новиот ЗКП со чл.17 го исклучува правото оштетениот да може да се јави како тужител – супсидиерен тужител кога јавниот обвинител му ја отфрлил поднесената кривична пријава,поради што иако кривичната постапка,според чл.19 од новиот ЗКП се уште не била отпочната во времето на донесувањето на обжаленото решение со кое првостепениот суд неа ја запрел,врз основа на чл.277 ст.2 од ЗКП, тогаш според чл.288 ст.2 од новиот ЗКП,кој е во примена,кога се отфрла кривичната пријава од Основниот јавен обвинител,може да се изјави жалба против ова решение директно до Вишиот јавен обвинител.

Од образложението:

Основниот јавен обвинител од Св. Н. со решение Ко.бр.101/13 од 29.11.2013 год. ја отфрлил кривичната пријава на оштетениот М. М. од С. Н. поднесена преку полномошникот, адвокат Н. Л. од Ш., а против обвинетите В. Г., П. Е., В. Ј., Т. Р. и Е. М., сите од С. Н., за кривично дело „Фалсификување службена исправа“ од чл.361 ст.1 в.в. со чл.22 од КЗ, а кое решение содржи правна поука „дека подносителот на пријавата има право да поведе кривична постапка како супсидиерен тужител во рок од 8 дена од неговиот прием“.

Решението на Основниот јавен обвинител од Св. Н. Ко.бр.101/13 од 29.11.2013 год. за отфрлање на кривичната пријава, оштетениот М. го примил на ден 04.12.2013 год. кога во примена е новиот ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10), а кој се применува од 01.12.2013 год.

Оштетениот М. М. преку својот полномошник, адвокат Н. Л. од Ш., на ден 10.12.2013 год. до Основниот суд во Свети Николе поднел обвинителен акт против обвинетите В. Г., П. Е., В. Ј., Т. Р. и Е. М. сите од С. Н., за кривично дело „Фалсификување службена исправа“ од чл.361 ст.1 в.в. со чл.22 од КЗ.

Основниот суд во Свети Николе со обжаленото решение К.бр.110/13 од 16.12.2013 год. обвинителниот акт (предлог) на супсидиерниот тужител М. М. од С. Н. поднесен преку полномошникот, адвокат Н. Л. од Ш., а против обвинетите В. Г., П. Е., В. Ј., Т. Р. и Е. М., сите од С. Н., за кривично дело „Фалсификување службена исправа“ од чл.361 ст.1 в.в. со чл.22 од КЗ го отфрла затоа што нема барање на овластен тужител, а врз основа на чл.474 в.в. со чл.337 ст.1 т.3 од ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10).

Апелациониот суд во Штип на одржаната седница на советот го разгледа обжаленото решение, па ценејќи ги жалбените наводи и вршејќи увид во списите по предметот, одлучи како во изреката од следните причини:

Според чл.17 од новиот ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10) тужител не може да биде оштетениот како тужител - супсидиерниот тужител, а постапката според чл.19 од новиот ЗКП се уште не е отпочната во времето на поднесувањето на обвинителниот акт - предлог, тогаш според чл.288 ст.2 од новиот ЗКП, кој е во примена, кога се отфрли кривичната пријава од Основниот јавен обвинител може да се изјави жалба против ова решение директно до Вишиот Јавен обвинител согласно цитираниот член, а поради следното:

Во чл.566 од нов ЗКП во преодните и завршните одредби не е доизјаснета - пропишана ситуацијата во случај кога поднесената и отфрлена кривична пријава од Основниот јавен обвинител со дадена правна поука по стариот ЗКП (Службен весник на РБ.бр.15/97, 44/02, 74/04, 83/08 и 67/09) и кога е поднесен супсидиерен предлог во време на важење на новиот ЗКП, како да постапува судот, бидејќи во тој случај имаме две норми - (прописи - закони) за една иста правна ситуација - чл.56 ст.2 од стариот ЗКП и чл.288 ст.2 од новиот ЗКП, кои две норми

даваат различни решенија, па по оцена на овој суд се јавува правна празнина, па врз основа на чл.8 ст.2 од Законот за судовите став на овој суд е дека ќе се применува новата норма т.е. новиот ЗКП. Ова од причина што: Здобиените права на оштетениот по чл.56 ст.2 по стариот ЗКП (Службен весник на РМ.бр.15/97, 44/02, 74/04, 83/08 и 67/09) не можат да се остварат во иднина, бидејќи новиот ЗКП (Службен весник РМ.бр.150/10) со чл.17 го исклучува ова право - да оштетениот да може да се јави како тужител - супсидиерен тужител кога Јавниот обвинител му ја отфрлил поднесената кривична пријава, против обвинет за сторено кривично дело или со други зборови важи правилото дека подоцнежниот пропис - норма го укинува порано донесениот закон - норма - *lex posterior derogate priori* (поновиот пропис молчешкум го укинал постариот), а тоа може да биде во случај кога новиот пропис - закон не зборува ништо за стариот пропис во преодните одредби.

Испитувајќи го обжаленото решение во смисла на чл.56б од новиот ЗКП во смисла дали имаме отпочната постапка, овој суд утврди дека ниту со поднесувањето на кривичната пријава до Основниот јавен обвинител, ниту со нејзиното отфрлање од страна на Основниот јавен обвинител, ниту пак со поднесување на супсидиерниот обвинителен акт или предлог од оштетениот како тужител, не е отпочната кривичната постапка, од следните причини:

Кривичната пријава е дејствие со кое некое лице или орган известува да е извршено дело за кое смета да може да преставува кривично дело за кое се гони по службена должност, но истовремено истата не го задолжува Основниот јавен обвинител за покренување на кривична постапка, бидејќи Основниот јавен обвинител самостојно цени дали се исполнети условите за покренување на кривична постапка. Доколку Основниот јавен обвинител оцени дека не се исполнети условите од кривичната пријава за покренување на кривична постапка, донесува интересен акт - Решение за отфрлање на кривичната пријава. Корекција на донесениот неправилен и незаконит акт на Основниот јавен обвинител во поглед на покренување или во поглед на продолжување на кривичната постапка која е во тек - отпочната, врши оштетениот како тужител со поднесување на супсидиерен обвинителен акт или предлог или со продолжување на започнатата кривична постапка која е во тек пред судот. На поднесениот супсидиерен обвинителен акт или предлог постои судска контрола во смисла дали се исполнети условите за покренување на кривична постапка, против обвинетото лице за наведеното кривично дело во обвинението.

Појдувајќи од изнесеното, а имајќи ја во предид и одредбата од чл.19 од новиот ЗКП која одредба го регулира започнувањето на кривичната постапка и последиците од започнување на постапката, овој суд утврдува дека во конкретниот предмет и во конкретната ситуација ниту по стариот, ниту по новиот ЗКП не е започната кривичната постапка за да првостепениот суд постапува по поднесениот супсидиерен обвинителен акт, по влегување во примената на новиот ЗКП.

Поради сите изнесени причини погоре овој суд го зазеде следниот став:

Правната поука во решението за отфрлање на кривичната пријава од Основниот јавен обвинител не е во духот на новиот ЗКП (Службен весник РМ бр.15/10) и улогата на Јавниот обвинител и оштетениот во кривичната постапка.

Поднесениот супсидиерен обвинителен акт од оштетениот, првостепениот суд требало да го смета како навремено изјавена жалба и директно го достави до Вишиот јавен обвинител во Штип, за постапување по чл.288 ст.2 ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10) - новиот ЗКП, поради што и одлучи како во изреката на ова решение.

Поради изнесеното а врз основа на чл.443 ст.3 ЗКП (Службен весник на РМ 150/10) се одлучи како во изреката.

Врховниот суд на Р Македонија поднесеното Барање за заштита на законитоста од Јавниот обвинител на Р Македонија го уважи и укинувајќи ги решенијата на првостепениот и второстепениот суд истите ги врати на повторно одлучување со следното образложение:

Основани се наводите изнесени во барањето за заштита на законитоста за сторена повреда на одредбите од чл.56 ст.2 в.в. со чл.355 ст.2 од ЗКП (Сл.весник на РМ бр.15/97, 44/02, 74/04, 83/08, 67/09 и 51/11) и чл.566 од ЗКП (Сл.весник на РМ бр.150/10 и 100/12).

Врховниот суд на РМ од увидот во списите кон предметот утврди дека со решенијата на Основниот суд Свети Николе К.бр.110/13 од 16.12.2013 год. и на Апелациониот суд Штип Кж.бр.11/14 од 20.01.2014 год. повреден е законот на штета на оштетениот, а од следните причини:

Врховниот суд на РМ смета дека првостепениот суд сторил повреда на цитираната одредба од чл.56 ст.2 од ЗКП (Сл.весник на РМ бр.15/97, 44/02, 74/04, 83/08, 67/09 и 51/11) кога го отфрлил поднесениот обвинителен акт од оштетениот како супсидијарен тужител, сметајќи дека кривичната постапка не била започната, па со оглед дека супсидијарниот обвинителен акт бил примен по отпочнувањето со примената на ЗКП го прифатил како обвинителен предлог и го отфрлил во смисла на чл.474 в.в. со чл.337 од ЗКП(Сл.весник на РМ бр.150/10 и 100/12).

Исто така погрешно е и стојалиштето на второстепениот суд дека правната поука, содржана во решението, била правно нерелевантна затоа што не била во духот на ЗКП. Ова од причини што со донесувањето на решението за отфрлање на кривичната пријава во моментот кога сеуште важел ЗКП(Сл.весник на РМ бр.15/97, 44/02, 74/04, 83/08, 67/09 и 51/11), подносителот на кривичната пријава се стекнал со право да го превземе гонењето, кое право и го искористил во законски предвидениот рок од 8 дена од денот на приемот на решението. Впрочем на ваквото право тој бил и поучен во смисла на чл.56 ст.2 од ЗКП(Сл.весник на РМ бр.15/97, 44/02, 74/04, 83/08, 67/09 и 51/11), па не може да стане збор за правна нерелевантност на правната поука како

што погрешно смета второстепениот суд. Имено, правната поука се заснована на пропис кој важел во моментот во донесување на решението, па таа не само што била правна релевантна за оштетениот, туку и го обврзала судот да постапува по супсидијарниот обвинителен акт, кој оштетениот како супсидијарен тужител го поднел во рокот во кој со решението бил поучен дека може да го поднесе. Притоа во овој случај е ирелевантно што рокот од 8 дена за поднесување на супсидијарниот обвинителен акт истекувал по 01.12.2013 год. – датумот на отпочнување со примена на ЗКП(Сл.весник на РМ бр.150/10 и 100/12), со кој веќе не е предвидена можноста оштетениот како супсидијарен тужител да биде овластен тужител во кривичната постапка.

Од тука овој суд најде дека и првостепениот и второстепениот суд го повредиле правото на оштетениот како супсидијарен тужител да го продолжи гонењето, затоа што тој се стекнал со тоа право во моментот на отфрлање на неговата кривична пријава, кога сеуште важел ЗКП (Сл.весник на РМ бр.15/97, 44/02, 74/04, 83/08, 67/09 и 51/11) каде во чл.56 ст.2 било предвидено тоа негово право.

Исто така по мислење на Врховниот суд на РМ пониските судови погрешно ја примениле одредбата од чл.566 од ЗКП(Сл.весник на РМ бр.150/10 и 100/12), според која постапките започнати до отпочнувањето на примената на овој закон ќе се завршат според одредбите на ЗКП (Сл.весник на РМ бр.15/97, 44/02, 74/04, 83/08, 67/09 и 51/11).

Според овој суд содржината на ваквата одредба сама по себе, но интегрално со сите одредби од ЗКП упатува на тоа дека сите постапки што ги предвидувал ЗКП (Сл.весник на РМ бр.15/97, 44/02, 74/04, 83/08, 67/09 и 51/11), а кои започнале според одредбите на тој закон, вклучително и пред кривичната постапка, како што е тоа случајот овде, ќе се завршат според тој закон. Имено, во чл.16 ст.1 од ЗКП (Сл.весник на РМ бр.15/97, 44/02, 74/04, 83/08, 67/09 и 51/11) е предвидено дека кривичната постапка се поведува по барање од овластен тужител, а според ст.3 од истиот член овластен тужител може да биде и оштетениот како тужител под условите предвидени со овој закон. Во оваа смисла погрешно е сваќањето на пониските судови дека одредбата од чл.566 од ЗКП (Сл.весник на РМ бр.150/10 и 100/12) се однесува само на постапките во кои било донесено решение за спроведување истрага или бил поднесен обвинителен акт. Ова од причина што во терминот постапки, кој се содржи во овој член, спаѓа и предкривичната постапка, која може, но и не мора да заврши со отфрлање на кривичната пријава, како што одлучил Основниот јавен обвинител од Свети Николе во конкретниот случај. Поради тоа овој суд најде дека станува збор за погрешна примена на чл.566 од ЗКП, затоа што постапката требала да продолжи според одредбите на овој закон, со преземање на гонење од страна на оштетениот.

Од наведените причини Врховниот суд на РМ најде дека оштетениот како тужител, кој се стекнал со правото да го превземе гонењето во времето на важењето на ЗКП (Сл.весник на РМ бр.15/97, 44/02, 74/04, 83/08, 67/09 и 51/11), ова право може да го оствари и по отпочнувањето на примената на ЗКП како што бил поучен со решението

за отфрлање на кривичната пријава што било донесено во времето на важењето на ЗКП (Сл.весник на РМ бр.15/97, 44/02, 74/04, 83/08, 67/09 и 51/11). Ова особено ако се има предвид и одредбата од чл.566 од ЗКП (Сл.весник на РМ бр.150/10 и 100/12) во рамките на која е предвидено завршување на постапките кои започнале по ЗКП (Сл.весник на РМ бр.15/97, 44/02, 74/04, 83/08, 67/09 и 51/11), спосред одредбите на тој закон при што терминот постапки се однесува на сите постапки предвидени со тој закон.

Решено во Апелационен суд - Штип на ден 20.01.2014 година под Кж.бр.11/14 и Врховен суд на РМ Кзз бр.11/2014 од 05.03.2014 год.

ЗАКОН ЗА ПРЕКРШОЦИ

1. Обвинетиот не сторил прекршок од чл. 10, казнив по чл. 16 од Законот за пасишта со тоа што на земјиштето кое се води како пасиште и на кое е забрането било каква обработка и кое служи исклучиво за напасување на животни посеал пченка, бидејќи преземеното дејствие е предвидено како прекршок со ЗИД на на Законот за пасишта кои се донесени и стапиле во сила по преземеното дејствие.

Од образложението:

Основниот суд во Ш. со обжаленото решение, на обвинетиот Т. Ј. од с.Ч. изрекол опомена за прекршок од чл. 10 а казнив по чл. 16 од Законот за пасишта и го задолжил да плати на име паушал сума од 2.000,00 денари.

Од ваквото решение останал незадоволен подносителот на прекршочното барање кој во благовремен рок за која Апелациониот суд одлучи како во изреката од следните причини:

Со првостепената пресуда обвинетиот Т. Ј. се огласува за виновен за прекршокот од чл. 10, казнив по чл. 16 од Законот за пасишта, (Сл.весник на РМ бр. 3 од 21.01.1998 година ЗИД на Засишта бр. 101 од 04.12.2000 година, ЗИД на Законот за пасишта бр. 89 од 18.07.2008 година, ЗИД на Законот за пасишта бр. 42 од 26.03.2010 година и ЗИД на Законот за пасишта бр. 116 од 01.09.2010 година). Во чл. 10 од споменатиот закон е предвидено дека за поставување на времени објекти (трла, поила и слично), корисникот на пасиштето е должен да бара согласност од Јавното претпријатие за патишта, а во законската одредба на чл. 16 ст.1 т.3 од погоре споменатиот закон е предвидена парична казна - глоба за поставување на времени објекти на пасишта без согласност на јавното претпријатие за пасишта во смисла на чл. 10 од споменатиот закон.

Ваквиот опис на прекршокот од чл. 10 казнив по чл. 16 ст.1 т.3 од Законот за пасишта не одговара на описот на дејствијата преземени од обвинетиот кои се содржани во изреката на првостепеното решение, од причини што обвинетот не се терети со поднесеното прекршочно барање за поставување на времен објект, туку за сеење на пченка на површина од 200 метри квадратни на земјиште во државна сопственост, кое се води како пасиште за што требало и да се користи. Во одредбите од Законот за пасишта како и во погоре споменатите Измени и Дополнувања на Законот за пасишта, се до донесувањето на ЗИД на Законот за пасишта (Сл.весник бр. 164 од 27.11.2013 година) не е предвидена одредба со која се забранува користење на површини кои се водат како пасишта за садење на земјоделски култури, односно користење на земјоделско земјиште - разорување и узурпација на пасиштата како добро од општ интерес за Републиката.

Со ЗИД на Законот за пасишта (Сл.весник бр. 164 од 27.11.2013 година) во ново предвидениот член 9-а е предвидено дека се забранува разорување и узурпација на паиштата како добро од општ интерес за Републиката.

Во чл.6 од споменатите Измени и Дополнувања, е предвидено дека во чл. 15 ст.1 постои нова точка и тоа т.4 после т.3, која се однесува на казнувањето во случај да се преземат дејствија наведени во новиот член 9-а од овие измени и дополнувања.

Од списокот по предметот се утврдува дека предметниот прекршок е сторен претходната година пред да биде извршена контрола од надлежниот инспектор за земјоделие, а контролата била извршена на 03.12.2013 година, а обвинетот посеал пченка во претходниот временски период пред 03.12.2013 година.

Од тие причини, спрема обвинетиот не се применуваат законските одредби од ЗИД на Законот за пасишта (Сл.весник бр. 164 од 27.11.2013 година), кои предвидуваат нова материјална и казнена одредба за дејствијата опишани во прекршочното барање и изреката на пресудата.

Овие ЗИД на Законот за пасишта се донесени подоцна, после преземените дејствија од обвинетиот - садење на пченка на државно земјиште, кое е евидентирано како пасиште.

Поради горе наведените причини, по наоѓање на овој суд, првостепениот суд сторил суштествени повреди на одредбите од ЗКП, бидејќи изреката на пресудата е нејасна, неразбирлива, противречна на самата себе си, опишаните дејствија во изреката не одговараат на описот на прекршокот предвиден во чл. 10 од Законот за пасишта, со што се доведува во прашање предметот на обвинението за кое всушност се терети обвинетиот.

Поради сторените суштествени повреди на одредбите од прекршочната постапка, и фактичката состојба што ја утврдил првостепениот суд е нејасна, непотполна и неправилна, бидејќи првостепениот суд прифатил дека со посевањето на пченката на предметната парцела - државна сопственост во с. Чардаклија, која била евидентирана како пасиште, од страна на обвинетиот, така што оваа парцела не можела да се користи како земјоделско земјиште, туку исклучиво како пасиште да обвинетиот го сторил прекршокот од чл. 10 од Законот за пасишта иако во чл. 10 се предвидени законските услови за поставување на временски објекти - трла, поила на пасиште, а не се однесува на преземање на дејствија кои се опишани во изреката на пресудата.

Поради тие причини, согласно чл. 119 ст.1 т.1 од Законот за прекршоците, овој суд испитувајќи го обжаленото решение и по службена должност, заради правилна примена на законот, го преиначи обжаленото решение, прифаќајќи дека дејствието преземено од обвинетиот не е прекршок.

Бидејќи овој суд го ослободи обвинетиот од прекршочна одговорност од причини што дејствието опишано во изреката на обжаленото решение не е прекршок, а со изјавената жалба на подносителот на прекршочното барање се напаѓа првостепеното решение само по основот на одлуката за прекршочната санкција, оваа жалба се смета за безпредметна.

Од горе изнесеното, а согласно чл. 131 од ЗП се одлучи како во изреката.а

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 25.02.2014 год. под Пркж.бр.118/14.

2. Доставувањето на пресудата на бранителот, не може да има влијание на продолжување на законските рокови за изјавување на жалба од бранителот во корист на обвинетиот, бидејќи бранителот е ограничен на тоа со членот 116 ст.4 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП.

Од образложението:

Основниот суд во С. со обжаленото решение Прк.О.бр.419/12 од 08.01.2013 год. предлогот за поништување на правосилност и извршност на пресудата Прк.О.бр.419/12 од 21.09.2012 год. на Основниот суд во С. поднесен од бранителот на обвинетиот Г. К. од с.Д., адвокат Ј. М. од С., се одбива како неоснован.

Од ваквото решение останал незадоволен бранителот на обвинетиот Г. К. од с.Д., адвокат Ј. М. од С., кој поднел жалба, за која Апелациониот суд во Штип најде дека е неоснована од следните причини:

Неоснован е жалбениот навод за сторена суштествена повреда на постапката.

Во издаденото и лично потпишано писмено полномошно од обвинетиот Г. К. од с.Д. на адвокатот Ј. М. од С. на ден 07.05.2012 год. за застапување пред Основниот суд во С. по предметот Прк.бр.142/12 во ст.2 стои „Доставите да се вршат на давателот на полномоштвото, а роковите да течат откако тој прими доставите“.

Од увидот во списите по предметот Прк.бр.142/12 заведен против обвинетиот Г. К. од с.Д., а за сторен прекршок по чл.69, а казнив по чл.104 ст.1 т.1 од Законот за шумите (Службен весник на РМ.бр.64/09, 24/11 и 53/11) видно е дека е донесена пресуда Прк.О.бр.419/12 од 21.09.2012 год., со која обвинетиот Г. е огласен за виновен за сторен прекршок од чл.69, а казнив по чл.104 ст.1 т.11 од Законот за шумите и е казнет со глоба од 2.334 евра во денарска противвредност од 142.374,00 денари, која да ја плати во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата. Врз основа на чл.104 ст.3 од Законот за шумите изречена му е мерка на безбедност „Одземање на предмети употребени или наменети за извршување на прекршокот како и бесправно присвоените предмети настанати со извршување на прекршокот и тоа: ТМВ „Застава 645 АД“ со рег.бр.СР 849-БС и исечено буково огревно дрво во вкупна количина од 6,30 м³ опишани во потврдата за привремено одземени предмети ИП.бр.14-38 од 10.03.2012 год. во корист на Р.М, кои по правосилноста на пресудата да се продадат, а средствата добиени од продажбата да се уплатат на посебна сметка на Буџетот на РМ“. Обвинетиот е задолжен со трошоци - паушал во износ од 1.000,00 денари да ги плати во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата.

Пресудата на обвинетиот Г. е доставена и примено лично од него на ден 04.10.2012 год.

На бранителот - адвокат Ј. М. од С. пресудата не е доставена.

На донесената пресуда никој не изјавил жалба.

На пресудата е ставена клазула на „правосилност 15.10.2012 год“ и клазула на „извршност 30.10.2012 год.“

Според чл.116 ст.4 и чл.347 ст.3 и в.в. со чл.416 од ЗКП и в.в. со чл.2 од ЗП „заверен препис од пресудата ќе се достави до тужителот, обвинетиот и бранителот, а рокот на изјавување правен лек односно одговор на жалба тече од денот на доставата на обвинетиот“.

Во конкретниот случај со оглед на фактот да пресудата не е доставена и до бранителот, а истата пресуда станала правосилна и извршна, став е на Апелациониот суд Штип дека доставувањето сега на правосилна и извршна пресуда на бранителот, не може да има влијание на продолжување на законските рокови за изјавување на жалба од бранителот во корист на обвинетиот, бидејќи бранителот е ограничен на тоа со членот 116 ст.4 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП, поради што следуваше да се одлучи како во изрекатана ова решение.

Поради изнесеното а врз основа на чл.385 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд-Штип на ден 28.01.2013 год. под Пркж.бр.86/13.

3.Обвинетиот бил во стварна заблуда, по однос на основите за оправдување на превземените дејствија, кога вообичаената пракса на работата на службените лица инволвирани во процесот на сеча и жигосување на шума, го навел обвинетиот да мисли дека начинот на кој постапил во критичниот момент бил дозволен.

Од образложението:

Основниот суд во Р. со обжалената пресуда, обвинетот В. Т. од с. О. согласно чл. 119 т.3 од ЗП го ослоодил од одговорност за прекршок од чл. 104 ст.1 од ЗП. Одучил трошоците на постапката да паднат на буџетските средства. Воедно му изрекол прекршочна мерка - Одземање предмети и тоа одземање на 11,30 метри кубни букови огревни дрва и по правосилноста на оваа пресуда да се извести Агенцијата за управување со одземен имот Скопје, со кои предмети истата да постапува на начин пропишан со законот односно да се продадат и парите да се уплатат на сметка на буџетските средства. На обвинетиот по правосилноста на пресудата да му се врати тракторот „Форд 7000“ плава боја и тракторска приколица „Јапанер“ кои му биле привремено одземени.

Од ваквата пресуда останал незадоволен подносителот на прекршочното барање, кој во благовремен рок поднел жалба за која Апелациониот суд во Штип најде дека е неоснована од следниве причини:

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешна и неправилна примена на одредбите од Законот за прекршоците, поради следните причини:

По овој жалбен основ жалителот наведува дека не се сложуваат со констатацијата на првостепениот суд дека обвинетиот бил во стварна заблуда, наведувајќи дека обвинетиот свесно, со умисла, иако знаел дека може да посече само 5 метри огревно дрво, тој посекол, натоварил, превезол и дрвото го складираше на м.в. „Шумска барака“, кое е во состав на шумско стопанската единица „Плачковица“ - река - Ломија“ во количина од 11,30 метра кубни буково огревно дрво, што е за 6,30 метри кубни повеќе од количината што можел да ја посече.

Овој суд ги ценеше овие жалбени навод, но не ги прифати, ги одби како неосновани, бидејќи содржината на законската одредба на чл. 16 од КЗ, упатува на поимот на стварна заблуда, кога кај сторителот постои непостоење на свест за некој факт и постоење на убеденост кај сторителот за точноста на некоја престава која тој ја има за некој факт. Вториот облик на стварна заблуда опишан во чл. 16 ст.1 од КЗ в.в. со чл. 2 од ЗП, кога сторителот погрешно смета дека постојат околности спрема кои ако навистина би постоеле, тие дејствија што ги презел сторителот би биле дозволни, се однесува на основите за оправдување на преземените дејствија. Тоа е во случај кога сторителот е свесен за сите законски облежја на прекршокот, кои се битни за предметниот прекршок за кој се терети сторителот, но сторителот погрешно смета дека постои некоја околност, која ако навистина би постоела дејствијата би биле дозволени.

Поради тие причини, по оценка на овој суд, првостепениот суд правилно прифатил дека во конкретниот случај обвинетиот бил во стварна заблуда, по однос на основите за оправдување на превземените дејствија, бидејќи од службеното лице му било кажано да го остави тракторот кај шумската барака, да дојде во надлежната служба на ПШС „Плачковица“ Радовиш, да плати колку е потребно за да можат да му бидат жигосани сите дрва, и да му биде дадена испратница. Поради тоа обвинетиот сметал дека може да го оствари тракторот, иако дрвата во истиот не биле жигосани, со цел за да обезбеди валиден документ со кој ќе може дрвата да му бидат жигосани и уредно да му биде дадена испратница за превоз. Тоа се однесува и за фактот што обвинетиот на местата каде што се сечени дрвата во м.в. „Смиљанска лева река“, не чекал да дојде овластен службеник, односно шумочуварот да ги измери и жигоса дрвата и да даде испратница, од причини што шумочуварот му кажал на обвинетиот дека не може да дојде на тоа место, немал возило со кое да дојде, а обвинетиот со товарен трактор со дрва да дојде до шумската барака. Од изведените докази се утврдува дека тоа било вообичаена пракса на работа да се работи на тој начин, затоа што шумочуварот што требало да ги жигосува дрвата не бил снабден со потребно возило, за да може навремено да стаса во реоните каде е дозволена сеча во шумата, и шумочуварот бил принуден да се договара со лицата кои сечеле дрва, да доаѓаат на определено место каде што ќе ги жигоса дрвата, доколку лицето имало одобрение за сеча. Сите овие факти кои се утврдени од одбраната на обвинетиот, како и од исказите на сослушаните сведетели Ване Арсов, Илиев Илче и шумочуварот Ристов Стое упатуваат на тоа дека обвинетиот сето тоа го навело да мисли дека начинот на кој постапил во критичниот момент бил дозволен.

Поради тие причини, по наогање на овој суд, првостепениот суд правилно констатирал дека во сигурација кога обвинетиот бил во стварна заблуда постојат околности што ја исклучуваат одговорноста за предметниот прекршок и поради тоа обвинетиот е ослободен од одговорност согласно чл. 119 т.3 од Законот за прекршоците.

Од горе изнесеното, а согласно чл. 401 од ЗКП (Пречистен текст) в.в. со чл. 2 од ЗП, се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд-Штип на ден 17.01.2012 год. под Пркж.бр.3/12.

4.Ослободителната пресуда освен клаузулата за ослободување мора да има опис на кривичното дело-прекршокот заради негова идентификација поради подоцнежен приговор за пресудена работа (res judicata) .

Од образложението:

Основниот суд во К. со обжалената пресуда Прк.бр.1634/12 од 20.12.2012 год. го ослободил од одговорност обвинетиот Г. К. од с.С., за прекршок казнив по чл.38 ст.5 од ЗБСП, а согласно чл.119 ст.1 т.2 од ЗП, без да го опфати во изреката описот на делото.

Од ваквата пресуда останал незадоволен подносителот на барањето МВР-СВР- Штип- ПС К., кој поднел жалба па Апелациониот суд во Штип испитувајќи ја обжалената пресуда и по службена должност врз основа на чл.367 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП, одлучи како во изреката од следните причини :

Првостепениот суд сторил суштествена повреда на постапката од чл.355 ст.1 т.11 в.в. со чл.348 ст.1 и 4 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП. Ова повреда на постапката се огледа во тоа што изреката на пресудата е нејасна и неразбирлива а од следните причини:

Првостепениот суд врз основа на чл.119 ст.1 т.2 од ЗП донел ослободителна пресуда према обвинетиот Горанчо Крстев од с.Спанчево за прекршок казнив по чл.38 ст.5 од ЗБСП, без притоа да го опфати во изреката на пресудата описот на делото за кое е обвинет, што е спротивно на чл.348 ст.1 и ст.4 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП.

Во чл.348 ст.1 од ЗКП е пропишано дека „пресудата мора да има увод, изрека и образложение“, додека во ст.4 на истиот член меѓу другото е пропишано „ако обвинетиот е ослободен одобвинието или ако обвинението е одбиено, изреката на пресудата мора да го опфати описот на делото за кое е обвинет и одлуката за трошоците на кривичната постапка и за имотно-правното барање, ако било поставено“.

Значи според горе цитираната одредба, ослободителната пресуда освен клаузулата за ослободување мора да има опис на кривичното дело, заради негова идентификација, поради подоцнежен приговор за

пресудена работа (res judicata) и може да содржи и одлука за трошоците во смисла на чл.92 од ЗКП и одлука за упатување на парница за имотноправното барање во смисла на чл.101 ст.3 од ЗКП.

Поради изнесеното, а овој суд постапувајќи по чл.367 ст.1 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП, ја укина обжалената пресуда и предметот го враќа на првостепениот суд на повторно одлучување на кое по спроведената постапка треба да донесе правилна и законита одлука.

Бидејќи жалбата на подносителот на барањето за поведување на прекршочна постапка е усмерена во друг правец, затоа овој суд ја отцени за беспредметна.

Од горе изнесеното, а согласно чл.376 од ЗКП, в.в. со чл.2 од ЗП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд- Штип, на ден 30.01.2013 год. под Пркж.бр.128/13.

5.Отсуството на службените лица - шумски полицајци, кои биле уредно поканети за нивно сослушување во својство на сведоци пред првостепениот суд, не претставува околност што ја исклучува прекршочната одговорност и поради тоа не може да се донесе одлука со која се ослободува обвинетиот од обвинение, уште повеќе кога судот расплага и со други докази,признани на обвинетиот.

Од образложението:

Основниот суд во Б. со обжалената пресуда Пр.бр.598/13 од 13.01.2014 година го ослободил од одговорност обвинетиот В. Т. од с.Р., за прекршок по чл.104 ст.1 т.11 од Законот за шумите, согласно чл.119 ст.1 т.10 од ЗП од причини што нема докази дека обвинетиот го сторил прекршокот.

Од ваквата пресуда останал незадоволен подносителот на барањето - Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство - Шумска полициска станица Б., кој навремена поднел жалба, за која Апелациониот суд во Штип најде дека е основана а од следните причини:

Поради непристапувањето на службените лица - шумски полицајци пред првостепениот суд по уредна покана за нивно сослушување во својство на сведоци, не може да се донесе одлука со која се ослободува од одговорност сторителот на прекршокот - обвинетиот В., бидејќи постојат други докази.

Во конкретниот случај првостепениот суд погрешно го ослободил обвинетиот В. врз основа на чл.119 ст.1 т.10 од ЗП, бидејќи самиот обвинет при испитувањето пред судот на ден 20.12.2013 год. признава дека на 09.12.2013 год. во 17:00 часот го управувасл ПМВ-комбе со

бугарски регистрски таблици во м.в. „Палазлија“ - атар на Б., натоварено со 1,50 м³ буково огревно дрво со мал процент на жигосаност и без да е снабден со испратница. По извршената контрола од шумската полиција обвинетиот со возилото наместо да се упати према Б. по дадениот налог од полицијата, после 300 метри од местото на контролата го истранил возилото од патот, ги извадил клучевите и се дал во бегство. Со барањето за поведување на прекршочна постапка се приложени Записник за констатиран прекршок бр.002491 и платен налог бр.0000327 издаден на обвинетиот, записник за неуспешно порамнување.

Во чл.229 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП се пропишани кои мерки треба да ги преземе судот до колку уредно повиканиот сведок не се јави пред судот.

Во чл.98 од ЗП е пропишано „Ако обвинетиот го признае сторувањето на прекршокот и признанието е јасно и целосно на судот не му е потребно да собира други докази.

Иако обвинетиот барал соочување со службените лица, според ЗКП не е предвидено задолжително соочување, како доказно средство.

Поради овие причини не може да се испита правилната примена на материјалниот пропис, поради што следуваше да се жалбата уважи, пресудата укине и врати на првостепениот суд на повторно судење.

При повторното судење првостепениот суд да ги има во предвид горе наведените укажувања, да постапи по истите преку повторно изведување и преоцена на сите докази, како би можел да донесе една правилна и законита одлука.

Од горе изнесеното, а согласно чл.131 од ЗП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 13.02.2014 под Пркж.бр.125/14.

6. За правило и целосно утврдување на фактичката положба и правилна примена на чл.13 ст.2 од ЗППЈРМ потребно е да се утврди како обвинетиот ги омаловажувал полициските службеници, да се изврши нивна идентификација како и да се утврди на која полициска станица тие припаѓаат.

Од образложението:

Основниот суд во Ш. со обжалената пресуда Прк.бр.114/12-Ј од 21.12.2012 година обвинетиот Д. К. од Ш. го огласил за виновен за сторен прекршок по чл.13 ст.2 од ЗППЈРМ, за кој му изрекол глоба во износ од 600 евра во денарска противвредност од 36.600,00 денари, а плаќањето на глобата се одалга за временски период од една година под услов обвинетиот во тој временски период да не стори друг ваков прекршок, во спотивно извршувањето на глобата ќе се спроведе за 20 проценти

согласно чл.17 ст.1 и ст.2 од ЗП. Воедно го задолжил да плати паушални трошоци во износ од 2.000,00 денари.

Од ваквата пресуда останал незадоволен подносителот на барањето МВР - СВР Ш., кој поднел жалба, па Апелациониот суд во Штип испитувајќи ја пресудата и по службена должност врз основа на чл.367 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП, одлучи како во изреката на ова решение од следните причини:

Првостепениот суд сторил суштествена повреда на постапката од чл.355 ст.1 т.11 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП, која повреда се огледа во тоа што изреката на пресудата е нејасна, неразбирлива, поради што се доведува во прашање и нејзината законитост. Ова од причина што не е јасно на кој начин обвинетиот ги омаловажувал полициските службеници, кои се тие полициски службеници т.е. истите не се идентификувани во изреката на пресудата, нити пак е наведено на која полициска станица тие припаѓаат.

Ова повреда има придонес и за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, поради што не може да се испита и правилната примена на матерјалниот пропис т.е. ЗППЈРМ.

Основан е жалбениот навод на жалителот дека не биле исполнети условите од чл.17 од ЗП за условно одлагање на плаќање на изречената глоба од 600 евра во денарска противвредност од 36.600,00 денари за рок од една година, од причина што првостепениот суд во доволна мера не ја ценел тежината на сторениот прекршок, како и степенот на казнената одговорност за сторениот прекршок и другите околности под кои е сторен прекршокот, нити пак судот изведувал докази за личноста на сторителот и неговиот поранешен живот, но само судот се задоволил со признанието на обвинетиот за сторениот прекршок и неговото извинување на полициските службеници. Имено судот не изведувал писмени докази дали навистина обвинетиот е студент, која година и на кој факултет, дали навистина истиот е неимотен, а од друга страна критичното време управува ПМВ, понатаму судот не изведувал докази дали обвинетиот навистина е невработен, нема изведувано докази дали обвинетиот досега не е сторител на други прекршоци, кој го издржува и што е најбитно обвинетиот при неговото испитување пред судот барал само да му се ублажи паричната казна, а не барал и условно одлагање на плаќање на паричната казна.

Поради сите горе наведени причини следуваше да се одлучи како во изреката т.е. пресудата укине и врати на првостепениот суд на повторно судење.

При повторното судење првостепениот суд треба да ги острани сторените повреди, да ја има во предвид одредбата од чл.113 од ЗП во која е пропишано „Судот што ја води прекршочната постапка ќе определи устен претрес, ако тоа е потребно за разјаснување на фактичката состојба“ и по изведување на сите предложени докази и нивна оцена би можел да донесе една правилна и законита одлука

Поради горе изнесеното, а согласно чл.376 од ЗКП в.в. со чл. 2 од ЗП, се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд Штип, на ден 18.02.2013 под Пркж.бр.199/13.

7.Запрежното возило, со кое обвинетиот ги пренесувал врбови дрва е инструмент на делото (instrumenta skeleris), средство со кое се извршува прекршокот по чл.104 ст.1 т.11 од Законот за шумите и истото задолжително треба да се одземе во прекршочната постапка.

Од образложението:

Основниот суд во К. со обжалената пресуда Прк.бр.1397/12 од 15.02.2013 година обвинетиот К. А. од К. го огласил за виновен за сторен прекршок по чл.104 ст.1 т.11 од Законот за шумите, за кој му изрекол прекршочна санкција - глоба во износ од 2.350 евра во денарска противвредност од 144.525,00 денари. Согласно чл.104 ст.3 од Законот за шумите на обвинетиот покрај прекршочната санкција глоба му изрекол и прекршочна мерка одземање на предметите кои настанале со извршувањето на прекршокот, односно одземање на бесправно присвоените 0,25 метри просторни врбови дрва. Воедно го задолжил обвинетиот да плати трошоци на постапката - паушал износ од 1.500,00 денари.

Од ваквата пресуда останал незадоволен подносителот на барањето - МВР - СВР Штип - ПС К., кој поднел жалба, па Апелациониот суд во Штип испитувајќи ја побиваната пресуда одлучи како во изреката поради следните причини:

Повреден е законот на штета на обинетиот кога обвинетиот К. е огласен виновен за сторен прекршок по чл.104 ст.1 т.11 од Законот за шумите, бидејќи според дадениот опис во барањето за поведување прекршочна постапка и дадениот опис во изреката на обжалената пресуда, произлегува дека обвинетиот К. пренесувал со запрега врбови дрва во количина од 0,25 метри просторни.

Обвинетиот К. при испитувањето пред првостепениот суд во своја одбрана изјавува дека дрвата кои ги пренесувал со запрегата ги собирал од Виничка река.

Во чл.104 ст.3 од Законот за шумите (Службен весник на РМ бр.64/09, 24/11 и 53/11) е пропишано: „За прекршоците од ставот (1) точка 1 до 16 на овој член покрај глобата се изрекува и мерка на безбедност одземање на предметите употребени или наменети за извршување на прекршокот, како и бесправно присвоените предмети кои настанале со извршување на прекршокот.

Погрешен е ставот на првостепениот суд дека запрежното возило преставувало превозно средство, а не предмет, кој треба да биде

одземен. Во конкретниот случај запрежното возило е инструмент на делото (instrumenta skeleris) средство со кое се извршува прекршокот и според ст.3 на чл.104 од Законот за шумите е пропишано задолжително одземање на средствата за пренесување на противправно исечените дрва.

Поради горе изнесеното следуваше да се одлучи како во изреката - пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

При повторното судење преку изведување на докази и нивна анализа и оцена првостепениот суд ќе може да донесе правилна и законита одлука.

Од горе изнесеното, а согласно чл.376 од ЗКП в.в. со чл. 2 и чл.131 од ЗП, се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 10.04.2013 под Пркж.бр.352/13.

8.Судот бил ненадлежен за водење на прекршочната постапка кога со закон не е пропишана исклучива надлежност за постапување на прекршочниот орган.

Од образложението:

Основниот суд во В. со обжалената пресуда Прк-С-54/2013 од 22.03.2013 год. обвинетиот Ѓ. М. од В. го огласил за виновен за сторени во стек два прекршока по чл.33 ст.4 од ЗБСП, а казнив по ст.6 од истиот член и по чл.218 ст.1 од ЗБСП, за кои му изрекол прекршочна санкција - глоба во износ од по 200 евра во денарска противвредност од по 12.300,00 денари, сметано 61,50 денар за едно евро, па согласно чл.26 од ЗП на обвинетиот му изрекол единствена глоба во износ од 400 евра или во денарска противвредност од 24.600,00 денари и го задолжил да плати паушален износ од 1.000,00 денари.

Од ваквата пресуда останал незадоволен обвинетиот Ѓ. М. од В.,поднел жалба, за која Апелациониот суд во Штип најде дека жалбата е неоснована а од следните причини:

Неоснован е жалбениот навод за сторени суштествени повреди на постапката од чл.355 ст.1 т.3 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП, бидејќи очигледно е дека првостепениот суд во конкретниот случај спровел скратена постапка - чл.109 од ЗП при донесување на обжалената пресуда. При водење на скратена постапка не е задолжително по ЗП да се повикува подносителот на барањето за поведување на прекршочна постапка, дури не потребно да е присутен и обвинетиот, само е битно да е уредно поканет, како што е во конкретниот случај.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот дека во конкретниот

случај првостепениот суд бил ненадлежен за водење на прекршочната постапка. Прекршочниот орган води прекршочна постапка кога со закон е пропишана исклучива надлежност за негово постапување, што во конкретниот случај не е така. Дека првостепениот суд е надлежен произлегува од чл.370 ст.1 од ЗБСП(Службен весник на РМ бр.54/07 и бр.161/09) в.в. со чл.49 од Законот за прекршоците.

Изреката на пресудата е јасна, разбирлива и испитлива и во истата се утврдени сите решителни факти од кои произлегуваат елементите на сторените два прекршока во стек за кои обвинетиот е огласен за виновен.

Утврдената фактичка состојба во обжалената пресуда е правилна и целосна и воопшто не се доведува под сомнение со истакнатите жалбени наводи. Ова од причина што обвинетиот при неговото испитување пред првостепениот суд признава дека со возилото се движел по ул. „Маршал Тито“ во Винаца во забранета насока, во критичното време и дека не ги загрозувал другите учесници во сообраќајот и дека критичната ноќ бил на информативен разговор во полицијата. Во чл.98 од ЗП е пропишано ако обвинетиот го признае сторувањето на прекршокот и признанието е јасно и целосно на судот не му е потребно да собира други докази. Од друга страна овој суд укажува дека во скратената постапка се одлучува врз основа на фактите изнесени во барањето на надлежниот орган дури и без испитување на обвинетиот. Задачата на судијата е да најде, да оцени, дека врз основа на таквото барање доволно е утврдено дека обвинетиот извршил прекршок. Во конкретниот случај првостепениот суд така и постапил кога утврдил дека обвинетиот ги сторил двата прекршока во стек, на начин како е тоа утврдено во изреката на пресудата, за кои прекршоци правилно го огласил за виновен и утврдувајќи му поединечни глоби врз основа на чл.26 од ЗП го казнил со единствена глоба во износ од 400 евра во денарска противредност од 24.600,00 денари.

Изречената единствена санкција иако е ублажена, истата е правилна и законита и нужна за остварување целите на казнувањето одчл.32 од КЗ в.в. со чл.2 од ЗП.

Поради горе изнесеното, а согласно чл.375 од ЗКП в.в. чл.2, чл.70 и чл.131 од ЗП се одлучи како во изреката.

Пресудено во Апелационен суд Штип, на ден 24.04.2013 год. под Пркж.бр.385/13.

9.Судот може да ја спроведе постапката за порамнување согласно одредбите од чл.46.ст.3 наместо надлежните државни органи но само во случај кога надлежниот државен орган за поведување на прекршочна постапка од објективни причини е спречен да спроведе постапка за порамнување.

Од образложението:

Основниот суд во С. со обжаленото решение Прк-О-231/13 од 26.04.2013 година го отфрлил барањето за поведување на прекршочна постапка на Министерство за животна средина и просторно планирање - Државен инспекторат за животна средина Скопје бр.13-3358 од 09.04.2013 год., против „Македонија пат“ од Скопје, за прекршок казнив по чл.245 ст.1 т.25 ст.2 ст.3 од Закон за водите. Барањето за поведување на прекршочна постапка со предметот и сите списи се враќа на подносителот за спроведување постапка за порамнување и посредување, согласно чл.46 од ЗП.

Од првостепеното решение останал незадоволен подносителот на барањето - Министерство за животна средина и просторно планирање - Државен инспекторат за животна средина Скопје кој изјавил жалба, па Апелациониот суд во Штип испитувајќи ја побиваната одлука најде дека жалбата е неоснована од следниве причини:

Неоснован е жалбениот навод за погрешна примена на Законот за прекршоците од следните причини:

Правилно првостепениот суд одлучил кога врз основа на чл.46 ст.3 од Законот за прекршоците го вратил поднесеното барање за поведување на прекршочна постапка против „Македонија пат“ од Скопје, а за прекршок од по чл.245 ст.1 т.25 ст.2 ст.3 од Закон за водите, заради спроведување постапка за порамнување и посредување.

Во чл.46 ст.2 од ЗП е пропишано дека „Надлежните државни органи овластени за поведување на прекршочна постапка се должни да му предложат на сторителот на прекршокот постапка за порамнување пред да поднесат барање за поведување на прекршочна постапка“. Ова одредба е задолжителна за надлежните органи и спротивното постапување значи и повреда на правото на одбрана на сторителот на прекршокот.

Во ст.3 на чл.46 од ЗП е пропишано: „Судот односно прекршочниот орган по службена должност внимава дали е поведена постапка за порамнување и ако се исполнети условите од ст.1 на овој член, судот може да го врати барањето на органот за да спроведе постапка за порамнување.

Во конкретниот случај од увидот во списите по предметот е видно дека не е спроведена постапка за порамнување како што е пропишано во чл.46 ст.3 од ЗП. Со неспроведувањето на постапка за порамнување се повредува правото на одбрана на обвинетиот. Точно е дека во истата законска одредба т.е. чл.46 од ЗП е пропишано дека и судот самиот може да ја спроведе постапката за порамнување, но по оценка на овој суд тоа би било само во случај кога надлежниот државен орган за поведување на прекршочна постапка од објективни причини е спречен да спроведе постапка за порамнување. Во конкретниот случај постоење на такви објективни причини нема, ниту се укажува на нивно постоење во изјавената жалба, а подносителот на барањето поради економичност и целисходност на постапката порамнувањето може да го спроведе успешно.

Законот за прекршоците е основен закон и истиот претставува *lex specialis* во однос на материјалниот закон-законот за водите кој е *lex specialis* според тоа фактот што во Законот за водите не била пропишана постапка за порамнување не го ослободува државниот орган од директната примена на Законот за прекршоците како *lex generalis*, поуред тоа Законот за води треба да се усогласи со Законот за прекршоците бидејќи има и законска обврска.

Со оглед на горе изнесеното и утврденото во обжаленото решение, следувахе да се жалбата одбие како неоснована и решението потврди врз основа на чл.385 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 22.05.2013 год. под Пркж.бр.465/13.

10. Не постојат основани причини за сомневање во објективноста на работењето на службеното лице кое го констатирало прекршокот од чл. 66 ст. 1 алинеа 17 а казнив по ст.4 од ЗБСП, кога од увидот и во фотографијата направена од службеното лице, очигледно е видно дека паркинг просторот за лица со посебни потреби е обележан со жолта линија што е во согласност со чл.37-39 од Правилникот за сообраќајните знаци, опрема и сигнализација на патот (Службен весник на РМ бр.47/10) а обвинетиот од своја страна како возач манифестирал елементарно непочитување на сообраќајните прописи.

Од образложението:

Основен суд Р. со обжалената пресуда Пр.бр.135/13 од 17.04.2013 година, обвинетиот Т. Ј. од Ш. го огласил за виновен за прекршок од чл. 66 ст. 1 алинеа 17 а казнив по ст.4 од ЗБСП и му изрекол глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност од 12.280,00 денари која глоба го задолжил да ја плати во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата во спротивно ќе се наплати присилно. Воедно го задолжил да плати на име паушал износ од 1.500,00 денари.

Од првостепената пресуда останал незадоволен обвинетиот Т. Ј. од Ш., кој во навремен законски рок изјавил жалба за која Апелациониот суд во Штип најде дека жалбата е неоснована а од следниве причини:

Утврдената фактичка состојба во обжалената пресуда по оцена на овој суд е правилна и целосна и воопшто не се доведува под сомнение со истакнатите жалбени наводи. Во чл.4 ст.1 алинеа 3 и 4 од ЗБСП е пропишано дека „МВР го контролира и регулира сообраќајот на патиштата, над состојбата на патиштата и улиците, опремата и сообраќајната сигнализација“. Според чл.141 од Правилникот за начинот на вршење полициски работи (Службен весник на РМ бр.140/07) - „контрола на возилата се врши визуелно или со користење на контролно-мерни инструменти“. Во конкретниот случај обвинетиот Тони е непосредно заловен од овластените службени лица на МВР - ПС за БПС Радовиш дека критичниот ден 22.02.2012 год. во 13:30 часот во Радовиш

на ул. „22-ти Октомври“ пред културниот дом го паркирал ПМВ „БМВ“ со регистарски број ШТ-283-ИУ на обележан паркинг простор за лица со посебни потреби со што го попречувал нирмалното движење и паркирање на лица со посебни потреби.

На обвинетиот за сторениот прекршок на ден 22.02.2012 год. во 13:30 часот од чл.66 ст.1 алинеа 17, а казнив по ст.4 од ЗБСП, службеното лице му издало платен налог бр.491205 за наплата на глоба, кој платен налог обвинетиот одбил да го потпише, а по дадената поука во налогот врз основа на чл.49 ст.4 од ЗП обвинетиот не ја платил половината од изречената глоба од 200 евра во денарска противвредност, поради што МВР - СВР Струмица-ПС-Радовиш врз основа на чл.49 ст.7 од ЗП го поднел барањето за поведување на прекршочна постапка за сторениот прекршок од чл.66 ст.1 алинеа 17, а казнив по ст.4 од ЗБСП. Овој суд од содржината на жалбата и увидот во списите по предметот не стекна убедување дека не треба да се верува на службените лица за констатираниот прекршок при извршената контрола на критичниот ден, особено што од увидот и во фотиграфијата направена од службеното лице очигледно е видно дека паркинг просторот за лица со посебни потреби е обележан со жолта линија што е во согласност со чл.37-39 од Правилникот за сообраќајните знаци, опрема и сигнализација на патот (Службен весник на РМ бр.47/10) и затоа истакнатиот жалбен навод во тој правец го оцени како неоснован. Судот според ЗКП и ЗП не е должен да ги изведе сите докази кои ги предлагаат странките во постапката и одбивањето на предлогот на странките да се изведат некои докази не е битна повреда на постапката.

Дејствијата на обвинетиот, опишани во изреката на првостепената пресуда, правилно правно првостепениот суд ги квалификува како сторен прекршок од чл.66 ст.1 алинеа 17, а казнив по ст.4 в.в. со чл.13 од ЗИД на ЗБСП (Службен весник на РМ бр.161/2009), за кој прекршок го огласува за виновен и му изречува прекршочна санкција - глоба од 200 евра во денарска противвредност од 12.280,00 денари, бидејќи и по оцена на овој суд во опишаните дејствија на обвинетиот се содржани елементите на сторениот прекршок за кој е огласен за виновен.

Изречената глоба од 200 евра во денарска противвредност од 12.280,00 денари, по оцена на овој суд всушност според својата висина преставува законски пропишаната санкција за овој прекршок од 200 евра, и затоа истата е правилна, законита и нужна за остварување на целите на казнувањето од чл.32 од КЗ в.в. со чл.2 од ЗП, бидејќи обвинетиот како возач манифестираше елементарно непочитување на сообраќајните прописи и затоа е неприфатливо никакво оправдување како што сака да прикаже во жалбата.

Поради горе изнесеното, а согласно чл.375 од ЗКП в.в. чл.2, чл.70 и чл.131 од ЗП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 06.08.2013 година, под Пркж.бр.574/13.

11.Кога судот имајќи го во предвид фактичкиот опис на прекршокот, кој треба да е концизен но едновременно да ги содржи и сите одбележоци на битието на прекршокот, ќе утврди дека согласно чл.7 и чл.9 од ЗП не постојат услови за поведување на прекршочна

постапка спрема обвинетото правно лице и одговорното лице со решение ќе го отфрли поднесеното барање за поведување на прекршочна постапка спрема овие лице.

Од образложението:

Основниот суд во С. под I. донел пресуда Пркс.бр.467/13 од 11.07.2013 година, со која обвинетиот Р. Р. од Р. го гласил за виновен за сторен прекршок по чл.231 ст.1 од ЗБСП, а казнив по чл.231 ст.6 од истиот закон, за кој му изрекол прекршочна санкција - глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност од 24.400,00 денари, сметано по среден курс на НБМ од 61,00 денар за едно евро, и го задолжил да плати паушален износ од 1.000,00 денари. Под ст.II. донел решение, со кое барањето за поведување на прекршочна постапка поднесено од МВР - СВР - ПС за БПС С. бр.32.4.3-1048 од 28.05.2013 год. против ДПУТ „Р.“ ДОО Р. со седиште на ул.„22 Октомври“бр.22 како правно лице и С. Р. од Р. ул.„Вардарска“бр.61, како одговорно лице во правното лице, за прекршок по чл.231 ст.4, а казнив по ст.5 од ЗБСП го отфрлил.

Од ваквото решение останал незадоволен подносителот на барањето МВР - СВР С., кој поднел жалба, за која Апелациониот суд во Штип најде дека жалбата е неоснована а од следниве причини:

Барањето за поведување прекршочна постапка е во законска форма составен правен акт, со кој овластениот орган - подносителот на барањето по повод извршен прекршок од физичко или правно лице бараат од надлежниот суд да отпочне и да се спроведе прекршочна постапка и на сторителот да му се изрече прекршочна санкција. Значи барањето за поведување на прекршочната постапка (чл.81 од ЗП) е формален акт пропишан со закон, кој треба да обезбеди сумирање и изнесување на оние основи и нужни податоци кои ќе овозможат врз нивна основа да се одлучи дали ќе се спроведе постапката или барањето ќе се отфрли. Податоците кои треба да ги содржи барањето се предвидени во чл.81 од ЗП. Ова одредба содржи основни податоци кои ја индивидуализираат личноста на обвинетиот преку кои се утврдува идентитетот на физичкото или правното лице, за кое се бара поведување на постапката (ст.1 т.1 од цитираниот член 81 од ЗП). Ова одредба предвидува податоци со кои се врши конкретизација на извршениот прекршок, кои го сочинуваат т.н. фактички опис на прекршокот. Од него треба да произлезат елементите кои го сочинуваат битието на прекршокот предвиден во посебниот пропис. Тие основни елементи се значајни за утврдувањето дали дејствието што е во прашање преставува прекршок, некој друг деликт, некое друго неправо или случај. Како елементи од кои ќе произлезат правните обележја на прекршокот, барањето треба да ги содржи: начинот на извршување на прекршокот, обликот и степенот на виноста со која е дејствувано, последиците што произлегуваат од неговото извршување, средството на извршување, местото на извршување, времето на извршувањето, учеството на други лица кои не се прекршочно одговорни и сл. Тоа го претставува фактичкиот опис на барањето. Фактичкиот опис на прекршокот треба да е концизен, но едновременно да ги содржи и сите одбележоци на битието на прекршокот.

Судот е сврзан со описот на барањето само во поглед на

дејствијата на обвинетиот, додека се друго што се наоѓа во описот, а се покажува како ненужно, треба и може да го острани судот. Фактичкиот опис на прекршокот не смее да биде непотполн. Во чл.338 ст.1 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП е кажано дека: „Пресудата може да се однесува само на лицето што е оптужено и само на делото што е предмет на обвинението содржано во поднесениот, односно на главниот претрес изменетиот или проширениот обвинителен акт“

Во чл.7 ст.2 од ЗП е пропишано под кои услови одговара правното лице за сторен прекршок, а во чл.9 ст.2 од ЗП под кои услови одговара одговорното лице во правното лице.

Поради изнесеното овој суд утврди дека правилно првостепениот суд со обжаленото решение го отфрла поднесеното барањето за поведување на прекршочна постапка поднесено од МВР - СВР – С. бидејќи не постојат услови за поведување на прекршочна постапка.

Од горе изнесеното, а согласно чл.375 од ЗКП в.в. со чл. 2 и чл.131 од ЗП, се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 10.10.2013 под Пркж.бр.695/13.

12.Обвинетите, постапувајќи и извршувајќи ја правосилната и извршна пресуда, не сториле прекршок од по чл.80 ст.5, а казнив по чл.172-б од Законот за основно образование бидејќи противправноста е исклучена за делата што работникот ќе ги изврши врз основа на законско овластување. Напротив доколку работникот не постапи по истата чини кривично дело „Неизвршување на судска одлука“ од чл.377 од КЗ на РМ.

Од образложението:

Основниот суд во Б. со обжалената пресуда Прк-445/2013 од 28.10.2013 год. обвинетите ООУ „В. К.“ - П. - правно лице и В. С. од П. - вработена како директор во правното лице, согласно чл.119 ст.1 т.1 од ЗП ги ослободил од одговорност за прекршок по чл.80 ст.5, а казнив по чл.172-б од Законот за основно образование, од причини што дејствието на обвинетите не е прекршок.

Против ваквата пресуда навремена жалба поднело обвинетото ООУ „В. К.“ - П. застапувано од ВД Директорот Љ.С., и Министерство за образование и наука - Државен просветен инспекторат – П., па Апелациониот суд во Штип ги разгледа поднесените жалби, и одлучи како во изреката поради следните причини:

Испитувајќи ја првостепената пресуда по службена должност врз основа на чл.367 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП овој суд оцени дека првостепениот суд не направил суштествени повреди на постапката на кои се внимава по службена должност.

Утврдената фактичка состојба е правилна, целосна и потполна, а истата е утврдена врз основа на сите предложени и изведени докази од

подносителот на барањето за поведување на прекршочна постапка против обвинетите, а кои докази се правилно и анализирани и оценети во смисла на чл.14 и чл.339 ст.2 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП. Имено правилно првостепениот суд утврдил дека обвинетите постапувајќи и извршувајќи ја правосилната и извршна пресуда Ро бр.26/12 од 12.07.2013 год. на Основниот суд Б., со која пресуда е усвоено тужбеното барање на тужителката И. К. наставник кај обвинетото правно лице, на ден 01.08.2013 год. го трансформирале нејзиниот работен однос во правното лице, од определено на неопределено време со склучување на Договор бр.04-157/2 од 01.08.2013 год. за вработување на неопределено време.

Правилно првостепениот суд утврдил дека преземените дејствија на обвинетите не преставуваат прекршок од чл.80 ст.5, а казнив по чл.172-б од Законот за основно образование (Службен весник на РМ.бр.103/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12 и 24/13), поради што врз основа на чл.119 ст.1 т.1 од Законот за прекршоците ги ослободува од одговорност, бидејќи обвинетите извршувале правосилна и извршна судска пресуда. (Противправноста е исклучена за делата што работникот ќе ги изврши врз основа на законско овластување при извршувањето на определени работни обврски

По оцена на овој суд во преземените дејствија на обвинетите го нема елементот на противправност, кој е основен елемент на секое кривично дело и прекршок, бидејќи секое службено и одговорно лице во правно лице и правно лице е должно да ја изврши правосилната и извршна судска одлука, а доколку не постапи по истата чини кривично дело „Неизвршување на судска одлука“ од чл.377 од КЗ на РМ. Противправноста е исклучена за делата што работникот ќе ги изврши врз основа на законско овластување при извршувањето на определени работни обврски.

Жалбата изјавена од обвинетото правно лице ООУ „В. К.“ - П. застапувано од ВД Директорот Љ. С., против пресудата на Основниот суд во Б. Прк.бр. 445/2013 од 28.10.2013 год., овој суд ја отфрли како недозволена врз основа на чл.374 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП, бидејќи е изјавена на штета на обвинетото правно лице. Обвинетиот може да се жали на пресудата со која е ослободен од обвинение - од прекршочна одговорност само ако смета дека требало да биде ослободен по некој друг основ, кој за него е поповолен, што во конкретниот случај такво нешто не постои.

Поради изнесеното а врз основа на чл.374 од ЗКП в.в. со чл.2 и чл.131 од ЗП следува да се одлучи како под ст.1. во решението.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 29.01.2014 год. под Пркж.бр.53/14.

13. Фактот дека обвинетиот во времето на сторувањето на прекршокот бил градоначалник, ја исклучува неговата одговорност за сторен прекршоко од чл.17 ст.1 и 3, а казнив по чл.22 ст.1 т.2 од Законот за управната инспекција.

Од образложението:

Основен суд С. Н. со обжалената пресуда ПРК-О-26/13 од 27.05.2013 година, на обвинетиот Р. Ѓ. од С. Н. му изрекол опомена за прекршок од чл.17 ст.1 и ст.3 од Законот за управна инспекција, во со чл.22 ст.1 т.2 од истиот закон. Согласно чл.122 ст.1 т.6 и ст.2 и чл.123 ст.1 од ЗП го задолжил обвинетиот да плати 2.500,00 денари на име пашални трошоци на постапката, во рок од 15 дена од приемот на пресудата, а во спротивно присилно ќе му биде наплатена согласно чл.2 ст.4 од Законот за извршување.

Од првостепената пресуда останало незадоволно Министерство за информатичко општество и администрација Државен управен инспекторат-С. Н. и во навремен законски рок изјавило жалба.

Постапувајќи по жалбата, а испитувајќи ја нападната пресуда во смисла на чл.393 од ЗКП(пречистен текст) овој суд по служена должност, а по повод на жалбата ја преиначи првостепената пресуда и обвинетиот го ослободи од одговорност, поради следните причини:

Од увидот во списите на предметот се утврдува дека во конкретниот случај обвинет е Р. Ѓ. затоа што како градоначалник на Општина Св.Н. не ги отстранил констатираните неправилности од страна на Управниот инспектор при Државниот управен инспекторат на Министерство за информатичко општество и администрација Н. М. од В., во смисла на тоа што не постапил по барањето за утврдување на правен статус на бесправно изградените објекти да бидат донесени конкретни управни акти за кои изминал рокот од чл.11 од Законот за постапување со бесправно изградени објекти, во рокот до 15.03.2013 година и да со тие дејствија обвинетиот сторил прекршок од чл.17 ст.1 и ст.3, а казнив по чл.22 ст.1 т.2 од Законот за управната инспекција.

Во чл.31 од Законот за локалната самоуправа (Сл.весник на РМ бр.5/2002 од 29.01.2002 година) е предвидено дека: “Орагни на Општините се: Советот и Градоначалникот“.

Во чл.7 ст.4 од Законот за прекршоците (Сл.весник на РМ бр.62 од 19.05.2006 година) е предвидено: “За делата определени со законот прекршочно се одговорни сите правни лица со исклучок на Р.Македонија, државните органи и органите во единицата на локалната самоуправа“.

Имајќи ги во предвид напред цитирани законски одредби како и фактот дека обвинетиот Р. Ѓ. во времето на сторувањето на прекршокот бил градоначалник, па како орган на Општина Св.Н. согласно чл.7 ст.4 е исклучена неговата одговорност, следуваше врз основа на чл.119 ст.1 т.3 од Законот за прекршоците, обвинетиот Р. Ѓ., овој суд да го ослободи од одговорност, бидејќи наведената околност предвидена во цитираните одредби ја исклучува неговата одговорност за прекршокот.

Имајќи го во предвид фактот дека обвинетиот е ослободен од одговорност, а жалбата на Министерство за информатичко општество и администрација -Државен управен инспекторат според нејзината содржина е поради одлуката за прекршочната санкција, иако во истата е истакнат основ-погрешна примена на материјалното право, следуваше овој суд таквата жалба да ја смета како беспредметна.

Бидејќи обвинетиот е ослободен од одговорност, следуваше овој суд да одлучи согласно чл.123 ст.4 од Законот за прекршоците

трошоците на постапката да паднат на товар на Судскиот буџет.

Поради напред наведените причини, а врз основа на чл.403 од ЗКП(пречистен текст), в.в. со чл.2 од ЗП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 10.09.2013 год. под Пркж.бр.629/13.

14. Судот е ненадлежен да постапува кога од доказите произлегува дека обвинетиот неосновано се товари за прекршок од чл.38 ст.1, а казнив по ст.5 од ЗБСП, а треба да се товари - обвинува за прекршок од чл.38 ст.1, а казнив по ст.6 од ЗБСП, за кој прекршок според запретената санкција се води мандатна постапка.

Од образложението:

Основниот суд во Ш. со обжалената пресуда Прк.бр.552/13-с од 19.06.2013 година обвинетиот А. Р. од С. согласно чл.119 ст.1 т.1 од ЗП го ослободил од одговорност да сторил прекршок по чл.38 ст.1 и 5 од ЗБСП, бидејќи дејствието не е прекршок. Трошоците во постапката одлучил да паднат на товар на буџетските средства.

Од ваквата пресуда останал незадоволен МВР - СВР-ПС- Ш., за која Апелациониот суд во Штип испитувајќи ја обжалената пресуда и по службена должност врз основа на чл.367 од ЗКП, одлучи како во изреката од следните причини:

Во чл.33 ст.1 од ЗКП е пропишано : „Судот е должен да внимава на својата надлежност и штом ќе завележи дека не е надлежен ќе се огласи за ненадлежен и по правосилноста на решението ќе го упати предметот до надлежниот суд“, а која одредба врз основа на чл.2 од ЗП важи и во прекршочната постапка и до остапување од стварната надлежност може да дојде само врз основа на законски одредби кои пропишуваат или дозволуваат такво остапување, произлегува дека дури и кога судот од повисок степен и кога дава поголеми процесни гаранции, не може да суди предмет за кој не е надлежен.

Врз основа на чл.392 од ЗБСП и чл.51 од Статутот на Општина Ш. со Решението на Градоначалникот на Општина Ш. УП.І бр.19/13-166 од 12.04.2013 год. е воведена измена на режимот на сообраќај на целата територија на град Штип, при што најмалата дозволена брзина се ограничува на 50 км/ч

Со оглед да со поднесеното барање за поведување прекршочна постапка обвинетиот се товари да критичниот ден 17.02.2013 год. управувал ПМВ „Хундаи“, со рег бр.СК 5070 АЦ по ул: „Гоце Делчев“ во Ш. со брзина од 81 км/ч, која брзина согласно решението на градоначалникот на Општина Ш. и согласно Упатството за работа со рачен доплеров радар и Правилникот за метролошките услови за доплерови радар и Законот за метрологија точноста на измерените вредност со радарот секогаш се +/-1 км/ч, не е поголема од 30 км/ч, произлегува дека обвинетиот неосновано се товари за прекршок од чл.38

ст.1, а казнив по ст.5 од ЗБСП, но треба да се товари - обвинува за прекршок од чл.38 ст.1, а казнив по ст.6 од ЗБСП, за кој прекршок според запретената санкција првостепениот суд не е надлежен да постапува, но за тој прекршок се води мандатна постапка, а доколку сторителот не ја плати глобата се води постапка пред Комисијата за одлучување по прекршоци во Министерството за внатрешни работи.

Поради изнесеното а со оглед на фактиот да за предметниот прекршок глобата се изречува во мандатна постапка, како и со оглед на обврската од чл.33 (Судот е должен да внимава на својата надлежност) и од чл.2 ст.2 од ЗКП (за постоење или непостоењето на фактите што го чинат обележјето на кривичното дело или од кои зависи примената на некоја одредба од КЗ, судот ќе одлучи на начин поповолен за обвинетиот) в.в. со чл.2 од ЗП да судот внимава по службена должност на својата надлежност, а притоа имајќи го во предвид и чл.54 од ЗП, овој суд утврди дека првостепениот суд не бил надлежен да постапува по поднесеното барање, поради што следуваше да се одлучи како во изреката.

Жалбата изјавена од МВР - СВР - ПС Ш., а поради истакнатите причини на кои не се повикува жалителот, овој суд ја оцени за беспредметна.

Од погоре изнесеното, а согласно чл.377 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП се одлучи како во изреката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 10.09.2013 год. под Пркж.бр.618/13.

ТРГОВСКИ СПОРОВИ

1.Судот не може да го утврди постоењето на правото на сопственост на тужителите над предметната недвижност,кога истите се запишани како сопственици во јавната книга а тужениот не им го оспорува тоа право ниту пак да наложи бришење на хипотека кога неспорно е утврдено дека тужителите недвижноста ја стекнале оптоварена со заложното право на тужениот.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со пресуда ТС.бр. 359/10 од 19.05.2011 година, тужбеното барање на тужителите дека имаат право на сопственост на деловен објект сервис за ротациони машини и трансформатори по имотен лист бр. 89796 за КО Ш. 1 на КП.бр. 209, згр.29 кат пр. и кат 1 во површина од 1236 м2 и 103 м2 и тоа првотужителот по основ на договор за купопродажба од 20.09.2004 година склучен меѓу М.Р. АД во стечај како продавач и Ц. Д. С. како купувач солемнизиран кај Н. М.Ц.. од Ш. под Оду.бр. 179/04 од 22.09.2004 година, а второ тужениот Е.Д. Ш. по основ на основачки влог од првотужителот Ц. Д.С. во основната главнина на второтужителот Е. Д. Ш., го одбил.

Тужбеното барање на тужителите да се брише хипотеката запишана во интабулационата книга бр. 51 стр. 79 под ИНО.бр. 21/96 од 02.02.1996 година и И.бр. 3564/95 од 27.12.1995 година во корист на С. Б. АД С. за износ од 10.000.000,00 денари и да се задолжи тужениот тоа право да го признае на тужителот како и да трпи бришење на хипотеката запишана во интабулационата книга го одбил.

Од ваквата пресуда останале незадоволни тужителите, кој во благовремен рок поднеле жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлагаат жалбата да се уважи, пресудата преиначи или истата ја укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Од одлуката за трошоците во постапката содржана во ст. 3 од изреката на пресудата останал незадоволен тужениот, и одлуката за трошоците ја напаѓа поради погрешна примена на материјалното право, предлага решението за парничните трошоци да се преиначи така што барањето за трошоците во постапката да се уважи во целост.

Тужениот преку полномошникот адвокатско друштво Т. од С., поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи на жалителот. Предлага жалбата да се одбие како неоснована, а пресудата потврди. Бара трошоци за одговор на жалба во износ од 27.605,00 денари.

Апелациониот суд во Штип, ги разгледа жалбите ,одговорот на жалбата списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбите се неосновани

Неосновани се жалбените наводи на жалителите - тужителите дека при донесувањето на побиваната пресуда, првостепениот суд сторил суштествени повреди од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната пресуда е јасна и разбирлива, а првостепениот суд дал доволно причини за решителните факти од кои се раководел при донесувањето на побиваната пресуда, па како таква истата е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителите - тужителите за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи врз основа на изведените и правилно ценети докази во текот на постапката, првостепениот суд ја има правилно и целосно утврдено фактичката состојба во конкретниот граѓанско правен однос.

Така, судот утврдил дека тужителот Ц. Д. С. е основач на тужителот Е. Д. Ш.со основачки влог - недвижен имот сервис за ротациони машини и трансформатори и во имотен лист бр. 89796 за КО Ш.1 на Кп.бр. 209 м.в. Б.овој имот бил запишан на име на второтужителот. На ден 26.12.1995 година помеѓу С. б.АД С.и ТК М. Ш.како корисник на гаранција бил склучен договор заведен кај тужениот со бр. 09-1662. Со чл. 1 од овој договор С. б.на ТК М.Ш. издала гаранции во рамковен износ од 10.000.000,00 денари за наплата на данок на промет на производи, акцизи и камати подигање на стоки под царински надзор и друг вид на гаранции. Согласно чл. 5 ст. 2 од тој договор било договорено важноста на овој договор да биде до 31.12.1996 година, а за износот на издадените гаранции да се изврши интабулација на недвижен имот. Со решение на Општински суд Штип И.бр. 3564/95 од 27.12.1995 година било определено укнижување на заложно право на укнижбата - сопственост на заложниот должник ТК М. Ш. кој се состои од сервис за премотување на електромотори - Р., укнижувањето било над недвижноста предмет на тужбеното барање а во корист на заложниот доверител - сега тужениот за обезбедување на парично побарување на доверителот во износ од 10.000.000,00 денари, кој произлегува од договорот за издавање на царински и други гаранции од 26.12.1995 година. Ова решение било донесено врз основа на судското порамнување што било склучено на ден 26.12.1995 година помеѓу ТК Македонка како заложен должник и тужениот како доверител. Овој товар - залог бил упишан во Ил.бр. 89796 за КО Ш.1 на Кп.бр. 209 м.в. Б. во корист на тужениот како хипотекарен доверител за износ од 10.000.000,00 денари. Со решение СТ.бр. 9/2000 на Основниот суд во Штип од 08.12.2000 година била отворена стечајна постапка над стечајниот должник АД М. Р. Ш.. Тужениот до Основен суд Штип поднел пријава на побарување заведена со бр. 5.2-45 од 25.01.2001 година и со истата спрема должникот пријавил парично побарување во вкупен износ од 108.882.566,50 денари со камата сметано од 01.01.2001 година до исплатата наведувајќи дека ова пријавено побарување произлегува од повеќе договори за кредит меѓу кои е и договорот за издавање царински и други гаранции за обезбедување на плаќање бр. 09-1662 од 26.12.1995 година напоменувајќи дека банката побарува износ од 4.816.912,00 денари од кои 2.000.000,00 денари основица и 2.816.912,00 денари камата. Во оваа пријава тужениот како доверител спрема М. Р. АД Ш.напоменал дека има различно право над објектот Сервис за премотување на електромотори - Р., заради обезбедување на споменатото парично побарување по основ на договорот и предлага

судот да донесе решение со кое ќе го утврди горе наведеното побарување на доверителот со камата и ќе го задолжи стечајниот должник да го измери истото од стечајната маса. Постапувајќи по оваа и по други пријави на други доверители судот на ден 02.03.2001 година донел решение Ст.бр. 9/2000 со кое е утврдено парично побарување на тужениот како доверител во М.Р.АД Ш., во износ од 332.022,00 денари по основ на главен долг, а е оспорено побарувањето во износ од 103.733.622,50 денари главен долг и 2.816.912,00 денари камата или вкупно е оспорено парично побарување во износ од 106.550.534,50 денари. На ден 06.08.2001 година тужениот поднел тужба за утврдување на побарување во висина од 106.550.434,50 денари спрема М.Р.АД во стечај заведена под ПСТ.бр. 125/01 . На ден 01.02.2001 година С. Б. АД С. во предметот ПСТ.бр. 125/01 доставил писмен поднесок со кој извршил прецизирање на тужбата на начин што побарал да се утврди износ од 339.185,00 денари како побарување против сите тужени, а побарал спрема сите тужени како солидарни должници на тужителот судот да утврди износ од 81.576.710,00 денари. Постапувајќи по таа тужба судот донел пресуда ПСТ.бр. 125/01 на ден 14.10.2002 година со која утврдил побарување на тужителот С.б. спрема тужениот М. Р. АД Ш. во износ од 339.185,00 денари на име главен долг со камата сметано од 01.01.2001 година до исплатата, а утврдил и побарување на тужителот спрема сите тужени како солидарни должници меѓу кои е и М. Р. АД Ш. во износ од 81.576.710,00 денари главен долг со камата сметано од 01.01.2001 година. Оваа пресуда била потврдена со пресуда на Апелациониот суд Штип ССЖ.бр.78/03 од 20.06.2003 година. Стечајниот управник на Македонка предилница АД Ш. во стечај во предметот ПСТ.бр. 125/01 поднел писмен поднесок со кој го известил судот дека го признава оспорениот долг и тоа износ од 11.247.484,00 денари од вкупниот долг во износ од 35.065.731,00 денари признал долг во висина од 30,1% односно износ од 10.554.785,00 денари од вкупниот долг во износ од 68.328.706,00 денари признал долг во висина од 30,1% односно признал износ од 20.566.940,00 денари и го признал целокупниот износ од 4.816.912,00 денари или вкупно признал износ од 47.186.125,00 денари. М. п.АД Ш. и С. б. на 31.12.1997 година потпишале износ на отворени ставки во кои навеле дека побарувањата на стопанска банка АД С.е отворена ставка спрема М. п.АД Ш. за вкупен износ од 2.117.861,00 денари од кои 2.000.000,00 денари произлегуваат од нефункционален кредит, а 117.861,00 денари произлегуваат од камата од нефункционален кредит. Тужителот Ц. Д. С. на ден 20.09.2004 година со друштвото Македонка Р. АД Ш.п во стечај склучил договор за купопродажба. Со чл. 1 од тој договор помеѓу странките било договорено М. Р. АД Ш. како продавач да го продаде, препише и префрли на име на првотужителот како купувач недвижниот имот Управна зграда со површина од 1447 м2 на МП 349/1 за КО Т. ч., ковачница, ливница, и магацин со површина од 205 м2 на дел од Кп.бр. 342/1, на канцеларија од 11 м2 на Кп.бр. 342/4. Во чл. 3 било договорено купопродажната цена за споменатиот имот да изнесува 2.000.000,00 денари и 360.000.000,00 денари ДДВ, а тужителот како купувач бил должен купопродажната цена да ја плати на ден 15.09.2004 година на жиро сметката на продавачот. Овој договор бил солемнизиран кај Нотар под Оду.бр. 179/04 од 22.09.2004 година и Нотарот при склучувањето на оваа правна работа ги опоменал договорните странки за правните последици од товарите и

ограничувањата ако евентуално ги има недвижноста што е предмет на продажба на договорот, а посебно ги предупредил дека оваа недвижност е под хипотека за која се води спор пред Основен суд Штип. Апелациониот суд во Штип постапувајќи по жалбата на тужениот - противтужител С.Б. АД С. поднесена против пресудата во предметот ПСТ.бр. 223/03 на ден 20.05.2009 година донел пресуда ТСЖ.бр. 04/09 со која е утврдено дека противтужителот С. б. АД С.има различно право односно право на одвоено намирување врз недвижен имот опишан како сервис за премотување на електромотори изграден согласно градежно одобрение 1051-1509 од 24.07.1981 година и дозвола за употреба на објект бр. 1014-1376 од 27.07.1983 година евидентирани во Пл.бр. 4 за КО Т.Ч. врз основа на извршна исправа судско порамнување И.бр. 3564/95 од 27.12.1995 година склучено пред Основен суд Штип и решение бр. 3564/95 од 27.12.1995 година заради наплата на побарување во износ од 4.816.912,00 денари со ЗЗК, сметано од 31.12.2001 година до конечната исплата, а оваа пресуда има дејство спрема стечајниот управник и спрема сите стечајни доверители во стечајната постапка над тужителот како стечаен должник отворена со решение Ст.бр. 9/2000 од 06.12.2000 година. Тужениот како заложен доверител на ден 15.09.2010 година поднел барање за извршување до извршител С..К. а постапувајќи по ова барање на ден 21.09.2010 година извршителот издал налог за извршување И.бр. 1426/10 врз недвижност на заложниот должник Е. заради обезбедување на парично побарување во износ од 15.213.072,00 денари. Претседателот на судот постапувајќи по приговорот на второтужителот како заложен должник донел решение ППНИ.бр. 126/10 со кое го усвоил приговорот и налогот за извршување го ставил вон сила. На ден 10.11.2010 година по втор пат извршителот издал налог за извршување врз недвижност на заложниот должник И.бр. 1426/10 запишан во Ил.бр. 89796 при А. Ш., но овој пат заради наплата на парично побарување на доверителот - заложен доверител С. б. АД С.и тоа 4.816.912,00 денари главно побарување со камата согласно ЗВСЗК сметано од 31.12.2000 година до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година до конечната исплата со казнена камата на тој износ и 316.364,00 денари трошоци за извршување.Претседателот на Основниот суд со решение ППНИ.бр. 195/10 од 02.12.2010 година утврдил дека приговорот на тужителот како заложен должник е одбиен како неоснован а Апелациониот суд во Штип со решение ТСЖ.бр. 511/10 од 28.12.2010 година ја одбил жалбата на тужителот - заложен должник и наведеното решение го потврдил. Извршителот на ден 18.01.2011 година повикувајќи се на барањето за спроведување на извршувањето на тужениот како доверител донел заклучок за определување на Вешто лице кое ќе изврши процена на недвижност врз која се спроведува извршувањето врз основа на налогот за извршување од 21.09.2010 година. Претседателот на Основниот суд со решение ППНИ.бр. 16/11 од 11.02.2011 година приговорот на заложниот должник го одбил како неоснован.

Имајќи ја во предвид вака утврдената фактичка состојба, првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога ја донел побиваната одлука.

Во чл. 368 ст. 1 од ЗОО е предвидено:“Сите побарувања што се утврдени со правосилна одлука или со одлука на друг надлежен орган или со порамнување пред суд или пред друг надлежен орган застаруваат

за 10 години, па и оние за кој законот инаку предвидува пократок рок на застареност“.

Во чл. 377 од истиот закон е предвидено:“Застарувањето се прекинува со подигање на тужба и со секое друго доверителово дејствие превземено против должник пред суд или пред друг надлежен орган заради утврдување, обезбедување или остварување на побарувањето“.

Во чл. 381 ст. 1 и 6 од истиот закон е предвидено:“По прекинувањето, застарувањето почнува да тече одново, а времето што изминало пред прекинувањето не се смета во рокот на застареност определен со закон. Кога прекинувањето на застарувањето настанало со подигање тужба или со повикување во заштита, или со истакнување на пребивање на побарувањето во спор, односно со пријавување на побарувањето во некоја друга постапка, застарувањето почнува да тече одново од денот кога спорот е окончан или завршен на некој друг начин. Застарувањето што почнува да тече одново по прекинувањето, се завршува кога ќе измине толку време колку што со закон е определено за застарувањето што е прекинато.“.

Во чл. 357 ст. 1 од истиот закон е предвидено:“Кога ќе измине времето на застареноста, доверителот чие побарување е обезбедено со залог или со хипотека може да се намира само од оптоварен предмет, ако го држи во раце или ако неговото право е запишано во јавната книга“.

Во чл. 61 од ЗОСПО е предвидено:“Право на залог може да постои на предмети, недвижности и права. Правото на залог настанува врз основа на правна работа, судска одлука и закон“.

Во чл. 63 ст. 1 од истиот закон е предвидено:“Заради обезбедување определено побарување, недвижниот предмет може да биде оптоварен со право на залог - во корист на доверителот-хипотека кој е овластен на начин предвидено со закон, да бара намирување на своето побарување од вредноста на таа недвижност пред доверителите кои на неа немаат хипотека, како и пред доверителите кои хипотека на неа стекнале по него, без оглед на промената на сопственикот на оптоварената недвижност. Заложената недвижност во целост го обезбедува побарувањето на доверителот до целосно намирување на тоа побарување без оглед на подоцнежната поделба на недвижноста“.

Во чл. 66 ст. 1 од ЗОСПО е предвидено:“Хипотеката може да се пренесе врз друг само заедно со побарувањето што е обезбедено со таа хипотека“.

Во конкретниот случај првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во ст. 1 од изреката на побиваната одлука, бидејќи утврдил дека тужениот по однос на овој дел од тужбеното барање за утврдување право на сопственост не може да биде странка во постапката, а од причини што станува збор за утврдување на веќе претходно утврден факт кој не е оспорен од тужениот, а во имотен лист бр. 89796 за КО Штип 1 имотот за кој се бара да се утврди сопственост се води на тужителот Е.. Д.Ш. кој е упишан како носител на правото на сопственост на предметната парцела Кп.бр. 209. Према тоа бидејќи правото на сопственост на тужителите не им било оспорено од страна на тужениот, а воедно и поставеното тужбено барање не е насочено кон тужениот, правилно првостепениот суд одлучил и донел правилна и законита одлука кога барањето на тужителите за утврдување на сопственост на предметниот имот го одбил

од причини што на тужителите не им е оспорено правото на сопственост врз недвижноста оптоварена со хипотека, затоа што истите се стекнале со право на сопственост на недвижноста оптоварена со хипотека, а тоа нешто не им го оспорува тужениот, па затоа тужителите во смисол на чл. 177 од ЗПП, не може да бараат утврдување на право кое не им е оспорено.

Правилно првостепениот суд го применил материјалното право и кога одлучил како во ст. 2 од изреката на побиваната одлука одбивајќи го тужбеното барање на тужителите да се брише хипотеката запишана во интабулационата книга бр. 51 страна 79 под ИНО бр. 21/96 од 02.02.1996 година и И.бр. 3564/95 од 27.12.1995 година во корист на тужениот за иснос од 10.000.000,00 денари и да се задолжи тужениот тоа право да го признае на тужителите и да трпи бришење на хипотеката запишана во интабулационата книга, бидејќи од изведените докази со сигурност е утврдено дека М. Р. АД во стечај како продавач и првотужителот Ц. Д. С. како купувач склучиле договор за купопродажба на предметниот имот и овој договор бил солемнизиран под Оду.бр. 179/04 од 22.09.2004 година кај Н. М. Ц., и притоа овој имот бил стекнат оптоварен со заложно право - хипотека. При самата солемнизација на договорот за купопродажба Н. ги предупредил странките за постоењето на товарот односно хипотеката и за последиците кои би произлегле од реализацијата на хипотеката. Према тоа имајќи ги во предвид законските прописи кои важеле во моментот на засновањето на хипотеката односно чл. 20 од Законот за договорна хипотека првостепениот суд правилно одлучил кога барањето на тужителите за бришење на хипотеката го одбил како неосновано бидејќи согласно наведената одредба од законот за договор на хипотека правото на хипотека не може да се одвои од предметот на хипотеката, без оглед на тоа дали друго лице по било кој правен основ го стекнало предметот на хипотеката. Тужителите како стекнувачи на правото врз предметот на хипотеката го стекнале предметниот имот во сопственост оптоварен со заложно право - хипотека, кој товар е врзан за недвижноста а не за лицето. Бидејќи тужениот има право на залог над предметниот недвижен имот кој претставува правно средство за обезбедување на неговото оспорено побарување во пресуда ТСЖ бр. 104/09 и истото престанува само во случај кога должникот ќе го исполни во целост побарувањето спрема хипотекарниот доверител, правилно првостепениот суд заклучил дека тужбеното барање на тужителите за бришење на хипотеката поради застареност е неосновано, затоа што заложното право над недвижен имот - хипотека може да престане само доколку должникот ја исполни обврската чие извршување е обезбедено со заложно право над недвижен имот. Тужителите во текот на постапката не докажале дека во целост ја исполниле паричната обврска спрема тужениот како доверител, што значи дека не постојат услови за бришење на хипотеката.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот - тужениот дека трошоците во постапката не биле правилно одмерени, и дека требало да му бидат досудени и трошоци за образложени поднесоци од по 4.485,00 денари за секој писмен поднесок како и дека требало да му бидат досудени за секое доаѓање по 5.074,00 денари за патување со сопствено возило а поради следните причини: Во конкретниот случај правилно му досудил на тужениот трошоци само во износ од 93.332,00 денари и тие

досудени трошоци се согласно чл. 148 и чл. 149 од ЗПП и тие досудени трошоци се во склад со важечката адвокатска тарифа и важечкиот закон за судските такси.

При одлучувањето кои трошоци ќе се надоместат на тужениот судот ги земал во предвид само оние трошоци што биле потребни за водење на парницата оценувајќи ги грижливо сите околности.

Правилно првостепениот суд на полномошникот на тужениот по однос на патни трошоци му признал во висина на автобуска карта, бидејќи во моментот на доставувањето на трошковникот заедно со писмениот завршен збор истиот не ги доставил потребните докази односно не доставил патен налог, фискални сметки за наточен бензин и сметки за платена патарина, па затоа правилно првостепениот суд му признал само трошоци за патување во висина на автобуска карта на релација С. - Ш. и обратно. Правилно првостепениот суд го одбил и барањето на тужениот за писмените образложени поднесоци, бидејќи утврдил дека тие трошоци не се нужни трошоци, и наводите истакнати во тие поднесоци, полномошникот можел да ги истакне во писмениот одговор на тужба или непосредно на самата расправа.

Согласно чл. 160 од ЗПП, овој суд ги задолжи тужителите да му платат на тужениот дополнителни трошоци за одговор на жалба во износ од 27.605,00 денари а кои се однесуваат за состав на жалба, со паушал и зголемување 7.605,00 денари и за такса за одговор на жалба 20.000,00 денари.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 07.03.2012 год. под ТСЖ.бр.514/2011 и Врховен суд на РМ Рев1 бр.113/2012 од 03.07.2013 год.

2.Тужениот не стекнал право на одвоено намирување врз подвижниот и недвижниот имот на тужителот, кога истиот биле опишан заради спроведување на решение за времена мерка, кое не претставува основ за стекнување на различно право.

Од образложението:

Основен суд Кочани», со пресуда «Пс.2/10» од 10.01.2011 година, тужбеното барање на тужителот го усвоил.

Утврдил дека тужениот нема различно право врз подвижниот и недвижниот имот на тужителот опишан со записник Р.бр. 5/96 од 09.05.1996 год на Окружен стопански суд во Штип, како и на недвижен имот приземна деловна просторија во Б. ул., ...на КП.бр. 678/2 во пов. од 76,58 мкв. заведен во ЗКУЛ.бр. 675 КО В. , Б. за обезбедување на побарување во износ од 541.612,69 УСД со зак. домицилна камата.

Незадоволен од ваквата одлука останал тужениот кој благовремено поднел жалба поради суштствени повреди на процесниот Закон, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното пораво, па предлага жалбата да се усвои, побиваната одлука укине и предметот да се врати на повторно одлучување пред првостепениот суд.

Основниот суд во Кочани со решение «Пс.2/10» од 09.06.2011 год, предлогот за враќање во поранешна состојба поради пропуштен рок за изјавување на жалба на тужениот Н. Т. ЛТД К. Л. го усвоил.

Му дозволил враќање во поранешна состојба поради пропуштен рок за изјавување на жалба против пресудата Пс.бр. 2/10 од 10.01.2011 год.

Жалбата на тужениот поднесена против пресудата Пс.бр. 2/10 од 10.01.2011 год, ја смета за навремена.

Барањето за надомест на трошоци од тужениот во износ од 28.642,00 ден. го одбил.

Од ваквата одлука останал незадоволен тужителот, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, Предлага жалбата да се уважи, а побиваната одлука укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно одлучување.

Тужениот преку полномошникот Панче Едровски адвокат од Кочани поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи на жалителот. Предлага жалбата да се одбие како неоснована, а решението потврди. Бара трошоци за одговор на жалба ..

Апелациониот суд во Штип, ги разгледа жалбите, одговорот на жалбата, списите кон предметот ги испита побиваите одлуки во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата изјавена од тужителот е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на тужителот да првостепениот суд при донесувањето на побиваната одлука да сторил суштествена повреда од чл. 343 ст.1. во в.в. со чл. 110 од ЗПП, која повреда според наводите на тужителот се состои во тоа што предлогот за враќање во поранешна состојба бил поднесен по протекот на законскиот рок предвиден во чл. 110 од ЗПП.

Првостепениот суд ја нема сторено оваа повреда бидејќи од списите во предметот се гледа дека предлогот за враќање во поранешна состојба е поднесен благовремено на 03.02.2011 год, па правилно постапил првостепениот суд кога одлучил како во изреката на побиваното решение..

Барањето на тужениот да се задолжи тужителот да му ги надомести дополнителните трошоци за одговор на жалбата изјавена против решението е одбиено согласно чл. 371 од ЗПП, бидејќи во постапката по жалба против решение не се применуваат одредбите за одговор на жалбата.

Жалбата изјавена од тужениот е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд при донесувањето на побиваната одлука да сторил суштествена повреда на одредбите од чл. 343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната одлука е јасна, разбирлива и извршна, а во образложението на истата се дадени доволно причини за решителните факти и како таква е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи за сторена суштествена повреда од чл. 343 ст.1. во в.в. со чл. 322 од ЗПП, која повреда според

мислењето на тужениот се состои во тоа што во случајот се работело за пресудена работа, бидејќи во постапката Пс.бр.196/03 била донесена правосилна пресуда на Основниот суд во Кочани., со која било утврдено дека тужениот имал различно право.

Првостепениот суд ја нема сторено оваа суштествена повреда бидејќи од списите во предметот се гледа дека тужителот поднел предлог за укинување на клаузула на правосилност врз основа на кој со решение Пс.бр. 196/03 од 25.08. 2005 год, постапката била прекината поради отварање на стечајна постапка и како што и самиот жалител наведува во жалбата дека Основниот суд во Кочани составен од истиот судија донел одлука за понишување на правосилноста на пресудата.

Неосновани се жалбените наводи за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи првостепениот суд врз основа на изведените докази правилно и целосно ја утврдил фактичката состојба. Така првостепениот суд утврдил дека тужениот пријавил различно право до стечајниот управник на 28.01. 2005 год, во стечајна постапка Ст.бр. 43/04, врз основа на пресуда ПС.бр.1363/96 на Основниот суд Кочани и врз основа на пресуда Пс.бр. 196/03 на Основен суд Кочани и решение за времена мерка Р.бр. 5/96 и врз основа на записник IV Р.бр.5/96 на Окружниот Стопански суд Штип, понатаму со поднесок за дополнување на пријавата од 04.02.2005 год, пријавил и решение И.бр. 1-7-80/00 од 23.10. 2002 год на IV Општински суд во Белград. Стечајниот совет на Основен суд Кочани со решение од 08.02.2005 год, го оспорил различното право на сега тужениот и го упатил стечајниот должник во рок од 8 дена да поведе парница за да се утврди дека тужениот нема различно право. Врз основа на извршна и правосилна пресуда П.бр.1363/96 од 25.09. 1996 год, на Основен суд Кочани, доверителот Н. Т. Л. С. од К. поднел предлог за извршување за наплата на парично побарување во износ од 540.889,24 УСД со камата и трошоци. Со решение од 06.03.2006 год, Ис.бр. 843/96 на основен суд Кочани е прекината извршната постапка против должникот АД Х. во стечај. Ова решение е правосилно и потврдено со решение на Апелациониот суд во Штип, ССЖ.бр. 141/06 од 12.05. 2006 год. Со решение бр. 1-7-80/00 пред четвртиот Општински суд во Белград извршната постапка ја продолжил, а врз основа на признаената пресуда пс.бр. 1363/96 од 25.09. 1996 год на Основниот суд во Кочани и е спроведено извршување на недвижноста на тужителот пчриземна деловна просторија во Б. ул., ... која се наоѓа на КП.бр. 678/2 во пов. од 76,58 м2, заведена во ЗКУЛ.бр.675 за КО В., потврдено од Советот на четврти Општински суд во Б. И.бр. 193/03 од 20.01.2004 год, но во решението Гзз.бр.90/04 на Врховниот суд на Србија, кој одлучувал по барање за заштита на законитоста се укинати овие решенија од 26.04. 2005 год, и на стр.5. ст.2. е наведено дека со донесување на решението за досудувањето на недвижностите на должникот во постапката за спроведување на извршувањето повредени биле присилните норми па продолжува во ст.3. каде што се искажува дека со усвојување на програмата за финансиска и сопственичка трансформација на должникот се прекинува извршната постапка во чл. 62 од ЗИП, и се ствара нова извршна исправа со нови рокови и услови на исплата,

На вака утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Со одредбата од чл. 82 од Законот за стечај е предвидено, Доверители кои имаат заложно право или право на намирување на некој предмет или право што се запишани во јавни книги (катастар, регистар на бродови, воздухоплови, интелектуална сопственост и слично) имаат право на одвоено намирување на тој предмет или право според одредбите на Законот за извршната постапка.

Со одредбата од чл 267 од ЗИП (поранешен чл. 266 од ЗИП) беше предвидено =Заради обезбедување на парично побарување може да се дозволи секоја мерка со која се постигнува целта на тавктоо обезбедување а особено забрана на должникот да располага со подвижни предмети, како и чување на тие предмети, забрана на должникот да ги оттуги или оптовари своите недвижности, а со ст.2 е предвидено . „ Со привремена мерка не се стекнува заложно право. .

Првостепениот суд правилно ги применил цитираните законски одредби бидејќи утврдил, а тоа се гледа и од списите во предметот дека тужениот до Окружниот суд во Штип поднел предлог за извршување врз основа на веродостојни исправи врз кои е донесено решение И.бр. 239/96. Сега тужениот а тогаш како доверител поднел предлог за издавање на привремена мерка врз основа на кој Окружниот Стопански суд во штип донел решение IV.Р.бр. 5/96 од 28.02.1996 год предлогот за привремена мерка го уважил и му забранил на противникот АД Х. К. да располага со подвижни предмети и да отугува и оптоварува недвижности наведени во решението, се до конечното завршување на постапката по предлогот за присилно извршување на предлагачот према противникот заведен под И.бр. 239/96 Врз основа на ова решение на ден 09.05. 1996 год, во просториите на АД Х. К. бил составен записник за попис на ствари со кој било констатирано опишаните подвижни и недвижни ствари да останат на чување кај должникот Х. К. По поднесениот приговор од должникот постапката продолжила така што била донесена пресуда Пс.бр.1363/96 од 25.09.1996 год, со која тогаш тужениот Х. К. бил задолжен на сега тужениот а тогаш тужител да му плати износ од 540.889,24 УСД со камата и трошоци. Со правосилноста на пресудата Пс.бр. 1363/96 од 25.09. 1996 год, престанала и издадената привремена мерка Р.бр. 5/96 од 28.02. 1996 год, и престанала важноста на записникот за попис од 09.05. 1996 год. Над тогаш тужениот со решение Ст.бр. 73/96 од 28.10. 1996 год , била отворена стечајна постапка во која сега тужениот со пријава од 25.11.1996 год, го пријавил своето побарување утврдено со пресуда Пс.бр. 1363/96 од 25.09. 11996 год, и побарувањето од 540.889,24 УСД му било признаено. Потоа со решение Ст.бр. 73/96 од 04.09. 2002 год, стечајната постапка била запрена поради отпочнување на постапка за трансформација на должникот , а согласно усвоената програма за сопственичка трансформација со која било предвидено утврдените побарувања на доведрителите, должникот да ги исплати без камата во рок од 3 години, со грејс период од 2 години и тоа 50% во готово а 50 % од побарувањата се трансформирале во траен влог - акција. Програмата за сопственичка трансформација не била реализирана, па со решение на Основниот суд во Кочани Ст.бр. 43/04 од 20.12.2004 год, над АД Х. К. е отворена нова стечајна постапка, во која сега тужениот повторно го пријавил своето побарување согласно пресудата Пс.бр. 1363/96 на износ од 540.889,24 УСД, и му е признаено утврденото побарување од 50% што требало да му биде исплатено во готово кое било оставено во шемата на утврдени побарувања согласно

усвоениот план за делба учествува во распределбата на средствата остварени од продажбата на имотот на должникот со сразмеерен процент како и останатите стечајни доверители. Со правосилно решение Ст.бр. 43/04 од 21.10. 2005 год, стечајниот Совет ги одобрил завршната сметка, завршниот извештај и планот за конечна делба и со правосилно решение од 24.10. 2010 год, стечајната постапка на АД Х. К. била заклучена и истиот бил избришан од судскиот регистар.

Овој суд ги имаше во предвид и наводите на жалителот дека со пресудата Пс.бр. 196/03 од 14.09.2004 год, било утврдено дека тужениот спрема сега тужителот имал различно право на побарувањето во износ од 541.612,69 УСД со законска камата и дека со таа пресуда било утврдено постоењето на различното право, но таквите наводи не ги прифати од причини што покрај тоа што со решението Пс.бр. 196/03 од 25.08. 2005 год, постапката е прекината поради отварање на стечајна постапка дека во оваа пресуда е утврдено дека тужениот имал различно право на побарувањето без да се наведе кога го имал тоа право, дали се уште го имал и врз кои предмети го имал тоа различно право.

Бидејќи со привремената мерка издадена со решение Р.бр. 5/96 од 28.02.1996 год, на Окружниот стопански суд во Штип, не е стекнато заложно право, а таа мерка престанала уште во 1996 год, со правосилното завршување на постапката заведена под Пс.бр.1363/90 во Основниот суд во Кочани, правилно постапил првостепениот суд кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Овој суд ги ценеше и другите жалбени наводи, но не ги прифати од причини што не се од влијание за поинакво одлучување во конкретниот спор.

Од погоре наведеното, а согласно на чл.357 и 370 од ЗПП, се одлучи како во изреката на овие одлуки.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 09.12.2011 год. под ТСЖ.бр.347/2011 и Врховен суд на РМ Рев1 бр.49/2012 од 19.09.2013 год.

3. Не настапила застареност на обврската на тужениот кога рокот за исполнување на истата е пролонгиран со анекс на договорот со кој обврската настанала а тужителот тужбата за исполнување на обврската на тужениот ја поднел во законски предвидениот рок.

Од образложението:

Основниот суд во Струмица со пресуда Тс.бр. 20/10 од 28.03.2011 год., приговорот поднесен од тужениот против платниот налог бр. 861/06 од 13.11.2006 година на Основниот суд во Струмица го одбил како неоснован. Решението за платен налог бр. 861/06 од 13.11.2006 година го оставил во сила.

Го задолжил тужениот да му плати на тужителот трошоци по спорот сума во износ од 63.840,00 денари.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужениот, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена

фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи или истата ја укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот, тужениот АД „О.“ с. Х., за сторена суштествена повреда од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи побиваната пресуда нема недостатоци поради кои неможе да се испита.

Изреката на пресудата е јасна и разбирлива, и во пресудата се дадени доволно причини за решителните факти за донесување на побиваната пресуда.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи од изведените и правилно ценети докази, првостепениот суд утврдил правилна и целосна фактичка состојба.

Првостепениот суд утврдил дека на ден 04.03.2003 год. е заклучен договор за позајмување на мазут помеѓу М.за ф., Б. за с. р.- С., застапуван од ВД директорот П.М.како заемодавач и АД „О.“ с. Х., застапуван од управителот ., како заемопримач. Заемодавачот му предал на заемопримачот 390.390 кгр. мазут од стоките резерви, а заемопримачот се обврзал мазутот да го врати на заемопримачот во ист вид, квалитет и количина до 30.06.2003 год.

Како гаранција за враќање на позајмицата, заемопримачот се обврзал да достави кај заемодавачот авалирана банкарска меница или бариран чек во висина на вкупната вредност на позајмениот мазут. Заемопримачот се обврзал доколку не ја врати позајмената стока под условите во овој договор, истата да ја плати на заемопримачот по цена која важи на денот на плаќањето.

До колку заемопримачот во предвидениот рок не ја врати позајмената стока, заемодавачот на негова сметка ќе ја купи стоката, а заемопримачот се обврзува на заемодавачот без одлагање да ја плати вака набавената стока и сите трошоци околу набавката и тоа: превоз, истовар, ускладиштување на стоката и договорената камата согласно чл.11 и 12 од овој договор.

Врз основа на овој договор и налог од бирото за стокови резерви, топлификација АД С. испорачала на тужениот мазут од стоките резерви во вкупна количина од 390.390 кгр. и тој мазут тужениот го примил.

Како гаранција за враќање на позајмицата тужениот доставил бланко бариран чек без наведување на сума во истиот, кој чек не е реализиран.

На 15.01.2004 год. помеѓу МФ – биро за стокови резерви С., застапувано од ВД д. П. М. како заемодавач и АД „О.“ с. Х. застапувам од З. З. како заемопримач е заклучен анекс договор бр. 1/03 со кој е пролонгиран рокот на плаќање или враќање на мазутот до 15.12.2003 год.

Анекс договорот е заверен со штембил под бр.07-43/1 од 30.01.2004 год. од заемопримачот и истиот е заверен и од МФ – биро за стокови резерви С. и истиот е потпишан од тужителот и тужениот.

Анекс договорот е заклучен согласно заклучокот на В.на Р. М. од 42 седница одржана на 21.07.2003 год. со кој се пролонгира рокот на плаќање и враќање на позајмицата од страна на тужениот.

Пред да стаса обврската за плаќање или враќање на позајмицата на 30.06.2003 год., одговорните лица кај тужениот барале од М. за з. да и. кај В. на Р. М., тужениот да биде ослободен од враќање на заемот или да се пролонгира рокот за враќање.

Врз основа на ова барање В. на Р. М.го известила М. за з., ш. и в. со писмо бр.23/3372/1 од 23.07.2003 год. дека рокот за плаќање или враќање е пролонгиран.

По продолжувањето на рокот за враќање на долгот, тужениот не го платил ниту го вратил мазутот.

На 21.12.2005 год. тужителот доставил ф-ра на тужениот бр. 05-124 на износ од 6.609.873,67 ден. со валута 29.12.2005 год. за да го плати долгот тужениот, но овој долг тужениот не го платил на тужителот.

Согласно чл.12 од одговорот, тужителот извршил набавка на мазутот од О. АД С..

На вака правилна и целосно утврдена фактичка состојба, првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога ја донел побиваната пресуда.

Во чл. 545 од ЗОО е предвидено:“Со договорот за заем се обврзува заемодавецот да му предаде на заемопримачот определен износ пари или определено количество други заменливи предмети, а заемопримачот се обврзува да му го врати по извесно време истиот износ пари, односно истото количество предмети од ист вид и квалитет“.

Во чл. 546 ст.1 од истиот закон е предвидено:“Заемопримачот може да се обврзе покрај главницата да должи и камата“.

Во чл. 10 ст. 1 од истиот закон е предвидено:“Учесниците во облигациониот однос се должни да ја извршат својата обврска и се одговорни за нејзиното исполнување“.

Во чл. 251 ст. 1 од истиот закон е предвидено:“Доверителот во обврзан однос е овластен да бара од должникот исполнување на обврската, должникот е должен да ја исполни совесно во сето како што гласи таа“.

Во чл. 266 од истиот закон е предвидено:“Должникот кој ќе задоцни со исполнување на парична обврска, долгува покрај главницата и затезна камата по стапка утврдена со закон“.

Во конкретниот случај првостепениот суд правилно ги применил цитираните законски одредби кога одлучил како во изреката на побиваната одлука, бидејќи од изведените докази со сигурност утврдил дека тужениот од тужителот земал на заем 389.000 кгр мазут од стоките резерви кој мазут требало да го врати во ист вид, квалитет и количество, согласно анекс договорот најкасно до 15.12.2003 година, со сигурност утврдил дека тужениот до денес ниту го повратил позајмениот мазут, ниту пак истиот го платил, па согласно погоре цитираните законски одредби истиот е во обврска да му го плати долгот на тужителот/

Овој суд го ценеше жалбениот навод на жалителот, дека побарувањето на тужителот е застарено, но истиот е неоснован бидејќи со заклучениот анекс договор помеѓу странките, рокот на плаќање е пролонгиран до 15.12.2003 год., а тужбата од тужителот е поднесена на 13.11.2006 год., што значи не е истекол рокот од 3 години согласно

чл.363 ст.1 од ЗОО сметано од доспеаноста на долгот на 15.12.2003 год. па до поднесувањето на тужбата од тужителот.

Овој суд ги имаше во предвид и останатите жалбени наводи на жалителот изнесени во жалбата и во дополнението на жалбата, меѓутоа оцени дека истите немаат влијание за поинакво одлучување во конкретниот спор.

Од претходно изнесеното, а согласно чл.357 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 09.09.2011 год. под ТСЖ.бр.308/2011 и Врховен суд на РМ Рев1 бр.41/2012 од 25.09.2013 год.

4.Тужителот го губи правото да бара раскинување на договорот за купородажба на недвижност во моментот кога купената недвижност ја оптоварил со заложно право,хипотека и станало невозможно да ја врати во состојба во која ја примил.

Од образложението:

Основен суд Штип со одделение во Пробиштип» со пресуда «Тс.бр.375/10» од 21.11.2011 година, тубеното барање на тужителот со кое бара да се раскине договорот за купопродажба на недвижен имот склучен на ден 16.03.2010 година, солемнизиран кај нотар Искра Кировска од Штип под ОДУ.бр.114/10 од 04.09.2010 година и да се задолжи тужениот да му го врати на тужителот износот 1.227.000,00 денари со казнена камата согласно ЗОО сметано од 09.03.2010 година до денот на конечната исплата, да ја исплати вредноста од 27.670,00 денари по основ на фактура бр.47/10 со казнена камата сметано од 28.04.2010 година до денот на конечната исплата, да ја исплати вредноста од 56.302,00 денари по основ на платен данок на промет на недвижноста, како и да ги плати настанатите трошоци во постапката во вкупен износ од 82.200,00 денари, го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот да му плати на тужениот износ од 21.362,00 денари на име трошоци во постапката во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Го задолжил тужителот да плати износ од 22.540,00 денари на име судска такса за одлука во корист на Буџетот на Р Македонија во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи, а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.13, бидејќи по оцена на овој суд изреката на пресудата е јасна, разбирлива и не противречи сама на себе, ниту на причините во пресудата. Во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, па како таква побиваната пресуда со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешна и нецелосно утврдена фактичка состојба бидејќи првостепениот суд во текот на доказната постапка извел доволно докази и доволно ги утврдил спорните факти кој се од влијание за одлучувањето во овој граѓанско правен однос.

Првостепениот суд утврдил дека на ден 16.03.2010 година тужителот како купувач и тужениот како продавач склучиле договор за купопродажба на недвижен имот солемнизиран кај нотар Искра Кировска од Штип под ОДУ бр.114/10 од 04.09.2010 година. Предмет на овој договор бил недвижен имот на КП.бр.1952/2 за КО Штип2, зграда 1, влез1, кат1, во м.в. Л. со вкупна површина од 115м² и земјиште во Штип на КП.бр.1952 за КО Штип 2 во м.в. Л. со површина од 223м², сопственост на сега тужениот. При склучувањето на договорот на страната на тужителот не постоела правна ниту стварна заблуда, ниту мани на волјата за негова реализација. Договорот бил потпишан од овластените лица на договорните страни и заверен со печат. Во чл.3 од предметниот договор било наведено дека над недвижноста нема никакви товари, службености и други ограничувања. Од изведените докази првостепениот суд неспорно утврдил дека тужителот, како купувач, ја исплатил договорената цена, го платил данокот на промет во износ од 56.302,00 денари, ја платил нотарската награда и такса во износ од 27.670,00 денари и во јавните книги го укнижил своето право на сопственост на свое име над недвижниот имот. Со солемнизација-потврда на приватна исправа договор за залог на недвижен имот со својство на извршна исправа ОДУ.бр. 135/10 од 28.04.2010 година, а видно од имотниот лист бр.87719, врз овој недвижен имот било воспоставено заложно право-хипотека од прв ред во корист на заложниот доверител Комерцијална банка АД Скопје за износ од 22.000,00 евра, а заложен должник бил сега тужителот.

На вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба, првостепениот суд правилно го применил и материјалното право.

Согласно чл.10 ст.1 од ЗОО:„Учесниците во облигациониот однос се должни да ја извршат својата обврска и се одговорни за нејзиното исполнување“ и ст.2:„ Обврската може да се згасне само со согласност на волјите на учесниците во облигациониот однос или врз основа на закон“.

Согласно чл.113 од истиот закон:„Во двостраните договори, кога една страна не ќе ја исполни својата обврска, другата страна, ако не е определено нешто друго, може да бара исполнувањето на обврските или под условите предвидени во натамошните членови, да го раскине договорот со проста изјава, ако раскинувањето на договорот не настапува според самиот закон, а во секој случај има право на надомест на штетата“.

Согласно чл.442 ст.1 од истиот закон:„Со договорот за продажба

продавачот се обврзува предметот што го продава да му го предаде на купувачот така што купувачот да стекне право на сопственост, а купувачот се обврзува да му ја плати на продавачот цената“.

Согласно чл.483 ст.1 од истиот закон:„Купувачот го губи правото да го раскине договорот поради недостаток на предметот кога му е невозможно да го врати предметот или да го врати во состојбата во која го примил“.

Во конкретниот граѓанско правен однос првостепениот суд правилно ги применил горенаведените законски одредби бидејќи од изведените докази утврдил дека со тоа што била пренесена сопственоста над недвижниот имот од тужениот на тужителот и упишана во јавните книги била исполнета целта на предметниот договор. Тужителот по склучувањето на договорот , како сопственик , извршил одредено располагање со недвижниот имот на начин што го оптоварил со заложно право-хипотека, па по мислење на овој суд , истиот согласно законските одредби го губи правото да бара раскинување на предметниот договор. Ова од причина што на страната на тужителот, како купувач, не постои можност за евентуално враќање на недвижниот имот бидејќи истиот е оптоварен од негова страна и не постои никаква можност да го врати во состојба во која го примил, па од тие причини првостепениот суд правилно постапил кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Овој суд ги ценеше жалбените наводи на жалителот дека со тоа што на тужителот не му е предаден недвижниот имот во владение тој има право да бара раскинување на предметниот договор, но смета дека истите се неосновани. Правилен е ставот на првостепениот суд да доколку тужителот смета дека некој противправно го владее недвижниот имот , негова сопственост, истиот согласно законските одредби може да оствари заштита на своето право во друга постапка.

Од погоренаведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 14.03.2012 год. под ТСЖ.бр.558/2011 и Врховен суд на РМ Рев1 бр.139/2012 од 17.10.2013 год.

5.Не постои правен основ на тужителот да бара од судот да утврди побарување што го има спрема тужениот кое произлегува од Договор за цесија како и за тоа побарување да му се издадат акции на тужениот ако истиот тој Договор за цесија веќе бил предмет на судска спогодба во друга постапка и претставува извршна исправа.

Од образложението:

Основен суд Штип со пресуда «Тс.31/11» од 23.02.2012 година, тужбеното барање на тужителот ТТК Банка АД од С. со кое баа да се утврди висината на побарувањето на тужителот ТТК Банка АД од С. према тужениот ДПТУ Г. АД СВ.Н. во износ од 50.940.932,00 ден, со зак. затезна камта согласно ЗВСЗК сметано од 26.12.1996 год, до 31.01.2010 а од 01.02.2010 год, законска казнена камата во висина на референтната стапка утврдена од БР М што за секое полугодие важела на последниот

ден од полугодие то што му претходело на тековното полугодие зголемена за 10% до конечната исплата.

Да го задолжи тужениот да му издаде акции на тужителот во конинална вредност еднаква на побарувањето на тужителот без дисконт како стварно - правно побарување (залог) и да се запишат предметните акции во рок од 3 месеци од првосилноста на пресудата.

Да го задолжи Централниот депозитар за хартии од вредност издадените акции да ги запише на име на тужителот и да утврди право на тужителот доколку тужениот не ја изврши оваа обврска во рок од 3 месеци да го наплати утврденото побарување со активирање на залогот на недвижен имот или на друг начин на присилна наплата како и да му ги надомести на тужителот трошоците во постапката го одбил како неосновано.

Го задолжи тужителот да му плати на тужениот на име трошоци во постапката износ од 24.237,00 ден, во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Го задолжил тужителот да плати износ од 48.000,00 ден, на име судска такса за пресуда во коирст на Буџетот на РМ, во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој самиот а и преку полномошникот Александар Наков адвокат од Скопје во благовремен рок поднел жалби поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбите да се уважат, пресудата преиначи или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужениот ДПТУ Г. АД СВ.Н. поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи на тужителот. Предлага жалбите да се одбијат како неосновани, а пресудата потврди. Бара трошоци за одговор на жалбата.

Апелациониот суд во Штип, ги разгледа жалбите, одговорот на жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбите се неосновани.

Неосновани се жалбените наводи да првостепениот суд при донесувањето на побиваната одлука да сторил суштествена повреда на одредбите од чл. 343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната одлука е јасна, разбирлива и извршна, а во образложението на истата се дадени доволно причини за решителните факти и како таква е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи од изведените и правилно ценети докази првостепениот суд правилно и целосно ја утврдил фактичката состојба во конкретниот граѓанско-правен однос.

Првостепениот суд утврдил дека со решение на Основен суд Штип, Ст.бр. 4/99 од 05.06.2001 год, е отворена стечајна постапка на тужениот, поради што тужителот како доверител доставил пријава на побарување бр. 010-232 од 03.07. 2001 год, а врз основа на склучени договори за кредит во износ од 42.779.513,50 денари од кои што главен долг во износ од 19.511.209 денари и камата редовна и затезна во износ од 23.268.304,50

денари, по договор за цесија од 26.12.1996 год во износ од 50.940.932,00 денари и по договор за преземање на долг во износ од 44.935.279,00 денари. Од пријавените побарувања на тужителот од страна на стечајниот управник му биле утврдени побарувања во износ од 19.511.209,00 денари а му биле оспорени побарувањата по основ на камта во износ од 23.268.304,00 денари. Сега тужениот Г. АД Св.Н. има поднесено тужба против ТТК Банка АД С. заведена под Пст.бр. 201/00 за утврдување на непостоење на долг за прогласување на извршувањето за недопуштено и ништавност на спогодба и против тужба на тужениот према тужителот за утврдување на долг вредност од 65.886.920. На ден 10.11. 2009 год, Основниот суд Штип има донесено пресуда со која тужбеното барање на тужителот „ Г., АД Св.Н. да се утврди ништовност на судска спогодба Р.бр. 19/97 склучена помеѓу тужителот и тужениот на ден 24.04., 1997 год, пред Основен суд Св.Н. на износ од 49.125.665 ден, со сите споредни камата и трошоци го одбил како неосновано. Тужбеното барање на тужителот „ Г., АД Св.Н. да се прогласи за недопуштено извршувањето на износ од 107.117.939,50 денари дозволено со решение на Основен суд Св.Николе И.бр. 1071/99 од 29.11.1999 год, го одбил како неоснован. Со решение тужбата на тужителот Г. АД Св.Н. да се утврди дека тужителот му должи на тужениот ТТК Банка АД Скопје износ од 50.940.932 врз основа на договор за цесија од 26.12.1996 год, заклучен помеѓу Т. А. од В., тужениот и тужителот ја отфрлил. Против тужбата на тужениот ТТК Банка АД Скопје да се утврди дека „ Г., АД С. му должи на тужениот износ од 50.940.932,00 денари по договор за цесија од 26.12.1996 год, со камата ја отфрлил. Стечајната постапка на сега тужениот е запрена со решение Ст.бр. 4/99 од 20.02.2004 год, со кое е констатирано дека е прифатена програмата за трансформација на Г., ДОО од страна на доверителите кои имаат 78,05% од вкупно утврдените побарувања. Врз основа на оваа програма на доверителот - сега тужителот побарувањата биле претворени во траен влог и тој учествувал во структурата на капиталот во Г. со 12,69 %. Предметното тужбено барање тужителот го истакнува врз основа на побарувања в рз основа на цесија од 26.12.1996 год, утврдено со правосилни судски одлуки, па бара со оглед на фактот дека наведените спорови завршиле во негова корист побарувањата на доверителот - тужителот од 50.940.932,00 денари да му бидат претворено во акции.

На вака утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право.

Со чл.2. ст.1. од ЗПП, „ Во парничната постапка судот одлучува во границите на барањата што се ставени во постапката.,, а со ст.2. судот не може да одбие да одлучува по барање за кое е надлежен.,,

Со чл.6 од ЗС „Во стечајната постапка соодветно се применуваат одредбите на Законот за парничната постапка, ако со овој Закон поинаку не е определено.

Со чл. 97 од Законот за стечај „ Стечајните доверители своите побарувања можат да ги остварат само во стечајната постапка.

Со чл. 186 од ЗС „Сите пријавени побарувања стечајниот управник ќе ги регистрира во посебна табела(шема) со наведување на елементите содржани во пријавата на побарувањето.,,

Со чл. 187 ст.1. од ЗС „За време на рочиштето за испитување и

утврдување на побарувањата(испитното или верификационото рочиште) ќе биде утврден(верифициран) износот и рангот на секое пријавено побарување одделно.,, а со ст.2.,, Стечајниот Управник е должен изрично да се изјасни дали го признава или оспорува секое пријавено побарување., а со ст.3.,, побарувањата што биле оспорени од страна на стечајниот Управник, должникот или стечајниот доверител, ќе се разгледуваат поединечно.,,

Со чл. 189 ст.1,. од ЗС,, Побарувањето ќе се смета за утврдено ако на испитното(верификационото) рочиште или во писмена форма тоа побарување не било оспорено ниту од страна на стечајниот Управник ниту од страна на стечајниот доверител.,, а со ст.2 „За секое пријавено побарување во табелата (шемата) на пријавени побарувања , стечајниот судија ќе го регистрира степенот до кој бил утврден износот и рангот на тоа побарување. фактот дека побарувањето било оспорувано и податоци за лицето кое го оспорувало неговоот утврдување.,,, а со ст.3.,, Врз основа на табелата (шемата) во ст.2. на овој чен стечајниот совет донесува решение со кое одлучува за тоа во кој износ и во кој исплатен ред се утврдени односно оспорени одредени побарувања .Со тоа решение стечајниот Совет одлучува и за упатување на парнична или друга постапка за утврдување или оспорување на побарување.,, а со ст.4. Решението од ст.3. на овој член се објавува на огласната табла на судот и се доставува , по правило во форма на извадок на секој доверител чие побарување е оспорено, односно кој е упатен на парница или друга постапка. Тоа решение секој доверител може да го побива со посебна жалба во делот што се однесува до неговото пријавено побарување, односно побарување што го оспорил.

Со чл. 190 ст.1. од ЗС,,Ако побарувањето било оспорено од страна на стечајниот управник или од страна на стечаен доверител, доверителот чие побарување било оспорено треба да поведе постапка пред суд поради утврдување на оспореното побарување против странката која го оспорувала во рок од 8 дена од кога е примено решението од чл. 189 ст.3. на овој Закон,, а со ст.3. „Ако оспореното побарување се темели на извршна исправа или на конечна пресуда , постапката за утврдување на оспореното побарување треба да ја поведе странката што го оспорувала тоа побарување .,,.

Со чл. 199 од ЗС,, Пред распределбата на средствата стечајниот Управник ќе состави план за распределбата .Овој план ќе биде депониран во стечајното досије за увид на странките. Стечајниот Управник ќе го објави вкупниот износ на побарувањата и износот на паричните средства достапен за распределба по стечајната маса.

Со чл. 200 ст.1. од ЗС,, Доверителот чие побарување не било утврдено и чие побарување не се заснова врз извршна исправа или правосилна пресуда, најдоцна во рок од 15 дена од објавување наведено во чл. 199 од овој Закон на стечајниот управник ќе му поднесе доказ дека поднел тужба за утврдување на побарувањето и за кој износ, или дека се вмешал во постапката што веќе се води во врска со тоа побарување.,, а со ст.2. Ако доказот бил обезбеден навремено, од стечајната маса ќе се издвои сразмерен дел на средства за намиравање на соодветното побарување,. Вака издвоениот дел нема да се распределува и тој ќе биде задржан додека не биде донесена правосилна одлука во врска со оспореното побарување.,, а со ст.3. „ Ако доказот не бил навремено обезбеден, побарувањето нема да се земе

предвид при распределбата

Со чл. 201 ст.1. од ЗС,, Доверителот со право на одвоено намирување, најдоцна во рокот утврден со чл., 200 ст.1. од овој Закон ќе му поднесе докази на стечајниот Управник дека се откажал од правото на одвоено намирување и за кој износ или дека неговото побарување не било намирено во целост со таквото одвоено намирување. Ако наведените докази не бидат обезбедени навремено, побарувањето на тој доверител нема да биде земено предвид при распределбата.

Првостепениот суд правилно ги применил цитираните законски одредби , ако се има во предвид поставеното тужбено барање.

Така тужителот со тужбата меѓу другото бара да се утврди висината на побарувањето спрема тужениот во износ од 50.940.923,00 ден, со соодветна камата сметано од 26.12.1996 год, а врз основа на договор за цесија заклучен на 26.12.1996 год, и да се задолжи тужениот да му издаде акции во номинална вредност, кои да се запишат во Централниот депозитар за хартии од вредност..Тужителот во тужбата наведува дека побарувањето во износ од 50.940.923,00 ден , го пријавил во стечајната постапка со пријава на побарување бр. 010-232 од 03.07. 2001 год,.Наведува дека не му е утврдено побарувањето по основ на договорот за цесија од 26.12. 1996 год, Понатаму во тужбата наведува дека побарувањето на тужителот произлегува од обврски превземени со договорот за цесија и обезбедени со залог на недвижен имот како што е утврдено со записник за Судско порамнување и Решение за обезбедување Р.бр. 19/97 од 16.04.19097 на Основен суд во СВ.Николе.. На вака поставеното тужбено барање првостепениот суд правилно ги применил цитираните законски одредби бидејќи утврдил дека тужителот спрема тужениот нема. такво побарување во толкав износ што произлегува од договор за цесија, на денот на поднесувањето на тужбата.

Од списите во предметот се гледа дека тужителот со пријавата на побарување од 03.07. 2001 год, до стечајниот Управник на АД ЗИК О. П., ДОО Г. од СВ.Н. пријавил побарувања меѓу кои и побарување по договор за цвесија од 26.12.1996 год, на износ од 50.940.932,00 денари главен долг со камата сметано од 26.12.1996 год.

Такво побарување на тужителот не му е утврдено во стечајната постапка што била запрена со решение СТ.4/99 од 20.02.2004 год, со кое решение воедно била дадена согласност за отпочнување на постапка за трансформација.

Но не само што не му е утврдено такво и толкаво побарување , туку од Судската спогодба заклучена на 24.04.1997 год, и од Решението за обезбедување Р.бр. 19/17 од 16.04.1997 год, е видно дека во Судската спогодба се опфатени побарувањата на тужителот што произлегуваат од повеќето договори меѓу кои и од Договорот за цесија заклучен на 26.12.1996 год. Со оваа спогодба странките се спогодиле побарувањата по тие договори и по Договорот за цесија да изнесуваат вкупно 49.125.665,00 денари со камата .

Значи договорот за цесија заклучен на 26.12.1996 год, бил предмет на судската спогодба постигната помеѓу странките на ден 24.04.1997 год., па тужителот нема основ да бара од судот повторно да одлучува и да утврдува побарување за кое веќе е склучена судска спогодба.

Но и покрај тоа што веќе била заклучена судската спогодба, тужителот истото побарување по основ на договорот за цесија го пријавил кај стечајниот управник, кое побарување не му било утврдено во стечајната постапка. Сега истото побарување, по истиот основ и за истиот износ е предмет на оваа тужба.

Бидејќи првостепениот суд утврдил дека на тужителот побарувањето што е предмет на тужбеното барање не му било утврдено во стечајната постапка, ниту договорот за цесија заклучен на 26.12.1996 год, преставува извршна исправа, правилно постапил првостепениот суд кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Овој суд ги ценеше наводите на жалителот дека побарувањето на тужителот пријавено во стечајна постапка е утврдено со извршна исправа - судска спогодба од 1997 год, и обезбедено со решение Р.бр. 19/77 од 16.04.1997 год, и дека судот не го имал тоа во предвид и пропуштил да утврди дека стечајниот Управник не го оспорил побарувањето, а со оглед на тоа дека се работи за побарување утврдено со извршна исправа таква тужба можел да поднесе само стечајниот Управник, но не ги прифати бидејќи предмет на ова тужбено барање не е побарување утврдено со судска спогодба, туку предмет на тужбеното барање е побарување што произлегува од договорот за цесија заклучен на 26.12.1998 год, а кој договор, веќе е бил предмет на судска спогодба помеѓу странките.

Побарувањето што произлегува од договорот за сеција од 26.12.1996 год, заедно со побарување од други договори се опфатени со судската спогодба од 24.04.1997 год, и во решението за обезбедување Р.19/97 од 16.04.1997 год, и со таа судска спогодба вкупното побарување не изнесува 50.940.932,00 ден, туку изнесува 49.125.655,00. Ова значи дека побарување што произлегува од договорот за цесија веќе е опфатено со судската спогодба и нема основа тоа побарување повторно да се утврдува, сега со друга судска одлука.

Овој суд ги ценеше и другите жалбени наводи дека со пресуда на Основен суд во Штип Пст.бр. 201/00 од 10.11.2009 год, тужбеното барање на ДОО Г. од СВ.Н. да се утврди ништовност на судската спогодба Р.бр. 19/97 и тужбеното барање на истиот тужител да се прогласи за недопуштеноизвршувањето на износ од 107.117.939,50 денари дозволено со решение на Основен суд СВ.Николе под И.бр. 1071/99 од 29.11.1999 год, биле одбиени како неосновани и дека тужбата на „Г., АД СВ.Н да се утврди дека Г., не должи на ТТК Банка АД С. со која бара износ од 50.940.932,00 денари врз основа на договор за цесија од 26.12.2006 год, е отфрлена и дека против тужбата на ТТК Банка АД С. да се утврди дека „Г., АД СВ.Н. му должи износ од 50.940.932,00 денари по договор за цесија од 26.12.1996 год, со камата сметано од 26.12.1996 год е отфрлена, но најде дека овие жалбени наводи не се од влијание за поинакво одлучување во конкретниот спор.

Согласно чл. 160 ст.1. од ЗПП, тужителот е задолжен на тужениот да му ги надомести дополнителните трошоци за одговор на жалбата во износ од 30.903,00 денари, од кој 6.903,00 ден, за состав со 18% ДДВ и 24.000,00 ден, за такса.

Од погоре наведеното, а согласно на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 07.06.2012 год. под ТСЖ.бр.206/2012 и Врховен суд на РМ Рев1 бр.267/2012 од 12.12.2013 год.

6.Заложното право засновано за машината,како главна ствар,има дејство и спрема алатите изработени специјално за употреба на таа машина,како припадоци иако истите не биле опфатени во договорот за залог.

Од образложението:

«Основен суд Кочани» со пресуда «Тс.15/13» од 25.6.2013 година тужбеното барање на тужителот го усвоил.

Утврдил дека тужителот врз основа на договор за одобрување на рамковен револвинг кредит лимит врз основа на договор залог бр.0902-846 од 25.12.2010 г. на износ од 2.100.000,00 евра склучен помеѓу НЛБ Т. б. АД С.како Банка и Друштвото за производство на делови и прибор за моторни возила Р. И. Т. довел К. како должник обезбеден со нотарски акт - договор за залог над недвижен имот хипотека и регистриран невладетелски залог врз подвижни предмети со својство на извршна исправа Оду.бр.360/10 од нотар Менче Златковска има различно право над подвижните предмети кои подробно се опишани во изреката на побиваната пресуда кои претставуваат припадоци кои ја делат правната судбина на главната ствар.

Оваа пресуда произведува правно дејство према стечајниот управник и сите стечајни доверители така што врз основа на истата го задолжил стечајниот управник на стечајниот должник да изврши измена во табелата-шема на утврдени и оспорени побарувања и го признае различното право над стварите опишани во ст. 2 од изреката на оваа пресуда.

Го задолжил тужениот да му ги надомести трошоците во постапката на тужителот во износ од 96.000,00 денари во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужениот «Р. и. т.» од «К.» во стечај, преку адв.«Ване Андреев» од «Струмица», кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот во благовремен рок има поднесено одговор на жалба со која ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие, а пресудата потврди. Бара трошоци за одговор на жалбата.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, одговорот на жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд при донесувањето на побиваната одлука да сторил суштествена

повреда на одредбите од чл. 343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната одлука е јасна, разбирлива и извршна, а во образложението на истата се дадени доволно причини за решителните факти и како таква е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи од изведените и правилно ценети докази првостепениот суд правилно и целосно ја утврдил фактичката состојба во конкретниот граѓанско-правен однос.

Првостепениот суд утврдил дека на 15.2.2010 година заради одобрување на ранковен револвинг кредит-лимит странките склучиле договор за залог на недвижен имот-хипотека и регистриран невладетелски залог врз подвижни предмети кој бил заверен кај нотар Менче Златковска од Кочани под Оду.бр.360/10. Со овој договор востановено е заложно право на недвижен и подвижен имот на тужениот. На ден 27.11.2012 година со решение на Основниот суд во Кочани Ст.бр.280/12 е отворена стечајна постапка над тужениот и тужителот доставил пријава за побарување во стечајната маса. Со решение на судот од 22.2.2013 година на тужителот од страна на стечајниот управник му било признаено и утврдено различно побарување во износ од 129.011.830,00 денари, а оспорен различно побарување во износ од 2.460.578,00 денари, кое се однесува на ствари опишани во пријавата почнувајќи од т.1 стр.15-Погон машинска обработка заклучно со стр.23-дело пред т.В. Ова оспорено побарување се однесува на алатите кој служат за опслужување на машините кои со споменатиот договор за залог биле заложени.

На вака утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право.

Со одредбата од чл.15 од ЗСДСП е предвидено : „ Деловите на една сложена ствар во однос на својата намена можат да бидат главни и споредни. Споредни ствари се оние ствари кои и служат на главната ствар и се јавуваат како припадоци и прирастоци. Ностителот на правото на сопственост на индивидуално определена ствар има право на сопственост и на сите нејзини припадоци и прирастоци, ако со закон или правно дело поинаку не е определено. При прадот е подвижна ствар која нејзиниот сопственик ја употребува како споредна затоа што трајно и служи на главната ствар, а се наоѓа во таков просторен однос спрема главната ствар кој одговара за таа употреба.“

Првостепениот суд правилно ги применил овие одреби, бидејќи од изведените докази, а особено од мислењето на судскиот проценител утврдил дека стварите што се предмет на тужбено барање се споредни ствари што припаѓаат на главните подвижни ствари опишани во нотарскиот акт ОДУ.бр.360/10 од 15.12.2010 година на нотар Менче Златковска и според тоа тужителот има различно право и на овие ствари, па правилно постапил првостепениот суд кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Овој суд ги ценеше и другите жалбени наводи дека стварите што се предмет на тужбеното барање не биле составен дел на нотарскиот акт или на подвижните предмети опишани во нотарскиот акт и дека тие предмети биле посебни и не биле поврзани со главните ствари, туку можеле да се употребуваат и на било која друга машина од тој тип и дека тужителот се стекнал со различно право, спротивно на чл.145 од

Законот за стечај во периодот од 90 дена пред поднесувањето на пријавата за стечај, но не ги прифати, а од следните причини:

Со одредбата од чл.205 ст.1 од ЗПП е предвидено: „ Секоја странка е должна да ги изнесе фактите и да предложи докази врз кои го заснова своето барање или со кои ги побива наводите и доказите на противникот“.

Со одредбата од чл.341 ст.1 од ЗПП е предвидено : „ Во жалбата не можат да се изнесуваат нови факти ниту да се предлагаат нови докази, освен ако се однесуваат на суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, поради кои може да се изјави жалба“, а со ст.2 : „ Ако странката во текот на првостепената постапка не истакнала приговор за застаренос или приговор за пребивање, односно некој друг материјалноправо или процесуалноправен приговор за прашања на кои првостепениот суд не внимава по службена должност, странката тој приговор не може да го изнесе во жалбата“.

Тужениот ниту во одговорот на тужбата, ниту на главната расправа не го оспорил тужбеното барање на тужителот, туку само истакнал процесен приговор за отфрлање на тужбата кој приговор не е основан поради што и не бил прифатен, па според тоа тужениот во жалбата не може да изнесува нови факти во смисол на тоа дека стварите предмет на тужбеното барање не биле споредни ствари и слично.

Тужителот заложното право врз подвижните предмети не го засновал во последните 90 дена пред поднесувањето на пријавата за стечај, туку тоа право го засновал со нотарскиот акт на Нотар Менче Златковска од Кочани ОДУ.бр.360/2010 од 15.12.2010 година

Согласно чл.160 ст.1 од ЗПП, тужениот е задолжен на тужителот да му ги надомести дополнителните трошоци за одговорот на жалбата и тоа за судска такса во износ од 24.000,00 денари.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 27.09.2013 год. под ТСЖ.бр.393/2013 и Врховен суд на РМ Рев1 бр.28/2014 од 25.02.2014 год.

РАБОТНИ СПОРОВИ

1. Не постои одговорност на одговорното лице за штетата што трговското друштво ја исплатило на свој деловен партнер доколку против одговорното лице не е водена постапка за утврдување на неговата материјална одговорност за причинетата штета ниту пак постапка за кривична одговорност во која би се утврдила неговата вина.

Од образложението:

Основен суд Штип со пресуда «Ро.240/10» од 31.05.2011 година, тужбеното барање на тужителот против тужениот, го одбил.

Го задолжил тужениот на тужителот да ја надомести штетата во вкупен износ од 622.018,50 ден. со ЗЗК од поднесувањето на тужбата 23.09.2009 год. до 31.01.2010 год. а од 01.02.2010 год. казнена камата во висина на референтната стапка што важела на последниот ден од полугодieto што му претходело на тековното полугодие, зголемена за 8% поени до исплатата, како и да ги надомести процесните трошоци во вкупен износ од 53.774,00 ден. сето ова во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужениот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е основана.

Основани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја нападната одлука да погрешно го применил материјалното право кога тужбеното барање на тужителот го усвоил и одлучил како во ст.2 од изреката на нападнатата одлука, па затоа овој суд согласно чл.361 од ЗПП нападнатата одлука ја преиначи и одлучи како во изреката на оваа одлука а поради следниве причини:

Првостепениот суд прифатил за утврдено дека РМ - Министерство за финансии Биро за стокови резерви како купувач и тужителот ДОО М. - Ш. застапувана од тогашниот директор А.М. како продавач склучиле договор за купување, чување користење и обновување на добиток заверен под бр.08-300/1 од 19.11.1993 год. каде во чл.1 од овој договор било утврдено дека продавачот ДОО М. -Ш. на купувачот Биро за стокови резерви му продава 20 грла јунци и тоа приплод црно-бела раса во просечна тежина од грло 400 кг. односно вкупна тежина од 8.000,00 кг. по цена од 30,00 по килограм или во вкупен износ од 240.000,00 ден. а во чл.4 од овој договор било утврдено дека плаќањето на добитокот

купувачот - Стокови резерви ќе го изврши на продавачот - сега тужителот ДОО М. во рок од 15 дена од денот на испораката на добитокот. Во чл.5 од овој договор било предвидено дека добитокот предмет на овој договор продавачот како складиштар го превземе на понатамошно чување и обновување во складиштата, а во чл.6 било утврдено дека за превземаниот добиток продавачот е должен со внимание да го чува и одгледува. Во ст.4 било утврдено дека за извршеното обновување продавачот е должен редовно најмалку на 6 месеци да ја известува дирекцијата а во чл.11 било утврдено дека на име надомест за чување и обновување на добитокот, купувачот го отстапува на продавачот сиот приход и средства остварени по основ на производство месо, млеко, подмладок, кожа, волна и шталско ѓубре. Согласно чл.1 од овој договор Бирото за стокови резерви на 23.11.1993 год. на сега тужителот ДОО М. - Ш. го платил износот на купопродажната цена од 240.000,00 ден. со испратница бр.1/93 и приемница бр.1/93 од 23.11.1993 год. По склучувањето на овој договор ДОО М.Ш. склучил договор со повеќе индивидуални сточари како купувачи за купување, чување, користење и обновување на добиток односно за јунците кои што биле предмет на претходно цитираниот договор со Бирото за стокови резерви. На ден 18.12.2002 год. претставници од Бирото за стокови резерви извршиле контрола на стоковите резерви кај сега тужителот ДОО М.- Ш.за што било и составено записник, со кој записник било утврдено дека јунците од страна на ДОО М.Ш. биле дадени на приватни кооперанти. Со известување бр.19-2632/1 од 08.06.2006 год. Владата на РМ го известила Бирото за стокови резерви дека Владата ја усвоила информацијата за продажба на жива стока - говеда од стоковите резерви и му наложила на сега тужителот ДОО М. - Ш. да изврши продажба на говедата на краварските фарми по што на ден 06.02.2007 год. со известување и писмо бр.08-192/1 го известила сега тужителот ДОО М. - Ш. дека Владата на РМ ја усвоила информацијата за продажба на жива стока и му понудила на сега тужителот во рок од 8 дена писмено да се изјасни дали е спремен да потпише купопродажен договор со Бирото за стокови резерви за купување на јунците кои со договор бр.08-300/1 од 29.11.1993 год. биле оставени кај него. Тужителот ДОО М. - Ш. не го известил Бирото за стокови резерви дали сака да го склучи понудениот договор ниту пак го вратила добитокот сопственост на Бирото за стокови резерви од кои причини Бирото за стокови резерви поднел тужба до Основниот суд -Штип против сега тужителот ДОО М. - Ш.. Со пресуда Пст.бр.161/07 од 26.05.2008 год. сега тужителот бил задолжен на Бирото за стокови резерви да ја надомести штетата во износ од 400.000,00 ден.со законска камата и оваа пресуда била потврдена со пресуда ТСЖ бр.306/2008 год. од 10.03.2009 год. на Апелациониот суд - Штип. Врз основа на оваа правосилна пресуда Бирото за стокови резерви поднел предлог за извршување со кој сега тужителот бил задолжен со вкупен износ од 622.018,50 ден. на име штета, камата и трошоци за извршување.

На вака утврдената фактичка положба првостепениот суд погрешно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на нападнатата одлука.

По мислење на овој суд првостепениот суд погрешно го применил чл.156 ст.1 од ЗРО кога тужбеното барање на тужителот го усвоил и одлучил како во ст.2 од изреката на нападнатата одлука бидејќи од изведените докази неспорно се утврди дека со правосилна пресуда е

утврдено дека тужителот е должен на Бирото за стокови резерви да ја надомести причинатата штета која што истиот ја надоместил. Неспорно е утврдено дека тужениот како законски застапник на тужителот во име и сметка на тужителот ги има потпишано договорите со Бирото за стокови резерви а подоцна и со приватни кооперанти, но ова не значи дека тужениот е виновен за настаната штета на тужителот од причина што против тужениот како одговорно лице не е водена постапка за утврдување на материјална одговорност за причинатата штета ниту пак постапка за кривична одговорност со која би се утврдило дека виновен за настанатата штета на тужителот е токму тужениот. Фактот што постои правосилна пресуда за надомест на штета со кое е утврдено дека тужителот е должен да ја надомести штетата на Бирото за стокови резерви не значи дека тужениот ја сторил штетата на тужителот бидејќи тужениот договорите ги склучил во рамките на своите овластувања во име и за сметка на тужителот. Тужителот со ниту еден доказ во текот на постапката не докажа дека постои вина на страната на тужениот за настанатата штета на тужителот од кои причини овој суд согласно чл.361 од ЗПП ја преиначи нападнатата одлука и одлучи како во изреката на оваа одлука одбивајќи го тужбеното барање на тужителот во целост како неосновано.

Овој суд преиначувајќи ја нападнатата одлука во однос на главното тужбено барање согласно чл.370 од ЗПП ја преиначи нападнатата одлука и во однос на трошоците во постапката на начин што го задолжи тужителот на тужениот на име процесни трошоци во постапката да му плати сума во износ од 87.460,00 ден. од кои за застапување на 5 рочишта 23.400,00 ден. , за состав на жалба 5.850,00 ден. и такси за жалба 24.880,00 ден. , за состав на полномошно и трошковник со 30% паушал 2.600,00 ден., состав на втора жалба 5.850,00 ден. и такси за втора жалба 24.880,00 ден. а ова нешто согласно чл.148 од ЗПП и согласно АТ и ЗСТ.

Од погоре наведеното, а согласно чл.361 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 12.09.2011год. под РОЖ-1121/2011 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.1203/11 од 13.03.2013 година.

2. Не постои одговорност на тужената, како законски застапник на тужителот, за материјалната штета што ја претрпел тужителот ако тој во постапката не успеал да докаже дека истата настанала како резултат на постапките на тужената, склучување на необезбедени договори со странските партнери и повреда на конкурентската клаузула.

Од образложението:

Основен суд Штип» со пресуда «Ро.992/11» од 02.07.2012 година, тужбеното барање на тужителот против тужената со кое барал да се задолжил тужената на тужителот да му надомести штетата во вкупен износ од 3.368.521,50 денари од кои : 1.401.473,00 денари поради необезбедени договори за фирмата ЕЦЦ заедно со процесните трошоци, износ од 161.646,00 денари поради необезбеден договор со фирмата

ФИССЕР Б.В, 719.402,50 денари поради необезбедени договори со фирмата Келекис Брос, како и изгубена заработувачка поради повреда на конкурентска клаузула во износ од 1.086.000,00 денари на сите овие износи со казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што важела на последниот ден од полугодieto кое му претходело на тековното полугодие зголемена за 8 процентни поени сметано од поднесувањето на тужбата до исплатата, како и д му ги надомести процесните трошоци во вкупен износ од 126.780,00 денари, го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот на тужената да и ги надомести процесните трошоци во вкупен износ од 49.456,00 денари во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Барањето на тужената за процесни трошоци за разликата од досудените 49.456,00 денари до бараните 67.450,00 денари, го одбил како неосновано.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужениот поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд одлучувајќи како во ст.1 и ст.2 од изреката на нападнатата одлука да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи изреката на истата е јасна и разбирлива. Во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти поради што истата е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја нападнатата одлука и одлучувајќи како во ст.1 и 2 од изреката на истата да погрешно и нецелосно ја утврдил фактичката положба. Имено првостепениот суд прифатил за утврдено дека тужителот е фирма која се занимава со посредство меѓу западни купувачи и македонски производители. Тужената по занимање била петрохемиски инженер. Тужената била вработена кај тужениот за кое нешто склучила договор за работа од 01.02.2008 година. Со договор за вработување бр.0109/21 од 01.01.2009 година тужената засновала работен однос на работно место управител каде во чл.9 алинеа 9 од овој договор било утврдено дека за времетраењето на работниот однос без согласност на работодавачот за своја и за туѓа сметка да не врши или склучува работни договори кој спаѓаат во дејност на работодавачот и значат конкуренција на работодавачот а во чл.13 од овој договор била утврдена конкурентна клаузула во која било утврдено дека работникот кој при своето работење ќе се здобие со техничко или деловно знаење и

стапи во деловни врски врзани за работата кај работодавачот не смее да врши конкурентно дејствување за своја или туѓа сметка, не смее за своја или туѓа сметка ниту да контактира со претставници на фирмите со кој работодавачот соработува и со кој истиот има склучено договор за деловна соработка. Оваа одговорност се однесувала за времетраењето на работниот однос како и по престанувањето на работниот однос за период од 2 години од денот на престанокот на работниот однос. Доколку работникот постапи спротивно на овие одредби е должен на работодавачот да му ја надомести штетата во рок од 3 месеци од кога дознал за вршењето на работата или склучување на зделката односно во рок од 2 години од завршувањето на работата или склучување на зделката а во согласност со одредбите на законот за работни односи. Утврдил дека тужената пред да заснова работен однос кај тужителот била вработена во фирмата Камилшпед во која фирма сопствениците се сопственици на фирмата А. и истата била распоредена на работно место шпедитор а покасно и референт. Во периодот кога била вработена во фирмата К. истата соработувала со фирмата Е. каде што се запознала и со сопственикот на оваа фирма. Во деловната соработка и согласно дејноста која ја извршувал тужителот истите имале контакти со фирмата Е. од Х.а соработката помеѓу Е. од Х. и тужителот се состоела во тоа што тужителот посредувал помеѓу ЕЦЦ и македонските производители меѓу кои и со Гранд Текс. Соработката се однесувала во тоа што Гранд Текс требало да изработи производи за Е.а за изработката тужителот требало да плати на Г. Т. Во соработката помеѓу тужителот и Г. Т. имало проблеми околу нередовната наплата на извршената работа поради што Г.Т. поднел тужба против сега тужителот А. Ф. Г. кој со правосилна пресуда Тс.бр.447/09 од 06.09.2010 година на Основен суд Штип сега тужителот бил задолжен на Г.Т. да му плати долг во вкупен износ од 1.018.006,00 денари со 33К како и процесни трошоци во износ од 92.583,00 денари. Со оваа пресуда било утврдено дека помеѓу сега тужителот и Г.Т. ДООЕЛ Ш. на 01.01.2009 година бил склучен договор за лон производство на текстилни стоки кој договор бил одобрен од ино партнерот Е. од Х. и со кој ино партнерот се обврзал да ги испрати потребните налози за производство, ткаенини и помошен материјал за одржување на производствениот процес, а тужителот се обврзал уредно да ја изработи извозната документација и налозите да ги препрати до Г. Т. Ш. кој требало да ги изработи според мерките од спецификацијата дадени од нарачателот. Плаќањето требало да го изврши сега тужителот во рок од 30 дена. Тужителот на Г. Т. ДООЕЛ Ш. во целост не исплатил за извршената работа поради што останал неисплатен износ од 1.018.006,00 денари за кој износ сега тужителот бил задолжен да му го плати на Г.Т. ДООЕЛ Ш. Од наодот и мислењето на вештото лице Т.С. се утврди дека тужителот ги измирил обврските спрема Г.Т. ДООЕЛ Ш. по предметот Тс.бр.447/09 со вонсудска спогодба во месец ноември и декември 2009 година на неколку наврати. Утврдил дека во својата соработка тужителот соработувал и со грчката фирма К.Б. со која имал склучено договор за лон производство на 03.03.2008 година со К.Г. тужителот и С.ТП во период кога тужената не била управител кај тужителот. Во чл.1 од овој договор било утврдено дека овој договор опфаќа застапување и организирање на производствениот процес со производителот С. ТП Т. кој бил одобрен од страна на ино партнерот нарачателот за производство на женска, машка конфекциска облека, а во

чл.6 од овој договор било утврдено дека плаќањето ќе го врши К. на А. Ф.Груп ДООЕЛ Ш.сега тужителот со банков SWIFT во евра. Времето на наплата било утврдено на максимум 20 дена по испораката на производите. Во случај на рекламација или неплаќање на одредени модели А.Ф.Г.не сноси никаква одговорност. Во својата деловна соработка тужителот соработувал и со фирмата Ф. меѓутоа писмени договори со оваа фирма не биле приложени. Тужителот сметајќи дека тужената со своето работење причинила штета на тужителот донел одлука за формирање на Комисија за надомест на штета на 01.08.2011 година. Врз основа на оваа одлука тужената била известена дека на 10.08.2011 година во 11 часот во просториите на тужителот ќе се одржи состанок на Комисијата за утврдување на штета и ова известување било доставено до тужената на 04.08.2011 година но истата го немала примено. На ден 10.08.2011 година Комисијата за утврдување на штета одржала состанок за кое нешто составила записник при што било утврдено дека тужената како управител и одговорно лице за време на своето работење предизвикала директна штета со тоа што со фирмата Е.од Х.склучила необезбеден договор за организирање и посредување во лон работа поради кој договор тужителот не можел да наплати побарување од 1.278.084,00 денари и поради тоа што биле тужени од домашна фирма Г.Т.. ДООЕЛ Ш. за износ од 1.018.006,00 денари и по кој предмет имале загуба во износ од 123.389,00 денари на име трошоци во постапката. Исто така било утврдено дека тужената склучила необезбедени договори со други фирми од кој не може да се наплати побарувањето како К. А.ОЕ од Г. и Ф. БВ од Х. кои отишле во стечај. Комисијата утврдила дека тужената со своето работење на тужителот му предизвикала штета од 5.000.000,00 денари. Врз основа на ова управителот при тужителот донел одлука за надомест на штета на 10.08.2011 година со која ја задолжил тужената да ја надомести причинатата штета на тужителот во износ од 5.000.000,00 денари, а против оваа одлука тужената поднела приговор. Тужената на ден 28.09.2009 година до тужителот поднела барање за отказ поради нарушени човечки односи помеѓу неа и сопственикот на фирмата поради што по нејзино барање и бил откажан договорот за вработување. Откако на тужената и бил откажан договорот за вработување истата формирала своја фирма В.Ф. Г.од 05.10.2009 година а истата и понатаму продолжила да соработува со фирмата Е.од Х. Од наодот и мислењето на вештото лице се утврди дека договорите помеѓу предметните фирми и тужителот не и биле дадени и и било одговорено дека договарањето помеѓу нив било усмено. Од увидот во книговодствената евиденција било утврдено дека помеѓу тужителот и фирмите наведени во тужбеното барање постоела деловна соработка при што тужителот вршел привремен увоз на репро материјали за производство на текстилни производи кои биле конфекционирани во неколку фирми во Р.Македонија, а по извршената проверка на квалитетот тужителот ги извезувал во фирмите наведени во тужбеното барање. Во деловната 2009 година помеѓу тужителот и странскиот партнер Е. од Х. бил остварен промет од 38.929.282,00 денари за што тужителот има изготвено повеќе фактури а за овие фактури на сметката на тужителот имало уплатено 37.651.197,50 денари односно тужителот имало искажано побарување од 1.278.084,50 денари. Странскиот партнер при плаќањето понекогаш ја наведувал која фактура ја измирува а понекогаш не ја наведувал фактурата па затоа со сигурност

не можело да се утврди кој фактури се останати ненаплатени и по кој основ. При последното плаќање на 35.000 евра на 18.11.2009 година странскиот партнер Е.не ги навел фактурите кој ги плаќа туку навел дека ги плаќа производите изработени во фабриката Г.Т. Од извештајот на извршеното вештачење се утврдило дека со странскиот деловен партнер ФИССЕР Б.В од Холандија во деловната 2009 година бил остварен промет од 2.677.707,00 денари и истиот имал платено 2.516.061,00 денари а останал неплатен износ од 161.646,00 денари а на 08.05.2009 година е отиден во стечај. Од извештајот на извршеното вештачење се утврдило дека со странскиот партнер К.Г.од Г. ту жителот искажал побарување од 719.402,50 денари.

На вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право кога одлучил како во ст.1 и ст.2 од изреката на побиваната одлука.

Првостепениот суд правилно го применил чл.156 ст1 од ЗРО, чл.141 ст.1 од ЗОО, чл.142 од истиот закон, чл.157 ст.1, ст.4 и ст.5 од ЗОО, чл.158 од истиот закон, и чл.36 ст1 и ст.2 од ЗРО кога тужбеното барање на тужителот го одбил во целост како неосновано бидејќи од изведените докази првостепениот суд правилно утврдил дека тужителот не претрпел штета и истиот немал загуба поради неплаќање во целост од предметните фирми бидејќи вакви докази на вештото лице при вештачењето не му биле доставени. Во никој случај не може да стане збор за вина на страна на тужената за евентуалната штета на тужителот поради тоа што фирмите К.од Г. и Ф. од Х. отишле во стечај бидејќи тужителот со ниту еден доказ не докажал дека токму тужената како управител во спорниот период склучила договор врз основа на кој тужителот претрпел штета и дека истата со овие договори не го обезбедила побарувањето. Од наодот и мислењето на вештото лице се утврди дека тужителот на вештото лице не приложил писмени договори туку му било одговорено дека сите договори се усмено склучувани од кое нешто произлегува дека не може да се утврди со сигурност дека тужената како управител склучувала договори со странски партнери и учествувала во преговарањето или пак тоа е сторено од страна на сопственикот на тужителот.

Првостепениот суд правилно утврдил дека во конкретниот случај не постои вина на страна на тужената за надомест на штета поради неплатен долг спрема Г.Т.ДООЕЛ Ш.бидејќи од увидот во правосилната пресуда Тс.447/2009 на Основен суд Штип се утврдил дека тужителот е задолжен на тужениот Гранд Текс од Штип да му го плати предметниот долг како и процесните трошоци а поради тоа што тужителот во целост не му ги исплатил трошоците за извршената работа и во овој случај тужената како управител не може да одговара за евентуална штета врз основа на оваа пресуда бидејќи како странки во оваа пресуда се јавуваат Г.Т.ДООЕЛ Ш. и А. Ф.Г.и побарувањето на Г.Т. е спрема А.Ф. Г. Фактот што тужената била управител кај тужителот и дека тужителот во овој спор бил задолжен да плати долг не значи дека тужената е виновна за направената штета бидејќи со ниту еден доказ во текот на постапката не се утврди дека тужената се јавува како должник или причинител на предметната штета и од причина што тужителот на Г.Т.долгот утврден со правосилна пресуда го плати во ноември и декември 2009 година во повеќе наврати па истиот евентуално би имал право да бара регрес во рок од 6 месеци, кој рок е поминат бидејќи тужбата е поднесена во месец

август 2011 година по утврдениот рок од 6 месеци.

Од изведените докази првостепениот суд правилно утврдил дека тужената кај тужителот од 01.01.2009 година била назначена за управител а во чл.13 било утврдена конкурентна клаузула согласно одредбите од ЗРО и дека на страна на тужената не постои вина за надомест на штета поради конкурентна клаузула бидејќи тужената по престанокот на работниот однос кај тужителот формирала своја фирма и истата продолжила да соработува со фирмата Е. од Х. бидејќи тужената пред засновувањето на работниот однос кај тужителот истата претходно засновала работен однос во К.и од 2007 година имала деловна соработка со фирмата Е.од Х. а врз основа на оваа делова соработка таа и понатаму ја продолжила соработката и кај тужителот па според ова не може да стане збор за конкурентна клаузула или евентуална штета врз основа на конкурентна клаузула од една страна од причина што тужителот со ниту еден доказ не докажал од каде произлегува износот од 1.000.086,00 денари на име штета произлезена од конкурентна клаузула.

Овој суд го ценеше жалбениот навод на жалителот кој наведува дека тужената како управител на тужителот е во обврска на тужителот да му ја надомести материјалната штета во вкупен износ од 3.368.521,50 денари по основи наведени како во изреката на побиваната одлука но не го прифати овој жалбен навод бидејќи од изведените докази се утврди дека сите договори помеѓу тужителот и предметните фирми биле усмено склучувани и од нив не може да се утврди дека тужената како управител склучувала договори со странски партнери и дека истата учествувала во преговарањето или ова нешто било сторено од страна на сопственикот на тужениот. Тужителот во текот на постапката не приложил ниту еден доказ од кој би се утврдила евентуалната штета направена од страна на тужената како управител на тужителот или пак би се утврдило дека тужената како управител склучувала договори со странски партнери и учествувала во преговарањето со странските партнери.

Согласно чл.160 од ЗПП овој суд го задолжи тужителот на тужителката на има дополнителни трошоци за одговор на жалба да и плати сума во износ од 16.503,00 денари, од кои за состав на одговор на жалба со паушал 5.850,00 денари, ДДВ 18% износ од 1.053,00 и такса за одговор на жалба 9.600,00 денари.

Од погоре наведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 24.09.2012 год. под РОЖ-453/2012 и Врховен суд на РМ Рев3 бр.259/12 од 13.05.2013 година.

3.Одлуката со која на тужителот му е откажан договорот за вработување поради кршење на работниот ред и дисциплина е правилна и законита бидејќи согласно одредбите од чл.59 од ЗРО истата е донесена по истекот на приправничкиот стаж на тужителот кога по сила на закон работниот однос му бил трансформиран во работен однос на неопределено време а врз основа на законски спроведена постапка.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со пресуда РО-212/12 од 05.10.2012 година тужбеното барање на тужителот против тужениот го усвоил.

Ги поништил како незаконита одлуката бр.0402-52 од 20.01.2010 година донесена од директорот на КПД Штип со која на тужителот му е откажан договорот за вработување и решението бр.37-137/2 од 20.10.2011 година донесено од Влада на РМ- Комисија за решавање на прашања од областа на работните односи во втор степен со која приговорот на тужителот е одбиен како неоснован.

Го задолжил тужениот да го врати тужителот на работа и распореди на работно место согласно неговата стручна спрема, како и да му ги надомести процесните трошоци во вкупен износ од 43.350,00 ден. во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата одлука останал незадоволен тужениот кој во навремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите од ЗПП, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, погрешна примена на материјалното право и одлуката за трошоци на постапката, па предлага жалбата да се уважи, а побиваната пресуда укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот поднел одговор на жалбата со кој ги побива жалбените наводи на тужениот па предлага жалбата да се одбие, а побиваната пресуда потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалбата и сите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл. 354 од ЗПП па најде:

Жалбата е основана.

Основани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука да погрешно го применил материјалното право кога тужбеното барање на тужителот го усвоил и одлучил како во ст.2 и 3 од изреката на побиваната одлука па затоа овој суд согласно чл.361 од ЗПП побиваната одлука ја преиначи и одлучи како во изреката на оваа одлука поради следниве причини:

Имено, првостепениот суд прифатил за утврдено дека тужителот засновал работен однос кај тужениот на определено работно време како приправник -надзорник. За ова нешто е склучен договор за вработување со тужениот бр. 0402-488 од 14.11.2008 година за работно место приправник надзорник. Од страна на тужителот со решение број 0402-488/1 од 25.11.2011 година врз основа на овој договор му е утврдена плата за работно место приправни- надзорник од 80% или вкупно 305 бода сметано од 14.11.2011 година. Од уверение од 28.12.2009 год. е утврдено дека тужителот положил стручен испит за работа надзорник во Сектор за обезбедување во К.П.Д.- Ш. Со решение за утврдување на плата бр. 0402-274 од 03.03.2010 година на тужителот му е утврдена плата за работно место надзорник со вкупно 305 бода сметано од 01.01.2010 година. Тужениот доставил наредба до директорот на К.П.Д.- Ш. заверена под број 07-1355/1 од 01.10.2009 година во која во чл.1 било наведено дека во просториите на сите казнено поправни установи во РМ и воспитно поправниот дом Т., каде што престојуваат и работат осудени, малолетни и притворени лица, се

забранува вработените да внесуваат мобилни телефони и други лични предмети. Во сите казнено поправни установи да бидат поставени сандачиња со брава и клучеви за оставање на мобилните телефони и други лични предмети на вработените. Врз основа на ова наредба, директорот на КПД издал наредба со истата содржина од 05.10.2007 година. Тужителот на 28.12.2009 год. бил на работа трета смена која почнувала од 19,30 часот до 07.30 часот наредниот ден. На 28.12.2009 год. на мајката на тужителот и се слошило поради што била истата однесена во болница и по укажување на лекарска помош истата е пуштена дома. Тужителот за ова дознал попладнето и бил вознемирен поради состојбата на неговата мајка. Се јавил на работа тој ден и бил распореден на стражарско место караула бр.3. Распоредот се вршел секојдневно според потребите. На стражарското место се доаѓало од надворешен влез и се доаѓало преку подвижни скали. Тој ден од страна на надлежни лица е вршена контрола при што кај тужителот е пронајден мобилен телефон марка Ајфон и истиот му бил одземен. Од овие причини командирот до директорот поднел барање за поведување на дисциплинска постапка против тужителот на 29.12.2009 година. Од овие причини директорот при К.П.Д.- Ш. донел одлука број 0401-32 од 12.01.2010 година со која тужителот бил остранет од работа сметано од 12.01.2010 година. Во ст.2 од оваа одлука било утврдено дека отстранувањето ќе трае до донесувањето на одлуката за отказ на договорот за вработување. Во образложение на оваа одлука било наведено дека тужителот бил остранет од работа поради тоа што и покрај наредбата на директорот со која е забрането да се внесуваат мобилни телефони, истиот за време на работа бил затечен со мобилен телефон и дека со таквото однесување била нанесена штета на установата во делот на непочитување на работниот ред и дисциплина според правилата пропишани од страна на работодавачот. Против ова одлука тужителот не поднел приговор. По оваа одлука директорот при тужениот донел одлука бр.0402-52 од 20.01.2010 година со која на тужителот му бил откажан договорот за вработување бр. 0402-488 од 14.11.2009 година со отказан рок од 1 месец сметано од 20.01.2010 година поради тоа што со неговото дејство, истиот несовесно и неодговорно ги извршувал работните обврски и со неговото дејствие негативно влијаел на почитувањето на работниот ред и дисциплина на останатите лица вработени кај тужениот согласно чл.85 и чл.85 од ЗРО. Против оваа одлука тужителот поднел приговор. Со решение бр. 37-173/2 од 20.10.2011 година донесено од Владата на РМ-Комисија за решавање на прашања од областа на работните односи во втор степен, приговорот на тужителот е одбиен како неоснован. Ова решение тужителот го примил на ден 14.02.2012 година, а на ден 28.02.2012 год. поднел тужба до надлежниот суд.

На вака целосно и правилно утврдена фактичка состојба првостепениот суд погрешно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

По мислење на овој суд, првостепениот суд погрешно го применил чл.59 од ЗРО и чл.73 од истиот закон кога тужбеното барање на тужителот го усвоил и ги поништил како незаконити одлуката број 0402-57 од 21.01.2010 година донесена од директорот на КПД Штип и од страна на тужителот бил откажан договорот за вработување и решението број 31-137 од 20.10.2011 донесена од Владата на РМ

Комисија за решавање на прашања од областа на работните односи во втор степен, прифаќајќи дека одлуката и решението се незаконити од причина што согласно чл.59 и 73 од ЗРО тужениот при донесувањето на овие одлуки сторил суштествена повреда на постапката бидејќи дозволил и донел одлуки за откажување на договорот за вработување, на тужителот за времетраењето на неговиот приправнички стаж, прифаќајќи дека тужителот во моментот на донесувањето на одлуката бил приправник и дека согласно погоренаведените законски одредби на истиот не може да му се даде отказ на договорот за вработување, и дека тужениот постапил спротивно на чл.73 од ЗРО бидејќи пред откажување на договорот за вработување писмено не го предупредил тужителот за неисполнување на обврските и можноста за отказ во случај на натамошно кршење на истите.

Од изведените докази овој суд утврди дека тужителот засновал работен однос преку склучување на договор за вработување на ден 14.11.2008 година за работно место приправник-надзорник и дека согласно чл.59 од ЗРО приправничкиот стаж може да трае најмногу до 1 година не и повеќе што значи дека во конкретниот случај приправничкиот стаж на тужителот траел до 14.11.2009 година и дека по истекот на приправничкиот стаж тужителот положил стручен испит кое нешто се утврди од уверение за положен стручен испит од 18.12.2009 година со кое се потврди дека тужителот како приправник кај тужениот положил стручен испит за вршење на работи надзорник за обезбедување на КПД Штип, и дека работниот однос по полагањето на стручниот испит и по сила на законот му е трансформиран во работен однос на неопределено работно време на работно место надзорник. Од решението за утврдување на плата се утврди дека тужителот е распореден на работно место надзорник со полно работно време и му е утврдено вкупен број на бодови на плата за работно место надзорник, од кое нешто произлегува дека тужителот во моментот на откажување на договорот за работа бил распореден на работно место надзорник и дека истиот критичниот ден со своите дејствија (носење на мобилен телефон на стражарско место) ја сторил дисциплинска повреда имајќи го во предвид и самиот факт дека тужителот на записник на ден 05. 06 2012 година изјавил дека критичниот ден го носел мобилниот телефон со себе иако бил добро запознаен со наредбата од страна на тужениот за неносење на мобилен телефон во установата односно на стражарското место каде тужителот критичниот ден бил на работа од кои причини овој суд утврди дека тужениот спровел законска постапка за откажување на договорот за вработување на тужителот па согласно чл.361 од ЗПП побиваната одлука ја преиначи и одлучи како во изреката на оваа одлука одбивајќи го тужбеното барање на тужителот како неосновано.

Овој суд преиначувајќи ја побиваната одлука во однос на главното тужбено барање ја преиначи побиваната одлука и во однос на направените трошоци на постапката па согласно чл.148 и чл 157 од ЗПП го задолжи тужителот на тужениот на име трошоци на постапката да му плати сума во износ од 17.400,00 ден. од кои за состав на тужба со паушал износ од 3.900,00 ден. за состав на жалба износ од 4.500,00 ден. и за застапување на одржаните рочишта на деновите 19.04.2012 година, 05.06.2012 година и 27.09.2012 годна со паушал од 30% и саатнина од 20% од по 3.000,00 ден.

Овој суд согласно чл.160 од ЗПП го задолжи тужителот да плати на тужениот на име дополнителни трошоци за жалба износ од 4.500,00 ден.

Од сето погоре изнесено, а согласно чл.361 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 29.10.2012 год. под РОЖ-487/2012 и Врховен суд на РМ Рев3 бр.31/13 од 125.09.2013 година.

4.Одлуката за откажување на договорот за вработување на тужителката поради повреда на одредбите од чл.82.ст.1 т.5 е незаконита бидејќи не било утврдено поединечно за секој од работниците, вклучувајќи ја и тужителката, во што се состои повредата на работниот ред и дисциплина која им се става на товар.

Од образложението:

Основниот суд во Радовиш со пресуда РО.бр.30/12 од 07.02.2013 година тужбеното барање на тужителот го усвоил.

Ја поништил донесената одлука за отказ на договор за вработување без отказан рок бр.178/12 од 15.10.2012 година на тужениот како незаконска.

Го задолжил тужениот да го врати тужителот на работа и работни задачи продавач-касиер согласно договорот за вработување од 18.12.2008 година во рок од 8 дена по правосилноста на пресудата.

Го задолжил тужениот да му плати на тужителот износ од 35.940,00 ден. на име трошоци по спорот во рок од 8 дена по правосилноста на пресудата.

Во останатиот дел барањето на тужителот за трошоците на постапката со кое бара да му плати тужениот за износ уште од 1.560,00 ден. го одбил како неосновано.

Од ваквата одлука во ст.1,2 3 и 4 од изреката останал незадоволен тужениот кој во навремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите од ЗПП, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, погрешна примена на материјалното право, и поради одлуката за парничните трошоци па предлага жалбата да се усвои, а побиваната пресуда во тој дел укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот поднел одговор на жалбата со кој ги побива жалбените наводи на тужениот па предлага жалбата да се одбие, а побиваната пресуда потврди. Бара дополнителни трошоци за одговорот на жалбата.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалбата и сите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл. 354 од ЗПП па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука и одлучувајќи како во ст.1, 2, 3 и 4 од изреката да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната

постапка од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната одлука во тој дел е разбирлива, непротивречи сама на себе си ниту на причините на одлуката. Во побиваната одлука се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето па како таква побиваната одлука во тој дел со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за нецелосно и погрешно утврдена фактичка состојба во ст.1, 2, 3 и 4 од изреката, бидејќи од изведените и правилно ценети докази првостепениот суд ја има целосно и правилно утврдено фактичката состојба во конкретниот граѓанско-правен однос.

Така, првостепениот суд утврдил дека тужителката со договор за вработување склучен на ден 18.12.2008 година кој исто така на ден 01.07.2009 година го обновила со нов договор за вработување на неопределено време на ден 18.12.2008 година со полно работно време била вработена на работно место продавач-касиер во супермаркетот М. М. 2 во Р.. Со одлука за прераспоредување на работно место од 17.02.2012 година тужителот бил распореден од организациона единица маркет М. 2 во продавница М.-М. во Р. на работно место продавач - касиер чии работни задачи и останале исти, наведени како во договорот за вработување од 18.12.2008 година со обврска да продолжи односно да започне со работа од 19.02.2012 година а на ова работно место работеле и повеќе продавачки. При пописот во февруари месец 2012 година, тужителот во присуство на сведокот и книговодителот Л. К. и Б. С. ја провериле состојбата со артиклите и биле констатирале извесни неправилности при внесување на залихите на артиклите за што од страна на тужителот на повеќе пати бил известуван главниот магационер. Ова нешто се случувало на повеќе пати и при ова тужителот заедно со другите продавачки кои работеле на ова работно место апелирале на несовпаѓањето помеѓу компјутерските листи за залиха и продуктите кои биле на лице место во продавницата. Врз основа на ова тужениот управител донел одлука за затворање на продавницата М.-М. од 24.09.2012 година и истиот ден со решение бр.159/12 ја формирал Комисијата за попис на трговска стока кој пописот го вршел два дена на ден 25 и 26.03.2012 година и било утврдено дека количината на артиклите и нивната продажна цена не била внесувана во пописни листи туку на обични бели листови хартија. Попишаните артикли количински и по продажна цена биле компјутерски внесувани во пописните листи наредниот ден. По извршениот попис бил изготвен извештај од 29.09.2012 год. од страна на Комисијата за попис врз основа на која од страна на тужениот бил составен и потпишан записник од 29.09.2012 год. каде бил констатиран кусок од -52.409,00 денари. Врз основа на овој констатиран кусок тужениот донел писмена одлука за изрекување на парична казна спрема тужителот број 163-12 од 28.09.2012 година во висина од 15% од последната исплатена нето плата на работникот во еднократен износ а притоа наведувајќи во писмената одлука поради кршење на работниот ред и дисциплина и неисполнување на работните обврски. Ова парична казна тужениот ја извршил кон тужителот при исплата на платата за месец септември 2012 година која писмена одлука тужителот ја немал добиено од страна на тужениот ниту пак ја имал добиено претходни писмени или усмени предупредувања, опомена заради кршење на работниот ред и дисциплина поради сторениот кусок

во работењето. Поради сторениот кусок тужениот го санкционирал тужителот со донесување на друго решение за откажување на договорот за вработување број 164-12 од 29.09.2012 година, без отказан рок во кое е утврдено дека на тужителот и престанал договорот за вработување заклучно со 30.09.2012 година поради кршење на работниот ред и дисциплина, несовесно и ненавремено извршување на работните обврски, непридржување кон прописите кои важале за вршење на работите на работното место и тоа тужениот го известил усно дека е направен кусок во продавницата без да го извести дека му престанал работниот однос во продавницата од кои причини дошло до затварање на продавницата а кое нешто тужителот го дознал при прегледот на пријава и одјава од Центарот за вработување -Радовиш. Од овие причини, тужителот на ден 05.10.2012 година го известил трудовиот инспектор кој пак со одлука од 10.10.2012 год. констатирал дека е откажан договорот за вработување спротивно на Законот за работни односи и му дал задолжение на работодавачот-тужениот да го укине решението за отказ од 29.09.2012 год. како спротивно на ЗРО. Последователно на ова тужениот донел одлука за поништување на решение за откажување на договорот за вработување од 10.10.2012 година и при тоа го поништил решението за откажување на договорот за вработување и тужителот го вратил во работен однос од 01.10.2012 година и го пријавил во Центарот за вработување Радовиш. Тогаш тужениот не го вратил фактички тужителот на работно место согласно Договорот за вработување, туку на ден 27.09.2012 година му дал решение за користење на годишен одмор во траење од 10 дена сметано од 28.09.2012 год. до 12.10.2012 година со права да се јави на работа на ден 15.10.2012 год. На ден 15.10.2012 година тужителот се вратил на работа кај тужениот, меѓутоа во услови кога тужениот веќе ја затворил продавницата М.-М. и е утврден кусок од -52.409,00 денари. На ден 15.10.2012 година тужителот повторно добивал нова одлука на договорот за вработување без отказан рок со образложение дека на работникот-тужителот му се дава отказан рок за вработување без отказан рок заклучно со 15.10.2012 година поради сторена повреда на работната обврска од чп.82 ст.1 т.2 од ЗРО, а поради утврден кусок на работење на продавницата, а согласно извршениот извештај на пописната комисија од 29.09.2012 година со правна заштита-поука дека работникот против ова одлука има право на приговор во рок од 8 дена. Во благовремен рок од 8 дена по приемот на оспорената одлука тужителот вложил приговор до тужениот и тоа со препорачана пратка на ден 16.10.2012 година а во рок од 8 дена од денот на поднесување на приговорот, тужителот од тужениот не добил одлука по приговорот односно не била донесена одлука воопшто по приговорот. Од овие причини, тужителот на ден 31.10.2012 година ја поднел предметната тужба до судот. По приемот на тужбата од страна на тужениот на ден 18.12.2012 година од негова страна биле превземени други дејства во насока на тоа да биде составен-корегирани извештај за попис на ден 20.09.2012 год. и 26.09.2012 година при што било утврдено кусок од -46.573,50 денари и биле задолжени вработените тужителот како и другите вработени кои работеле направениот кусок од -46.573,50 денари процентуално да се распореди на одговорните вработени зависно од тоа колку време работеле во продавницата бидејќи не можело да се утврди кој колку е одговорен за направениот кусок. Сите овие вработени

вклучувајќи ја и тужителката ја добиле оваа одлука за кусокот на работењето во месец ноември 2012 година и никој не приговарал против истиот. Од страна на ММ ревизија ТП дипл. економист овластен ревизор Стојна Здравева од Радовиш било извршено вештачење врз основа на постоечката документација и тоа извештај за извршен попис и записник за извршениот попис и изготвен наод и мислење од 29.11.2012 година и притоа било утврдено дека утврдениот кусок од 26.09.2012 година во продавницата М.-М. изнесува -46.573,50 денари, без и од страна на ова вешто лице да се утврди поединечно за секој од вработените работници-касиери кои работеле во продавницата меѓу кои и тужителот, кога, како и во што се состои кршењето на работната дисциплина на несовесното работење и настанувањето на штетата (кусокот во работењето) кај тужениот.

На вака целосно и правилно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право кога одлучил како во ст.1, 2, 3 и 4 од изреката на побиваната одлука.

Првостепениот суд правилно ги применил чл.82 ст.1 т.5, чл.84, чл.91 ст.5, чл.102 ст.1 од ЗРО кога тужбеното барање на тужителот го усвоил и одлучил како во ст.1, 2, 3 и 4 од изреката бидејќи од изведените докази не можеше да се утврди дали на страната на тужителот со неговите дејствија постои кршење на работниот ред и дисциплина и неисполнување на обврските утврдени со Закон за работни односи ниту пак е утврдено дека тужителот не го испочитувал редот и дисциплината и дека несовесно ги извршувал своите работни обврски па со тоа спротивно на Законот да му престане и работниот однос. Ова со оглед на тоа дека тужениот не утврдил поединечно за секој од вработените продавачи-касиери како и во што се состои кршењето на работната ред и дисциплина, несовесното работење и настанување на штетата. Околноста што тужителот не го надоместил кусокот во работењето на тужениот може да биде само основ за надомест на штета во граѓанска парница а не и основ за дисциплинска одговорност имајќи го во предвид фактот дека тужениот избрал да го санкционира тужителот за сторениот кусок со две санкции и тоа прв пат со парична казна во висина од 15% од последно исплатената плата на работникот како еднократен износ и втор пат со донесената одлука да му се даде отказ на договорот за вработување без отказан рок од кои причини овој суд утврди дека донесената одлука за отказ на договорот за вработување без отказан рок број 178/12 од 15.10.2012 год. е незаконита и правилно првостепениот суд го задолжил тужениот да го врати тужителот на работно место и работни задачи согласно договорот за вработување од 18.12.2008 година.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд погрешно ја донел одлуката за парничните трошоци бидејќи утврди дека истата е донесена правилно и согласно чл.148 и чл.149 од ЗПП, а нејзината висина ја определил правилно и согласно АТ и Законот за судски такси.

Овој суд ги ценеше жалбените наводи на жалителот кој што наведува дека тужителот одлуката за престанок на работниот однос без отказан рок ја примил на ден 15.10.2012 година, а рокот за поднесување на тужба истекол на ден 30.10.2012 година, а тужителот тужбата ја поднел на ден 31.10.2012 год. што значи дека тужбата е ненавремена и судот требало да ја отфрли како ненавремена но не го прифати овој

жалбен навод бидејќи се утврди дека тужителот во конкретниот случај постапил правилно и согласно чл.91 ст.2 и ст.5 од ЗРО.

Овој суд го ценеше жалбениот навод на жалителот кој што наведува дека тужителот во текот на постапката не приложил доказ од кој би се утврдило основаноста на неговото тужбено барање и дека тужениот располагаал со доказ вештачење од кој би се утврдило дека тужителот причинил штета на тужениот кој не ја надоместил до ден денес и дека тужениот во конкретниот случај постапил согласно чл.82 од ЗРО кога го донел побиваното решение за отказ на договорот за вработување но не го прифати како основан, бидејќи од изведените докази се утврди дека во конкретниот случај од извршеното вештачење не може со сигурност да се утврди поединечно штетата (кусот на работата на секој продавач) а околноста дали тужителот ја надоместил штетата или не, може да биде основ за надоместување на штета во граѓанска парница а не основ за дисциплинска одговорност имајќи го во предвид фактот дека тужениот во конкретниот случај два пати за истата работа го санкционирал тужителот и тоа најпрво со изрекување на парична казна а друг пат со откажување на договорот за вработување кое нешто е спротивно на одредбите од ЗРО.

Овој суд согласно чл.160 од ЗПП го задолжи тужениот да плати на тужителот на име дополнителни трошоци за одговор на жалба сумата во износ од 7.620,00 ден. од кој 600,00 ден. за судска такса за одговор на жалба и 7.020,00 денари за состав на одговор на жалба со паушал 30% и зголемување 50% за вонреден правен лек.

Од сето погоре изнесено, а согласно чл.357 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 06.03.2013 год. под РОЖ-81/2013 и Врховен суд на РМ Рев3 бр.96/13 од 12.12.2013 година.

5.Привремениот стечаен управник нема овластување за откажување на договорот за вработување на работниците на стечајниот должник.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со пресуда РО-50/13 од 20.02.2013 година тужбеното барање на тужителот против тужениот го усвоил.

Го поништил како незаконито откажувањето на договорот за вработување на тужителот и одјавувањето на тужителката во Агенцијата за вработување на РМ па се задолжи тужениот тужениот да ја врати тужителката на работни задачи кои одговораат на степенот на стручната подготовка по што истата да биде одјавена Агенцијата за вработување како вработена во АК Џ. АД Л. и пријавена како стечаен работник, како и да му ги надомести трошоците во постапката во вкупен износ од 40.040,00 ден. се во рок од 8 дена по приемот на одлуката.

Барањето на тужителот за трошоци во постапката за разликата од досудените 40.040,00 ден. до бараните 46.707,00 ден. го одбил.

Од ваквата одлука останал незадоволен тужениот кој во навремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите од ЗПП, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена

на материјалното право, па предлага жалбата да се усвои, а побиваната пресуда укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот поднел одговор на жалбата со кој ги побива жалбените наводи на тужениот па предлага жалбата да се одбие, а побиваната пресуда потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалбата и сите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл. 354 од ЗПП па најде:

Жалбата е основана.

Основани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука да погрешно го применил материјалното право кога тужбеното барање на тужителот го усвоил и одлучил како во ст.2 од изреката на побиваната одлука, па затоа овој суд согласно чл.361 од ЗПП, побиваната одлука ја преиначи и одлучи како во изреката на оваа одлука, а поради следните причини:

Имено, првостепениот суд прифатил за утврдено дека тужителот бил вработен кај тужениот од 28.08.1978 година и работела на работно место технички секретар се до крајот на 2011 година кога во АК Џумајлија дошле извршители по што управната зграда била затворена и тужителот како и другите вработени престанале да одат на работа бидејќи од страна на извршителите бил истакнат натпис дека никој не смее да влегува во канцелариите освен работниците кои работеле книговодствени работи. Договорите за работа не им биле откажани ниту пак биле одјавени од Фондот за ПИОМ. Со решение на Основен суд Штип Ст.бр.25/12 од 02.05.2012 година била поведена претходна постапка за утврдување на причините за отварање на стечајната постапка над должникот, а на ден 08.05.2012 година привремениот стечаен управник го повикал тужителот на работа. На доставницата во рубриката имал потпис на тужителот кој потврдил дека ја примил поканата за работа на доставницата во рубриката издал имал печат на АК Џумајлија АД Лозово без потпис на овластено лице. Тужителот не се јавил на работа, туку телефонски на привремениот стечаен управник му кажал дека не може да работи на лозје пошто не се јавил на работа ниту пак го оправдал недоаѓањето на работа. На ден 17.05.2012 година Основниот суд во Штип донел решение Ст.бр.25/12 со кое определил дополнителна мерка за обезбедување на имотот на стечајниот должник на начин што целокупното водење на претрпријатието на стечајниот должник го превзел привремениот стечаен управник Владица Ивановска од Св.Николе, а согласно чл.58 и чл.59 од Законот за стечај, а со цел да се спречи намалување на имотот на должникот кој би влегол во стечајната маса. На ден 28.05.2012 година АК Џумајлија АД Лозово преставувана од привремениот стечаен управник донел одлука за откажување на договорот за вработување на тужителката поради кршење на работниот ред и дисциплина и работните обврски без отказан рок бидејќи тужителот неоправдано изостанал 3 последователни работни дена сметано од 08.05.2012 година со тоа што работниот однос му престанал на ден 29.05.2012 година. Во месец мај 2012 година тужителот бил во Фондот за ПИОМ за да си го провери стажот и тогаш дознал дека бил одјавен од работа. Откако тужителот дознал дека бил одјавен од

евиденција на вработените во АК Џумајлија на ден 04.06.2012 година поднел барање до АК Џумајлија за отстранување на повредата на правата од работниот однос и да биде пријавен во Агенцијата за вработување како во Фондот за ПИОМ и во Фондот за здравство но одговор не добил по што ја поднел предметната тужба. Утврдил дека со решение на Основен суд Штип Ст.бр.25/12 од 05.06.2012 година била отворена стечајна постапка на АК Џумајлија и за стечен управник била именувано лицето Владица Ивановска по што на сите вработени согласно Законот за стечај им престанале договорите за работа и сите биле пријавени во Заводот за вработување односно одјавени по сила на Законот.

На вака целосно и правилно утврдена фактичка состојба првостепениот суд погрешно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Првостепениот суд погрешно го применил чл.58 ст.1, ст.2 т.2. чл.59 ст.1 т.1 и т.3 како и чл. 166 ст.1, 2 и 5 од Законот за стечај кога тужбеното барање на тужителот го усвоил и го поништил како незаконито откажувањето на договорот за вработување на тужителот и одјавувањето на тужителот во Агенцијата за вработување задолжувајќи го притоа тужениот да го врати тужителот на работни задачи кои одговораат на степенот на неговата стручна подготовка, прифаќајќи дека одлуката чие поништување се бара со тужбата е незаконита од причина што стечајната постапка на тужениот била отворена на ден 05.06.2012 година кога и лицето Владица Ивановска била именувана за стечаен управник на тужениот, а нападнатата одлука била донесена на ден 28.05.2012 година по претходна отворена постапка на ден 02.05.2012 година од страна на привремениот стечаен управник В.И. која согласно горенаведените законски одредби од Законот за стечај како привремен стечаен управник немала вакво овластување туку истата согласно донесеното решение од 17.05.2012 година на Основен суд Штип Ст.бр.25/12 имала овластување само во делот на спречување и намалување на вредноста на имотот на должникот кој би влегол во стечајната маса на должникот.

Од извршениот увид во списите на предметот, овој суд утврди дека првостепениот суд погрешно го применил материјалното право на начин што тужбеното барање на тужителот го усвоил и одлучил како во ст.2 од изреката на побиваната одлука, повикувајќи се притоа на наведените законски одредби од Законот за стечај бидејќи од изведените докази се утврди дека тужителот бил вработен кај тужениот од 28.08.1978 година како технички секретар и работела се до крајот на 2011 година.

Од изјавата на стечајниот управник на тужениот се утврди дека со решение на Основен суд Штип Ст.бр.25/12 од 02.05.2012 година била поведена претходна постапка за утврдување на причините за отварање на стечајната постапка на должникот и дека привремениот стечаен управник го повикал тужителот да се јави на работа меѓутоа истиот не се јавил на работа туку телефонски на привремениот стечаен управник му кажала дека не може да работи на определената работа по што повеќе не се јавила на работа ниту пак го оправдала нејзиното отсуство од работа.

Од увидот во решение на Основен суд Штип од 17.05.2012 година Ст.бр.25/12 утврди дека стечајниот судија определил дополнителна мерка за обезбедување на имотот на стечајниот должник на начин што

целокупното водење на претрпријатието на стечајниот должник ќе го превземе привремениот стечаен управник лицето В.И. од С.Н. а согласно чл.58 и чл.59 од Законот за стечај.

Од одлука за откажување на договор за вработување на тужителот од 28.05.2012 год. се утврди дека привремениот стечаен управник В. И. на тужителот му го откажал договорот за вработување поради кршење на работниот ред и дисциплина и работните обврски без отказан рок бидејќи тужителот неоправдано отсутствувал од работа 3 последователни работни дена и тоа сметано од 08.05.2012 година со што работниот однос му престанал на ден 29.05.2012 година.

Од увидот во тековната состојба на Централниот регистар од 21.06.2012 година се утврди дека со решение на Основен суд Штип Ст.бр.25/12 од 05.06.2012 година била отворена стечајна постапка над тужениот и дека за стечаен управник бил именувано лицето Владица Ивановска од Св.Николе.

Во конкретниот случај овој суд утврди дека одлуката за откажување на договорот за вработување и одјавувањето на тужителот од Агенцијата за вработување на РМ е донесена во Законска постапка согласно одредбите од Законот за стечај кои важеле и се применувале во овој случај, од страна на привремен стечаен управник кој согласно решението на Основен суд Штип Ст.бр.25/12 од 17.05.2012 година, ги имал сите потребни овластувања за обезбедување на имотот на стечајниот должник на начин што целокупното водење на претрпријатието го превзел привремениот стечаен управник В.И. од С.Н. а согласно одредбите од чл.58 и чл.59 од Законот за стечај што значи дека стечајниот управник во времето на донесувањето на одлуката за откажување на договорот за вработување на тужителот имал овластување и за раскинување на договорот за вработување на тужителот како и на сите работници кои самоволно го напуштиле своето работно место и не доаѓале на работа од кои причини овој суд побиваната одлука ја преиначи и одлучи како во изреката на ова одлука.

Овој суд преиначувајќи ја побиваната одлука во однос на главното тужбено барање ја преиначи и побиваната одлука во однос на одлуката за парничните трошоци на начин што согласно чл.148 и чл.149 од ЗПП го задолжил тужителот на тужителот на име трошоци во постапката да му плати сума во износ од 23.720,00 ден. од кои за состав на трошковник и полномошно 2.600,00 денари, застапување на расправи на ден 15.10.2012 година и 20.02.2013 година со паушал 30% и саатнина 20% по 4.680,00 ден. или заедно 9.360,00 денари, застапување на расправа на ден 12.11.2012 година со паушал 30% и саатнина 40% износ од 5.400,00 денари, за состав на жалба 3.900,00 денари и такса за жалба 2.400,00 денари.

Согласно чл.160 од ЗПП овој суд го задолжи тужителот да плати на тужениот на име дополнителни трошоци за жалба сумата во износ од 8.250,00 ден. од кои за состав на жалба 5.850,00 ден. и судска такса за поднесување на жалба 2.400,00 денари.

Од сето погоре изнесено, а согласно чл.361 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Поднесената ревизија до Врховниот суд е усвоена и Пресудата на Апелациониот суд во Штип е преиначена така што жалбата на тужениот се одбива како неоснована а се потврдува пресудата на основниот суд со

следното образложение: Одлуката за откажување на договорот за вработување на тужителката била донесена од страна на привремен стечаен управник, кој согласно Законот за стечај нема овластување за донесување на таква одлука, поради што по наоѓање на Врховниот суд на Република Македонија, правилно постапил првостепениот суд кога го усвоил тужбеното барање на тужителката и ја поништил како незаконита одлуката за откажување на договорот за вработување на тужителката.

Решено во Апелационен суд - Штип, на ден 19.04.2013 год. под РОЖ-139/2013 и Врховен суд на РМ Рев3 бр.133/2013 од 13.02.2014 година.

СПОРОВИ ОД ИМОТНИ, СЕМЕЈНИ И НАСЛЕДНИ ОДНОСИ

1. Договорот за поклон е ништовен и не прозведува правно дејство во делот кој се однесува на имотот за кој поклонодавателот претходно склучил усмен договор за поклон, со кој била манифестирана неговата волја катот од куќата, која тој ја изградил до карабина, да му припадне во сопственост на неговиот, сега покоен син, кој од своја страна со вложувања на свои материјални средства и свој труд го доизградил катот.

Од образложението:

Основен суд Струмица со пресуда П.184/09 од 28.03.2011 година, тужбеното барање на тужителите, го усвоил.

Утврдил дека претходникот на тужителите, сега покојниот И. Ѓ. бивш од С., е сопственик на куќа на први кат на КП.бр.6129,згр.1, на ул.“С. 3.“ во С. во површина од 76 м.кв., со собност 004 - детално опишани во изреката на првостепената одлука и на помошни простории-ХС - скалишен простор во површина од 13,28 м.кв, како и на две тераси од спратот и на доградениот дел кој е составен дел од спратот на куќата а се состои од бања, ходник и влезна врата од доградениот дел од спратот на куќата и на пристапните скали до спратот.

Утврдил дека договорот за подарок склучен помеѓу сега покојниот Б. Ѓ. бивш од С. како поклонодавател и првотужената М. Ј. од С. како поклонопримател, заверен под ОДУ.бр.402/08 од 22.05.2008 година кај нотар Д. Ш. од С. е делумно ништовен и тоа во делот кој се однесува на недвижниот имот кој е детално опишан во изреката на првостепената одлука, па во тој дел наведениот договор во иднина нема да произведува правно дејство.

Ги задолжил тужените да го признаат горенаведеното право, како и да трпат бришење на горе наведениот имот од име на првотужената Ј. М. и упис на име на покојниот И. Ѓ., со евиденција на ваквата промена во Имотен лист бр.4673 за КО-С., како и тужените Ј. М., Н. Ѓ., К. Х. сите од С. и Д. С. од Н. населба У. - В.. солидарно на тужителите им ги надоместат направените трошоци по постапката во вкупен износ од 194.758,00 денари, а сето наведено во рок од 15 дена од приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останале незадоволни тужените Ј. М. и Н. Ѓ. , кои во навремен рок преку својот полномошник, изјавиле жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, погрешна примена на материјалното право и поради одлуката за трошоците, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Полномошникот на тужителите, Аксел Сулејманов, адвокат од Струмица, поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителите да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука има сторено суштествена повреда од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи по оценка на овој суд изреката на побиваната одлука е јасна, разбирлива, непротивречи самата на себе и со дадените причини во образложението, побиваната одлука содржи јасни и доволно образложени причини за решителните факти и како таква истата може со сигурност и во целост да се испита.

Неосновани се жалбените наводи за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи од изведените и правилно ценети докази во текот на доказната постапка првостепениот суд утврдил правилна и целосна фактичка состојба во предметниот спор. Имено, судот утврдил дека тужената Н. Ѓ. е мајка на тужените М. Ј., Х. К., Ј. М. и С. Д., а свекрва на тужителката М. Ѓ. и баба на тужителите С. и Б. Ѓ. од покојниот и син И. Ѓ.. Во текот на 1969 година тужената Н. и нејзиниот брачен другар сега покојниот Б. татко на тужените и на покојниот И. купиле плац во С. за изградба на куќа која се наоѓа на КП.бр.6129 во С. на ул.“С. З.“. Предметната куќа била направена со приземје и спрат карабина со кров. Во 1983 година на приземјето од куќата се вселило семејството на Б. и сите живееле во една семејна и економска заедница. Во 1989 година Иљо се оженил со тужителката М. со која 1 месец живееле заедно со останатите тужени на приземјето, но бидејќи тогашните услови не дозволувале комотен живот за сите, Б. му рекол на неговиот син И. дека спратот е негов, да се иссели од приземјето и се всели на спратот откако сам ќе си го доизгради и оспособи за живеење. Тогаш И. со својата сопруга тужителката М. инвестирале во изградбата на спратот. Тие го примиле спратот во фаза на карабина, без внатрешни преградни ѕидови, па од таа фаза започнале да го доградуваат истиот. Иљо работел во рудникот за неметали О., а покрај тоа, со својата брачна другарка работеле и земјоделие во с.К., со цел да прибават парични средства кои ќе ги искористат за инвестирање во спратот. И. како работник во неметали О., набавувал од таму градежни материјали, начувал и плаќал работна рака во градењето на спратот, така што ги ангажирал сведоците М. А., М. М., Т. Ј. и С. И.. Сведокот В. го редел и лакирал паркетот и тишлерајот, а И. му платил за извршената работа, сведокот М. ја правел електричната инсталација на спратот и му помагал на И. во малтерисувањето и поставување на потпорниот ѕид. За извршената работа му платил И.. Сведоците Ј. и И. биле ангажирани за малтерисување на спратот. Сите овие сведоци додека работеле на спратот се среќавале со Б. таткото на И. кој им велел дека спратот е на И. и дека тој си го прави спратот за него. Во инвестирањето и работењето на спратот на И. и неговата сопруга им помагале и родителите на сопругата како и нејзиниот брат и сестрите. Така, таткото на тужителката М. имал камион и носел градежни материјали, помагал и финансиски во купувањето на тишлерајот и градежниот материјал. Во доградувањето помагал и братот на тужителката М., а нејзините сестри и мајка им помагале со работна рака во земјоделието од чија заработувачка инвестирале и помагале во градбата на И. и тужителката М. За таа помош што ја добиле И. и М. од родителите на М.свои изјави пред судот дале сведоците Т. А., К. Б., К. К. Г. Н. и П. К.. При

спремањето на спратот со своја инвестиција и ангажирана работна рака, извршиле изградба на преградни зидови, на потпорен зид и скали до истиот, малтерисување, столарија, спровеле санитарија и електрика, изградиле купатило како дограден дел на спратот. За сите овие градежни материјали за средувањето на спратот тужителите приложила фактури и испратници како и каса прими кои судот ги извел како материјален доказ во текот на доказната постапка. За тоа дека покојниот И. и тужителката М. го спремиле спратот за себе, потврдуваат и дел од тужените кои изјавиле пред судот дека од фаза карабина тие го спремиле спратот, меѓутоа со исклучок на тужената Ј., тужените Н., Х. и М., изјавиле дека покојниот Б. и покрај тоа што дозволил И. да го спремиле спратот тој никогаш не рекол дека ќе му го даде спратот. Тужената Ј. во целост го признала тужбеното барање на тужителите изјавувајќи дека и од И. е изграден спратот, а за тоа му дале согласност нивните родители. Тужените Н., Х. и М. не оспориле дека И. и М. инвестирале во спратот, меѓутоа оспориле дека спратот е нивни. Посебно тужената Х. изјавила дека кавгите меѓу странките биле и за неплатени комунални сметки, бидејќи имале само 1 водомер, а сметките ги плаќале по половина, а тужителите избегнувале да ги плаќаат, па така тужената М.ги плаќала се со цел да не бидат дадени на суд. На судот му бил приложен договор за дело со кој покојниот И. во име на покојниот Б. го имал платено долгот за комунални сметки на начин што со Јавното претпријатие К. компензирал со изведување на работи. При погребот на И. ,К. ги извршил сите потребни услуги при тоа земјаќи во предвид дека И. не оставил долг од неплатени комунални сметки. Судот утврдил да и покрај тоа што покојниот Б. дозволил на неговиот син сега покојниот И. и неговата сопруга М. да го гради спратот, тој и неговата ќерка тужената М. на 22.05.2008 година го склучиле сега спорниот договор за подарок, заверен под ОДУ.бр.402/08 така што со него е располагаано и со предметниот спрат од куќата на КП.бр.6129 за КО-С., на начин што покојниот Б. како поклонодавател на тужената М. како поклонопримател и го подарил и катот од куќата на КП.бр.6129. И. сознал за тоа дека спратот е поклонет на тужената М., кога геометри доаѓале за да го мерат катот, и признавајќи го тоа ја поднел предметната тужба. Во текот на траењето на постапката И. починал па на негово место како тужители стапиле неговата брачна другарка и децата. Во текот на постапката судот извршил непосреден увид на лице место со помош на вешто лице за да ги изврши сите потребни мерења на катот од куќата за што вештото лице изработило скица и дало наод и мислење. На основа наодот и мислењето на вештото лице тужителите извршиле прецизирање на тужбеното барање како во изреката на побиваната пресуда.

На така правилно и целосно утврдена фактичка состојба, првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во ст.1, 2 и 3 од изреката на побиваната одлука.

Во чл.112 ст.1 од Законот за сопственост и други стварни права е предвидено:“право на сопственост се стекнува според закон, врз основа на правна работа и со наследување.“

Во чл.113 од истиот закон е предвидено:“според закон правото на сопственост се стекнува со создавање на нова ствар“, а согласно чл.114 ст.1 од истиот закон е утврдено да:“лицето кое ќе изработи од свој матјеријал со свој труд нова ствар, стекнува право на сопственост на таа

ствар.“ Во ст.2 од истиот член е предвидено да:“ правото на сопственост на новата ствар му припаѓа на сопственикот од чиј материјал, врз основа на правна работа, стварта ја изработило друго лице.“

Од изведените докази првостепениот суд утврдил дека сега покојниот Б., татко на сега покојниот И., во 1989 година кога Иљо се оженил со тужителката М., му понудил на својот син да тој со сопругата - сега тужителката, го доизгради катот на куќата кој бил во фаза на карабина и таквиот предлог синот И. и неговата сопруга го прифатиле. Тие со свои средства и труд за себе го доизградиле целосно катот од куќата и го оспособиле за живеење на своето семејство на начин што ги ангажирале како мајстори сослушаните сведетели кои извршиле малтерисување на катот, вградување на електрична инсталација, паркет, столарија, канализација, извршиле доградување на купатило, ходник, скали и потпорен ѕид и оттогаш биле совесни владетели на катот од куќата..

По наоѓање на овој суд правилно првостепениот суд прифатил дека во конкретниот случај помеѓу таткото Б. кој починал во текот на постапката и неговиот син И. кој исто така починал во текот на постапката пред првостепениот суд, постоел усмен договор за поклон со кој била манифестирана волја на таткото Б. да катот од куќата кој тој го изградил до карабина, да биде во сопственост на неговиот син И. и да И. со вложување на свои материјални средства го доизгради и оспособи за живеење на неговото семејство. Но и покрај тоа, покојниот Б. како поклонодавател на спратот, недозволено располагагал со спратот затоа што со договорот за поклон заклучен со тужената М. Ј. го поклонил покрај приземјето и катот од куќата. Од тие причини правилно првостепениот суд одлучил кога со побиваната пресуда во ст.3 утврдил дека договорот за подарок склучен помеѓу Б. Ѓ. и првотужената М. Ј. е делумно ништавен во делот кој се однесува на катот од куќата, во смисол на одредбите од чл.95 ст.1 и чл.97 ст.1 од ЗОО, од причини што со тој дел од куќата е располагагано во спротивност со цитираните законски одредби по основ на кои покојниот И. пред склучувањето на спорниот договор веќе се имал стекнато со правото на сопственост на катот.

Овој суд ги ценеше жалбените наводи на жалителите со кој наведуваат дека во изреката на побиваната пресуда еден ист недвижен имот се опишува на 2 различни начини и дека при тоа се признава право на сопственост на простории што се изградени без одобрение за градење, но ги одби овие жалбени наводи од следните причини: во изреката точно се наведени сите простории што се наоѓаат на оспорениот кат од куќата означени како во договорот за поклон ОДУ.бр.402/08. Тоа што се признава право на сопственост и на простории изградени без одобрение не преставува пречка да се уредат правните односи помеѓу странките и таквата одлука се однесува само *inter partes* а не и во однос на остварувањето на правото на сопственост на тие простории према државните институции.

Согласно чл.160 од ЗПП, овој суд ги задолжи тужените-жалителите М. Ј. и Н. Ѓ. да им исплатат на тужителите износ од 20.474,00 денари, трошоци за одговор на жалба, кои се однесуваат за состав на одговорот со зголемување од 30% износ од 5.850,00 денари, зголемување за второ и третотужителите износ од 2.690,00 доенари, со

зголемување за второ, трето, четврто и пето тужените износ од 4.934,00 денари и за судска такса за одговорот износ од 7.000,00 денари.

Од погоре изнесеното а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа пресуда.

Жалбата за трошоците е делумно основана, па затоа овој суд согласно чл.370 од ЗПП, го преиначи решението за трошоците содржано во ст.4 од изреката така што ги задолжи тужените Ј. М., Н. Ѓ., К. Х.,» и Д. С. солидарно на тужителите да им ги надоместат трошоците во постапката во износ од 183.058,00 денари наместо досудениот износ од 194.758,00 денари. Овој суд го одби износот од 11.700,00 денари, кој се однесува за состав на 3 поднесоци по 3.900,00 денари, од причини што овие поднесоци не ги смета за нужни трошоци во постапката.

Од погоренаведеното, а согласно чл.370 од ЗПП, се одлучи како во изреката на ова решение.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 05.07.2011 год. под ГЖ.бр.811/2011 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.1197/2011 од 04.07.2013 год.

2.Тужителот нема право да бара надомест на материјална штета од тужениот,повикувајќи се на повреда на договорните обрски,кога и самиот не се придржувал кон истите.

Од образложението:

«Основен суд Кочани» со пресуда «П.563/07» од 12.04.2011 година, тужбеното барање на тужителот со кое бара да се задолжи тужениот да му ја надомести претрпената материјална штета во висина од 1.157.831,00 денари по основ на неисполнета договорна обврска за изградба на индивидуален станбен и деловен простор со камата сметано од 01.04.2007 година до конечната исплата согласно чл. 2 од договорот за обезбедување на плаќањето на побарувањето; да се задолжи тужениот за делот на неисполнета договорна обврска да му го поврати износот од 340 евра како надомест на штета со камата од 01.06.2005 година, согласно договорот за изградба на станбена зграда со деловен простор склучен помеѓу тужителот и тужениот на ден 31.05.2005 година на која дата тужителот му го предал капарот 1000 евра на тужениот, како и да му ги надомести трошковите во постапката во износ од 52.390,00 денари се во рок од 15 дена по приемот на пресудата, го одбил како неосновано.

Противтужбеното барање на тужениот-противтужител ДООЕЛ Т. н.О. со кое бара да се задолжи тужителот-противтужениот В. К. од В. да му исплати на име изгубена заработка поради едностран раскин на договор износ од 180.000,00 денари, како и да му ги надомести трошоците во постапката во износ од 57.980,00 денари, се во рок од 15 дена по приемот на пресудата, го одбил како неосновано.

Трошоците во постапката да ги сноси секоја странка своите.

Од ваквата пресуда останале незадоволни и тужениот и тужителот, кои во навремен рок изјавиле жалби поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно

утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Полномошникот на тужениот - противтужител, Никола Наџаков, адвокат од Штип, поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбите, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбите се неосновани.

Неосновани се жалбените наводи на жалителите да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука сторил суштествена повреда на одредбите од член 343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната одлука е јасна и разбирлива, не противречи сама на себе ниту на причините на одлуката, а во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето и како таква одлуката може со сигурност да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителите за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба. Првостепениот суд утврдил дека тужителот како инвеститор и тужениот како изведувач на работите на ден 31.05.2005 година склучиле договор за изградба на станбен деловен објект во В. кој договор го завериле кај нотар С. Н. од В.под УЗП број 1643/05 од 31.05.2005 година. Според одредбите од договорот, објектот требало да се гради во фази:подрум, приземје, кат и кров, а плаќањето да се извршува по позиции. Цената за позицијата подрум изнесувала 10.000 евра, при што од тужителот бил даден капар во износ од 1.000 евра. Цената на позицијата приземје исто така изнесувала 10.000 евра, а цената на позициите кат и кров заедно изнесувале 11.000 евра. Во однос на начинот на плаќање било регулирано да на денот на завршувањето на секоја позиција да се наплатува остатокот од договорената сума не вклучувајќи го капарот. Тужителот со МЦ И. В. на 20.05.2005 година склучил договор за вршење на стручен надзор во врска со изградбата. На местото - локацијата на која требало да се гради станбен деловниот простор на тужителот постоела стара куќа. Тужителот ја срушил куќата до подрумот, а со тужениот усно било договорено тој како изведувач на работите да го сруши подрумот, но со отпочнувањето на градбата дошло до одронување на дел од куќата на лицето Б. К. која била лепенка со старата куќа на тужителот. Поради тоа Б. поднел тужба против тужителот за надомест на штета и со правосилна пресуда на Основен суд Веница П.бр.174/05 потврдена со пресуда на Апелациониот суд Штип ГЖ.бр.3077/05 од 08.05.2006 година, тужителот бил задолжен да ја надомести штетата во износ од 786.040,00 денари. Тужителот со лицето Б. К. склучил судско порамнување П.бр.156/05 и во целост ја исполнил обврската од тоа порамнување, а потоа тужителот поднел тужба заведена под П.бр.257/06 против тужениот ДООЕЛ Т. и против ДООЕЛ МЦ И. бидејќи сметал дека штетата на куќата на Борис настанала поради нестручно изведените градежни работи од страна на тужените. Понатаму судот утврдил да договорот за изградба помеѓу странките бил исполнет делумно затоа што објектот на тужителот бил

изграден во првите две фази - подрум и приземје, а останало да се изгради катот и кровот. Постапката за надомест на штета по предметот П.бр.257/06 се уште траела, па тужениот не сакал да ризикува и да продолжи со градбата, бидејќи се сомневал дека тужителот немало да му плати за изграденото. Заради тоа странките дополнително на 04.09.2006 година склучиле договор за обезбедување плаќање на побарување. Тој договор се однесувал за изведување на работите под т.5 од договорот за изградба од 31.05.2005 година односно за изградба на катот и кровот по цена од 11.000 евра. При тоа тужителот како инвеститор се согласил да ја исполни обврската, односно да го плати износот од 11.000 евра најдоцна до 31.03.2007 година. Пред тој датум тужителот неколку пати се обраќал до тужениот за да продолжи со изградбата на објектот, но до тој датум тужителот не ја исполнил својата обврска така што не го платил износот наведен во договорот за обезбедување плаќање на побарување. Тужениот не го завршил објектот на тужителот, не го изградил катот и кровот, па тужителот ангажирал друга градежна фирма која му го изградила катот и кровот.

На така правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука, повикувајќи се на одредбата од чл.10 од ЗОО. Од изведените докази правилно судот прифатил дека според одредбите од договор за изградба на објектот склучен помеѓу странките на 31.05.2005 година тужениот се согласил на тужителот како инвеститор да му изгради семејна куќа со деловни простории во одредени фази, а плаќањето требало да се извршува по завршувањето на одделни позиции. Неспорно е дека договорот бил исполнет за првите две фази односно бил изграден подрумот и приземјето и дека плаќањето од страна на тужителот за овие позиции било во целост исполнето, а останало да се заврши последната фаза - катот и кровот од куќата заеднички со вкупна цена од 11000 евра. Судот утврдил дека помеѓу странките бил склучен и втор договор на 04.09.2006 година насловен како договор за обезбедување плаќање на побарувањето според кој тужителот се обврзал за изградбата на позициите кат и кров да го исплати договорениот износ од 11000 евра најдоцна до 31.03.2007 година за да тужениот продолжи со градбата на катот и кровот. Тоа значи дека со овој договор странките договориле поинаков начин на плаќање така што било регулирано дека тужителот прво требало да го плати договорениот износ од 11000 евра за да може да се заврши градбата на објектот. Начинот на плаќање им бил изменет поради фактот што во тој период се водела постапка за надомест на штета поведена по тужба на тужителот против тужениот и поради тоа што тужениот се сомневал дека тужителот нема да му плати за изградбата на катот и кровот па за да се заштити бил сочинет договор за обезбедување на плаќање на побарување од 04.09.2006 година. Тужителот барал од тужениот да се продолжи со градбата меѓутоа и тој во исто време не ја исполнил својата обврска од договорот за обезбедување на плаќањето така што до крајниот рок предвиден во договорот- 31.03.2007 година не го платил на тужениот износот од 11000 евра за да тужениот продолжи со градбата на катот и кровот од куќата. Правилно првостепениот суд го одбил противтужбеното барање на тужениот со кое барал тужителот да му исплати износ од 180.000,00 денари на име изгубена заработка поради еднострано раскинување на

договорот, бидејќи тужениот реално немал никаква штета од неисполнувањето на договорот затоа што бил повикуван од тужителот да продолжи со градбата на куќата но тужениот не продолжил да гради. Овој суд го ценеше жалбениот навод на жалителот - тужителот со кој наведува дека првостепениот суд погрешно ја толкува целта на договорот за обезбедување на плаќањето затоа што со склучувањето на тој договор тужениот сакал да си го обезбеди плаќањето но тоа одкако тој ќе го изгради договореното, а не дека тужителот прво треба да ја плати цената а потоа тужениот да продолжи со работа, но ги одби овие жалбени наводи од погоре наведените причини.

Согласно чл.160 од ЗПП, овој суд го задолжи тужителот да му исплати на тужениот-противтужителот износ од 10.665,00 денари на име трошоци за одговор на жалба од кои за состав на одговорот 5.850,00 денари и за судски такси на одговорот 4.815,00 денари.

Од погоренаведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 09.11.2011 год. под ГЖ.бр1172/2011 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.132/2012 од 20.09.2013 год.

3.Не постојат услови за примена на институтот Неосновано збогатување кога правниот основ на тужителот за стекнување право на сопственост на овошните насади согласно чл.64 ст.2 од Законот за денационализација е ништовен а тужениот врз основа на одредбите од истиот закон се стекнал со право на сопственост на предметното земјиште заедно со овошните насади.

Од образложението:

Основен суд Кочани со пресуда П.бр.124/09 од 07.03.2011 година, тужбеното барање на тужителот против тужениот да му надомести на тужителот вкупен износ од 803.330,00 ден. на име неосновано збогатување или на име надомест на штета со 33К од моментот на поднесувањето на тужбата 20.05.2009 год. па до исплатата, како и да се задолжи тужениот да му ги надомести трошоците во постапката на тужителот во износ од 180.120,00 ден. се во рок од 15 дена по приемот на пресудата, го одбил како како неосновано.

Го задолжил тужителот да му ги надомести на тужениот трошоците по постапката во износ од 77.480,00 ден. во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Со решение предлогот на тужениот со кој бара да се укине привремената мерка издадена со решение на Основен суд Кочани П.бр.124/2009год. од 02.07.2009 год. ја одбил.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи, а пресудата преиначи или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужениот поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие, а пресудата потврди. Бара дополнителни трошоци за одговор на жалба.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот - тужителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната пресуда е јасна и разбирлива, а во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето.

Жалбениот навод на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба овој суд го смета за неоснован, бидејќи од изведените и правилно ценети докази во текот на доказната постапка првостепениот суд утврдил правилна и целосна фактичка состојба. Првостепениот суд утврдил дека во текот на 1995 год. правниот претходник на тужителот ЗИК С. од Д. засадил овошни насади - вишни во МВ Ц. - Д. на Кп.бр.хххх во површина од 2,2 декари. Во тој период ЗИК С. Д. немал право на закуп на наведеното земјиште, а под закуп истото го добил во текот на 2002 год. врз основа на склучен договор за долгорочен закуп на земјоделско земјиште склучен со надлежното министерство. Во време на склучувањето на договорот земјиштето на кое што биле посадени вишновите насади било предмет на денационализација по претходно доставено барање за денационализација поднесено до мајката на тужениот Р. Т.од С. - сега покојната Т. Т. од С.

По спроведената постапка за денационализација со решение Дн.бр. ххх од 30.07.2002 год. и Дн. бр.хххх од 20.09.2002 год. донесени од Министерство за ф., а преку Комисија за одлучување по барање за денационализација на мајката на тужениот и било уважено барањето на денационализација и и бил вратен недвижниот имот т.е земјиштето на кое ЗИК С. од Д. ги засадило овошните насади. Во моментот кога Комисијата за денационализација со записник и било предадено владението на земјиштето тужениот бил присутен како и претставник од ЗИК С.од Д. меѓутоа тој не постапил согласно Законот за денационализација бидејќи не побарал одлагање на предавањето на владението за да можат да се соберат плодовите од имотот. Поради таа причина, Комисијата која ја водеа постапката за денационализација не била запозната со фактот дека имотот кој се враќал е со зголемена вредност поради вложувања во овошни насади. Поради ова причина во решението за денационализација не била ставена обврска на барателот - мајката на тужениот да плати за зголемената вредност на имотот кој е вратен.

Во текот на 2005 год. на ЗИК С. - Д. била отворена стечајна постапка така што во текот на постапката со тужителот Р. ММ ДОО од С. и ЗИК С. од Д. како стечаен должник бил склучен договор за купопродажба од 30.11.2005 год. со кој тужителот Р. ММ ДОО од С. го купил целокупниот недвижен имот на стечајниот должник, а помеѓу кој биле и овошните насади. Во договорот било наведено дека

катастерските парцели на кој биле засадени овошните насади биле во сопственост на РМ и истите не биле на продажба. Во текот на постапката односно од 14.12.2005 год. бил склучен анекс на договорот со кое е издадено потврда без број и дата во кое меѓу другото е наведено дека Р. ММ ДОО од С. го имал купено вишновиот насад на местото викано Џ. на Кп.бр.хххх

Земјиштето кое по пат на денационализација му бил вратено на тужениот било засадено со вишни и се наоѓало во КО С.на Кп. бр.хххх кој се воделе во ИЛ. бр.500 во мв.Џ. Д.. Истиот бил во напуштена состојба во последните две години бил необработуван. Вишновиот насад бил на површина од 2,2 декари со вкупно 189 дрвца, а просечниот принос кај оваа сорта на вишни се движел околу 15 кг. по родно дрвце. Вештото лице кое постапувало по спорот ја утврдил вкупната вредност на овошните насади на износ од 803.330,00 ден.

Како резултат на правилно и целосно утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната пресуда.

Согласно чл.141 од ЗОО “ Тој што ќе му причини штета на друг, должен е да ја надомести доколку не ќе докаже дека штетата настанала без негова вина“, и чл.199 од истиот закон според кој “ Кога дел од имотот на едно лице премине на било кој начин во имотот на некое друго лице, а тоа преминување нема своја основа во некоја правна работа или во законот стекнувачот е должен да го врати тој дел од имотот, ако тоа е можно, а инаку е должен да ја надомести вредноста на постигнатата корист“.

Согласно чл.126 од Законот за сопственост и други стварни права “Посеани и засадени растенија во некое земјиште што пуштиле корени се во сопственост на оној чие е земјиштето без оглед на тоа чие било семето или садницата, а односот помеѓу сопственикот на земјиштето и сопственикот на семето и садницата ќе се уредува според правилата на облигационото право“.

Согласно чл.64 ст.1 од Законот за денационализација “ Со денот на влегувањето на сила на овој закон не е дозволено располагање со имотот што е предмет на денационализација како и искористување на таков имот со кое се создаваат обврски за барателот, а согласно ст.2 од истиот член “Правните дела и едностраните изјави на волја што се во спротивност со ст.1 од овој член се ништовни“.

Во конкретниот случај од приложените докази во текот на доказната постапка неспорно се утврди фактот дека тужениот се стекнал со правото на сопственост на предметното земјиште засадено со овошни насади врз основа на правен акт - решение на надлежен државен орган и тоа во законита постапка. Имено, земјиштето бил одземено од правниот претходник на тужениот, а во постапка за денационализација истото било вратено засадено со овошни насади - вишни.

Од увидот во решението за денационализација Дн.бр.1913-107 од 30.07.2002 год. и записникот за предавање на владение Дн.бр.1913-107 од 01.12.2003 год. се утврди дека при предавањето на недвижниот имот - предмет на денационализацијата бил присутен претставник на ЗИК С. Д. како корисник на тој недвижен имот и притоа немал никакви примедби од негова страна ниту пак било побарано одлагање на предавањето на владението, а заради собирање на плодовите согласно чл.24 ст.1 и 6 од Законот за денационализација.

Овој суд констатира дека ЗИК С. Д.овошните дрвца - вишни ги насадил во текот на 1995 год. и тоа во период кога немал основ на користење на земјиштето на кој биле насадите односно согласно приложениот договор за долгорочен закуп на земјоделско земјиште склучен меѓу ЗИК С. Д.и РМ - Министерство за з., ш. и в.се утврди дека земјиштето му било дадено на ЗИК С.од Д. под закуп на ден 20.05.2002 год. Договорот поточно анексите на договорот со кој тужителот ги купил овошните насади од ЗИК С. Д.- во стечај биле склучени на ден 30.11.2005 год. па согласно чл.64 ст.2 од Законот за денационализација овој договор е ништовен.

По мислење на овој суд, со законски одредби се регулирани сопственичко правните односи на начин што не е допуштено да се има двојна сопственост односно една на земјиштето и друга на насадот туку сопственоста на насадите се спојува со сопственоста на земјиштето, а одредбите од Законот за денационализација имаат правно дејство од денот на влегување на сила на законот за денационализација во случајов тоа е 07.04.1998 год. Со оглед на фактот дека овие договори се склучени во текот на 2005 год. односно по донесување на Законот за денационализација во тој период конкретните овошни насади - вишни не можеле да бидат предмет на располагање во тие договори.

Во случајов тужителот нема ниту активна легитимација за водење на овој спор бидејќи тој нема стапено во никаков облигационен правен однос со тужениот туку тужителот стапил во облигационо правен однос со ЗИК С. од Д. во стечај произлегува дека тужителот нема склучено договор за закуп на предметното земјиште со РМ. Вредноста на овошните насади - вишни се утврдени од страна на вештото лице кое постапувало по спорот а по претходно извршениот увид на лице место.

При една ваква ситуација правилно првостепениот суд одлучил како во изреката на побиваната пресуда.

Овој суд го ценеше жалбениот навод на жалителот дека е неправилна констатацијата на судот дека тужителот немал право на сопственост на овошните насади бидејќи со склучен договор за купопродажба од 30.11.2005 год. сега тужителот го купил и платил овошниот насад, а во постапката за денационализација му е вратено само земјиштето, а не овошниот насад, но го одби овој жалбен навод бидејќи согласно важечкиот договор за Законот за денационализација во периодот на склучените договори истите биле склучени по донесување на Законот за денационализација и во тој период овошните насади не можеле да бидат предмет на располагање на тие договори посебно што истиот бил даден под закуп на ЗИК С. од Делчево од страна на РМ на долгорочен закуп.

Согласно чл.160 од ЗПП овој суд го задолжи тужителот да му плати на тужениот на име дополнителни трошоци за одговор на жалба со вкупен износ од 15.053,00, ден., од кои: за состав на одговор на жалба 7.020,00, ден. и за судска такса за одговор на жалба износ од 8.033,00, ден, а ова согласно АТ и Законот за судски такси.

Од погоре изнесеното а согласно чл.357 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 19.05.2011 год. под ГЖ.бр.772/2011 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.249/2012 од19.06.2013 год.

4.Тужените, кои како плодоуживатели веќе обработувале земјоделска површина со определени мери и граници во сопственост на Р Македонија, им немаат причинето штета во вид на испуштена корист на тужителите, на кои врз основа на распишан оглас им е дадено на плодоуживање земјоделско земјиште, кога со сигурност не е идентификувано со мери и граници а притоа тужителите не биле ниту воведени во владение.

Од образложението:

«Основен суд Штип со пресуда «П.бр 279/10» од 27.01.2011 година, година, тужбеното барање на тужителите со кое бараат да се задолжат тужените солидарно да им платат паричен износ од 528.000,00 ден, на име надомест на штета поади испуштена корист, како и да им ги надоместат трошоците на постапката во износ од 112.396,00 ден, го одбил како неосновано.

Ги задолжил тужителите на тужениот М. С. солидарно да му ги надоместат трошоците на постапката во износ од 8.600,00 ден, и на тужените Г. Љ. и В. С. и двајцата од с.Д.Б. солидарно да им ги надоместат трошоците на постапката во износ од 88.378,00 ден.

Од ваквата пресуда останале незадоволни тужителите кои преку полн. С. С. во благовремен рок поднеле жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлагат жалбата да се уважи, пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужените поднеле одговор на жалба,со кој ги побиват жалбените наводи на жалителите.Барат дополнителни трошоци за одговор на жалба.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата,одговорот на жалба списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неоснован е жалбениот навод на жалителите - тужителите да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната пресуда и одлучувајќи како во изреката да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2.т.13. од ЗПП, бидејќи по мислење на овој суд изреката на побиваната пресуда е јасна и разбирлива, а во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти од кој се раководел судот при одлучувањето.

Жалбениот навод на жалителите за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба овој суд го смета за неоснован, бидејќи од изведените и правилно ценети докази во текот на доказната постапка првостепениот суд утврдил правилна и целосна фактичка состојба. Во фактичката состојба првостепениот суд утврдил дека во текот на 2006 год, од страна на Министерство за земјоделство,шумарство и водостопанство бил распишан оглас за давање земјоделско земјиште на

плодоуживање на лица кој се невработени, приматели на социјална помош за период од 5 години без надомест.

Врз основа на наведениот оглас тужителите Ѓ. Г. и М. Е од с.Д.Б. и С. М. од Штип, со надлежното Министерство склучиле договор бр.02-8202/30 од 17.08. 2006 год, со кое им е дадено на плодуживање земјоделско земјиште во КО Б..Со анекс договор бр. 1 од 27.09. 2007 год, склучен помеѓу истите странки направена е измена во поглед на површината на земјоделското земјиште така што наместо 17 хектари е дадена вкупна земјоделска површина од 15 хектари.

На ден 16. 10.2007 год, од страна на Комисија при надлежното Министерство е излезено на лице место за да се измери земјоделското земјиште кое било дадено на плодуживање и да се предаде во владение на плодуживателите. При тоа земјоделското земјиште кое било дадено на плодуживање било измерено и врз основа на таквото мерење е идентификуван. При мерењето се појавил проблем бидејќи на тој дел од површината која ја измериле имало посеано луцерка. Плодуживателот - тужителот С. М. бил воведен во владение на Државно земјоделско земјиште во пов. од 5 хектари, а за тоа бил составен и записник за воведување на владение од 16.10. 2007 год. Тужителите Ѓ. Г. и М. Е и двајцата од с.Д.Б. не биле воведени во владение на земјоделското земјиште дадено на плодуживање. Од страна на ОЈО Ш. бил поднесен обвинителен предлог КО бр.414/08 од 22.09. 2008 год, против тужениот С. М. од с.Д.Б. за кр. дело„У.“ па судот постапувајќи по обвинетиот предлог донел пресуда К.бр.376/08 од 21.06.2010 год, со која тужителот С. М. бил ослободен од обвинение дека во текот на 2007 год, со намера за владение завзел туѓа недвижност државно земјоделско земјиште во пов. од 20.772 м2.

На правилно и целосно утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната пресуда.

Согласно чл.178 ст.1. и 2 од ЗОО„Оштетениот има право како на надомест на обичната штета така и на надомест на испуштена корист. Висината на надоместот на штетата се определува според цените во времето на донесувањето на судската одлука, освен ако нешто друго не е уредено со Закон“.

Од приложените докази во текот на доказната постапка првостепениот суд со сигурност не можел да утврди која површина со земјоделско земјиште е дадено на плодуживање на тужителите, а врз основа на претходно распишаниот оглас за давање на земјоделско земјиште за плодуживање за периодот од 5 години без надомест на лица кој се невработени односно приматели на социјална помош.Од увидот во содржината на договорот бр. 02-8202/30 од 17.08.2006 год, се потврди дека на тужителите им било дадено на плодуживање земјоделско земјиште во пов. од 17 хектари кое подоцна согласно Анекс на договорот бр. 1 е намалено така што наместо 17 хектари вкупно дадената земјоделска површина изнесува 15 хектари во КО Батање за Ил.бр. 47.

Од изјавата на сведетелите Ј. П. и И. В. кој биле членови на К. на Министерство за земјоделство ,шумарство и водостопанство произлегува дека земјоделското земјиште кое било дадено на плодуживање било мерено со чекори и не биле определени точно

мерите и границите туку при идентификацијата се раководеле од природните граници меги, канали и слично.

Бидејќи при мерењето се појавило проблем односно дека на површината која ја измериле со чекори имало посеано луцерка бил составен записник за воведување на владение на државно земјиште од 16.10.2007 год, само на плодуюживателот - тужителот С. М. кој бил воведен во владение на Државно земјоделско земјиште во пов. од 5 хектари на кое не се утврдени границите и мерите односно таквите ги немало наведено во записникот. Од друга страна тужителите Ѓ. Ѓ. и М. Е не биле воведени во владение на земјоделското земјиште дадено на плодуюживање.

Тужените А. К., М. С., Љ. Ѓ. и Н. Н. имаат изјавено дека се сопственици на земјоделското земјиште во КО Б. и дека во критичниот период тие ги обработувале земјоделските земјишта односно дека биле нивна сопственост. Во прилог на ваквите изјави е изјавата на свидетелот Ј. П. според која дел од тужените изјавиле дека таму имаат ниви и тоа прашање како нерасчистено го оставиле да се расчисти подоцна со катастарот.

Од увидот во пресудата на Основен суд Штип К.бр. 387/08 од 21.06. 2010 год, се утврди дека тужителот С. М. е ослободен од обвинение за кр. дело „узурпација на недвижности“ односно дека со намера за владение завзел туѓа недвижност Државно земјоделско земјиште во вкупна површина од 20.772 м².

При ситуација кога тужителите Г. Г. и М. Е не биле ниту воведени во владение на земјоделските површини, а тужителот С. М. бил воведен во владение на државно земјоделско земјиште во пов. од 5 хектари на кое не биле утврдени границите и мерите првостепениот суд правилно утврдил дека тужените на тужителите им немаат причинето штета во вид на обична штета или пак испуштена корист со тоа што обработувале земјоделска површина со определени мери и граници, а која била сопственост на РМ и била дадена на плодуюживање.

Овој суд го ценеше жалбениот навод на жалителите дека Комисијата за воведување на владение има извршено идентификација на земјоделското земјиште при што констатирала дека ова земјиште е слободно и може записнички да се воведо во владение, но не го прифати овој жалбен навод бидејќи од изјавите на свидетелите Ј. П. и И. В. кој биле членови на Комисијата при надлежното Министерство и тоа И. В. претседател на Комисијата, а Ј. П. - член многу јасно и недвосмислено е утврдено дека земјиштето кое било дадено на плодуюживање било мерено со чекори и со сигурност не биле определени мерите и границите на ова земјоделско земјиште.

Од погоре наведеното, а согласно на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на пресудата.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 12.05.2011 год. под ГЖ.бр.358/2011 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.879/2011 од 23.05.2013 год.

5.Кога е утврдено дека причината за телесно оштетување кај малолетната тужителка е задолжителната вакцина која оштетената ја примила во здравствениот дом, а контролата се врши од

Министерството за здравство, солидарна одговорност за настанатата нематеријална штета по начелото на објективна одговорност постои кај тој што ја аплицирал вакцината и кај тој што врши контрола на тој процес.

Од образложението:

Основен суд Кочани» со пресуда «П.39/09 од 06.06.2011 година» тужбеното барање тужителите малолетната С. Г. застапувана од законскиот застапник нејзиниот татко А. Г., Д. Г. и А. Г. сите од К. делимично се усвојува.

Ги задолжил тужените солидарно да им платат на тужителите на име нематеријална штета вкупен износ од 4.000.000,00 денари со казнена камата од кои:

На малолетната првотужителка С. на име нематеријална штета за душевни болки поради намалена животна активност од настанување на инвалидитет парична сума во износ од 2.000.000,00 денари, со законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за 8 % поени сметано од денот на пресудувањето 06.06.2011 година до денот на конечната исплата;

На второтужителката Д. Г. од К. на име душевни болки поради особено тежок инвалидитет на нејзиното дете малолетната тужителка С. Г. парична сума во износ од 1.000.000,00 денари со законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за 8 % поени сметано од денот на пресудувањето 06.06.2011 година до денот на конечната исплата;

На третотужителот на име душевни болки поради особено тежок инвалидитет на неговото дете малолетната тужителка С. парична сума во износ од 1.000.000,00 денари со законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за 8 поени сметано од денот на пресудувањето 06.06.2011 година до денот на конечната исплата, се во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Тужбеното барање на тужителите и тоа на малолетната првотужителка С. Г. од К. на име нематеријална штета за душевни болки поради намалена животна активност од настанување на инвалидитет за разликата од досудениот износ од 2.000.000,00 денари до бараниот износ од 5.000.000,00 денари за износ од 3.000.000,00 денари со камата на овој износ, тужбеното барање на второтужителката Данче на име нематеријална штета за претрпени душевни болки поради особено тежок инвалидитет на нејзиното дете малолетната тужителка за разликата од досудениот износ од 1.000.000,00 денари до бараниот износ од 1.500.000,00 денари за износ од 500.000,00 денари со камата на овој износ и тужбеното барање на третотужителот на име нематеријална штета за претрпени душевни болки поради особено тежок инвалидитет на неговото дете маллетната тужителка за разликата од досудениот износ од 1.000.000,00 денари до бараниот износ од 1.500.000,00 денари за износ од 500.000,00 денари со камата на овој износ, или тужбеното

барање на тужителите на име нематеријална штета за разликата од вкупно досудениот износ од 4.000.000,00 денари до вкупно бараниот износ од 8.000.000,00 денари за износ од 4.000.000,00 денари со камата го одбил како неосновано.

Ги задолжил тужените солидарно да ги надоместат трошоците во постапката на тужителите во износ од 83.995,00 денари во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Тужбеното барање на тужителите за разликата од досудените 83.995,00 денари до бараните 111.443,00 денари за износ од 27.448,00 денари на име трошоци во постапката го одбил.

Од ваквата пресуда останале незадоволни тужителите малолетната С. Г. застапувана од законскиот застапник нејзиниот татко А.Г., Д. Г. и А. Г. сите од К. преку адв. Димче Ристо од Кочани кој во благовремен рок поднеле жалба поради погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужениот ЈЗУ З. д. К. преку адв. Никола Коцев од Кочани, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужениот Р. М., кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип, ги разгледа жалбите, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата на тужителката С. Г. делумно е основана.

Жалбите на тужителите Д. Г. и А. Г. и тужените се неосновани.

Основани се жалбените наводи на малолетната тужителка С.Г. за погрешна примена на материјалното право во делот за одбиено тужбено барање за нематеријална штета ако се има во предвид утврдената фактичка состојба, поради што овој суд во тој дел согласно чл.361 од ЗПП ја преиначи првостепената пресуда и одлучи како во ст.2 и 3 од изреката на оваа одлука, а поради следните причини:

Од изведените докази во текот на постапката утврдено е дека малолетната тужителката С. Г. е родена на 21.4.2007 година и дека е ќерка на тужителите Д. и А. Г. На 29.08.2007 година малолетната била примена на клиника за детски болести поради акутно настаната десно страна пареза. Според податоците од престојот болеста започнала 18 дена по приемот на вакцина. Кај малолетната после вакцината се манифестирала слабост на десната нога со ослабени рефлексии. Во болница престојувала до 06.09.2007 година. На 23.11.2007 година Комитетот за верификација и квалификација на акутна парализа

(полиомеалит случаи) овој случај го класира како потврден случај на пареза асоцирана со полиовакцина со вакцинален полиовирус тип 3. Кај малолетната Сандра утврдени се ослабени тетивни рефлексии на десната нога, висечко стапало. Обемот на натколеница и потколеница се разликува помеѓу левата и десната нога.

Во текот на лекувањето кај малолетната тужителка утврдено е дека постои трајно оштетување на функцијата на десната нога со видлив деформитет, намален обем на мускулатурата и нарушена естетика и таквата состојба ќе бара доживотен третман. Ваквата состојба е последица на вакционен полиовирус тип 3.

Кај малолетната тужителка поради настанатото телесно оштетување, инвалидитет постои и ќе постои трајно психичка болка. Кај неа има нарушена општа животна способност како и нагргеност од ваквиот инвалидитет. Целиот живот таа ќе има дополнителни напори да ги остварува животните потреби при секојдневните активности. Не може да ги почувствува детските радости, а ваквото душевно трпење ќе се зголемува и ќе се потенцира со нејзината возраст.

Имајќи ја во предвид ваквата состојба бидејќи од вештачењето е утврдена причината и дека се работи за тежок инвалидитет согласно чл.189 и чл.190 од ЗОО овој суд смета дека справедлив паричен надомест на име нематеријална штета за малолетната тужителка треба да изнесува износ од 4.000.000,00 денари, поради што во тој дел ја преиначи првостепената одлука и досуди на име нематеријална штета покрај досудениот износ од 2.000.000,00 денари уште 2.000.000,00 денари или вкупно 4.000.000,00 денар со камата согласно чл.266 од ЗОО која одредба била во важност во времето на настанувањето на штетата.

Согласно чл.190 ст. 3 од ЗОО во случај на особено тежок инвалидет на некое лице судот може да им досуди и на родителите справедлив паричен надомест за нивните душевни болки.

Тужителите Д. и А. Г. се родители на малолетната С. кои поради трајното телесно оштетување на нивната ќерка претрпеле и ќе трпат душевен бол, а сооглед на јачината на тој бол и времетраењето, по нагоање на овој суд досудените износи од по 1.000.000,00 денари преставуваат справедлив паричен надомест.

Од овие причини жалбата на тужителите Данче и Александар се одбива како неоснована.

Жалбите на тужените да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната пресуда во увжениот дел да сторил суштествена повреда од чл.343 ст. 2 т. 13 од ЗПП се неосновани бидејќи изреката во тој дел на побиваната одлука е јасна, разбирлива и извршна, а за таквото одлучување во образложението дадени се доволно причини за решителните факти од кој судот се раководел при одлучувањето. Во текот на доказната постапка првостепениот суд извел доволно докази и доволно ги утврдил спорните факти кој се од влијание за одлучување во конкретниот спор. Посебно од изготвеното вештачење од комисија-одбор за судско медицински вештачења при Медицински факултат Скопје утврдено е дека причината за телесното оштетување кај малолетната тужителка е примената вакцина кај првотужениот „Здравствен дом„ во Кочани. Се работи за задолжителна вакцина. Имајќи во предвид дека малолетното дете ја примила вакцината кај првотужениот, а контролата се врши од страна на Министерството за

здравство, кај тужените постои солидарна одговорност за настанатата нематеријална штета, а по начелото на објективна одговорност. Од погоре изнесеното жалбите на тужените се одбиваат како неосновани.

Бидејќи малолетната тужителка во поголем дел успеа со жалбата, овој суд ги задолжи тужените да платат трошоци во износ од 7.720,00 денари согласно чл.160 од ЗПП што се однесува за награда за состав на жалбата. Тужителите во поглед на судската такса со решение од 13.03.2009 година на Основниот суд Кочани се ослободуваат од плаќање на судските такси.

Од погоре наведените причини, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 25.11.2011 год. под ГЖ.бр.1427/2011 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.133/2012 од 19.06.2013 год.

6.Преддоговорот за купопродажба на стан,склучен помеѓу тужителите и правниот претходник на тужената, не произведува правно дејство поради неисполнување на договорната обврска на правниот претходник на тужената чие исполнување во договорениот рок претставува суштествена состојка на склучениот преддоговор. Договорните страни имаат право да бараат враќање на даденото како и надомест на користа што некоја од нив ја имала додека договорот бил во сила.

Од образложението:

Пресудата на Основниот суд Кочани » «П.21/09»и Малв.П.бр.28/10 од 01.06.2010 година тужбеното барање на тужителите делумно го усвоил.

Утврдил спрема тужената З. Н. од С. дека пред договорот за купопродажба на стан склучен на ден 04.10.2007 година помеѓу правниот претходник на тужената Ѓ. Н., поранешен од С., како продавач и тужителите А. М. и И. Т., двајцата од К. како купувачи, со кој продавачот им продава на купувачите стан во К. на ул.„М. Т.„ бр.16, на трети кат, на кого влезната врата му е од западната страна, двособен, проширен, со две соби, купатило, трпезарија, кујна, шпајс и претсобје, со тераси од западна и источна страна, за купопродажна цена од 22.000 евра, е раскинат, поради не исполнување на договорната обврска на претходникот на тужената Ѓорге Насков поранешен од Скопје.

Утврдено е спрема тужената З. Н. од С., законски наследник на покојниот Ѓ. Н., поранешен од Скопје дека на име исполнување на договорна обврска од пред договорот за купопродажба на стан, склучен на ден 04.10.2007 година помеѓу правниот претходник на тужената Ѓ. Н. поранешен од С., како продавач и тужителите А. М. и И. Т.двајцата од К., како купувачи, тужителите му исплатиле на правниот претходник на тужената како дел од купопродажба цена за станот - предмет на преддоговорот за купопродажба на стан во вкупен износ од 9.260,00 евра.

Тужбеното барање на тужителите А. М. и И. Т. двајцата од К. со кое барале да се поништи договорот за поклон на стан склучен помеѓу правниот претходник Ѓ. Н. поранешен од С., како поклонодвател и Ј. Н. од С., како поклонопримателка на ден 25.05.1989 година, со кој поклонодавателот и поклонил на поклонопримателката стан во К. на ул. „М. Т. „ бр.20, двособен, во површина од 60.79 м²., со две соби, една кујна со претсовбје и едно купатило на кој договор на местото поклонопримател се потпишало лицето- тужената З. Н., заверен кај поранешниот Општински суд Кочани под Зав.бр.869/89 од 08.06.1986 година и да не произведува правно дејство во иднина го одбил како неосновано.

Ја задолжил тужената З. Н. од С. да им плати на тужителите А. М. и И. Т. и двајцата од К. на име долг износ од 9.260 евра во денарска противвредност по курсот на еврото во НБ РМ на денот на исплатата со домицилна камата сметано од 01.12.2008 година до исплатата, во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Ја задолжил тужената да им плати на тужителите на име трошоци на постапката во износ од 56.044,00 денари.

Тужбеното барање на тужителката З. Н. со кое барала да се задолжат тужените да и исплатат на тужителката износ од 1.190 евра во денарска противвредност на денот на плаќањето по курс на НБРМ за еврото со домицилна камата сметано од денот на поднесување на тужбата до денот на конечната исплата го усвоил.

Ги задолжил тужените да и платат на тужителката на име неплатени закупнини за 17- седумнаесе месеци износ од 1.190 евра во денарска противвредност на денот на плаќањето по курс на НБРМ за еврото со домицилна камата сметано од денот на поднесување на тужбата до денот на конечната исплата.

Ги задолжил тужените да и платат на тужителката З. Н. износ од 27.228,00 денари на име трошоци на постапката по повод поднесената тужба од тужителката против тужените за неплатени закупнини.

Од ваквата пресуда останала незадоволна тужената З. Н. од С. преку полномошникот «А. В.» адвокат од «С.», кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, погрешна примена на материјалното право и поради одлуката за трошоците во постапката. Предлага жалбата да се уважи, пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителката да првостепениот суд при донесувањето на побиваната пресуда сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст. 2 т. 13 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната пресуда е разбирлива, непротивречи сама на себеси, ниту на причините на пресудата. Во образложението на побиваната пресуда се дадени доволно причини за решителните факти од кој се раководел судот при одлучувањето, па како таква побиваната одлука со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителката за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Првостепениот суд утврдил дека тужителите А. М. и И. Т., двајцата од К. и правниот претходник на тужената Г. Н., поранешен од Скопје на ден 04.10.2007 годин склучиле договор за закуп заверен кај нотар С.Т. од К. под УЗП.бр.4176/07 од 04.10.2007 година, според кој закуподавателот Г. Н. поранешен од С. им го дал во закуп на закупците - сега тужители станот на ул.,„Маршал Тито,, бр. 16 во Кочани за три години со месечна закупнина од 60 евра. На денот на потпишувањето на договорот за закуп, закупците му платиле 4 месечни закупнини на закуподавачот во износ од 240 евра и тоа за месеците октомври, ноември и декември 2007 и јануари 2008 година. Истиот ден на 04.10.2007 година тужителите и правниот претходник на тужената склучиле преддоговор за купорподажба на истиот стан лоциран на ул.,„Маршал Тито,, бр.16 во Кочани со кој преддоговорј продавачот Г.Н. поранешен од С. им го продал на тужителите овој стан, за цена од 22.000 евра. Во моментот на склучувањето на преддоговорот за купопродажба на станот тужителите му исплатиле на рака на продавачот паричен износ од 8.400 евра на име капар и се договориле истите да се сметат како дел од договорената купорподажна цена за станот, а останатиот дел од купопродажна цена во износ од 13.600 евра да му ја исплатат на продавачот во рок од една година од денот на потпишувањето на пред договорот за купопродажба на станот. Со овој преддоговор договорните страни, се договориле платените парични средства од договорот за закуп од 04.10.2007 година на име месечни закупнини за месеците октомври, ноември и декември 2007 година и јануари 2008 година да бидат пресметани како парични средства платени на рати за купопродажба на станот предмет на преддоговорот и да бидат пребиени во износот кој што купувачите сега тужителите требало да го доплатат на продавачот, односно од износ од 13.600 евра. Со овој преддоговор продавачот се обврзал во рок од 1 година од денот на склучувањето на преддоговорот за купопродажба на станот да обезбеди имотен лист за станот, бидејќи во моментот на склучувањето на истиот немало обезбедено имотен лист, а доколку продавачот не обезбедил имотен лист во договорениот рок од една година се обврзал да им ги врати паричните средства на име капар на купувачите сега тужители, а тоа најдоцна до 15.10.2008 година во спротивно да се пресметува законска затезна камата на овој износ. Во чл.9 од преддоговорот договорните страни се договориле на дено на исплатата на останатиот паричен износ од договорената купопродажна цена за станот и обезбедувањето на имотниот лист од страна на продавачот да склучат и заверат договор за купопродажба на предметниот стан со кој продавачот ќе им го пренесе правото на сопственост на станот на купувачите. Преддоговорот за купопродажба на станот бил потпишан од страна на сега тужителите и правниот претходник на тужената како и од сведокот Ф. Т. од К. На ден 17.11.2007 година сведокот Ф. Т. од К. на продавачот Г. Н., поранешен од С. му дала паричен износ од 200 евра, а првотужителот А. М. во присуство на неговиот полномошни во близина на бензинската пумпа во с.Ч. на продавачот сега покојен Г. Н. му дал паричен износ од 250 евра. Исто така првотужителот му обезбедил лекарства на продавачот Г. Н. кој ги платил со негови средства, па така

вкупниот паричен износ кој што тужителите му го дале на продавачот Ѓ. Н., поранешен од С. изнесува 9.260 евра.

Во мегувреме продавачот Ѓ. Н. починал поради што не дошло до реализација на предоговорот за купорподажба на станот, а тужителите се иселиле од станот и истиот го предале во владение на тужената Зора Наскова на почетокот од месец јули 2009 година.

Вака утврдената фактичка состојба по наогање на овој суд е правилно и целосно утврдена и произлегува од изведените и правилно ценети докази во смисол на чл.8 од ЗПП.

Жалбениот навод на жалителката дека судот не прифатил да го изведе како доказ сослушувањето на сведокот нотар С. Т. од К. е неоснован од причина што на записник од одржана главна расправа на ден 11.05.2010 година на која сведокот не дошол, а бил уредно поканет, полномошникот на тужителите се откажал од негов распит.

Првостепениот суд правилно постапил кога прифатил да не го изведе како доказ графолошкото вештачење на потписот на правниот претходник на тужената на предоговорот на купопродажба на станот од причина што од увидот во договорот за закуп и предоговорот за купопродажба на станот утврдил дека потписите на правниот претходник Ѓ. ставен на овие договори се идентични, не постои сомнеж за нивна неверодостојност, уште повеќе што преку распит на сведоци се потврдува дека Ѓ. Н. го потпишал предоговорот.

Исто така неоснован е жалбениот навод на жалителката да првостепениот суд не постапил правилно бидејќи не прибавил имотен лист за предметниот стан, бидејќи видно од известувањето од Агенцијата за катастер на недвижности, одделение за катастер на недвижности Кочани произлегува дека првостепениот суд се обратил до оваа институција со барање за издавање на имотен лист за предметниот стан но таков од Агенцијата за катастер на недвижности не му бил доставен.

Од сослушаните сведоци и распитот на тужителите како странки судт правилно утврдил дека тужителите на име купопродажна цена на станот му исплатиле на првниот претходник на тужената вкупно сума во износ од 9.360 евра.

Неоснован е жалбениот навод на жалителката за погрешна примена на материјалното право.

Согласно чл.10 од ЗОО учесниците во облигациониот однос се должни да ја извршат својата обврска и се одговорни за нејзиното исполнување.

Согласно чл.18 од истиот закон регулира договорот е склучен кога договорните страни се спогодиле за суштествените состојки на договорот.

Согласно чл.137 ст.1 од Законто за наследување наследникот одговара за долговите на оставителот во висината на вредноста на наследениот имот.

Од изведените докази во текот во текот на постапката, посебно од увидот во предогвотото за купорпрдоажба на стан произлегува дека договорните страни се договориле да склучат договор за купопордажба на станот до колку во рок од 1 година односно најдоцна до 15.10.2008 година продавачот Ѓ.Н. поранешен од С. обезбеди имотен лист за станот.

Во спротивно доколку до овој рок не обезбеди имотен лист се обврзал да им ги врати паричните средства на купувачите-сега тужители платени на име капар за станот. Од исказите на сведоците и распрашаните тужители како странки произлегува дека тужителите му исплатиле на правниот претходник на тужената вкупен износ од 9.260 евра како дел од договорената купопродажна цена за станот предмет на предоговорот за купопродажба. Од увидот во оставинското решение О.бр.174/09 од 05.02.2009 година произлегува дека тужената З. Н. е прогласена за единствен законски наследник на оставината на покојниот Ѓ. Н. Имајќи го во предвид сто оваа првостепениот суд правилно постапил кога утврдил дека предоговорот за купопродажба на стан склучен помеѓу тужителите и правниот претходник Ѓ. Н. не произведува правно дејство поради неисполнување на договорната обврска од страна на правниот претходник Ѓ. Н. како продавач на станот и ја задолжил тужената како негов законски наследник да им ги врати на тужителите исплатените парични средства на име купопродажна цена за станот во износ од 9.260 евра во денарска противвредност.

Од изведените докази во текот на постапката судот утврдил дека тужителите склучиле договор за закуп со правниот претходник на тужената и истите го користеле станот до почетокот на месец јули 2009 година па како за 17 месеци не платиле закупнина, судот правилно постапил кога истите ги задолжил да го платат на тужената износ од 1.190 евра во денарска противвредност на име неплатена закупнина.

Жалбените наводи на жалителката во однос на одлуката за трошоци во постапката се неосновани. Првостепениот суд правилно ги утврдил трошоците во постапката што и следуваат на тужителката З. Н. имајќи го во предвид нејзиниот успех во постапката. Така судот правилно одлучил кога и досудил на име трошоци на постапката износ од 27.228,00 денари а во останатиот дел барањето за уште трошоци до бараните 230.023,00 денари го одбил како неосновано, со што правилно се применети одредбите од чл.148 и чл.149 од ЗПП. висината на трошоците е одмерена во склад со Адвокатската тарифа и Законот за судски такси, а ваквите трошоци и по оценка на овој суд биле неопходни за водење на парницата.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 10.11.2010 год. под ГЖ.бр.1460/2010 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.1110/2011 од 11.07.2013 год.

7.Иако тужената е невработена,не оставарува приходи и има уште две деца од новиот брак должна е да ги издржува и тужителите како свои деца од претходната вонбрачна заедница.Издршката треба да биде соодветна на возраста на малолетните тужители и потребата за нивно школување,имајќи ги притоа во предвид и новонастанатите семејни прилики на тужената како нивна мајка.

Од образложението:

Основниот суд во Радовиш, со пресуда П.13/11 од 28.10.2011 година, тужбеното барање на тужителките Ј. и А. К. од с.З., делумно го усвоил. Ја задожил тужената Л. З. од с.С., да плаќа месечна издршка за малолетните и деца Ј. и А. К. од с.З., износ од по 1.000,00 денари, за секој месец почнувајќи од 20.04.2011 година, се додека не настанат законски услови за промена на издршката. Во останатиот дел тужбеното барање на Ј. и А. К. од с.З., со кое барат да се задолжи тужената Л. З. од с.С., со месечна издршка уште по 2.000,00 денари, за секоја поодделно почнувајќи од 20.04.2011 година, додека не настанат законски услови за промена на издршката, го одбил како неосновано. Ја задолжил тужената да им ги плати на тужителките трошоците по спорот во износ од 6.940,00 денари, се во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останала незадоволна тужената Л. З. од с.С., која во благовремен рок преку полномошникот Б. Ѓ., адвокат од Г. поднела жалба поради суштествена повреда на одредбите на постапката, погрешна и нецелосна утврдена фактичка состојба, погрешна примена на правото и поради решението за трошоците на постапката. Предлага жалбата да се уважи, нападната пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно одлучување.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот да првостепениот суд при донесувањето на побиваната пресуда, сторил суштествена повреда на одредбите од паричната постапка од чл.343 ст.2 т.4 од ЗПП, со тоа што не одлучил по приговорот на тужената даден во одговорот на тужбата, за месна и стварна ненадлежност на Основниот суд Радовиш за постапување по предметот. По наоѓање на овој суд не произнесувањето на првостепениот суд по однос на приговорот на тужената за месна и стварна ненадлежност не е од значење за законито постапување и одлучување по предметот на спорот. Освен тоа сега жалителката во истиот предмет, поднела предлог до Врховен суд да се определи друг стварно надлежен суд а не Основниот суд во Радовиш да постапува по тужбата на малолетните тужителки, но ваквиот предлог со решение бил одбиен како неоснован.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната пресуда и одлучувајќи како во ст.1,2 и 4 од изреката на истата да сторил суштествена повреда на одредбите на паричната постапка од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната пресуда е јасна и разбирлива, а во образложението се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот за нецелосно и погрешно утврдена фактичка состојба. Од изведените докази првостепениот суд утврдил дека тужителот В. К. од с.З., со тужената Л. З. од с.С.-Г. живееле вонбрачно неколку години се до есената 2008 година. Во вонбрачната заедница им се изродиле малолетните деца А. родена 2004 година и Ј. родена 2006 година. Утврдил дека по раѓањето на

второто дете тужителот заминал на работа во Р.Г., а тужената заедно со децата заминала од домот на Васко и отишла да живее кај своите родители во с.М.. После тоа В. на двапати ја враќал Л. со децата во својот дом, а третиот пат кога Л. си заминала, отишол во с.М. и со себе ја зел ќерката А. додека Ј. останала да живее со тужената. Тужената се омажила во с.С. со лицето Г. З. со кого во брак им се родила ќерката Матеја. Тужителот поднел тужба до Основниот суд во Гевгелија заради регулирање на начинот на гледање и воспитување на децата за што било донесена пресуда П.бр.59/10 од 14.09.2010 година, која е правосилна, со која тужбеното барање било усвоено и малолетните деца А. и Ј. доделени на чување, воспитување и одгледување на нивниот татко В.. Со пресудата на тужената било определено да продолжи со личните контакти со малолетните деца, меѓутоа тужената никогаш не стапила во контакт со децата ниту на друг начин изразила спремност и желба да се види со децата или да учествува во нивното воспитување и одгледување.

На вака целосно и правилно утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога тужбеното барање на тужителот делумно го усвоил и одлучил како во ст.1,2 и 4 од изреката на побиваната пресуда.

Во чл.179 од Законот за семејството е предвидено “Родителите се должни да ги издржуваат своите малолетни деца“.

Според чл.194 ст.2 од истиот закон,“ кога издршката се определува за дете, судот ќе ја земе предвид и возраста на детето, како и потребите за неговото школување, а според ст.3 од истиот член при утврдување на можностите на лицето кое е должно да дава издржување судот ќе ги земе предвид сите негови приходи и вистински можности за стекнување на заработка и неговите сопствени потреби и законски обврски по основ на издржувањето на други лица.

Првостепениот суд правилно ги применил напред наведените законски одредби одлучувајќи како во изреката на побиваната пресуда.

Овој суд го ценеше жалбениот навод на жалителот-тужената во кој наведува дека не постојат услови таа да биде задолжена да плаќа издршка за малолетните и деца, бидејќи истата е невработена и не остварува никакви приходи а и самата има две малолетни деца од вториот брак и дека првостепениот суд погрешно одлучил кога ја задолжил да плаќа издршка од по 1.000,00 денари месечно по дете, но не го прифати. Ова од причини што тужената како родител на малолетните деца е должна да ги издржува односно да обезбеди средства и да плаќа издршка за малолетните и деца.

Овој суд го ценеше и жалбениот навод на жалителот-тужената да првостепениот суд при донесувањето на побиваната пресуда погрешно ги одмерил и трошоците на постапката, кога ја задолжил тужената со сите трошоци, иако тужителот успеал 50% во спорот, но овој жалбен навод не го прифати. Ова од причина што по наоѓање на овој суд, трошоците се одмерени правилно а согласно чл.148 и чл.149 од ЗПП, Законот за судските такси и Тарифата за награда и надоместок за работа на адвокатите.

Од погоре наведеното, а согласно на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на пресудата.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 05.01.2012 год. под ГЖ.бр.1871/2011 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.174/2012 од 11.07.2013 год.

8.Присуството на алкохол во крвта над дозволеното ниво на лицето кое управувало со ПМВ претставува само по себе основ за право на регрес во смисла на чл.16 ст.3 в.в. со ст.2 од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со пресуда П-1 бр.310/11 од 08.02.2012 година тужбеното барање на тужителот го усвоил.

Го задолжил тужениот да му плати на тужителот на име регресен долг сума во износ од 509.802,00 ден. со зкк во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодieto што му претходело на тековното полугодие зголемена за 8 процентни поени сметано од денот на поднесувањето на тужбата 06.09.2011 година па се до конечната исплата, како и да и ги надомести трошоците во постапката во вкупен износ од 46.512,00 ден .сето тоа во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата одлука останал незадоволен тужениот кој во навремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите од ЗПП, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, погрешна примена на материјалното право, и поради одлуката за парничните трошоци па предлага жалбата да се усвои, а побиваната пресуда укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот поднел одговор на жалбата со кој ги побива жалбените наводи на тужениот па предлага жалбата да се одбие, а побиваната пресуда потврди. Бара дополнителни трошоци за одговорот на жалбата.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалбата и сите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл. 354 од ЗПП па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната одлука е разбирлива, непротивречи сама на себе си ниту на причините на одлуката. Во побиваната одлука се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето па како таква побиваната одлука со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за нецелосно и погрешно утврдена фактичка состојба, бидејќи од изведените и правилно ценети докази првостепениот суд ја има целосно и правилно утврдено фактичката состојба во конкретниот граѓанско-правен однос.

Така, првостепениот суд утврдил дека на ден 28.10.2006 година тужениот управувајќи ПМВ марка М. 3 сопственост на Ц. Г. од П. а осигурано кај тужителот, движејќи се по регионалениот пат Р-260 во

насока од П. кон К. кај м.в. Е. г. каде патот се простирал надолжно во остра кривина во десно, прво преминал на левата сообраќајна лента, изгубил контрола на возилото, а потоа возилото излегло надвор од коловозот каде удрил во камења кој претходно се одрониле од карпите од десната страна на патот. Возилото удрило во камењата со задната десна врата и задно десно тркало од кој удар било оштетено возилото и исто така со повреди се здобиле сопатниците меѓу кои и сопатникот J. J. од К. кој веднаш бил пренесен во болница при што му била констатирана тешка телесна повреда и бил задржан на болничко лекување. Возачот сега тужениот по незгодата од надлежните органи бил алкотестиран и од анализата на крвта било утврдено присуство на алкохолот од 0,75 % а во урината 1.02 %. Местото на незгодата бил регионален пат кој се наоѓал надвор од населено место и на самото место на незгодата немало ставено сообраќајни знаци за предупредување на возачите за одрони на патот и лизгав коловоз. Брзината на движењето со посебен знак не било ограничено а според рангот на патиштата на овој пат била дозволена брзина на движење од 60 км на час. Безбедносната брзина на движењето на дел од патот на кој се случила предметната сообраќајна незгода е брзина еднаква или помала од 40 км/ч па доколку возачот се движел со ова брзина незгодата би била избегната. При вакви услови на патот возачот сега тужениот се движел со брзина од 55 км/ч која брзина не била прилагодена према условите на патот. Утврдил дека во врска со овој настан бил поднесен обвинителен предлог бр.1334/06 од ОЈО Куманово до Основен суд Кратово против обвинетиот сега тужениот за сторено кривично дело „Тешки дела против безбедноста на луѓето и имотот во сообраќајот“ по што постапувајќи по обвинителниот предлог Основниот суд Кратово на ден 23.09.2008 година донел пресуда К.бр.70/07 со која против обвинетиот сега тужениот обвинението за сторено кривично дело „Тешки дела против безбедноста на луѓето и имотот во сообраќајот“ го одбил од причина што застапникот на обвинението се откажал од поднесениот обвинителен предлог. Сопатникот J. J. кој од сообраќајната незгода се здобил со тешки телесни повреди како оштетен поднел барање за надомест на штета до тужителот заведен под штета број 8-002004191/06 а потоа тужба пред Основниот суд Скопје 2 Скопје по која судот донел пресуда П-1 бр.12688/07 од 11.12.2008 год.која пресуда во дел е преиначена со пресуда на Апелационен суд Скопје Гж.бр. 419/09 од 02.04.2009 година и со ова пресуда тужителот бил задолжен да му исплати на оштетениот J. на име надомест на нематеријална штета вкупен износ од 441.000,00 ден. со законска камата сметано од 23.11.2006 година до исплатата и надомест на материјална штета износ од 1.540,00 ден. со законска камата сметано од 23.11.2006 година до исплатата како и да ги надомести парничните трошоци во износ од 54.789,00 ден. Тужителот постапил по предметните судски одлуки и на оштетениот J. му исплатил досудената штета на име главен долг казнена камата и процесни трошоци во вкупен износ од 509.802,00 ден. Тужениот и покрај тоа што бил известен и повикан од страна на тужителот исплатената штета да ја уплати на сметка на тужителот сепак тоа нешто не го сторил поради што тужителот ја поднел предметната тужба.

На вака целосно и правилно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Така, првостепениот суд правилно ги применил чл.141 ст.1, чл.145 ст.1 од ЗОО, чл.37 ст.1 од Законот за безбедност на сообраќај на патишта и чл.16 ст.1, 2 и 3 од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот кога тужбеното барање на тужителот го усвоил и одлучил како во ст.2 од изреката на побиваната одлука бидејќи од изведените докази се утврди дека настанатата штета е во причинско последична врска со управувањето на ПМВ од страна на тужениот со неприлагодена брзина од 55 км/ч според условите на патот со која брзина тужениот не бил во можност да помине низ критичното место и во исто време поради присуството на алкохол во организмот на тужениот од 0,75 % во крвта а во урината 1,02 промили биле забавени неговите реакции со што не можел да ја избегне сообраќајната незгода. Од изведениот доказ, пресуда П.бр.12688/09 од 11.12.2008 година на Основен суд Скопје и пресуда на Апелационен суд Скопје Гж.бр.419/09 од 02.04.2009 година првостепениот суд правилно утврдил дека тужителот е задолжен да му исплати на оштетениот на име надомест на нематеријална штета вкупен износ од 441.000,00 денари со камата сметано од 11.12.2008 година до исплатата, надомест на материјална штета износ од 1.540,00 ден. со законска камата сметано од 23.11.2006 година до исплатата како и да му ги надомести трошоците на постапката во износ од 54.789,00 ден. или вкупен износ од 509.802,00 денари во кој износ се вклучени досудената нематеријална и материјална штета во кој се вклучени и трошоците на постапката а кој тужителот на оштетениот во целост ги исплатил.

Во конкретниот случај првостепениот суд правилно одлучил кога тужбеното барање на тужителот го усвоил и одлучил како во ст.2 од изреката на нападнатата одлука бидејќи од изведените докази се утврди дека тужениот е одговорен за настанатата штета од причина што самиот себеси се довел во ситуација да го управува ПМВ и тоа под дејство на алкохол од кое нешто произлегува дека во целост се исполнети предвидените законски претпоставки за основаноста на правото на регресно побарување на тужителот од тужениот, а предвидени во чл.16 од Законот за задолжително осигурување.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд погрешно ја донел одлуката за трошоците на постапката бидејќи утврди дека истата е донесена правилно и согласно чл.148 од ЗПП а нејзината висина ја определил согласно АТ и ЗСТ.

Овој суд го ценеше жалбениот навод на жалителот кој наведува дека на местото на настанот немало поставено вертикална сигнализација и дека со ова се намалува придонесот за настанатата штета на страна на тужениот но не го прифати ваквото мислење бидејќи утврди дека непостоењето на вертикалната сигнализација не го ослободува тужениот од одговорност за настанатата штета од причина што тој како учесник во сообраќајот бил должен да постапува со крајно внимание и брзината на движењето на возилото да ја приспособи кон својствата и состојбите на патот а сето ова согласно со чл.37 од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата.

Овој суд го ценеше и жалбениот навод на жалителот кој наведува дека оштетениот сам се довел во состојба да трпи штетни последици од причина што со тужениот добро се познавале и заедно седеле во бар пред да се случи сообраќајната незгода и дека истиот како сопатник на лицето што управувало возило под дејство на алкохол требал да знае дека лицето што го управува возилото е под дејство на алкохолот и дека

во вакви услови може да се случат вакви сообраќајни незгоди но не го прифати овој жалбен навод бидејќи од изведените докази пресуда на Основен суд Скопје П.бр.12688/07 се утврди дека токму на ова околност веќе е утврден придонесот на оштетениот за настанатата сообраќајна незгода во висина од 30% а кој придонес го прифатил и првостепениот суд при донесувањето на нападнатата одлука и го оценил како реален и соодветен на околноста под кој се случила предметната сообраќајна незгода и настанатата штета.

Овој суд согласно чл.160 од ЗПП го задолжи тужениот да плати на тужителот на име дополнителни трошоци за одговор на жалба сумата во износ од 12.900,00 ден. од кој за такса за одговор на жалба 5.100,00 ден. и за состав на одговорот на жалба 7.800,00 ден.

Од сето погоре изнесено, а согласно чл.357 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 08.05.2012 год. под ГЖ.бр.766/2012 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.474/2012 од 03.12.2013 год.

9. Не е спротивен на закон тестаментот, во кој не се наведени катастарските парцели според ознаки од Имотниот лист, ако во самиот тестамент завештателот јасно ја изразил својата последна волја дека сиот свој имот го остава на едно лице.

Од образложението:

«Основен суд Кочани» со решение «О.56/06» од 15.02.2012 година, за тестаментален наследник на оставината на покојниот М.Г.поранешен од с. Д.Д.роден на 1х.0х.1xxx год. во с. Д.Д. , починал на 2х.0х.2xxx год. во нас. О.- К., македонец државјанин на РМ го огласил Б.Ѓ.од нас. О. - К.син на тестаторот на недвижниот имот според имотниот лист бр.64 за КО Д. 1/1 од Лист Б и Лист В со катастерски парцели поподробно наведени во изреката на побиваното решение.

Вредноста на чистата оставина изнесува 550.000,00 ден.

Огласените тестаментални наследници се должни да ги платат долговите на оставителот доколку такви постојат до висина на вредноста на наследениот имот и да платат судска такса во износ од 7.000,00 ден. во рок од 15 дена по правосилноста на решението.

Од ваквото решение останал незадоволен жалителот Б.Ѓ. , кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а решението укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Подносителот Боре Ѓорѓиевски поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а решението потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, го испита побиваното решение во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја нападнатата одлука да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи изреката на истата е јасна и разбирлива. Во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти поради што истата е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за сторена суштествена повреда од чл.343 ст.1 од ЗПП в.в. со чл.366 од ЗПП, а која повреда по мислење на жалителот се состои во тоа што при повторното судење првостепениот суд нема постапил по дадените напатствија и укажувања од страна на Апелациониот суд во Штип со решение ГЖ бр.1719/11 од 29.11.2011 година. Од увидот во предметните списи овој суд утврди дека при повторното судење првостепениот суд има постапено по укажувањата дадени во погоре наведеното решение, поради што и ја нема сторено оваа суштествена повреда.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот за погрешно утврдена фактичка состојба.

Имено, првостепениот суд по поднесено барање за поведување постапка за расправање на оставината на покојниот М.Г.поранешен од с.Д.Д., врз основа на смртовница бр.10-13/5-6 издадена на 25.01.2006 година, утврдил дека покојниот како можни наследници ги оставил синовите С. И., Б. Ѓ., Б.Ѓ. и Д.Ѓ.сите од нас.О., ќерките С. С. и Љ.К.двете од нас. О. и внуците А.Г.и Г.Г.од покојниот син К.Г. На одржано рочиште за земање на наследнички изјави, од страна на законскиот наследник синот Б.Ѓ.бил приложен писмен тестамент составен своерачно на 26.11.2004 год. Наследниците Б.Ѓ.и Љ.К.го признале прогласениот тестамент, при што тестаменталниот Б.Ѓ.се прифатил за наследник на делот од оставината што му е оставена со тестаментот,. Законскиот наследник С.И.изјавил дека го оспорув тестаментот и со решение О.бр.56/06 од 11.12.2006 год. е упатен на спор за да докаже дека тестаментот составен од покојниот е неважечки, а истиот бил оспорен и од законскиот наследник Б.Ѓ.кој со решение О.бр.56/06 01.04.2009 година е упатен на спор да докаже дека тестаментот е ништовен.Со пресуда на Основен суд Кочани П.бр.116/09 од 29.10.2010 год. правосилна на 05.04.2011 год. тужбеното барање на тужителот Б.Ѓ.со кое барал да се утврди дека тестаментот на покојниот е фалсификуван, е одбиено како неосновано.

Со побиваното решение, првостепениот суд, согласно чл.96 од Законот за наследување во кој е предвидено “Завештателот може со тестаментот да определи еден или повеќе наследници. Наследник врз основа на тестаментот е лице кое го определил завештателот да го наследи целиот негов имот или дел од имотот“, за тестаментален наследник на оставината на покојниот го огласил неговиот сун Б.Ѓ.Ова од причина што сега покојниот во своерачниот тестамен од 26.11.2004 година ја изразил својата последна волја и сиот свој имот, по својата смрт го оставил во наследство на својот син.

Овој суд ги ценеше жалбените наводи на жалителот за тоа дека во тестаментот е наведен недвижен имот од ИЛбр.11031702 од 06.09.2001 година а со побиваното решение Б.Ѓ.се огласува за наследник на недвижниот имот според имотниот лист бр.64 за КО Д. со што не е јасно кој е имотот кој е опфатен со тестаментот, но ваквиот жалбен навод не

го прифати од причина што во списите на предметот се наоѓа известување од Агенцијата за катастер на недвижности Одделение за катастер за недвижности - Делчево бр.1107/24 од 20.01.2012 година, според кое од воспоставувањето на катастерот на недвижности за КО Дулица од 1997 год. до изготвувањето на известувањето, завештателот бил запишан како сопственик на недвижен имот наведен во имотен лист бр.64 на 28 катастерски парцели во вкупна површина од 147080 м2 и нема никакви промени односно, од што произлегува дека во времето на составувањето на тестаментот, сега покојниот бил сопственик на недвижен имот евидентиран во ИЛ.бр.64. Тоа што не биле наведени катастерските парцели во тестаментот и не е исти бројот на имотниот лист од тестаментот и бројот во побиваното решение не е од влијание за поинакво одлучување ако се има во предвид дека во своерачниот тестамент завештателот јасно ја изразил својата последна волја дека сиот свој имот го остава на неговиот син Б.Ѓ.

Од погоре наведеното, а согласно чл.370 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 06.04.2012 год. под ГЖ.бр.404/2012 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.370/2012 од 12.12.2013 год.

10.Доколку основачите, наместо правното лице како сопственик на недвижниот имот, ги примиле и меѓусебе ги поделиле средствата од продажбата на имотот, тужителот како купувач не стекнал право на сопственост врз основа на правно дело, договор за купопродажба, бидејќи не се исполнети суштествените елементи на тој договор па истиот не можел да биде реализиран односно запишан во јавната книга за запишување на права на недвижностите.

Од образложението:

Со пресуда од 09.03.2012 година, тужбеното барање на тужителот со кое барал да се утврди дека тужителот е сопственик на деловен простор лоциран на КП.бр.2576 дел1, зграда 1, влез 1, на ул.„Младинска“ бр.78, со вкупна површина од 72 м2, детално опишан во ИЛ.бр.11438 за КО Струмица, па да се задолжат тужените да му го тоа право признаат како и да трпат во Агенцијата за катастар на недвижности, Одделение за катастар на недвижности Струмица, горенаведениот имот да се избрише од името на прво тужениот и да се запише на името на тужителот, како и да се задолжат тужените да го предадат владението на деловниот простор лоциран на КП.бр.2576 дел1, зграда 1, влез 1, на ул.„Младинска“ бр.78, со вкупна површина од 72 м2, детално опишан во ИЛ.бр.11438 за КО Струмица, ослободен од луѓе и ствари, како и да му ги надоместат трошоците по постапката, се во рок од 15 дена од приемот на пресудата, го одбил како неосновано.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага

жалбата да се уважи а пресудата преиначи или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.13, бидејќи по оценка на овој суд изреката на пресудата е јасна, разбирлива и не противречи сама на себе, ниту на причините во пресудата. Во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, па како таква побиваната пресуда со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешна и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Од изведените докази првостепениот суд утврдил дека на ден 09.02.2005 година тужителот и тужените склучиле договор за купопродажба на недвижен имот-деловна просторија во површина од 72м2, на КП.бр.2576/1 зграда1, приземје, на ул. Младинска бр.78 во КО Струмица. Во чл.2 од договорот било наведено дека предметниот деловен простор се продава за сума од 1.500.000 денари, која цена веднаш била платена од страна на тужителот. Од распитот на странките првостепениот суд утврдил дека деловниот простор се уште не му бил предаден во владение на тужителот, а клучот од истиот се наоѓал кај четвротужениот.

На вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право.

Согласно чл.112 од Законот за сопственост и други стварни права:„Право на сопственост се стекнува според закон врз основа на правна работа и со наследување“.

Согласно чл.144 ст.1 и 2 од истиот закон:„Врз основа на допуштено правно дело чија цел е стекнување сопственост, сопственоста преоѓа од дотогашниот сопственик на стекнувачот, на начин определен со закон. Правното дело со кое се стекнува сопственост на недвижност, покрај суштествените елементи коишто треба да ги содржи, треба да биде склучено во писмена форма, ако со закон поинаку не е предвидено“

Согласно чл.443 ст.1 и 2 од ЗОО:„Договорот за продажба на недвижни предмети мора да биде склучен во писмена форма. Потписите на договорните страни кај договорот за продажба на недвижности се заверуваат кај нотар“.

Во конкретниот граѓанско правен однос првостепениот суд правилно ги применил горенаведените законски одредби бидејќи од изведените докази правилно утврдил дека не се исполнети условите од чл.144 од ЗСДСП да се смета дека тужителот врз основа на правно дело се стекнал со право на сопственост на предметниот недвижен имот. Видно од списите на предметот договорот за купопродажба на недвижен имот на кој се повикува тужителот како основ за стекнување на сопственост е склучен во писмена форма, но потписите на договорните

страни не се заверени кај нотар за да може тужителот со договорот правно да го реализира своето право на сопственост. Имајќи го во предвид фактот дека од страна на договорните страни докрај не била испочитувана законската форма за склучување на ваквиот договор потребна за негова правна важност, првостепениот суд правилно постапил кога и покрај признанието на тужбеното барање од страна на тужените истото го одбил како неосновано.

Од погоренаведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 05.09.2012 год. под ГЖ.бр.1052/2012 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.661/2012 од 28.11 .2013 год.

11.Кога е утврдено дека првотужителката, по основ на имот стекнат во брак со оставителот, е сопственик на една идеална половина од предметната недвижност,куќа а второтужителката сопственоста ја стекнала по основ на наследство од нејзиниот покоен татко, тужените се должни да и го признаат правото на сопственост на тужителите и да трпат физичка делба на имотот.

Од образложението:

Основниот суд во Кочани со пресуда П.бр. 18/10 од 12.12.2011 година , тужбеното барање на тужителките го усвоил.

Утврдил према тужените дека првотужителката С. С. по основ на имот стекнат во брак со покојниот С.С. поранешен од К. е сопственик на 1/2 половина идеален дел од недвижниот имот заведен во Ил.бр. 2868 лист Б и лист В за КО К. на име С. П. од К. и тоа со индикации наведени во изреката на пресудата, и ги задолжил тужените да го признаат тоа право на првотужителката, да трпат физичка делба како и промени во катастарската евиденција така што 1/2 идеален дел од имотот ќе се брише од Ил.бр. 2868 за КО К. од името на С. П.и тој дел да се запише на првотужителката.

Утврдил према првотужената, второтужениот и третотужениот дека второтужителката Ј. С. од К. со привремен престој во А. по основ на наследство од покојниот и татко С.С. поранешен од К. е сопственик на 1/8 идеален дел од недвижниот имот заведен во лист Б и лист В во Ил.бр. 2868 за КО К. на име С. П.од К.и тоа со индикации наведени во изреката на пресудата, и ги задолжил тужените тоа право да го признаат на второтужителката, да трпат физичка делба, како и промена во катастарската евиденција така што овој дел од имотот ќе се избрише од Ил.бр. 2868 за КО К. од името на С. П. од К. и ќе се запише на името на второтужителката.

Ги задолжил тужените Б., Н. и С. стојкови да ги надоместат трошоците во постапката на тужителките во износ од 129.421,00 денари. Од ваквата пресуда останале незадоволни тужените Б., Н. и С. С., кој во благовремен рок поднеле жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право.

Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи или истата ја укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителките преку полномошникот П. Д. , адвокат од Ш. поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи на жалителите. Предлагаат жалбата да се одбие како неоснована, а пресудата потврди. Бара трошоци за одговор на жалба во износ од 15.337,00 денари.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, одговорот на жалбата списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителите дека при донесувањето на побиваната пресуда, првостепениот суд сторил суштествени повреди од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната одлука е јасна и разбирлива, а во образложението на истата се дадени доволно причини за решителните факти и како таква истата е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителите дека првостепениот суд при донесувањето на побиваната одлука сторил суштествена повреда на одредбите од парничната постапка од чл. 343 ст. 1 од ЗПП, в.в. со чл. 201 ст. 1 т.1 а која повреда према наводите на жалителите се состоела во тоа што судот не ја применил одредбата од чл. 201 ст. 1 т. 1 од ЗПП, и не ја прекинал постапката за да претходно во постапка за признавање на странска судска одлука биде признаена пресудата на Федералниот суд за прекршоци во А.9011/2005, а тоа влијаело за донесување незаконита одлука. Ваквите жалбени наводи се неосновани бидејќи по оценка на овој суд во случајот не станува збор за претходно прашање, затоа што од увидот во наведената пресуда на Федералниот суд за прекршоци во Австралија се гледа дека оваа пресуда не се однесува на физичка делба реализирана во А. помеѓу првотужителката и нејзиниот поранешен сопруг С.С., па признавањето на таа странска судска одлука не претставува претходно прашање од кое би зависело решавањето на конкретниот спор.

Неосновани се жалбените наводи на жалителите за погрешна и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи од изведените и правилно ценети докази во текот на доказната постапка, првостепениот суд ја има правилно и целосно утврдено фактичката состојба во конкретниот граѓанско правен однос.

Така, судот утврдил да првотужителката е поранешна брачна другарка на покојниот С.С.поранешен од К., а второтужителката е нивна ќерка. Првотужената Б.била втора брачна другарка на покојниот С., а второ и трето тужените Н. и С. С. се нивни деца. Првотужителката склучила брак со покојниот С.на 19.03.1970 година во с. О.заведен во матичната книга на венчаните што се води за с. О. под тековен бр. 9 за 1970 година и биле во брак до 25.02.1998 година кога со пресуда на Основниот суд Кочани П.бр. 67/98 од 25.02.1998 година бракот бил разведен. По разводот на бракот првотужената Б. склучила брак со С. С. во 1999 година. Првотужителката и нејзиниот поранешен сопруг во текот на бракот во 1991 година ја изградиле спорната куќа во К. која ги има индикациите наведени во Ил.бр. 2868 за КО К. на име на четвртотужениот С. П.. С. починал на 09.01.2007 година во К.и по

неговата смрт била водена оставинска постапка за спорната куќа и со решение на Основен суд Кочани О.бр. 11/07 од 25.01.2007 година за законски наследници на оставината на покојниот С. С.и тоа на спорната куќа со земјиште на Кп.бр.11115 заведени во Ил.бр. 2868 за КО К. биле огласени првотужената Б. како негова сопруга и неговите деца Н. и С., а второтужителката Ј.С. не била пријавена како законска наследничка на покојниот С. С. од поранешниот брак со првотужителката С.. Местото каде е градена спорната куќа го добил врз основа на решение за доделување на градежна парцела во 1989 година С.С., па врз основа на одобрение за градба предметната куќа била изградена во текот на брачната заедница помеѓу С.С.и првотужителката. Врз основа на решението за наследување О.бр. 11/07 од 25.01.2007 година на Основниот суд Кочани предметниот имот од лицето С.С. се запишува на лицата Б., Н. и С. С. на по 1/3 идеален дел од имотот со право на користење на градежно изградено земјиште врз кое постои зграда во имотен лист бр. 2868. Со список на промени 483/08 Кп.бр. 11115 врз основа на решение за приватизација У.бр. 20-338/1 од 30.05.2008 година од Управа за имотно правни работи оддел К. се запишува на лицата Б., Н.и С.С.со по 1/3 идеален дел од имотот со право на сопственост во истиот Ил.бр. 2868. Со список на промени 484/08 Кп.бр. 11115 врз основа на договор за купопродажба Оду.бр.336/08 од 16.06.2008 година заверен кај Н. С.Т. од К. од лицата Б. Н.и С. Ст. се запишува на лицето С.П. од К. со право на сопственост во истиот Ил.бр. 2868. Со наведениот договор за купопродажба своите идеални делови прво,второ и трето тужените своите идеални делови од спорниот недвижен имот ги продаваат на сега четвртотужениот С. П. од К. и целиот недвижен имот куќата со дворното место биле заведени на име на четвртотужениот во Ил.бр. 2868 за КО К.. Со пресуда на Основниот суд К. П.бр. 271/08 од 13.10.2010 година потврдена со пресуда на Апелациониот суд во Штип Гж.бр. 67/11 од 07.02.2011 година е утврдено дека договорот за купопродажба на недвижен имот склучен на ден 09.06.2008 година потврден со Оду.бр. 336-2008 од 06.06.2008 година на Н.С. Т. со кој прво,второ и третотужените му ја продале на четвртотужениот куќата и земјиштето каде што се наоѓа куќата евидентирани во Ил.бр. 2868 за КО К. е раскинат и е утврдено дека овој договор не произведува правно дејство, но во катастарската евиденција до денот на пресудувањето од страна на првостепениот суд спорниот имот се уште се водел на четвртотужениот. На вака правилно и целосно утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Во чл. 67 од ЗСДСП, е предвидено:“Имотот кој брачните другари ќе го стекнат во текот на бракот претставува нивен заеднички имот“.

Во чл. 75 од истиот закон е предвидено:“При утврдувањето на деловите на брачните другари во заедничкиот имот судот тргнува од фактот дека заедничкиот имот на брачните другари се дели на еднакви делови“.

Во чл. 12 од Законот за наследување е предвидено:“Врз основа на закон умрениот го наследуваат сите негови потомци, неговите посвоеници и нивните потомци, неговиот брачен другар, неговите посвоители, неговите родители, неговите браќа и сестри и нивните потомци и неговите дедовци и баби и нивните потомци“.

Во чл. 13 од истиот закон е предвидено:“ Оставината на умрениот ја наследуваат пред сите неговите деца и неговиот брачен другар. Тие наследуваат еднакви делови“.

Во конкретниот случај од изведените писмени докази во текот на постапката е утврдено дека спорната куќа опишана во изреката на побиваната одлука е градена во 1991 година и тоа во текот на бракот помеѓу првотужителката и покојниот С.. Утврдено е дека првотужителката и покојниот С. биле во брак од 19.03.1970 година до 25.02.1998 година кога бил разведен со пресуда П.бр. 67/98 од 25.02.1998 година.

При една ваква ситуација првостепениот суд правилно одлучил и правилно ги применил чл. 67 и 75 од ЗСДСП кога утврдил дека првотужителката по основ на имот стекнат во брак е сопственик на една идеална половина од недвижниот имот - куќата со земјиштето наведени во Ил.бр. 2868 задолжувајќи ги сите тужени да и го признаат тоа право на првотужителката, да трпат физичка делба како и промени во катастарската евиденција, така што 1/2 идеален дел од имотот да се запише на име на првотужителката.

Исто така во конкретниот случај од изведените докази во текот на постапката со сигурност е утврдено дека второтужителката Ј. е ќерка на покојниот С. од бракот со првотужителката С., и дека по расправањето на оставината на покојниот С.С. како законски наследници на по една третина идеален дел од спорната куќа со земјиштето заведени во Ил.бр. 2868 за КО К. биле огласени првотужената како негова сопруга и неговите деца Н. и С. од бракот со првотужената.

При една ваква ситуација имајќи во предвид дека второтужителката иако е ќерка на покојниот С. а не била пријавена како законски наследник на покојниот С., првостепениот суд правилно одлучил и правилно ги применил чл. 12 и чл. 13 од Законот за наследување кога утврдил дека према прво, второ и трето тужените второтужителката Ј. по основ на наследство од покојниот и татко е сопственик на 1/8 идеален дел од недвижниот имот заведен во лист Б и лист В во Ил.бр. 2868 за КО К..

Неосновани се жалбените наводи на жалителите по однос на трошоците во постапката, бидејќи истите се досудени согласно чл. 148 од ЗПП, и се во склад со важечката адвокатска тарифа и важечкиот закон за судските такси.

Овој суд ги ценеше и останатите жалбени наводи на жалителите изнесени во жалбата, но не ги прифати истите, бидејќи не се од влијание за поинакво одлучување во конкретниот граѓанско правен однос.

Согласно чл. 160 од ЗПП, овој суд ги задолжи прво, второ и трето тужените да и платат на тужителките дополнителни трошоци за одговор на жалба во износ од 15.337,00 денари а кој се однесуваат за состав на одговор на жалба со паушал 3.900,00 денари, 50% зголемување, 30% зголемување за вториот тужител, 15% зголемување за второ, трето и четврто тужениот и 5.100,00 денари за судска такса за одговор на жалба.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 06.03.2012 год. под ГЖ.бр.351/2012 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.378/2012 од 12.09.2013 год.

12. Водењето на кривичната постапка само по себе не претставува основ за надомест на штета доколку не се исполнети и останатите законски претпоставки предвидени во чл.578 и чл.582 од Законот за кривична постапка во кој како *lex specialis* е предвиден основот за одговорност на Република Македонија поради неоправдана осуда на тужителот.

Од образложението:

Основен суд Штип со пресуда «П-1.8/11» од 14.10.2011 година, тужбеното барање на тужителот со кое барал да се задолжи тужениот да му плати на име материјална и нематеријална штета износ од 40.000.000,00 денари и тоа износ од 10.000.000,00 денари на име материјална штета во смисол на изгубена заработувачка, за нешколување на децата, изгубено право за остварување на пензија и др., и 30.000.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпен душевен бол поради повреда на честа и угледот и претрпен стрес на тужителот и неговото семејство, прекинување на бавење со новинарска професија и затварање на семејна фирма Б. со 6 вработени лица, како и барањето за надомест на трошоци, го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот да му ги надомести на тужениот трошоците во постапката во износ од 35.400,00 денари во рок од 15 дена од приемот на пресудата.

Барањето на тужителот за ослободување од судски такси по постапката, го усвоил.

Тужителот го ослободил од плаќање на судските такси во постапката.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужениот поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Со жалбата тужителот ја побива првостепената пресуда поради погрешно и нецелосно утврдемна фактичка состојба, и поради погрешна примена на материјалното право, а согласно чл. 354 од ЗПП, овој суд по службена должност внимава на суштествените повреди од чл. 343 ст.2. т.1,2,3,5, 10, 11,12, 13 и 14 од ЗПП.

Од увидот на списите на предметот, овој суд утврди дека при донесувањето на побиваната пресуда, првостепениот суд не сторил суштествена повреда од чл. 343 ст.2. т.1, 2,3, 5,10, 11, 12, 13 и 14 од ЗПП, Побиваната пресуда нема недостатоци поради кој не може да се испита.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи од изведените и правилно ценети докази, првостепениот суд утврдил правилна и целосна фактичка состојба.

Во фактичката состојба првостепениот суд утврдил дека на 12.07. 1999 год, истражниот судија на Основниот суд Кратово издал наредба за претрес на домот во кој престојува осумничениот-тужителот заради пронаоѓање на траги и предмети за кр. дело „даночно затајување“ од чл. 279 од КЗ, а наредбата да ја изврши ОВР К. на 12.07.1999 година.

Истиот ден, односно на 12.07. 1999 година, Министерството за финансии, УЈП одделение во К. донело решение бр.15-647/2 со кое се наложува на ППС.Б. К. и на тужителот да дозволи контрола во просториите каде живее и другите простории каде што престојува и ја врши дејноста за тековното работење на фирмата, во врска со плаќањето на пропишаните даноци, такси и други јавни давачки.

Министерството за внатрешни работи на РМ, ОВР К. на 12.07.1999 год. составило записник за претрес на дом и други простории, во присуство на полнолетни граѓани и била составена потврда за привремено одземени предмети од страна на МВР - ОВР К. На 12.07.1999 год, од страна на РМ, Министерство за финансии, УЈП дирекција - одделение К., е составен записник за извршената контрола од страна на даночните инспектори.

На 28.04.2000 година, истражниот судија на Основниот суд во Кратово донел решение за спроведување истрага против тужителот за сторено кр. дело „даночно затајување“ од чл. 279 ст.2., в.в. со ст. 1. од КЗ.

По спроведената истрага, Основното јавно обвинителство во Куманово поднело обвинителен акт Ко.бр.778/99 од 30.03.2001 година против М.А. и тужителот како соизвршители за едно продолжено кр. дело „даночно затајување“, од чл. 279 ст.1. од КЗ.

На поднесеніот обвинителен акт, тужителот поднел приговор по кој Основниот суд Крива Паланка донел решение со кое се одбива приговорот.

По одржаниот јавен, главен и усмен претрес на 9.05.2002 год, Основниот суд во Крива Паланка донел пресуда К.бр.94/01 од 09.05. 2002 год, со која тужителот се ослободува од обвинение од причини што не е докажано дека го сторил кр. дело „даночно затајување“.

Против ваквата пресуда, Основното јавно обвинителство во Крива Паланка поднело жалба до Апелациониот суд во Скопје, кој постапувајќи по поднесената жалба, донел решение Кж.бр.1441/02 од 10.10.2002 година, со кое жалбата е уважена, а пресудата на Основниот суд во Крива Паланка К.бр.94/01 од 09.05.2002 година е укината и предметот вратен на првостепениот суд на повторно судење. На 27.02.2003 година Основниот суд во Крива Паланка донел пресуда К.бр.94/01 со која тужителот се ослободува од обвинение да сторил кр. дело „даночно затајување“ од чл. 279 ст.1. од КЗ, од причини што не е докажано дека го сторил кр. дело за кое се обвинува.

Против вака донесената пресуда, основното јавно обвинителство во Крива Паланка поднело жалба до Апелациониот суд во Скопје, кој постапувајќи по жалбата донел решение Кж.бр. 1132/03 од 12.06. 2003 год, со кое жалбата се уважува, а пресудата на Основниот суд во Крива Паланка К.бр. 94/01 од 27.02. 2003 год, се укинува и предметот се враќа на првостепениот суд на повторно судење.

Основниот суд во Крива Паланка донел пресуда К.бр.94/01 на 24.11.2004 год, со која тужителот се ослободува од обвинение дека сторил кр. дело „даночно затајување„ од чл. 279 ст.1. од КЗ бидејќи не е докажано дека го сторил кр. дело за кое се обвинува. Постапувајќи по жалбата на Основното јавно обвинителство во Крива Паланка, Апелациониот суд во Скопје донел пресуда Кж.бр.742/05 од 26.05. 2005 година, со која жалбата е одбиена како неоснована, а пресудата на Основниот суд во Крива паланка К.бр.94/01 од 24.11.2004 година е потврдена.

Според извршеното невропсихијатриско вештачење првостепениот суд утврдил дека тужителот бил изложен на стрес по критичниот настан и имал душевна болка, повреда на честа и угледот од јак интензитет од еден месец, а после тоа до донесувањето на ослободителната пресуда чувствувал болка од среден интензитет, која потоа преминала во душевна болка од слаб интензитет. Исто така, тужителот претрпел страв со јак интензитет се до завршувањето на судската постапка од кога истиот преминува во страв од среден интензитет а потоа во слаб интензитет кој трае до денес.

Според економското вештачење тужителот изгубил приходи од бруто плата во вкупен износ од 494.711,50 денари кои би ги заработил доколку не било прекинато работењето на фирмата ДПТ Б. - М. и Ј. ДОО од с.Т.-К.

На вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога ја донел побиваната пресуда.

Согласно чл. 578 ст.1. од ЗКП, право на надомест на штета поради неоправдана осуда има лицето спрема кое била правосилно изречена кривична санкција или кое е огласено за виновни а е ослободено од казната, а подоцна по повод вонреден правен лек новата постапка правосилно е запрена или со правосилна пресуда е ослободено од обвинението или обвинението е одбиено.

Согласно чл. 279 ст.2. од истиот Закон, пред поднесувањето до судот на тужба за надомест на штета, оштетениот е должен со свое барање да се обрати до Министерството за правда заради постигање спогодба за постоење на штета и за видот и висината на штетата.

Согласно чл. 580 ст.1. од истиот Закон, ако барањето за надомест на штетата не биде усвоено или по него Министерството за правда не донесе одлука во рок од 3 месеци од денот на поднесувањето на барањето, оштетениот може кај надлежниот суд да поднесе тужба за надомест на штета.Акое е постигната спогодбаа, само во поглед на дел од барањето, оштетениот може да поднесе тужба во поглед на остатокот на барањето.

Согласно ст.3. од истиот член, тужбата за надомест на штета се поднесува против Република Македонија.

Согласно чл. 582 ст.1. т.1, 2, 3 и 4 од истиот Закон право на надомест на штета му припаѓа и на лицето кое: било во притвор а не дошло до поведување кривична постапка, или постапката е запрена со правосилно решение или со правосилна пресуда е ослободено од обвинението или обвинението е одбиено; издржување казна лишување од слобода, а по повод повторување на кривичната постапка, барањето за заштита на законитоста или барањето за вонредно преиспитување на правосилната пресуда му е изречена казна лишување од слобода во

пократко траење од казната што ја издржал, или му е изречена кривична санкција која не се состои во лишување од слобода, или е огласено за виновно а е ослободено од казната; поради грешка или незаконита работа на Органот неосновано или незаконито е лишен од слобода или е задржано подолго во притвор или во установата за издржување на казната или мерката, и во притвор поминало подолго време отколку што трае казната затвор на кое е осудено.

Во конкретниот случај од изведените докази првостепениот суд утврдил дека не се исполнети условите од претходно цитираните законски одредби за да на тужителот му се досуди надомест на нематеријална штета.

Првостепениот суд утврдил дека во текот на водењето на кривичната постапка, која е спроведена согласно ЗКП, тужителот можел да работи со фирмата и да остварува приходи, за себе и своето семејство, па првостепениот суд правилно одлучил кога ја донел побиваната пресуда.

Од тие причини се неосновани и останатите жалбени наводи на тужителот.

Одлуката за трошоците судот ја донесе согласно чл.160 ст.1 и чл.149 од ЗПП, а се однесува на трошоци за одговор на жалба.

Од погоренаведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 17.01.2012 год. под ГЖ.бр.47/2012 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.246/2012 од 28.11.2013 год.

13. Не постои одговорност за штета според одредбите на ЗОО кога тужените, како начин за финансиско затворање на проектот и конечно измирување на обврските кон изведувачот врз основа на Договор за изградба на фекална канализација, презеле дејствија во согласност и со знаење на тужителот како инвеститор, а при тоа не го зголемиле својот имот за сметка на имотот на тужителот.

Од образложението:

Основниот суд Струмица, со пресуда «П.бр.458/10» од 22.11.2010 година, тужбеното барање на тужителот РМ, Министерство за финансии С. со кое бара да се задолжат тужените да на тужителот на име надомест на штета солидарно му го платат износот од 1.184.540,00 ден, со зак. затезна камата на овој износ согласно ЗВСЗК сметано од 28.02.2002 год, па се до конечната исплата, како и да му ги надоместат трошоците по постапката во износ од 46.400,00 ден, во рок од 15 дена по приемот на пресудата, го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот да на првотужениот Б. Ѓ. од с.3. му ги плати трошоците по постапката во износ од 83.840 ден, а на второтужениот Ј. К. од Р. му ги плати трошоците по постапката во износ од 98.129,00 ден, во рок од 15 дена по приемот на пресудата, а под страв на присилно извршување.

Барањето на првотужениот Б. Ѓ. од с.3. да го задолжи тужителот со уште трошоци по постапката во износ од 17.270,00 ден, го одбил како неосновано.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот - тужителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната пресуда сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл. 343 ст.2.т.13. од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната пресуда е јасна и разбирлива, а во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот и за сторена суштествена повреда од чл. 343 ст.1, а в.в со чл. 366 од ЗПП која повреда по мислење на жалителот се состои во тоа да првостепениот суд не постапил по укажувањата дадени од страна на овој суд со решението Гж.бр.839/10.Од увидот во предметот овој суд констатира дека првостепениот суд при повторното одлучување во целост постапил со укажувањата дадени од страна на овој суд, а содржани во решението Гж.бр.839/10 од 15.09,2010 година односно ги извел сите парнични дејствија и ги расправал сите спорни прашања на кои укажал овој суд со наведеното решение.

Жалбениот навод на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба овој суд го смета за неоснован, бидејќи од изведените и правилно ценети докази во текот на доказната постапка првостепениот суд утврдил правилна и целосна фактичка состојба. Првостепениот суд утврдил дека првотужениот во време на изградбата на предметната фекална канализација бил градоначалник на Општина П. додека второтужениот бил назначен за надзорен орган да го контролира спроведувањето на договорот согласно техничката документација. Имено, месната заедница на с.З. донела одлука за градење на фекална канализација за ова село со одлука за месен самопридонес од каде ќе се обезбедат средствата за финансирање. По распишаниот тендер на 07.06. 1999 год, Комисијата при Општина Подареш донела решение со кое е одлучено дека најповолен понудувач за изведување на работите е ТД "К. Х., ДОО од Г. На ден 26.06.1999 год, бил потпишан договор за изградба на фекална канализација помеѓу инвеститорот Општина П. и изведувачот К. Х. ДОО Г. Со овој договор било предвидено работите на објектот да се извршат спрема главниот проект во кој биле наведени сите предвидени работи. Во овој договор бил утврден начинот и аспектите и карактерот на работите кој требало да се завршат при изведувањето на инвестицијата. На ден 23.08. 1999 год, бил склучен и договор за вршење на инвестициски надзор помеѓу градоначалникот на Општина П. како начувач и Ј. К. - дипломиран градежен инженер како надзорен Орган. Задача на лицето одредено за надзор било да се следи и контролира изведувањето на објектот согласно стандардите на

градежната струка , водење евиденција , градежен дневник и градежна книга како и придружување кон содржината на склучениот договор. Спрема градежниот дневник изведувачот при извршувањето на работите комплетно се придржувал спрема проектот , градежниот дневник е воден, водена е и градежна книга, а врз основа на градежниот дневник и градежната книга издадено е одобрение за градење бр. 02-289/2 од 18.05.1999 год, кое се однесувало за целиот објект и ги содржел условите за градба и рокот за започнување на градбата кој не можел да биде подолг од 6 месеци. Врз основа на податоците и градежниот дневник се внесени и извршените работи по позиции и фази односно се изготвени времените ситуации.

Во периодот од 16.08.1999 год, до 30.09.1999 год, е завршена временна ситуација деловоден број 23/01 од 30.09. 1999 год, а вредноста на извршените работи по оваа време на ситуација изнесувала 3.659.151,00 денари.

На ден 18.04. 2000 год, градоначалникот на општина Подареш доставил допис до Министерство за Урбанизам и градежништво со барање на финансиски средства од Буџетот на РМ за 2000 год, за довршување на целокупната инвестиција односно дека му биле потребни уште 1.938.718,00 денари пари кој барал да му бидат одобрени. Сумата е утврдена врз основа на двете временни ситуации и книговодството на изведувачот, а имајќи ги во предвид сите прокнижени износи и плаќања по состојби произлегува дека врз основа на сите прокнижени уплати за извршени работи на објект - фекална канализација с. 3. во корист на сметката на изведувачот „К. Х.,“ ДОО Г. вкупната сума изнесува 4.216.146,00 денари. Врз основа на вака утврдената состојба инвеститорот останал да долгува спрема изведувачот уште сума од 1802.632,00 денари.

Врз основа на ова надлежното Министерство одобрувал средства за овој проект во износ од 1.184.542,00 денари.

Во 2002 год, склучен анекс договор за градење на фекална канализација во с.3. помеѓу договорните странки и врз основа на овој договор била изготвена првовремена ситуација во износ од 886.507,00 денари. Но со оваа пресметка немало ниту градежен дневник ниту градежна книга.Позициите и единечните цени за извршените работи биле идентични како позициите и цените од ситуациите доставени во 1999 год. Во книговодствената евиденција кај изведувачот на проектот стоело дека со извод од жиро сметка бр. 63 од 05.04.2002 год, било евидентирано дознака во износ од 886.507 денари и со извод бр. 41. од 28.02.2003 год, дозначени биле средства во износ од 298.033,00 денари уплати извршени од страна на Министерство за финансии на Р. М. Со записник од 08.04.2004 год, било извршено усогласување на финансиската сметка на општините П. за предметниот објект и изведувачот при што изведувачот ја одобрил Општината за износ од 448.167,00 денари кое нешто значело намалување на побарувањето или на обврската на инвеститорот за тој износ. Износот од 169.925,00 денари бил заведен во договорната 2004 год, и се пренесувал како побарувачко салдо на изведувачот и во наредните години.

Со пресуда на Основен суд Скопје I К.бр. 1294/06 од 14.11.2007 год, тужените биле огласени за виновни за сторено кр. дело „...“ при добивање на кредит и им била утврдена казна затвор во траење од по 6 месеци која казна немало да биде извршена во рок од 2 години не сторат

ново кр. дело. Тужените во преземањето на своите дејствија во смисла на склучување на анекс на договорот се обиделе со заеднички сили да издадат начин со кој остатокот од неисплатениот долг спрема изведувачот се подмири. Тужените не превзеле ниту едно дејствије со кое причиниле штета на тужителот .

На правилно и целосно утврдената фактичка состојба, првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната пресуда.

Согласно чл. 141 ст.1. од ЗОО, „Тој што ќе му причини штета на друг должен е да ја надомести,“.

Од приложените докази во текот на доказната постапка, а посебно од наодот и мислењето на вештото лице кое постапувало по спорот неспорно се утврди дека објектот - фекална канализација за с. З. Општина П. од страна на изведувачот бил изграден согласно склучениот договор за градење бр.03-726 од 26.06.1999 год, односно понуда предмет со пресметка од мај 1999 год. Вредноста на извршените работи согласно приложените времени ситуации изнесувала 6.018.778,00 денари односно биле извршени плаќања од страна на инвеститорот на сметка на изведувачот, во висина од 5.848.853,00 денари додека останало евидентирано, а неплатено побарување во книговодствената евиденција во износ од 169.925,00 денари. Овој проект бил завршен во 2000 год, па бидејќи за довршување на целокупната инвестиција биле потребни уште средства првотужениот како градоначалник се обратил со писмо до Министерство на Урбанизам и градежништво од 18.04.2000 год, со кое барал финансиски средства за доизградба на фекална канализација во износ од 1.938.718,00 денари од Буџетот на РМ за тековната 2000 год, а во прилог доставил проект за градба и одобрение за градба на објектот .

Неспорно се утврди фактот и дека второтужениот со известување до Министерство за локална самоуправа бр. 0301-33 од 26.03.2002 год, го информирал Министерството дека фекалната канализација била изградена од страна на изведувачот за кое нешто постоела и завршна ситуација. Во известувањето стоело „иако објектот е изграден финансиската конструкција за завршување на објектот не била затворена“ па поради тоа информирал дека извештаите што ги барале во врска со изградените делови од објектот како и ситуациите ќе се однесувале за веќе изградениот објект.

Од увидот во склучениот анекс договорот бр. 05-353/1 од 05.03.2002 год, на вкупна вредност од 1.184.542,00 денари произлегува дека е приложена прво времена ситуација за извршени работи од 16.10.2000 год, во вкупен износ од 886.070,00 ден, за веќе извршени работи. На 17.05. 2002 год, е доставена завршна ситуација за извршени работи од 16.10.2000 до 17.05. 2002 год, на вкупен износ од 1.174.540,00 денари односно за исплата по оваа ситуација сума од 298.033,13 денари. Но во прилог на ваквата ситуација не постоел ниту градежен дневник ниту градежна книга но таквата времена ситуација се изработувала само како начин за изнаоѓање средства за да се затвори финансиски спрема изведувачот.

Постапувајќи по наведеното, надлежното Министерство на Општина П. има одобрено средства за затворање на овој проект во износ од 1.185.542,00 денари, и ваквата исплата била извршена со

знаење од Министерството дека станува збор за веќе завршен проект, а не незапочнат и целта заради која треба тие средства да се префрлат. Двете уплати во вредност на утужената сума се извршени на сметка на изведувачот К. Х., а не на сметка на тужените, истите се прокнижени на сметка на изведувачот при што е евидентирано салдо на побарување спрема инвеститорот во износ од 618.092,00 денари.

Од увидот во наодот и мислењето на вештото лице се утврди дека заверената времена и завршна ситуација од 2002 год, била завршена без градежни работи па сето ова укажува на фактот дека не постои основ да тужените се задолжат да ја надоместат штетата на тужителот бидејќи тие сумата што ја побарале со прецизно објаснување за која цел е и за сумата која била одобрена и била исплатена на изведувачот, а не на нивно име. Со фактот дека во ситуациите од 2002 год, се работи за исти позиции како и од ситуациите од 1999 год, односно дека се работи за работи кои се веќе прикажани во првата и завршна ситуација во 1999 год, и завршена овој суд утврди дека со прикажување на двете ситуации тужените всушност во согласност и знаење на тужителот ги прикажале за да имаат основ да им бидат одобрени средства за финансиска исплата спрема изведувачот. Иако при кажување на двете ситуации навидум се фиктивни и се склучени без да биде приложена градежна книга а и градежен дневник сепак тужените тоа го сториле како начин за изнаогање на финансиско затворање на проектот, а со самото тоа тие не причиниле штета на тужениот односно не го зголемиле својот имот за сметка на имотот на тужителот.

При една ваква ситуација правилно првостепениот суд одлучил кога тужбеното барање на тужителот да се задолжат тужените на име надомест на штета солидарно да му го платат износот од 1.184.540,00 денари го одбил во целост како неосновано.

Овој суд го ценеше жалбениот навод на жалителот дека исклучива вина за претрпената штета е на страна на сега тужените, но не го прифати овој жалбен навод бидејќи од приложените докази во текот на доказната постапка се утврди за неспорно дека парите се основано исплатени од страна на тужителот и дека тоа било со знаење на надлежното министерство односно дека тужените постапувале по насоките издадени од страна на надлежното министерство.

Од погоре наведеното, а согласно на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на пресудата.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 27.05.2011 год. под ГЖ.бр.377/2011 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.68/2012 од 14.11.2013 год.

14.Против Република Македонија може да се бара одговорност за штета која произлегува од работата на судијата по конкретен предмет само ако за истиот во соодветна постапка од страна на Судскиот совет на РМ во врска со неговото постапување и одлучување во тој предмет е утврдено дека грубо го прекршил законот или правосилно е осуден за сторено кривично дело во врска со тој предмет.

Од образложението:

«Основен суд Струмица», со пресуда П.бр.308/10» од 14.07.2011 година, тужбеното барање на тужителот П. Т.од С., со кое бара да се задолжи тужената Р.М. да му на тужителот П. Т.од С., на име надомест на штета, плати сумата од 730.771,00 денари, со законска затезна камата на оваа сума чија стапка се определува за секое полугодие и тоа во висина на каматната стапка од основниот инструмент од операциите на отворен пазар на Н. Б. на Р.М.-референтна стапка што важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за осум процентни поени сметано од денот на поднесувањето на тужбата 16.06.2010 година до конечната исплата, како и да се задолжи тужената Р.М. да му ги на тужителот надомести трошките по постапката на делото во висина од 68.084,00 денари, сето тоа во рок од 15 дена по приемот на пресудата, го одбил во целост како неосновано. Го задолжил тужителот П. Т. од С. да и ги тужената Р.М., надомести трошките по постапката на делото во висина на 39.312,00 денари, во рок од 15 дена по приемот на пресудата, под страв на присилно извршување. Го задолжил тужителот П. Т. од С. на сметка на Буџетот на Р.М., на име доплата на судска такса по тужбата ја плати сумата од 7.306,00 денари и на име такса по одлуката сумата од 14.615,00 денари или се вкупно на име судски такси ја плати сумата од 21.921,00 денари, во рок од 15 дена по приемот на пресудата, под страв на присилно извршување.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествена повреда на одредбите на парничната постапка, погрешно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење. Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот-тужителот П. Т. од С. да првостепениот суд при донесувањето на првостепената пресуда сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП. Изреката на побиваната пресуда е јасна и разбрлива не противречни сама на себе си ниту на причините на пресудата. Во пресудата се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето па како таква побиваната пресуда со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Првостепениот суд утврдил дека тужителот пред Основниот суд во Струмица, водел спор под П.бр.1251/95 против А. С. од с.Д. и ППС “Л “с.Д. за наплата на долг.Била донесена пресуда со која биле задолжени тужените С. А.и ППС “Л“ на тужителот солидарно да платат 7.680 германски марки во денарска противвредност со домицилна камата од 06.03.1994 година до наплатата. Оваа пресуда била потврдена со пресуда на Апелациониот суд Штип Гж.б.247/98 од 13.02.1998 година.Оваа пресуда била извршена. Против пресудата Гж.бр.247/98 од

13.02.1998 година на Апелациониот суд во Штип тужените С. и ППС “Л” поднеле ревизија до Врховен суд на РМ ,кој ја уважил, со решение Рев.бр.936/98 од 28.11.2000год.,и пресудите на Основниот и на Апелациониот суд ги укинал. При повторното одлучување, Основниот суд во Струмица со пресуда П.бр.1251/95 од 16.10.2003 година, тужбеното барање на сега тужителот го одбил како неосновано. По жалба оваа пресуда била потврдена од Апелациониот суд во Штип. Против оваа пресуда тужителот поднел и предлог за повторување на постапката кој Основниот суд во Струмица го одбил како неоснована ваквата одлука била потврдена и по жалба.А. С. завел спор против сега тужителот П. Тр. под П.бр.888/04, во кој е барал сега тужителот да му ги поврати паричните средства во висина од 362.142,00 денари, по основ на неосновано збогатување кои С. ги платил на П. во извршниот предмет И.бр.2449/98 врз основа на пресуда П.бр.1251/95 од 21.11.1997 година која по ревизија е укината, а подоцна тужбеното барање на П. одбиено.Тужителот А. С. тужбеното барање во П.бр.888/04 го поставил во денарска противвредност и е барал да се задолжи сега тужителот да плати сума од 362.142,00 денари со ЗВСЗК сметано од 18.12.1998 година до конечната исплата и трошоците на постапката во спорот. Со пресуда П.бр.888/04 од 07.12.2004 година, сега тужителот е бил задолжен да го плати износот од 362.142,00 ден.,на С. на име неосновано збогатување која пресуда по жалба во однос на главното барање,Апелациониот суд во Штип ја потврдил со пресуда Гж.бр.1812/05 од 14.11.2005 година, а ја укинал во однос на камата.Со пресуда П.бр.888/04 од 02.02.2006 год.,е досудена законска затезна камата на износот од 362.142,00 денари од 05.03.2001 год.,до конечната исплата. По жалба оваа одлука била потврдена од страна на Апелациониот суд во Штип,, а подесената ревизија била отфрлена како недозволена. Против ова решение ниедна од странките не се жалела. На ден 30.03.2009 година тужителот е поднел предлог за повторување на постапката по П.бр.888/04 од 10.07.2009 година кој предлог е одбиен, а таа одлука потврдена од Апелациониот суд Штип со решение Гж.бр.1649/09 од 08.02.2010 година. С. А. поднел предлог за извршување на пресудата П.бр.888/04.Со решение И.бр.1336/05 од.06.01.2006 год.,било дозволено извршување на недвижниот имот сопственост на тужителот по што, сега тужителот на С. платил сума од 396.000,00 ден.,главница, трошкови по спорот и трошкови за извршување , а останал да должи законска затезна камата на главницата од 362.142,00 денари.За оваа камата доверителот до извршителот С. Ѓо. поднел предлог за извршување по кој извршителот донел налог за извршување И.бр.167/07 од 23.02.2007 година со кој е наложил на должникот П. да му исплати на извршителот, а на сметка А. С. врз основа на извршни исправи под П.бр.888/04 од 02.02. и од 07.06.2006 година и да плати камата на износ од 362.142,00 денари согласно ЗВСЗК сметано од 05.03.2001 година до конечната исплата како и трошкови на извршување.Во 2007 година С. завел спор против П. и А. Ј. за побивање на правно дејство на договор за подарок на недвижен имот со кој сега тужителот како поклонодавател на неговата ќерка Ј. во својство на поклонпримател и поклонил имот.Со пресуда П.бр.260/07 од 24.02.2009 год., на Основниот суд во Струмица утврдено е дека тој договор го губи правното дејство према тужителот С. во висина на неговото побарување и камата согласно ЗВСЗК сметано од 05.03.2001 година до конечната

исплата и трошоци за извршување согласно извршниот предмет И.бр.167/07.Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Апелациониот суд во Штип Гж.бр.673/09.

Вака утврдената фактичка состојба по наоѓање на овој суд е правилно и целосно утврдена и произлегува од изведените и ценети докази во смисла на чл.8 од ЗПП.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот за погрешна примена на материјалното право.

Согласно чл.62 од Законот за судовите,согласно чл.98 и 99 од Устав на Република Македонија, согласно чл.22 од Законот за Републички судски совет. Во конкретниот случај по мислење на овој суд тужителот не докажал дека штетата ја претрпел со тоа што за долг кој гласел во германски марки и исплатен, кога отпаднал основот ,тужбеното барање за стекнување без основ било поставено во денари и била досудена камата во денарска противвредност и на тој износ тужителот задолжен со законска затезна камата настанала поради незаконита и неправилна работа од судиите кои учествувале во одлучувањето по спорот на тужителот за наплата на парично побарување со одлуките на Основен суд Струмица П.бр.888/02 и Гж.бр.1812/05 на Апелациониот суд Штип.

За да успее во предметниот спор со поставениот правен основ на предметното тужбено барање, тужителот бил должен да докаже со прилагање на соодветни докази дека судиите што учествувале во предметот сториле односно правосилно се осудени за сторено кривично дело во врска со одлучувањето по спорот или пак против било кои од судиите кои учествувале во донесувањето на одлуките од страна на Судскиот совет била изречена за овие предмети мерка предвидена со Законот за судски совет и Законот за судови кои закони важеле во времето на траењето на парницата по П.бр.888/04. Во одсуство на соодветно решение на РСС или осудителна правосилна кривична пресуда за судиите кои учествувале во донесувањето на пресудите останува во сила претпоставката на невиност, гарантираност од чл.13 од Уставот на РМ, а во кој случај предметното тужбено барање е неосновано. Во конкретниот случај од изведените докази видно е дека надлежните судови односно конкретните судии постапувале, а со конечната одлука П.бр.888/04 на тужениот сега тужителот е дадена можност да го плати побарувањето на доверителот.За да може да се бара и да се одговара за штета се бара исполнување и на конкретни услови. Тоа се самата штета , причинска врска, способност за расудување, противправност и вината како услов за одговорност. Товарот на докажување лежи на оштетениот.Факот што е досудена законска затезна камата не може да претставува каузална врска помеѓу дејствијата на судиите во предметите П.бр.888/04 на Основен суд Струмица и Гж.бр.1812/08 на Апелациониот суд Штип и настаната последица. Од погоре наведеното, а согласно на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на пресудата.

Овој суд ги ценеше жалбените наводи на жалителот дека се бара утврдување на штета во граѓанска парница која треба тој суд да ја утврди а не да бара кривична осуда за лицата кои ја сториле штетата, и дека очигледно од вештачењето произлегува дека штетата е причинета со досудување на ЗВСЗК на денари за долг кој бил во германски марки, но истите не ги прифати, бидејќи за да одговара тужената РМ за штета причинета од судии со незаконско работење треба истите судии или да

бидат кривично осудени за тоа или поради несовесно и нестручно работење по тие предмети да им била изречена дисциплинска мерка од Судскиот совет.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 13.03.2012 год. под ГЖ.бр.1632/2011 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.405/2012 од 19.11.2013 год.

15.Тужителите, како наследници не можат да стекнат право на сопственост врз основа на одржувачка врз предметната недвижност кога нивниот претходник, во спроведена оставинска постапка, се откажал од правото на наследство врз тој имот а не бил ниту совесен ниту законит држател на тој имот иако го обработувал.

Од образложението:

Основен суд Штип» со пресуда «П-1.47/11» од 22.02.2012 година, тужбеното барање «на тужителите со кое бараат да се утврди дека недвижниот имот детално наведен во изреката на првостепената пресуда е сопственост на тужителите, по основ на одржувачка, како и барањето да се задолжи тужената да им ги надомести трошоците на постапката, го одбил како неосновано.

Ги задолжил тужителите на тужената солидарно да и ги надоместат трошоците на постапката во износ од 137.995,00 ден. во рок до 15 дена од приемот на пресудата.

Со решение тужителите се ослободуваат од плаќање на судски такси за одлука.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителите , кој во навремен рок изјавиле жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлагаат жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната пресуда е јасна и разбирлива, истата не противречи самата на себеси, ниту на причините дадени за пресудата, а во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти кој се од битно влијание за одлучување по овој предмет.

Неосновани се жалбените наводи на жалителите за погрешно и нецелосно утврдена фактичката состојба. Првостепениот суд утврдил дека тужената е тетка на тужителите а сестра на нивниот покоен татко

Ш. М. поранешен од Ш.. Утврдил дека во оставинската постапка за расправање на оставината на мајката на тужената баба на тужителите М.В.поранешна од с.М., на расправата одржана на ден 18.11.1975 год. помеѓу другите законски наследници бил присутен и таткото на тужителите Ш.М. поранешен од Ш.на која расправа тој како и законските наследници Ј. и М. се откажат од правото на наследство како и од правото на жалба. По ова следувало да се донесе решението О.бр.55/75 од 18.11.1975 год. на Општинскиот суд Свети Николе според кое тужената како еден од законските наследници на нејзината мајка М. В.поранешна од с.М. е огласена за наследник недвижниот имот поконкретниот опишан како во образложението на пресудата а заведен во поседовниот лист бр.189. До 2009 год. судот утврдил дека данокот за овој имот го плаќала тужената. Нивите и ливадата кој ги наследила ги обработувала таа а и на правниот претходник на тужителите му дозволила да обработува еден дел од овој имот за да му помогне како негова сестра а ја подобри материјалната положба на семејството, додека Ш.за возврат и давал дел од производите што ќе ги насади. По смртта на Штерјо неговите законски наследници т.е сега тужителите не го обработувале овој имот туку го издавале под наем. Наследениот имот од С. кој според новиот поседовен имот бил заведен на нејзино име со решението за експропријација У.бр.20-516/27 од 04.02.2009 год. било одземено правото на користење на тужената во корист на Р.Македонија а заради изградба на Карго аеродром. Подоцна на записникот У.бр.20-516/27-2008 од 11.06.2009 год. била постигната спогодба помеѓу Р.Македонија преку нејзиниот застапник Државниот правобранител и тужената како корисник на наведениот имот за одземениот имот на истата да и се исплати надоместок од 200 денари за м2 или за 22.846 м2 вкупен износ од 4.569.200,00 ден. кој износ согласно спогодбата и бил исплатен на тужената на сметката бр.200xxxxxxxxx преку Стопанска Банка АД Скопје.

На вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога ја донел побиваната одлука.

Согласно чл.112 ст.1 од Законот за сопственост и други стварни права “правото на сопственост се стекнува според закон, врз основа на правна работа и со наследување“.

Согласно чл.124 ст.4 од истиот закон “ совесниот држател на недвижна ствар, на која друг има право на сопственост, стекнува право на сопственост на таа ствар со одржувачка по истекот на време од 20 години “, а согласно ст.5 од истиот член “ наследникот станува совесен држател од моментот на отварањето на наследството и во случај кога оставителот бил несовесен држател а наследникот не го знаел ниту можел да го знае, времето за одржувачка почнува да тече од моментот на отварањето на наследството“.

По мислење на овој суд првостепениот суд правилно одлучил одбивајќи како неосновано предметното тужбено барање, бидејќи од изведените докази неспорно утврдил дека правниот претходник на тужителите не бил ниту законски ниту совесен држател на предметниот недвижен имот. Ова пред се од причини што тој на оставинската постапка во корист не сега тужената исто како и неговите сестри Ј.и М.се откажал од правото на наследство врз предметниот недвижен имот како и од правото на жалба, а од доказите исто така неспорно произлегува

дека парите земени од закупот за конкретниот недвижен имот од секогаш биле дадени на тужената, таа го плаќала данокот за тој имот таа ги обработувала нивите а на правниот претходник на тужителите му дозволувала да обработува еден дел од истите за да му помогне како негова сестра а ја подобри материјалната положба на семејството, кој пак за возврат и давал дел од прозводите што ќе ги насадел. Со оглед на фактот дека поминал долг временски период од денот кога тужената во оставинска постапка се стекнала со предметните ниви до смртта на правниот претходник на тужителите а тој никогаш не побарал нивите да му бидат вратени и да се утврди дека се негова сопственост, по мислење на овој суд првостепениот суд правилно прифатил дека правниот претходник на тужителите доброволно без никаква намера и не само привидно се откажал од истите и би ниту еден момент не ги сметал за свои поради што и тужителите не можат да бараат и да остварат право на сопственост врз овој недвижен имот.

Неосновани се жалбените наводи на жалителите во однос на одлуката за трошоци во постапката, бидејќи истите се досудени сразмерно успехот на странките по спорот согласно чл.148 и чл.149 од ЗПП, а нивната висина е одмерена правилно а согласно АТ и ЗСТ.

Овој суд ги ценеше и останатите жалбени наводи истакнати во жалбата на тужителите но не ги прифати од погоре изнесените причини

Од погоре наведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 14.05.2012 год. под ГЖ.бр.772/2012 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.464/2012 од 14.11.2013 год.

16.Ирелевантно е што побиваниот договор е именуван како Договор за заем и тужените, согласно одредбите од чл.545 од ЗОО, не го примиле утужениот износ при негово склучување, кога од одредбите на договорот произлегува дека волјата на двете договорни странки била со истиот да се репрограмираат, консолидираат обврските на тужените кон тужителот од поранешни договори.

Од образложението:

«Основен суд Штип», со пресуда «П.952/06» од 14.06.2011 година, тужбенот барање на тужителот, против тужените, го усвоил.

Го раскинал договорот за позајмица склучен на ден 30.11.2004 година, заверен кај нотар И. К.под УЗП.бр.355/05 од 24.02.2005 година помеѓу С. Т. од Ш., од една страна како заемодавач и ДОО М. Ш. Ш., претставувано од управителот Л. Ѓ., ДОО Ч. Ш. претставувано од управителот М. Ѓ. и Л. Ѓ., двајцата од Ш. како физички лица, од друга страна како заемопримачи.

Ги задолжил тужените солидарно да му ги вратат позајмените средства во износ од 3.692.760,00 ден. со ЗЗК согласно Законот за стапката на затезна камата, сметано од 06.04.2006 година до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година до конечната исплата со ЗЗК како и да ги надомести трошоците во постапката во износ од 154.489,00 ден., се во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Го задолжил тужителот да плати на име такса за пресуда во износ до 48.000,00 ден. во корист на Буџетот на РМ во рок до 15 дена по приемот на пресудата.

Барањето на тужените да тужителот им ги надомести трошоците во постапката во износ од 118.430,00 ден., го одбил.

Од ваквата пресуда останале незадоволни тужените, кои во благовремен рок поднеле жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлагаат жалбата да се уважи, пресудата преиначи или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека при донесувањето на побиваната пресуда, првостепениот суд сторил суштествена повреда од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, која според жалителот се состои во тоа што изреката на пресудата е неразбирлива, противречна самата на себеси и на причините на пресудата, пресудата не содржи причини за решителните факти, наведените причини биле противречни на изведените докази, односно дадените изјави на записник и изведените писмени докази.

По наоѓање на овој суд, изреката на обжалената пресуда е јасна и разбирлива, не противречи самата на себеси ниту на причините на пресудата, пресудата содржи доволно причини за решителните факти, тие причини се јасни и произлегуваат од доказите изведени во текот на постапката.

Овој суд при одучувањето ги имаше во предвид жалбените наводи на жалителот за тоа дека договорот за заем склучен на ден 30.11.2004 год. заверен кај нотар И. К. под УЗП.бр.355/05 на денб 24.02.2005 год. бил склучен помеѓу С. Т. од Ш., од една страна како заемодавач и ДОО М. Ш. Ш., доо Ч. Ш. и Л. Ѓ. и М. Ѓ. и двајцата од Ш. како физички лица, заемопримачи, а првостепениот суд во изреката и покрај тоа што навел дека договорот склучен помеѓу наведените лица во кој што како заемопримачи се јавуваат четири субјекти од кои две правни и две физички, а се задолжуваат само едно правно лице и две физички лица да вратат долг во износ од 3.692.760,00 ден., а не 5.000.000,00 ден. како што било наведено во договорот и дека поради тоа пресудата биле неразбирлива, но овие наводи ги оцени како неосновани од следните причини:

Точно е дека договорот за позајмица склучен на ден 30.11.2004 год. е склучен помеѓу С. Т. како заемодавач и доо М. Ш. Ш., доо Ч. Ш. и Л. и М. Ѓ., двајцата од Ш. како заемопримачи.

Меѓутоа, тужбата е поднесена против Л. Ѓ., М. Ѓ. и доо Ч. Ш., па затоа првостепениот суд одлучувал во рамките на поставеното тужбено барање и тужените ги задолжил на тужителот да му вратат износ од 3.692.760,00 ден. кој што износ е утврден со економско вештачење извршено од страна на вешто лице -дипломиран економист. Бидејќи со вештачењето е утврдено дека побарувањето на тужителот е 3.692.760,00

ден., а не 5.000.000,00 ден. како што е поставено тужбеното барање и како што е наведено во предметниот договор, затоа првостепениот суд тужените ги задолжил со износ од 3.692.760,00 ден. Впрочем, во текот на постапката, а по изготвеното вештачење полномошникот на тужителот ја прецизирал тужбата и побарал тужените да му исплатат на тужителот износ утврден со вештачењето.

Предмет на оценка при одлучувањето беа и жалбените наводи за тоа дека во пресудата е наведено дека тужените последна рата на тужителот му исплатиле на ден 6.10.2004 год. и тоа износ од 8.250,00 ден., а договорот кој што се раскинува е склучен на 30.11.2004 год., но при тоа оценка на овој суд е дека ова не ја прави нападнатата пресуда противречна, бидејќи износот од 8.250,00 ден. е платен пред склучувањето на овој договор, за побарувања од претходни договори, а договорот на 30.11.2004 год. практично ги опфаќа обврските на тужените кон тужителот на ден 30.11.2004 год.

Точни се наводите на жалителот дека во образложението на пресудата е наведено дека како заемодавач се јавува и ТП Б. с. од Ш., а како заемопримач МИ М. Б. Ш., но тоа не значи дека со тужбата треба да бидат опфатени и овие субјекти, бидејќи во текот на постапката е утврдено, а првостепениот суд во обжалената пресуда тоа го констатирал дека договорот од 30.11.2004 год. всушност претставува репрограмирање-консолидирање на обврските по сите поранешни договори за заем склучени помеѓу сега тужените и нивни фирми кои што веќе не постојат, како и помеѓу членови на семејството на тужителот и нивни фирми.

Договорот од 30.11.2004 год. е склучен помеѓу сега тужителот и помеѓу тужените, а тужените прифатиле како заемодавач во тој договор да се јави тужителот С. Т., па токму од овој договор произлегува активната легитимација на тужителот за водење на овој спор и жалбените наводи на жалителот по однос на активната легитимација на тужителот од овие причини се одбиени како неосновани.

Не се работи за полномошно од страна на заемодавачите во договорите за заем склучени помеѓу сега тужените и други фирми во сопственост на тужените, како и помеѓу членови на семејството на тужителот и фирми на некои од членовите на неговото семејство, туку се работи за договор склучен помеѓу тужителот и сега тужените, па по наоѓање на овој суд нема потреба од никакво полномошно од останатите заемодавачи за нивно застапување во овој предмет. Побарувањето на тужителот и неговата легитимација за водење на овој спор произлегува од договорот склучен на 30.11.2004 год.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи врз основа на изведените и правилно ценети докази, првостепениот суд правилно и целосно ја утврдил фактичката состојба на која е заснована нападнатата пресуда.

Првостепениот суд утврдил дека помеѓу тужителот С. Т. како заемодавач и тужените како заемопримачи бил склучен договор за позајмица на ден 30.11.2004 год. врз основа на кој заемодавачот на заемопримачите им дал на заем 5.000.000,00 ден. кој што износ требало да се врати најдоцна до 31.11.2011 год. на начин што тужените како заемопримачи требало да враќаат по 60.000,00 ден. месечно најдоцна до 10-от ден во месецот, при што бил постигнат договор да не се

пресметува камата на позајмениот износ. Исто така, првостепениот суд утврдил дека со договорот било предвидено до колку заемопримачите не исплатат три последователни рати од позајмениот износ или пет кумулативни рати во текот на една година, договорот престанува да важи и во тој случај заемопримачите се должни во рок од 10 дена да го вратат остатокот од неисплатените обврски.

Понатаму, првостепениот суд утврдил дека со склучувањето на договорот од 30.11.2004 год. помеѓу сега тужителот и тужените, всушност било извршено сравнување на сите претходни долгови на тужените настанати од склучени договори за позајмување на парични средства и дека договорот од 30.11.2004 год. практично е консолидирање и репрограмирање на долгот на тужените што претставува збир од сите парични средства претходно позајмени, а не вратени и тоа како главен долг така и пресметана камата.

Со помош на вешто лице, првостепениот суд утврдил дека по сите претходно склучени договори, кои се консолидирани со договорот од 30.11.2004 год., тужените на тужителот останале да му должат износ од 3.692.760,00 ден. При тоа, од вкупното побарување на тужителот од 5.000.000,00 ден. наведени во договорот за позајмица од 30.11.2004 година со вештачењето е утврдено дека тужените на име договорена камата платиле вкупно 6.083.990,00 ден. и дека со исплатата на каматата, тужените извршиле измирување само на дел од пресметаната камата, а главниот долг останал во целост не исплатен. Исто така, првостепениот суд утврдил дека договорената каматна стапка била повисока од законски утврдената, па од тие причини тужителот не може да бара наплата на побарувањето по основ на незаконската камата и поради тоа долгот на тужените по договорот од 30.11.2004 год. е утврден на износ од 3.692.760,00 ден. При утврдувањето на висината на обврската на тужените, вештото лице ги имало во предвид извршените плаќања од страна на тужените, а ја имал во предвид и каматата која што била договорена во износ поголем од законската камата и при утврдувањето на обврската на тужените, побарувањето на тужителот е намалено на досудениот износ.

Овој суд при одлучувањето ги имаше во предвид жалбените наводи за тоа дека при потпишувањето на договорот што е предмет на ова расправа не биле дадени пари од страна на заемодавачот на заемопримачите, па дека поради тоа наведениот договор бил фиктивен, но истите не ги прифати, бидејќи во текот на постапката е утврдено дека договорот од 30.11.2004 година практично е консолидирање на побарувањето на тужителот и обврските на тужените по претходно склучени договори. Што значи, при склучувањето на тој договор не се давани пари на заем, туку се пресметани претходните обврски и со тој договор е опфатен целокупниот долг на тужените кон тужителот. Во овој договор како заемодавач се јавува С. Т., тужените се согласиле тој да стои како заемодавач во договорот и покрај тоа што тие имале позајмувано пари и од членови на неговото семејство како и фирми на некои од членовите на неговото семејство, па поради тоа жалбените наводи за тоа дека долгот не е само кон С. Т. и дека тој не може да се јави како тужител и за побарувањата на останатите заемодавачи, овој суд ги оцени како неосновани.

Овој суд при одлучувањето ги имаше во предвид и наводите на жалителот дека во случајот не се работи за договор за репрограмирање,

односно консолидирање на некои стари договори, туку за договор за позајмица, но истите ги оцени како неосновани од причини што ирелевантно е како е насловен договорот, а битна е неговата содржина и волјата на странките изразена преку одредбите во договорот. Во случајот, првостепениот суд од изведените докази утврдил дека се работи за договор со кој што се репрограмираат односно консолидираат обврски на тужените кон тужителот од поранешни договори.

Предмет на оценка беа и жалбените наводи за тоа како долгот од договорот за позајмица на 800.000,00 ден. склучен помеѓу ТП Б. с. и МИ М. Б. како побарување преминало кај тужителот, односно како обврска на тужените, како и тоа како правото односно обврската на договорот склучен на ден 15.02.1996 година помеѓу С.С., С. Т. и Н.С. како заемодавачи и М. к. и нејзините сопственици М. и Л. Ѓ., како заемопримачи поминало на тужителот односно на тужените кога М. компани не се споменувала ниту во договорот за позајмица од 30.11.2004 год., ниту во изреката на пресудата, но овие жалбени наводи се оценети како неосновани, бидејќи со договорот склучен на 30.11.2004 год. кој што е потпишан од странките во овој спор и заверен кај нотар се консолидирани и репрограмирани сите побарувања на тужителот, членовите на неговото семејство и ТП Б.с., па токму врз основа на тој договор правото да бара исполнување на истиот поминало на тужителот С. Т., а обврската за исполнување на договорот поминала на страна на сега тужените.

Точни се наводите на жалителот за тоа дека лихварските договори се ништовни договори и дека во некои од договорите била предвидена камата поголема од со закон предвидената камата, но при изготвувањето на вештачењето, вештото лице ги имало во предвид овие околности и каматата што била поголема од со закон дозволената, не ја зело во предвид и затоа долгот на тужените е намален од 5.000.000,00 ден. на 3.692.760,00 ден.

На утврдената фактичка состојба, првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на првостепената пресуда.

Имено, правилно е применета одредбата од чл.545 ст.1 од Законот за облигационите односи каде што е предвидено дека со договорот за заем се обврзува заемодавецот да му предаде на заемопримачот определен износ на пари или определено количество други заменливи предмети, а заемопримачот се обврзува да му ги врати по извесно време истиот износ пари, односно истото количество предмети од ист вид и квалитет.

Во случајот, помеѓу странките е склучен договор за заем кој што практично претставува консолидирање и репрограмирање на претходно склучени договори за заем, па врз основа на овој договор тужителот има право да бара од тужените да ја исполнат обврската за враќање на досудениот износ, а тужените имаат обврска досудениот износ да му го исплатат на тужителот.

Висината на обврската на тужените е утврдена со помош на вешто лице кое што при утврдувањето на истата ги имало во предвид вкупно позајмените износи по сите договори кои што му претходе на договорот од 30.11.2004 год., вкупно исплатените средства од страна на тужените како и останатиот износ што тие врз основа на договорот од 30.11.2004 год. треба да му го платат на тужителот.

Од погоре наведеното, а согласно на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на пресудата.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 14.03.2012 год. под ГЖ.бр.1379/2011 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.371/2012 од 10.10.2013 год.

17.Недвижниот имот над кој било воспоставено заложно право-хипотека, во периодот кога немало востановено етажен премер, е идентичен со имотот над кој е спроведена извршната постапка, бидејќи е утврдено дека станува збор за објект кој претставува функционална целина, кој не била доградуван а разликата во површината на предметната недвижност се должи на етажен премер направен по воспоставеното заложно право.

Од образложението:

Основниот суд во Кочани со пресуда П-1.бр.59/11 од 18.04.2011 год. , тужбеното барање на тужителите со кое бараат да се утврди кон тужениот дека имотот кат, стамбен простор во површина од 13 м2, тераса од 72 мкв, масандра, стамбен простор од 5 м2, помошен простор таван во површина од 25 м2, приземје стамбен простор во површина од 12 м2, тераси во површина од 17 м2, трем во површина од 10 м2 и сутерен, стамбен простор во површина од 34 м2, тераси во површина од 17 м2, опишани на страна втора, алинеа 1,2,3 и 4 од Заклучокот за усна јавна продажба И.бр. 2210/07 од 18.12.2009 год. не е имот над кој е воспоставено-конституирано заложно право-хипотека со судско порамнување и решение Р.бр. 83/97 од 11.07.1997 година и дека над истиот не може да се спроведува извршување со усна јавна продажба врз основа на заклучокот И.бр. 2210/07 од 18.12.2009 год. донесен од извршителот Г.М.од К.. го одбил.

Ги задолжил тужените солидарно да му ги надоместат трошоците на постапката на тужениот во износ од 23.200,00 денари во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останале незадоволни тужителите, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи или истата ја укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужениот поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи на жалителот. Предлага жалбата да се одбие како неоснована, а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата,одговорот на жалбата списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека при донесувањето на побиваната пресуда, првостепениот суд сторил суштествени повреди од чл.343 ст.1 в.в. со чл.366 од ЗПП која повреда постои кога првостепениот суд не ги извел сите парнични дејствија и не ги расправил сите спорни прашања на кои укажал второстепениот суд во своето решение, а на новата главна расправа странките можат да ги изнесат само оние факти и докази кои претходно ги предложиле во текот на првостепената постапка.

Од извршениот увид во списите на предметот од страна на овој суд е констатирано дека таква повреда не е сторено односно од изнесените факти и изведените докази кои претходно биле предложени во текот на првостепената постапка судот ги утврдил решителните факти на кои претходно е укажано.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека при донесувањето на побиваната пресуда, првостепениот суд сторил суштествени повреди од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната пресуда е јасна и разбирлива, не противречи сама на себе, ниту на причините во пресудата. Во пресудата се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, па како таква побиваната пресуда со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителите дека при донесувањето на побиваната пресуда првостепениот суд нецелосно и погрешно ја утврдил фактичката состојба, бидејќи врз основа на изведените и правилно ценети докази во текот на постапката првостепениот суд правилно и целосно ја има утврдено фактичката состојба во конкретниот правен однос.

Првостепениот суд утврдил дека со судско порамнување и решение на Основниот суд Кочани Р.бр. 83/97 од 11.07.1997 година во корист на тужениот било определено упис на заложно право на недвижен имот сопственост на хипотекарните должници И. Г. и З.Г.и тоа стамбена зграда подрум од 111,1 м2 приземје од 111,1 м2, поткровје 60,6 м2 и гаража со површина 15 м2, што се наоѓале на „Ј.“ бр.во К. а била заведена во поседовен лист бр. 5788 на КП.бр. 1505/94 во м.в.“ како куќа со површина во основа од 110 м2 и двор со површина од 170 м2, заради обезбедување на рамковен револвинг кредит во износ од 212.000,00 тогашни германски марки. Поради неизмерување на долгот тужениот повел постапка заради наплата на истиот поднесувајќи барање за спроведување на извршување до извршителот Г. М. од К., кој спровел постапката за продажба на заложениот имот и по спроведена трета продажба на ден 17.11.2009 година кога не се јавил никој, со Заклучок И.бр. 2210/07 од 18.12.2009 година извршителот за цена од 6.093.969,00 денари заложениот недвижен имот - куќата ја досудил на тужениот.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд погрешно го приминил материјалното право, на утврдената фактичка состојба.

Согласно чл.230 од ЗСДСП е предвидено :Правото на залог се однесува на цела ствар, на идеален дел на стварта, на нејзините плодови сè додека не се одвоени, како и на нејзините составни делови и припадоци.

Согласно член 231 од истиот закон е предвидено:Заложената ствар го обезбедува побарувањето на заложниот доверител до

целосно намирување на неговото побарување, без оглед на подоцнежната поделба на стварта (неделивост на залогот).

Согласно член 105 од Закон за катастар на недвижности е предвидено: (1) Со запишувањето во катастарот на недвижностите се стекнуваат правото на сопственост и другите стварни права. (2) Податоците запишани во катастарот на недвижностите се јавни и можат да ги користат сите лица.

Во конкретниот граѓанско правен однос од изведените и правилно ценети докази првостепениот суд правилно ги применил цитираните законски одредби бидејќи утврдил дека врз основа на судско порамнување и решение за обезбедување Р.бр.83/97 од 11.07.1997 година на Основниот суд во К. било воспоставено заложно право во корист на тужениот над недвижност евидентирана во катастар на земјиште во Поседовен лист бр.7588 за КП.бр. 1505/94 во м.в. како куќа со основа од 110м² и двор со површина од 170м², станбена зграда од подрум со површина 111,1м², приземје 111,1м², поткровје 60,6м² и гаража 15м² на ул.4-ти Јули бр.38 во К., изградена врз основа на градежно техничка документација. Поради неизмирување на долгот од страна на тужителот била спроведена постапка заради наплата на долгот со барање за спроведување на извршување до извршител кој по спроведената постапка за продажба на заложениот имот и по извршена трета продажба кога не се јавил никој, извршителот Г. М. од К. со Заклучок И бр. 2210/07 од 18.12.2009 година заложената недвижност-куќа ја досудил на сега тужениот. Со востановување на етажниот катастар предметната недвижност била означена како индивидуална станбена зграда на КП.бр.13232, запишана во Имотен лист бр.1726 за КО К. како земјиште под зграда 1 со површина од 148м², земјиште под зграда 2 со површина од 11м² и земјиште покрај зграда со површина од 187м², а со етажниот премер зграда 1 на КП .бр.13232 во лист В била запишана-сутерен, стан.2 станбен простор со површина од 75м², приземје стан1 станбен простор 82м², кат-1 стан 2 станбен простор со површина од 51м², мансарда стан 5 со површина од 28м², зграда 2 сутерен со површина од 17м² и приземје со површина од 17м². Со оглед на тоа што вештото лице констатирало дека станува збор за објект кој претставува функционална целина која не може да се физички дели, а и дека истата не била доградувана, па разликата во површината се јавува како резултат на тоа што порано терасите и другите помошни површини не биле предмет на премер, а од причина што станува збор за истата недвижност над која била ставена хипотека во периодот кога немало етажен премер и се користени податоци од катастар на земјиште, а хипотеката се однесува на целата недвижност со сите нејзини составни делови и припадоци, па од тие причини правилно постапил првостепениот суд кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Овој суд ги ценеше жалбените наводи на жалителот дека разликата во површина која се јавува претставува посебна градежна целина и истата не е во сопственост на тужителите, туку на лицето Д. Х., но истите не ги прифати од причина што доколку посочената недвижност е сопственост на тоа лице со правен основ, во тој случај истата како идеален дел или пак како реален дел согласно правниот

основ ,би била запишана на негово име во имотен лист во катастарот во постапка на утврдување на правата над недвижностите при востановувањето на етажниот катастар.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 14.09.2011 год. под ГЖ.бр.1166/2011 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.1231/2011 од 12.09.2013 год.

18.Кога тужениот,продавачот еднострано го раскинал склучениот усмен договор за купопродажба на товарно моторно возило, должен е на тужителот да му ја надомести вредноста на возилото како и да му ја надомести штетата во вид на испуштена корист која тужителот ја претрпел кога по вина на тужениот бил оневозможен со возилото да врши транспортни услуги.

Од образложението:

«Основен суд Штип , со пресуда «Мал.Вп.21/10» од 08.07.2011 година, тужбеното барање на тужителот Н.М. од Штип против првотужениот Ј.Ш. ДООЕЛ Штип, делумно го усвоил

Го задолжил тужениот Ј.Ш. од Ш. да му плати на тужителот Н.М. од Штип на име долг и тоа : по основ на неисплатена добивка за периодот од 25.04.,2007 год, до 31.12.2008 год, во вкупен износ од 297.349,00 ден , по основ на изгубена заработувачка од месец н јануари 2009 год, заклучно со месец ноември 2009 год, износ од 349.084,00 денари, и по основ на вредност за продадено товарно моторно возило на крајот на 2009 год, износ од 862.400,00 денари со камата како во изреката на побиваната одлука и парнични трошоци во износ од 92.580,00 денари ,

Тужбеното барање на тужителот против првотужениот за неисплатена добивка и за изгубена заработувачка и тоа за разликата од бараните до досудените опишани во изреката на побиваната одлука како и барањето да се задолжи второтужениот заедно со првотужениот солидарно да му плати вкупен износ од 2.089.791,00 денари како и солидарно со првотужениот да му ги надомести парничните трошоци го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот на второтужениот да му ги надомести пшарничните трошоци во износ од 36.488,00 денари.

Од ваквата пресуда останал незадоволен првотужениот Ј.Ш. ДООЕЛ Штип преку полномошникот Кристијан Мицевски адвокат од Штип, во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот преку полномошникот Никола Наџаков адвокат од Штип, поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи на

жалителот. Предлага жалбата да се одбие како неоснована, а пресудата потврди. Бара трошоци за одговор на жалбата
Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, одговор на жалбата списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд пшри донесувањето на побиваната одлука и одлучувајќи како во ст.2. од изреката да сторил суштествена повреда од чл. 343 ст.2.т.13. од ЗПП, бидејќи побиваната одлука во тој дел е јасна разбирлива и извршна и како таква е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи првостепениот суд од изведените и правилно ценети докази правилно и целосно ја утврдил фактичката состојба во конкретниот граѓанско правен однос.

Така првостепениот суд утврдил дека првотужениот преку законскиот застапник второтужениот во април 2007 год, склучил усмен договор за купопродажба на товарно моторно возило „... „ со рег.бр. ШТ-600 - БН за цена од 30.000 евра која тужителот му ја исплатил на првотужениот за кое нешто му била издадена каса прими заверена со печат од првотужениот.Возилото веќе било обезбедено со годишна дозвола за транспорт во странство , а тужителот немал основано своја фирма, помеѓу странаките бил склучен усмен договор со кој профитот од работењето на возилото да се дели во сооднос 60 % за тужителот, а 40 % за првотужениот. Од 25. април 2007 год, до крајот на 2008 год, за извршениот транспорт на возилото кое било регистрирано на име на првотужениот, првотужениот испоставувал фактури до шпедитерските фирми кои по одбивањето на трошоците на првотужениот му вршеле исплата за извршениот транспорт. Трошоците за регистрација на возилото во осигурителната компанија К. за 2008 год, и за 2009 год, ги платил тужителот. Откако возилото на 24.01.2009 год, било регистрирано на името на првотужениот , а трошоците ги платил тужителот, тужителот основал своја фирма на 17,.02.2009 год.Односите помеѓу тужителот и првотужениот се нарушиле уште на почетокот на 2009 год, а со оглед на тоа што возилото било регистрирано на име на првотужениот , тужителот немал можности да го пренесе на својата фирма ниту да го користи , бидејќи немал ниту полномошно за користење на истото. Товарното возило од 01.01.2009 год, па до 30.11.2009 год, не вршело транспортни услуги . Тужителот касата прими, која му била издадена од страна на првотужениот кога го платил товарното возило при склучувањето на усмениот договор за купопродажба , а која во оригинал се наогала кај тужителот, тој откако претходно ја заверилч пред нотар М. Ц. на 16.12.2009 год, под Узп.бр. 348/09 оригиналот го предал на првотужениот а за себе задржал заверена копија. Првотужениот на 18.12.2009 год, товарното возило го продал за цена од 354.000 денари. Според наодот и мислењето на вештото лице Л. А. дипл. сообраќајен инженер вкупната нето изгубена заработувачка на влекачот , за периодот од јануари до ноември месец 2009 год, изнесувала 11.880 евра или во денарска противредност 731.808,00 денари, а вредноста на возизлото на крајот на 2009 год, била 14.000

евра или во денарска противвредност 862.400,00 денари. Според наодот и мислењето на вештото лице Глигор Ивановски вкупно остварениот промет на товарното возило за периодот од 25.04.2007 год, до 31.12.2008 год изнесува 4.129.863,00 денари а добивката учествува со 20% и изнесува 825.972,00 денари. Трошоците за закуп на полуприколката учествува со 8% во вкупно остварениот промет и изнесува 330.389,00 денари. Вака утврдените трошоци за закуп на полуприколката ја намалува остварената добивка со што добивката остварена со вршење на превоз на трговски стоки со моторното возило изнесува 495.583,00 денари.

На вака утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право.

Со одредбата од чл.3. од ЗОО е предвидено, „Учесниците во прометот слободно ги уредуваат облигационите односи во согласност со Уставот, Законот и добрите обичаи.,“

Со одредбата од чл.10 ст.1. од ЗОО е предвидено „Учесниците во облигациониот однос се должни да ја извршат својата обврска и се одговорни за нејзиното исполнување,,“, а со ст.2., „Обврската може да згасне само со согласност на волјите на учесниците во облигациониот однос или врз основа на Закон.,“

Со одредбата од чл.11 ст.1. од ЗОО е предвидено, „Учесникот во облигациониот однос е должен во извршувањето на својата обврска да постапува со внимание кое во правниот промет се бара во соодветниот вид облигациони односи (внимание на добар стопанственик, односно внимание на добар домакин.)“

Со одредбата од чл.124 од ЗОО е предвидено, „При одлучувањето за раскинување на договор, односно за неговата измена , судот се раководи од начелото на чесност во прометот водејќи сметка особено за целта на договорот , за нормалниот ризик кај договорот од односен вид за општиот интерес и за интересите на двете страни.,“

Со одредбата од чл. 141 од ЗОО е предвидено, „Тој што ќе му причини штета на друг должен е да ја надомести, доколку не ќе докаже дека штетата настанала без негова вина.,“

Со одредбата од чл.142 од ЗОО е предвидено, „На нечиј имот (обична штета) и спречувањето на негово зголемување(испуштена корист) ...“

Со одредбата од чл. 178 ст.1. од ЗОО е предвидено, „Оштетениот има право како на надомест на обичната штета, така и на надомест на испуштената корист.,“

Со одредбата од чл.284 ст.1. од ЗОО е предвидено „Обврската престанува кога ќе се исполни, како и во други случаи определени со Закон.,“

Првостепениот суд правилно ги применил цитираните законски одредби , бидејќи од изведените докази утврдил дека првотужениот на тужителот му продал товарно возило - влекач, кое товарно возило во сообраќајната дозвола продолжило да се води како сопственост на првотужениот и продолжило да врши транспортни услуги , кои биле фактурирани од страна на првотужениот и цената на извршените услуги била пренесувана на сметката на првотужениот . Тужителот и првотужениот се договориле профитот што ќе го оствари возилото , кое што работело со приколка сопственост на првотужениот, да го делат во сооднос 60% за тужителот а 40% за тужениот. Возилото вршело

транспортни услуги почнувајќи од 25.04.2007 год, до 31.12.2008 год, до кога, согласно извршеното вештачење од страна на вештото лице Г. И. од Штип тужениот на тужителот требало да му исплати износ од 297.349,00 денари.

Со наодот и мислењето на вештото лице Л. А. дипл. сообраќајен инженер е утврдено дека во периодот од јануари 2009 год, до ноември 2009 год, товарното возило по вина на првотужениот не вршело транспортни услуги поради што тужителот претрпел штета во вид на испуштена корист во износ од 439.084,00 денари. Исто така според наодот и мислењето на ова вешто лице вредноста на товарното возило што го купил тужителот во моментот на вештачењето изнесувала 14.000 евра, или во денарска противвредност 862.400 денари, а првотужениот без знаење и согласност на тужителот товарното возило го продал, со што го раскинал договорот за купопродажба и во таков случај е должен да ја надомести вредноста на возилото, па според тоа правилно постапил првостепениот суд кога одлучил како во изреката на побиванта одлука.

Овој суд ги ценеше и другите жалбени наводи но истите не ги прифати бидејќи не се од влијание за поинакво одлучување во конкретниот граѓанско правен однос..

Согласно чл. 160 ст.1. од ЗПП, тужениот е задолжен на тужителот да му ги надомести дополнителните трошоци за одговор на жалбата во износ од 29.850,00 ден, од кој 5.850,00 ден, за состав и 24.000,00 ден, за такса.

Од погоре наведеното, а согласно на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на пресудата.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 13.01.2012 год. под ГЖ.бр.1518/2011 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.247/2012 од 05.12.2013 год.

19.Агенцијата за државни патишта не е солидарно одговорна за надомест на штетата бидејќи врз основа на договор, склучен со друг правен субјект,обврската за редовно одржување и обезбедување услови за безбедно користење и употреба на државен пат била пренесена на тој субјект, а штетата настанала исклучиво поради неговиот пропуст да ги преземе потребните мерки заради исполнување на договорните обврски.

Од образложението:

Основниот суд во Винаца П1-37/12 од 15.11.2012 година, тужбеното барање на тужителот делумно го усвоил.

Го задолжил првотужениот да му плати на тужителот на име материјална штета вкупен износ од 212.749,00 денари со законска казнена камата сметано од 31.05.2010 година како и да му ги надомести трошоците во постапката во износ од 105.087,00 денари.

Тужбеното барање на тужителот со кое бара да се задолжи второтужениот солидарно со првотужениот да му плати на тужителот на име материјална штета вкупен износ од 212.749,00 денари со законска казнена камата сметано од 31.05.2010 год., па до исплатата, како и

барањето на тужителот за трошоците во постапката према првотужениот за разликата од досудениот износ од 105.087,00 денари до побараниот износ 140.825,00 денари го одбил.

Од ваквата пресуда во ст. 3 од изреката останал незадоволен тужителот, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право и за трошоците во постапката. Предлага жалбата да се уважи, пресудата во ст. 3 од изреката да се преиначи или истата во тој дел ја укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека при донесувањето на побиваната пресуда, одлучувајќи како во ст.3 од изреката првостепениот суд да сторил суштествени повреди од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи по оценка на овој суд изреката на побиваната пресуда во тој дел е јасна и разбирлива а во образложението се дадени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи врз основа на изведените и правилно ценети докази во текот на постапката, првостепениот суд ја има правилно и целосно утврдено фактичката состојба во конкретниот граѓанско правен однос.

Така, судот утврдил да на ден 31.05.2010 година се случила сообраќајна несреќа на магистралниот пат М-5 К. -Д. во непосредна близина на Угостителски објект С. над с. И. О. -В.. Незгодата се случила околу 19,40 часот во услови на врнежливо време и лизгав коловоз од врнежите и тужителот кој во тој момент го управувал своето патничко моторно возило марка М. б. Е-2.Д со регистарски ознаки ШТ-575-МХ враќајќи се од работа заедно со сведоците М.С. и В. Г. како сопатници во возилото. Пред возилото на тужителот се движело товарно возило а тужителот бил прилично одалечен од ова возило со цел да не го зафаќа водената прашина настаната од ова возило. Пристигнувајќи на критичното место дел од патот во кој се навлегува во непрегледна кривина во лево започнале да се одронуваат и да паѓаат камења од левата страна на коловозот гледано во правец с. И.-М.К. и истите се нашле пред возилото, дел од нив паднале под возилото поради што дошло до нивно привлекување заедно со возилото оставајќи траги на асфалтната подлога дел од нив удриле во возилото. Од камењата кој се нашле под возилото настанало ротационо движење, возилото се завртело со предниот дел во правец на с. И., се лизгало по патот излегувајќи делумно од асфалтната површина, оставајќи траги на металната ограда и со задниот дел застанало, односно било запрено од металниот столб на кој била прицврстена металната ограда и од ударот во него задниот дел на возилото бил значително оштетен. За настанатата незгода увид извршиле службеници на ПС В. и составиле

записник за увид и скица, а од страна на АД В. бил направен и услужен комисиски записник во кој се констатирани оштетените делови одделени во делови за замена и делови за поправка и вкупната штета настаната од сообраќајната незгода за возилото. Тужителот возилото го управувал со брзина од 65 км на час. Сообраќајен знак за ограничување на брзината од 50 км на час бил поставен на магистралниот пат М-5 на м.в. П.во насока спрема с. И.. Сообраќајен знак за наидување кривина на лево пред кривината каде што се случила незгодата не бил поставен а на тоа место на брегот од кој се одронуваат камења нема поставено ниту заштитна метална мрежа, која би ги спречувала одроните да паѓаат на површината на коловозот. Првотужениот и второтужениот на ден 01.02.2010 година склучиле договор за одржување и заштита на државните патишта во Р.М. за 2010 година. Предмет на овој договор се работите на одржување при заштита на државните патишта кој се однесуваат на зимско одржување, редовно одржување, периодично одржување, интервентно одржување и останати работи за одржување на државните патишта а согласно чл. 7, чл. 8, чл. 16 и чл. 17 од договорот првотужениот помеѓу другото бил должен да обезбеди ефикасност во отстранување на недостатоците на патиштата за непречено и безбедно одвивање на сообраќајот и требало да обезбеди заштита и контрола на патиштата со објектите и опремата а под заштита на патот се подразбира, преземање на активности и мерки потребни за спречување на недозволените дејствија во трупот на патот, патниот и заштитниот појас за кој важат одредбите од Законот за јавни патишта. Во усвоената програма за одржување и заштита на државни патишта за 2010 година од страна на првотужениот и второтужениот позицијата поставување и одржување на оградни и обложни мрежи спаѓа во редовно одржување на патиштата. Судот утврдил дека до колку тужителот се движел со возилото со брзина од 50 км на час оштетувањето на возилото би било во мала мера помало но сепак висината на штетата би била иста бидејќи економската поправка на возилото е неисплатлива и поради тоа штетата е решена како тотална.

На вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд, правилно го применил материјалното право кога одлучил како во ст. 3 од изреката на побиваната пресуда.

Во чл. 141 од ЗОО е предвидено: “Тој што со вина на друг ќе му причини штета должен е да ја надомести”.

Во чл. 174 ст. 1 и 3 од истиот закон е предвидено: “Одговорното лице е должно да ја воспостави состојбата што била пред да настане штетата. Кога воспоставувањето на поранешната состојба не е можно или кога судот смета дека не е нужно тоа да го стори одговорното лице, судот ќе определи тоа да му исплати на оштетениот соодветна сума пари на име надомест на штетата”.

Во чл. 34 ст. 2 од Законот за јавни патишта е предвидено: “Работите од ставот 1 на овој член за државните патишта Агенцијата може со договор да ги отстапи на извршување на правни лица регистрирани за вршење на овие работи согласно со закон”.

Во чл. 38 од истиот закон е предвидено: “За штетата што ќе им биде причинета на корисниците на јавните патишта и улици заради пропуштање на благовремено извршување на потребните работи и преземање на соодветни мерки за одржување на јавните патишта и улици

одговара правното лице на кое врз основа на договор му се отстапени работите за одржување на јавните патишта и улици“.

Во чл. 6 ст. 1 алинеа 1 до 4 и ст. 3 алинеа 4 од Правилникот за мерките за одржување на јавните патишта, начинот и роковите за нивно извршување, како и видот и начинот на извршување на активностите за редовно, зимско, периодично и интервентно одржување на јавните патишта е предвидено:“ Одржувањето на јавните патишта се врши со преземање на мерки кои се однесуваат на: периодично одржување, редовно одржување и интервентно одржување. При редовното одржување се преземаат мерки во текот на годината заради обезбедување на услови за безбедно користење и употреба на патот и тоа: поставување и одржување на заштитни оградни и обложни мрежи“.

Во конкретниот случај првостепениот суд правилно ги применил цитираните законски одредби кога одлучил како во изреката на побиваната одлука, бидејќи од изведените докази со сигурност утврдил дека помеѓу прво и второ тужениот бил заклучен договор за одржување и заштита на државни патишта во Р.М. од 01.02.2010 година, со сигурност е утврдено дека причина за настанување на сообраќајната незгода и за оштетување на патничкото возило на тужителот било одронувањето и паѓањето на камења и нивно присуство на површината на коловозот на двете сообраќајни ленти, и дека на критичното место не била поставена заштитна мрежа која би спречила одрони на камења на коловозната лента. Према тоа бидејќи првотужениот согласно превземените обврски во договорот склучен со второтужениот бил должен при редовното одржување да превзема мерки во текот на годината заради обезбедување услови за безбедно користење и употреба на патот покрај другото и со поставување и одржување на заштитни оградни и обложни мрежи, а првотужениот тоа не го сторил и дошло до настанување на конкретната штета, правилно првостепениот суд постапил кога согласно чл. 38 од Законот за јавни патишта го задолжил само првотужениот да му ја надомести штетата на тужителот, а во однос на второтужениот кога го одбил барањето истиот солидарно да биде задолжен да му ја надомести штетата на тужителот. Во случајот штетата на тужителот како корисник на јавен пат настанува поради пропуштање на благовремено извршување на потребните работи и преземање на соодветни мерки за одржување на јавните патишта, па бидејќи на првотужениот врз основа на договор му биле отстапени тие работи за одржување на јавниот пат, а истиот не превзел мерки за поставување на обложни мрежи, само тој е одговорен за штетата на тужителот. За работите што се однесуваат за одржување и заштита, тужените за 2010 година имаат усвоено програма во која точно се назначени работите по позиции и финансиските средства потребни за извршувањето на работите, односно поставување на мрежа за заштита од одрон на критичното место второтужената агенција според договор и програма во 2010 година ја финансирал работата, а првотужениот не го извршил поставувањето. Според тоа второтужениот се ослободил од солидарната одговорноста за штета заедно со првотужениот.

Овој суд ги ценеше жалбените наводи на жалителот дека согласно договорот за одржување и заштита на државните патишта во РМ за 2010 година од страна на второтужениот на првотужениот не му било пренесено правото за поставување на заштитни мрежи, туку тоа останало во надлежност на второтужениот, па дека и второтужениот

заедно со првотужениот солидарно треба да му ја надомести штетата на тужителот, но не ги прифати ваквите жалбени наводи, бидејќи од увидот во договорот од 01.02.2010 година се гледа дека покрај другото на првотужениот согласно овој договор на првотужениот покрај другото му е пренесено и редовното одржување на патиштата, а согласно чл. 6 од Правилникот за мерките за одржување на јавните патишта, начинот и роковите за нивно извршување, како и видот и начинот на извршување на активностите за редовно, зимско, периодично и интервентно одржување на јавните патишта во редовно одржување на патиштата спага и поставувањето и одржување на заштитни оградни и обложни мрежи.

Овој суд согласно чл. 372 ст. 4 од ЗПП, дозволи ревизија заради единствена примена на законот и уедначување на судската практика. Како спорно се појави правното прашање дали А. за државни патишта С. заедно со ЈП за одржување и заштита на магистрални и регионални патишта М. п.-С.е солидарно одговорна за штети настанати при одрони на камења на јавен пат, а при постоење на договор за одржување и заштита на државните патишта во Р.М., и постоење на програма за одржување и заштита на државни патишта.

Во врска со ова правно прашање судската пракса е различна што се гледа и од приложените во предметот пресуда на Апелационен суд Штип Гж.бр. 1677/11 од 01.02.2012 година и ТСЖ.бр. 545/12 од 21.12.2012 година.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357 и чл. 372 ст. 4 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 09.11.2011 год. под ГЖ.бр.1172/2011

20.Кога од усмениот договор на странките е утврдено дека нивната волја е да се стекнат со профит од продажбата на заеднички изградениот станбено-деловен простор тужителот,кој вложил само парични средства, спрема тужените има само облигационо побарување, а не и основ за утврдување на право на сопственост.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со пресуда П.бр. 627/09 од 26.04.2012 година, тужбеното барање на тужителот делумно го усвоил.

Ги задолжил тужените ДТУ ПГИ Т.Д. Ш.и М. Ѓ. од Ш. солидарно на име стекнување без основ да му вратат на тужителот сума во износ од 186.523,00 денари со законска затезна камата сметано од 02.07.2009 година до 01.02.2010 година а од 01.02.2010 год. до конечната исплата со законска казнена камата на тој износ.

Тужбеното барање на тужителот со кое бара да се утврди према тужените дека по основ на градба од свои сопствени средства е сопственик на 50% од 75% од вкупно изградениот стамбен објект и деловен простор од деловната стамбена зграда лоцирана на ул.Х.К. бр. . УП.бр. 7 на КП.бр. 6767/1 и да се задолжат тужените тоа право да му го

признаат и да трпат упис на правото на сопственост во АKN - Одделение за катастар на недвижности Ш., како и барањето да му ги надоместат трошоците во постапката во износ од 142.665,00 денари го одбил како неосновано.

Одлучил секоја странка да ги сноси своите трошоци во постапката. Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи или истата ја укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужените останале незадоволни од пресудата во ст. 1,2 и 4 од изреката па поднеле жалба со која истата во тој дел ја напаѓаат суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право и трошоците во постапката.

Апелациониот суд во Штип, ги разгледа жалбите, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата на тужителот е неоснована, а жалбата на тужените е основана.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот - тужителот дека при донесувањето на побиваната пресуда и одлучувајќи како во ст.3 од изреката, првостепениот суд да сторил суштествени повреди од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи по оценка на овој суд изреката на пресудата во тој дел е јасна, разбирлива, и не противречи сама на себе, ниту на причините во пресудата. Во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, па како таква побиваната пресуда во тој дел со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот- тужителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи врз основа на изведените и правилно ценети докази во текот на постапката, првостепениот суд ја има правилно и целосно утврдено фактичката состојба во конкретниот граѓанско правен однос.

Така, судот утврдил да врз основа на усмен договор тужителот и тужените заеднички вложиле средства за изградба на стамбени и деловни простории на ул.К. К. бр. 36 УП.бр. 7 на Кп.бр. 6767/1, наменети за продажба на трети лица. Тужителот вложил 35,87% од потребните средства, а тужениот 64,13%. Од изградените станови и деловен простор поголемиот дел биле продадени и наплатени. Според процентот на вложените пари на странките на тужителот му следува 5.206.597,00 денари, а му биле исплатени 6.703.476,00 денари и тоа од продадените станови и деловни простории. При продажбата на останатите станови и деловен простор на тужителот исто така треба да му биде исплатен соодветниот процент кој одговара на износот што го вложил. Бидејќи целиот објект бил граден на недвижност сопственост на Т. З., 25% од изградените станови и деловен простор му биле дадени на него.

На вака утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во ст. 3 од изреката на побиваната одлука.

Во чл. 112 ст. 1 од ЗСДСП, е предвидено: “Правото на сопственост се стекнува според закон, врз основа на правна работа и со наследување”.

Во конкретниот случај првостепениот суд правилно ја применил цитираната законска одредба кога тужбеното барање на тужителот да се утврди дека према тужените по основ на градба од свои сопствени средства е сопственик на 50% од 75% од вкупно изградениот објект и деловен простор од зградата лоцирана на ул. “К.К.” бр. . УП.бр. 7 на КП.бр. 6767/1 и да се задолжат тужените тоа право да му го признаат и да трпат упис на тоа право во катастарските книги го одбил како неосновано, бидејќи од изведените докази утврдил со сигурност дека тужителот по ниту еден од основите предвидени во цитираната законска одредба не се стекнал со правото на сопственост на предметниот стамбен и деловен простор. Поконкретно од сите изведени докази во текот на постапката произлегува дека при усменото договарање помеѓу странките нивната војла била да изградат стамбени и деловни простории на .со вложување на заеднички средства, а по изградбата на објектот, и по продажбата на стамбениот и деловниот простор 75% од вредноста на објектот по продажбата да делат профит према вложените парични средства.

Према тоа правилно првостепениот суд одлучил и донел правилна и законита одлука кога барањето на тужителот за сопственост на предметниот деловен простор го одбил како неосновано. Во случајот бидејќи предметниот објект се води во имотен лист бр. 82638 на име на првотужениот кој факт тужителот го знаел, произлегува дека по однос на второтужениот не постои пасивна легитимација да може да биде тужен за сопственост. Исто така и према првотужениот тужителот не може да бара сопственост бидејќи при усменото договарање помеѓу странките војлата не била да стекнуваат сопственост на изградениот стамбен и деловен простор, туку од продажбата на истиот да делат профит. Што значи дека тужителот има право само на облигационо побарување а не и право на сопственост.

Основани се жалбените наводи на жалителите - тужените дека првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука и одлучувајќи како во ст. 1 и 2 од изреката сторил суштествена повреда на одредбите од 343 ст. 1 во в.в со чл. 2 од ЗПП. Оваа суштествена повреда е сторена на тој начин што првостепениот суд спротивно на одредбата од чл. 2 ст. 1 од ЗПП, одлучувал за барање кое странката воопшто не го истакнала. Од увидот во списите кон предметот се гледа дека ниту со самата тужба, ниту пак на записник во текот на постапката, тужителот покрај веќе поставеното тужбено барање за утврдување сопственост по основ на градба нема поставено друго тужбено барање. Со тоа што првостепениот суд и покрај тоа во ст. 2 во изреката на побиваната одлука ги задолжил тужените солидарно на име стекнување без основ да му платат на тужиелот износ од 186.523,00 денари, иако тужителот немал поставено такво барање па на тој начин ја сторил погоре наведената суштествена повреда.

Од тие причини овој суд согласно чл. 360 од ЗПП, побиваната пресуда во ст. 1 и 2 ја преиначи и пресудата во тој дел ја укина, но не го врати предметот на повторно судење, бидејќи не постои барање од страна на тужителот за стекнување без основ.

Основани се жалбените наводи на тужените дека првостепениот суд погрешно го применил материјалното право кога во ст. 4 од изреката на побиваната одлука одлучил секоја странка да ги сноси своите трошоци во постапката.

Во чл. 148 ст. 1 од ЗПП, е предвидено: “Странката која во целост ќе ја загуби парницата е должна на спротивната странка и на нејзиниот замешувач да им ги надомести трошоците”.

Во чл. 145 од истиот закон е предвидено: “Парничните трошоци ги сочинуваат издатоците направени во текот или по повод на постапката. Парничните трошоци ја опфаќаат и наградата на адвокатот и на другите лица на кој законот и признава право на награда”.

Бидејќи во случајот тужителот во целост ја загуби парницата овој суд согласно чл. 370 и чл. 160 од ЗПП, решението за трошоците во постапката го преиначи и согласно цитираните законски одредби го задолжи тужителот да и плати на тужените на име трошоци во постапката износ од 92.532,00 денари, а кои трошоци се однесуваат за одговор на тужба 3.900,00 денари, застапување на 9 расправи со зголемување со второтужен 35.100,00 денари, за часовнина за 13 часа 10.140,00 денари, за состав на жалба 5.850,00 денари, за состав на две полномошна 2.000,00 денари, за паушал од 30% на наведените дејствија 17.097,00 денари, такса за жалба на решение 2.400,00 денари состав на трошковник 1.000,00 денари, за состав на жалба 7.585,00 денари и за такса за жалба 7.460,00 денари.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357, 360 и 370 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 06.09.2012 год. под ГЖ.бр.1216/2011 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.640/2012 од 14.01.2014 год.